

СЛУЖ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА

1973
Službeni vopisnik
Makedonije

Број 51

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СРПЈ“ излегува во издание на српскохрватски, односно хрватскохрватски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик — Огласи според тарифата — Жиро-сметка кај Службата на општествено-книговодство 60802-603-1125

Четврток, 14 јуни 1973

БЕЛГРАД

БРОЈ 33

ГОД. XXIX

Цена на овој број е 18 динари. — Претплатата за 1973 година изнесува 270 динари — Редакција: Улица Јована Ристика бр 1 Пошта Факс 226 — Телефони: Централна 650-155; Уредништво 651-885; Служба за претплата 651-732; Комерцијален сектор 651-671; телекс 11756

411.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ ЗА ЗАБРАНА НА СМЕСТУВАЊЕ НА ДНОТО НА МОРИЊАТА И ОКЕАНИТЕ И ВО НИВНОТО ПОДЗЕМЈЕ НА НУКЛЕАРНО И ДРУГО ОРУЖЈЕ ЗА МАСОВНО УНИШТУВАЊЕ

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот за забрана на сместување на дното на морињата и океаните и во нивното подземје на нуклеарно и друго оружје за масовно уништување, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 8 јуни 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 7 јуни 1973 година.

ПР бр. 200
8 јуни 1973 година
Белград

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

ЗАКОН

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ ЗА ЗАБРАНА НА СМЕСТУВАЊЕ НА ДНОТО НА МОРИЊАТА И ОКЕАНИТЕ И ВО НИВНОТО ПОДЗЕМЈЕ НА НУКЛЕАРНО И ДРУГО ОРУЖЈЕ ЗА МАСОВНО УНИШТУВАЊЕ

Член 1

Се ратификува Договорот за забрана на сместување на дното на морињата и океаните и во нивното подземје, на нуклеарно и друго оружје за масовно уништување отворен за потпишување на 11 февруари 1971 година во Вашингтон, чиј текст на англиски, француски, кинески, руски и шпански јазик е еднакво веродостоен.

Член 2

Текстот на Договорот во оригинал на англиски јазик и во превод на македонски јазик гласи:

TREATY

ON THE PROHIBITION OF THE EMPLACEMENT OF NUCLEAR WEAPONS AND OTHER WEAPONS OF MASS DESTRUCTION ON THE SEA-BED AND THE OCEAN FLOOR AND IN THE SUBSOIL THEREOF

The States Parties to this Treaty.
Recognizing the common interest of mankind in the progress of the exploration and use of the sea-bed and the ocean floor for peaceful purposes,

ДОГОВОР

ЗА ЗАБРАНА НА СМЕСТУВАЊЕ НА ДНОТО НА МОРИЊАТА И ОКЕАНИТЕ И ВО НИВНОТО ПОДЗЕМЈЕ НА НУКЛЕАРНО И ДРУГО ОРУЖЈЕ ЗА МАСОВНО УНИШТУВАЊЕ

Државите членки на овој договор
Уидувајќи дека понатамошното испитување и користење на дното на морињата и океаните за мирољубиви цели е од заеднички интерес за човештвото,

Considering that the prevention of a nuclear arms race on the sea-bed and the ocean floor serves the interests of maintaining world peace, reduces international tensions and strengthens friendly relations among States,

Convinced that this Treaty constitutes a step towards the exclusion of the sea-bed the ocean floor and the subsoil thereof from the arms race,

Convinced that this Treaty constitutes a step towards a treaty on general and complete disarmament under strict and effective international control, and determined to continue negotiations to this end,

Convinced that this Treaty will further the purposes and principles of the Charter of the United Nations, in a manner consistent with the principles of international law and without infringing the freedoms of the high seas,

Have agreed as follows:

Article I

1. The States Parties to this Treaty undertake not to implant or emplace on the sea-bed and the ocean floor and in the subsoil thereof beyond the outer limit of a sea-bed zone, as defined in Article II, any nuclear weapons or any other types of weapons of mass destruction as well as structures, launching installations or any other facilities specifically designed for storing, testing or using such weapons.

2. The undertakings of paragraph 1 of this Article shall also apply to the sea-bed zone referred to in the same paragraph, except that within such sea-bed zone, they shall not apply either to the coastal State or to the sea-bed beneath its territorial waters.

3. The States Parties to this Treaty undertake not to assist, encourage or induce any State to carry out activities referred to in paragraph 1 of this Article and not to participate in any other way in such actions.

Article II

For the purpose of this Treaty, the outer limit of the sea-bed zone referred to in Article I shall be coterminous with the twelve-mile outer limit of the zone referred to in Part II of the Convention on the Territorial Sea and the Contiguous Zone, signed at Geneva on 29 April 1958, and shall be measured in accordance with the provisions of Part I, Section II, of that Convention and in accordance with international law.

Article III

1. In order to promote the objectives of and ensure compliance with the provisions of this Treaty, each State Party to the Treaty shall have the right to verify through observation the activities of other States Parties to the Treaty on the sea-bed and the ocean floor and in the subsoil thereof beyond the zone referred to in Article I, provided that observation does not interfere with such activities.

2. If after such observation reasonable doubts remain concerning the fulfilment of the obligations assumed under the Treaty, the State Party having such doubts and the State Party that is responsible for the activities giving rise to the doubts shall consult with a view to removing the doubts. If the doubts persist, the State Party having such doubts shall notify the other States Parties, and the Parties concerned shall co-operate on such further procedures for verification as may be agreed, including appropriate inspection of objects, structures, installations or other facilities that reasonably may be expected to be of a kind described in Article I. The Parties in the region of the activities, including any coastal State, and any other Party so requesting, shall be entitled to participate in such consultation and co-operation. After completion of the

Сметајќи дека спречувањето на трката во нуклеарно вооружување при дното на морињата и океаните служи за интересите на зачувување на мирот во светот, дека ја намалува меѓународната затегнатост и ги зајакнува пријателските односи меѓу државите,

Уверени дека овој договор претставува чекор напред во правец на исклучување на дното на морињата и океаните и на нивното подземје од трката во нуклеарно вооружување,

Уверени дека овој договор претставува чекор кон склучување на договор за општо и целосно разоружување под строга и ефикасна меѓународна контрола и решени за таа цел и понатаму да водат преговори,

Уверени дека овој договор ќе ги унапреди целите и принципите на Повелбата на Обединетите нации, во согласност со принципите на меѓународното право и не кршејќи ја слободата на отворено море,

Се согласија за следното:

Член 1

1. Државите членки на овој договор се обврзуваат дека нема да поставуваат или да вградуваат на дното на морињата и океаните и во нивното подземје вон од надворешната граница на зоната на морското дно, дефинирана во член 2, какво и да е нуклеарно оружје или кое и да е друго оружје за масовно уништување, ниту постројки, уреди за лансирање или какви и да било други погодности посебно наменети за складирање, проба или користење на такво оружје.

2. Обврските од став 1 на овој член се однесуваат, исто така, на зоната на морското дно спомената во истиот став, освен што во таквата зона на морското дно тие не се применуваат ниту врз крајбрежната држава ниту врз морското дно под нејзините територијални води.

3. Државите членки на овој договор се обврзуваат дека нема да ја помагаат, поттикнуваат или наговараат која и да е друга држава да врши дејствија споменати во став 1 од овој член и дека нема на друг начин да учествуваат во такви дејствија.

Член 2

За целите на овој договор, надворешната граница на зоната на морското дно спомената во член 1 е идентична со надворешната граница на појасот од 12 милји спомената во II дел од Конвенцијата за територијалното море и надворешниот морски појас, потпишана во Женева на 29 април 1958 година, и се мери во согласност со одредбите од I дел, оддел 2 на таа конвенција, и во согласност со меѓународното право.

Член 3

1. Заради унапредување на целите и обезбедување на почитување на одредбите на овој договор, секоја држава, членка на Договорот, има право по пат на посматрање да врши контрола на дејностите што другите држави членки на Договорот ги вршат на дното на морињата и океаните и во нивното подземје надвор од зоната спомената во член 1, под услов со таквото посматрање да не се попречуваат споменатите дејности.

2. Ако по таквото посматрање и понатаму би постоеле разумни сомневања во поглед на исполнувањето на обврските прифатени врз основа на Договорот, државата членка што ќе изрази такви сомневања и државата членка која е одговорна за дејностите поради кои дошло до сомневања се должни да се консултираат заради отстранување на сомневањата. Доколку сомневањата и понатаму би постоеле, државата членка која има такви сомневања е должна да ги извести останатите држави членки, а заинтересираните страни се должни да соработуваат врз разработката на понатамошните процедури за вршење контрола кои евентуално би биле договорени, вклучувајќи ја тука и соодветната инспекција на објектите, постројките, уредите или другите погодности за кои разумно може да се претпостави де-

further procedures for verification, an appropriate report shall be circulated to other Parties by the Party that initiated such procedures.

3 If the State responsible for the activities giving rise to the reasonable doubts is not identifiable by observation of the object, structure, installation or other facility, the State Party having such doubts shall notify and make appropriate inquiries of States Parties in the region of the activities and of any other State Party. If it is ascertained through these inquiries that a particular State Party is responsible for the activities, that State Party shall consult and co-operate with other Parties as provided in paragraph 2 of this Article. If the identity of the State responsible for this activities cannot be ascertained through these inquiries then further verification procedures, including inspection, may be undertaken by the inquiring State Party, which shall invite the participation of the Parties in the region of the activities, including any coastal State, and of any other Party desiring to co-operate.

4. If consultation and co-operation pursuant to paragraphs 2 and 3 of this Article have not removed the doubts concerning the activities and there remains a serious question concerning fulfilment of the obligations assumed under this Treaty, a State Party may, in accordance with the provisions of the Charter of the United Nations, refer the matter to the Security Council, which may take action in accordance with the Charter.

5. Verification pursuant to this Article may be undertaken by any State Party using its own means, or with the full or partial assistance of any other State Party, or through appropriate international procedures within the framework of the United Nations and in accordance with its Charter.

6. Verification activities pursuant to this Treaty shall not interfere with activities of other States Parties and shall be conducted with due regard for rights recognized under international law, including the freedoms of the high seas and the rights of coastal States with respect to the exploration and exploitation of their continental shelves.

Article IV

Nothing in this Treaty shall be interpreted as supporting or prejudicing the position of any State Party with respect to existing international conventions, including the 1958 Convention on the Territorial Sea and the Contiguous Zone, or with respect to rights or claims which such State Party may assert, or with respect to recognition or non-recognition of rights or claims asserted by any other State, related to waters off its coasts, including, inter alia, territorial seas and contiguous zones, or to the sea-bed and the ocean floor, including continental shelves.

Article V

The Parties to this Treaty undertake to continue negotiations in good faith concerning further measures in the field of disarmament for the prevention of an arms race on the sea-bed, the ocean floor and the subsoil thereof.

ка се од таков вид како што е опишано во член 1. Членките на Договорот од регионот во кој се вршат дејностите, вклучувајќи ја и која и да е крајбрежна држава и која и да било друга членка на Договорот која тоа ќе го побара, имаат право да учествуваат во таквата консултација и соработка. По завршената разработка на понатамошните процедури за вршење контрола, им се доставува соодветен извештај на другите членки од страна на членката што ги покренала таквите процедури.

3. Доколку врз основа на посматрањето на објектот, постројката, уредот или друга погодност не е можно да се идентификува државата која е одговорна за дејностите поради кои дошло до разумни сомневања, државата членка која има такви сомневања ги известува и на соодветен начин се информира кај државите членки во регионот во кој се вршат дејностите и кај која и да е друга држава членка. Доколку врз основа на такви испитувања се утврди дека одредена држава членка е одговорна за споменатите дејности, таа држава членка е должна да се консултира и да соработува со другите членки, како што е предвидено во став 2 од овој член. Доколку идентитетот на државата одговорна за споменатите дејности не може да се утврди со вакви испитувања, државата членка која врши испитувања може да примени понатамошни процедури за вршење контрола, вклучувајќи ја инспекцијата, а е должна, исто така, да ги повика и државите членки од регионот во кој се вршат дејностите да учествуваат, вклучувајќи ја и која и да е крајбрежна држава и која и да е друга држава членка која сака да соработува.

4. Доколку, врз основа на консултации и соработка, согласно со ст. 2 и 3 од овој член, не се отстранат сомневањата во поглед на дејностите и доколку и понатаму остане отворено сериозното прашање во поглед на исполнувањето на обврските преземени врз основа на овој договор, една од државите членки, во согласност со одредбите на Повелбата на Обединетите нации, може да го упати тоа прашање до Советот за безбедност, кој може да преземе акција во согласност со Повелбата.

5. Согласно на овој член, контролата може да ја врши која и да е држава членка, користејќи се со своите сопствени средства или при целосна или делумна помош од која и да е друга држава членка, или користејќи ги соодветните меѓународни процедури во рамките на Обединетите нации и во согласност со Повелбата.

6. Со дејствијата во врска со контролата не смеат да се попречуваат дејностите на другите држави членки и тие мораат да се вршат со должно внимание за правата признаени врз основа на меѓународното право, вклучувајќи ги слободата на отвореното море и правата на крајбрежните држави во поглед на испитувањето и експлоатацијата во нивниот епиконтинентален појас.

Член 4

Ниедна одредба од овој договор не може да се толкува така што да ја поддржува или прејудира положбата на која и да е држава членка во врска со постојните меѓународни конвенции, вклучувајќи ја и Конвенцијата од 1958 година за територијалните води и надворешниот морски појас, или во врска со правата и барањата што таквата држава членка може да ги полага или во врска со признавањето или непризнавањето на правата и барањата што ги полага која и да е друга држава, а кои се однесуваат на водите пред нејзиниот брег, вклучувајќи ги тука, помеѓу другото, територијалното море и надворешниот морски појас, или дното на морето и океанот вклучувајќи го епиконтиненталниот појас.

Член 5

Членките на овој договор се обврзуваат и понатаму, со добра намера, да водат преговори за мерки во областа на разоружувањето за да се спречи трката во вооружување на дното на морињата и океаните и во нивното подземје.

Article VI

Any State Party may propose amendments to this Treaty. Amendments shall enter into force for each State Party accepting the amendments upon their acceptance by a majority of the States Parties to the Treaty and, thereafter, for each remaining State Party on the date of acceptance by it.

Article VII

Five years after the entry into force of this Treaty, a conference of Parties to the Treaty shall be held at Geneva, Switzerland, in order to review the operation of this Treaty with a view to assuring that the purposes of the preamble and the provisions of the Treaty are being realized. Such review shall take into account any relevant technological developments. The review conference shall determine, in accordance with the views of a majority of those Parties attending, whether and when an additional review conference shall be convened.

Article VIII

Each State Party to this Treaty shall in exercising its national sovereignty have the right to withdraw from this Treaty if it decides that extraordinary events related to the subject-matter of this Treaty have jeopardized the supreme interests of its country. It shall give notice of such withdrawal to all other States Parties to the Treaty and to the United Nations Security Council three months in advance. Such notice shall include a statement of the extraordinary events it considers to have jeopardized its supreme interests.

Article IX

The provisions of this Treaty shall in no way affect the obligations assumed by States Parties to the Treaty under international instruments establishing zones free from nuclear weapons.

Article X

1. This Treaty shall be open for signature to all States. Any State which does not sign the Treaty before its entry into force in accordance with paragraph 3 of this Article may accede to it at any time.

2. This Treaty shall be subject to ratification by signatory States. Instruments of ratification and of accession shall be deposited with the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, the Union of Soviet Socialist Republics and the United States of America, which are hereby designated the Depositary Governments.

3. This Treaty shall enter into force after the deposit of instruments of ratification by twenty-two Governments, including the Governments designated as Depositary Governments of this Treaty.

4. For States whose instruments of ratification or accession are deposited after the entry into force of this Treaty, it shall enter into force on the date of the deposit of their instruments of ratification or accession.

5. The Depositary Government shall promptly inform the Governments of all signatory and acceding States of the date of each signature, of the date of deposit of each instrument of ratification or of accession, of the date of the entry into force of this Treaty, and of the receipt of other notices.

6. This Treaty shall be registered by the Depositary Governments pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

Член 6

Секоја држава членка може да предложи измени на овој договор. Измените влегуваат во сила, во однос на секоја држава членка која тие измени ги прифаќа, по нивното усвојување од страна на мнозинството држави членки на Договорот, а по тоа за секоја друга држава членка договорничка од датумот кога ќе ги прифати тие измени.

Член 7

Пет години по влегувањето во сила на овој договор ќе се одржи конференција на државите членки во Женева, Швајцарија, заради разгледување на функционирањето на овој договор, за да се утврди дали целите на преамбулата и одредбите на Договорот се спроведуваат. При разгледувањето ќе се боди сметка за сите соодветни технички достигнуќа Конференцијата, во согласност со мислењата на мнозинството присутни членки, ќе одлучи дали и кога ќе се свика следната конференција за разгледување на спроведувањето на Договорот.

Член 8

Секоја држава членка на овој договор, во вршењето на својот национален суверенитет, има право да се повлече од овој договор, ако смета дека вонредни настани што се однесуваат на предметот на овој договор ги загрозуваат битните интереси на нејзината земја. За тоа повлекување таа ги известува, три месеци однапред, сите други членки на Договорот и Советот за безбедност на Обединетите нации. Таквото известување содржи и изјава за вонредните настани за кои смета дека ги загрозуваат нејзините битни интереси.

Член 9

Одредбите на овој договор на никој начин не влијаат врз обврските што државите членки на Договорот ги презеле во согласност со меѓународните инструменти со кои се утврдуваат зоните во кои нема нуклеарно оружје.

Член 10

1. Овој договор им се отвора за потпишување на сите држави. Секоја држава која не го потпише Договорот пред неговото влегување во сила во согласност со став 3 од овој член, може во секое време да му пристапи.

2. Овој договор подлежи на ратификација од државите потписнички. Ратификационите инструменти за пристапување се допонираат кај владите на Сојузот на Советските Социјалистички Републики, Обединетото Кралство Велика Британија и Северна Ирска и Соединетите Американски Држави, кои со ова се одредуваат за влади депозитари.

3. Овој договор влегува во сила по депонирањето на ратификационите инструменти од страна на дваесет и две влади, вклучувајќи ги и владите кои се одредени за влади депозитари на овој договор.

4. За државите чии ратификациони инструменти или инструменти за пристапување се депонираат по влегувањето на овој договор во сила, Договорот влегува во сила на денот на депонирањето на ратификационите инструменти или на инструментите за пристапување од страна на тие држави.

5. Владите депозитари веднаш ги известуваат владите на сите држави потписнички и на оние што пристапуваат кон овој договор — за датумот на секој потпис, за датум на депонирањето на секој ратификационен инструмент или инструмент за пристапување, за датумот на влегувањето во сила на овој договор и за приемот на други известувања.

6. Овој договор го регистрираат владите депозитари согласно со член 102 од Повелбата на Обединетите нации.

Article XI

This Treaty, the English, Russian, French, Spanish and Chinese texts of which are equally authentic shall be deposited in the archives of the Depositary Governments. Duly certified copies of this Treaty shall be transmitted by the Depositary Governments to the Governments of the States signatory and acceding thereto.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Treaty.

Done in triplicate, at the cities of London, Moscow and Washington, this eleventh day of February, one thousand nine hundred and seventy-one.

Член 11

Овој договор, чиј текст на англиски, француски, кинески, руски и шпански јазик е еднакво веродостоен, се депонира во архивите на владите депозитари. Исправно заверените примероци на овој договор владите депозитари ги доставуваат до владите на државите потписнички и до владите што му пристапиле на Договорот.

Во потврда на што долупотпишаните, исправно овластени за таа цел, го потпишаа овој договор

Составено во трипликат, во градовите Лондон, Москва и Вашингтон, на 11 февруари 1971 година.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

412.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОЗДУШНАТА ПЛОВИДБА

Се прогласува Законот за воздушната пловидба, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 8 јуни 1973 година и на седницата на Стопанскиот собор од 7 јуни 1973 година.

ПР бр. 209

8 јуни 1973 година

Белград

Претседател на
Републиката,

Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ВОЗДУШНАТА ПЛОВИДБА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Воздушната пловидба во воздушниот простор на Југославија се врши според одредбите на овој закон.

Како воздушна пловидба, во смисла на овој закон, се подразбира користење на воздухоплови заради прсвезување на лица и предмети, вршење на други стопански дејности, вршење на управни работи, укажување санитарска помош, вршење спортска дејност, оспособување на летачки персонал, вршење на научноистражувачка работа, или за други цели, како и летање на воени воздухоплови.

Член 2

Одредбите на овој закон се применуваат врз југословенски воздухоплови и врз странски воздухоплови кога летаат во воздушниот простор на Југославија, освен врз југословенски воени воздухоплови, ако со овој закон не е одредено поинаку.

По исклучок, одредбите на овој закон се применуваат врз југословенските воени воздухоплови ако тие воздухоплови се користат за стопански цели, или за други цели што не се сметаат за воени, или ако

имаат екипаж чии членови не се сметаат за воени лица.

Член 3

Организацијата на здружениот труд што врши превоз во јавниот воздушен сообраќај, организацијата на здружениот труд што укажува посебни услуги со воздухоплов и организацијата на здружениот труд што е носител на правото на користење на воздухопловното пристаниште, се должни да организираат контрола на вршењето на работите што се од значење за безбедноста на воздушната пловидба и да обезбедат трајно вршење на таа контрола.

Член 4

Воздушен простор на Југославија е воздушниот простор над копното и над крајбрежното море на Југославија.

Воздушната пловидба се врши по одредените воздушни патишта, ако со овој закон не е одредено поинаку.

Воздушен пат е контролираниот воздушен простор со утврдена широчина, височина и правец, одреден за воздушна пловидба, а кој се означува со радионавигациони уреди на земјата.

Член 5

За воздушна пловидба може да се користи воздухоплов што ги исполнува условите одредени со овој закон и со прописите донесени врз основа на него.

Член 6

Воздухопловниот персонал и другите лица кои вршат одредени стручни работи во врска со воздушната пловидба, за вршењето на тие работи мораат да ја имаат пропишаната стручна подготовка и да ги исполнуваат другите услови одредени со овој закон и со прописите донесени врз основа на него.

Член 7

Полетување и слетување на воздухоплови се врши на аеродроми, ако со овој закон не е одредено поинаку.

Член 8

За воздушна пловидба може да се користи воздухоплов за кој претходно е утврдено дека е способен за безбедна воздушна пловидба, дека е запишан во регистарот на воздухопловите и дека има соодветни исправи за тоа.

Член 9

Полетување, летање и слетување на воздухоплови во воздушниот простор на Југославија се врши според утврдените правила за летање.

Член 10

Полетување и слетување на воздухоплови што превезуваат лица и предмети за потребите на други (јавен воздушен сообраќај), се врши од воздухопловното пристаниште.

Полетување и слетување на воздухоплов што долетува од странство или одлетува за странство се врши само од воздухопловното пристаниште отворено за меѓународен сообраќај.

Полетување и слетување на други воздухоплови се врши, по правило, од други аеродроми или леталишта.

Полетување и слетување на воздухоплови на леталишта може да се врши само ако е издадено одобрение за користење на леталиштето и во согласност со условите наведени во одобрението што го издава Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, по претходно прибавено мислење од Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

Воздухоплов во јавниот воздушен сообраќај што врши авиотакси превоз може да полетува и да слетува на аеродром што ги исполнува условите предвидени со прописот што го донесува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

По исклучок од одредбите на ст. 1, 3 и 5 на овој член, воздухоплов што врши јавен воздушен сообраќај може да слетува и да полетува и надвор од воздухопловното пристаниште, ако слетува поради виша сила или во нужда, а други воздухоплови можат да слетуваат и да полетуваат надвор од аеродромот или од леталиштето и заради извршување на посебни задачи (научноистражувачка работа, укажување брза помош, спасување, запрашување и сл.).

Воздухопловот од став 2 на овој член може да слетува надвор од воздухопловното пристаниште отворено за меѓународен воздушен сообраќај ако слетува поради виша сила или во нужда, а во други случаи може да слетува и да полетува само по посебно одобрение што го издава Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во согласност со Сојузната управа за царини, со надлежните органи за внатрешни работи и со Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

Член 11

Јавниот воздушен сообраќај се врши по одредени воздушни патишта.

Воздушната пловидба на југословенските цивилни воздухоплови може да се врши и надвор од воздушните патишта, врз основа на одобрение што го издава Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во согласност со Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

Согласноста од став 2 на овој член не е потребна ако се во прашање спортски воздухоплови и воздухоплови што се користат за запрашување на земјоделски и шумски површини.

Воздушните патишта ги утврдува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во спогодба со сојузниот секретар за народна одбрана.

Член 12

Забрането е летање по воздушните патишта на воздухоплови без сопствен погон, на воздухоплови без екипаж и на воздухоплови без радиоврска.

По исклучок од одредбата на став 1 на овој член, и на воздухоплов без сопствен погон може да му се одобри летање ако го тегли друг воздухоплов.

Одобрението од став 2 на овој член го издава Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Член 13

Воздухоплов што долетува од странство односно што одлетува во странство, може да влезе во воздушниот простор на Југославија, односно да излезе од тој простор само на одредени гранични влезно-излезни коридори.

Граничниот влезно-излезен коридор е воздушен простор, со утврдена ширина и височина, на државната граница над одредено место, одреден за влегување на воздухоплови во воздушниот простор на Југославија и за излегување од тој простор.

Влезно-излезните коридори ги утврдува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во спогодба со сојузниот секретар за народна одбрана и со сојузниот секретар за внатрешни работи.

Член 14

Странски воздухоплови можат да летаат во воздушниот простор на Југославија само врз основа на одобрение, ако со меѓународна спогодба не е одредено поинаку.

Одобрението за летање го издаваат:

1) на државни воздухоплови — Сојузниот секретаријат за надворешни работи, во согласност со Сојузниот секретаријат за народна одбрана;

2) на други воздухоплови — Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Во одобрението за летање мора да биде назначено дали тоа се издава само за прелетување на Југославија или и за слетување на воздухоплов на одреден аеродром, низ кој влезно-излезен коридор воздухопловот мора да влезе или да излезе од воздушниот простор на Југославија, како и по кој воздушен пат мора да лета.

При барањето одобрение за летање на воздухопловот од став 1 на овој член треба да се поднесе доказ за осигурување од одговорност за штета причинета на трети лица на земјата.

Член 15

На странски воен воздухоплов за кој ќе се добие одобрение од член 14 став 2 точка 1 на овој закон, се применува режимот предвиден со меѓународните прописи и обичаи.

Странски воен воздухоплов што се користи за други а не за воени цели, а го има одобрението за летање од член 14 став 2 точка 1 на овој закон, се смета, во смисла на овој закон, за цивилен воздухоплов и врз него не се применува режимот од став 1 на овој член ниту кога ќе слета на територијата на Југославија поради виша сила или по наредба од југословенските органи.

Член 16

Странски воздухоплов кој според одредбата на член 14 на овој закон има право да лета во воздушниот простор на Југославија, може да лета само по воздушните патишта одредени за меѓународен сообраќај.

На странски спортски воздухоплов, странски воздухоплов што учествува во трагање и спасување на воздухоплов, на странски воздухоплов за укажување санитарска помош, на странски воздухоплов при прикажување на неговите технички карактеристики или на странски воздухоплов што се користи при вршење на научни истражувања Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во согласност со Сојузниот секретаријат за народна одбрана и со Сојузниот секретаријат за внатрешни работи, може да му издаде посебно одобрение за летање и надвор од воздушните патишта одредени за меѓународен сообраќај, на теренот што е одреден во одобрението.

Член 17

Како повреда на југословенскиот воздушен простор, во смисла на овој закон, се смета: влегување во југословенскиот воздушен простор без одобрение; влегување со одобрение, но надвор од одредениот граничен влезно-излезен коридор; излегување од југословенскиот воздушен простор без одобрение; излегување со одобрение, но надвор од одредениот

граничен влезно-излезен коридор; полетување од Југословенските аеродроми и летање без одобрение; летање надвор од одредениот воздушен пат без одобрение; надлетување на забранетите зони; летање противно на условите во одобрението и летање на странски диригирани и недиригираани летала без одобрение.

Во случај повреда на воздушниот простор на Југославија од став 1 на овој член, службата за контрола на летањето е должна да ги преземе пропишаните мерки за отстранување на воздухопловот од воздушниот простор на Југославија односно за присилно слетување, или за негово враќање на воздушниот пат, доколку скршил од одредениот воздушен пат.

Ако воздухопловот од став 2 на овој член не постапи по наредбата од службата за контрола на летањето, надлежните органи ќе ги преземат пропишаните присилни мерки.

Член 18

Југословенски воздухоплов може да излезе од воздушниот простор на Југославија ако има одобрение од државата во чиј воздушен простор влегува, ако со меѓународна спогодба не е поинаку одредено.

Член 19

Воздушната пловидба може постојано да се забрани над одредени подрачја што се утврдени како забранети зони.

Забранетите зони од став 1 на овој член од интерес за народната одбрана ги утврдува сојузниот секретар за народна одбрана и за тоа ја известува Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Воздушната пловидба над одредени подрачја може да се ограничи временски или со одредување на височината под која таа не смее да се врши.

Забранетите зони и подрачја над кои воздушната пловидба не смее да се врши под одредена височина, мораат да се објават на начин вообичаен во воздушната пловидба.

Подрачјата од став 2 на овој член ги утврдува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во спогодба со сојузниот секретар за народна одбрана.

Член 20

Во случај воздухоплов да ја надлети забранетата зона или подрачјето од член 19 на овој закон, надлежната служба за контрола на летањето е должна да ги преземе пропишаните мерки за враќање воздухопловот на воздушниот пат или за присилно слетување, ако капетанот на воздухопловот не постапи по наредбата на службата за контрола на летањето.

Член 21

На странски воздухоплов му е забрането во воздушниот простор на Југославија да носи активно нападното стрелачко, ракетно или бомбардерско вооружување.

Член 22

Забранета е воздушна пловидба под одредената височина над градови, населени места и индустриски објекти, и изведување на акробации со воздухоплов над населени места и воздухопловни пристаништа, на височина што не обезбедува вршење акробации без опасност за воздухопловот, луѓето и имотот на земјата.

По исклучок, воздушна пловидба над градови, населени места и индустриски објекти може да се врши и под одредената височина, ако тоа го бара извршувањето на одредена задача и ако за тоа издаде потребно одобрение Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Одобрението од став 2 на овој член не е потребно кога е во прашање летање на хеликоптери на органите на внатрешните работи, со тоа што секое летање мора да ѝ биде пријавено на надлежната служба за контрола на летањето.

Височината од став 1 на овој член се одредува со правилата за летање односно во одобрението од став 2 на овој член.

Член 23

За време на летањето забрането е да се исфрлаат од воздухоплов какви и да било предмети.

По исклучок, ако тоа е во интерес на безбедноста на воздухопловот или на заштитата на животот и здравјето на лицата во воздухопловот, капетанот на воздухопловот може да нареди од воздухопловот да се исфрли товарот или дел од товарот, и тоа само над ненаселени места и по редоследот што ќе го одреди тој.

Исфрлање на хемиски средства од воздухоплов за потребите на земјоделството и шумарството, за уништување на инсекти и на други штетници, исфрлање на опрема, намирници, лекови и др. во случај на елементарни непогоди, и исфрлање на летоци и други рекламни предмети, може да се врши на начин и под услови со кои не се загрозува животот и здравјето на лицата и не се оштетува имотот на земјата.

Член 24

На воздушните патишта и на подрачјето на воздухопловно пристаниште е забрането скокање со падобран од воздухоплов, освен ако воздухопловот се наоѓа во опасност.

Скокање со падобран од воздухоплов и користење на падобран се врши според условите утврдени во прописот за цивилното падобранство, што го донесува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Член 25

Испалување на ракети од земјата против градоносни облаци и испалување на други видови ракети од земјата во кое и да било подрачје на воздушниот простор на Југославија, може да се врши само врз основа на претходна согласност од надлежната служба за контрола на летањето.

Поблиски одредби за начинот и постапката за прибавување на согласноста и за известување од став 1 на овој член донесува Сојузниот извршен совет.

II. УСЛОВИ ЗА БЕЗБЕДНО КОРИСТЕЊЕ НА ВОЗДУХОПЛОВИ

Член 26

Воздушната пловидба ја вршат: организации на здружениот труд, други организации и заедници, општествено-политички заедници, државни органи (во натамошниот текст: носителите на правото на користење на воздухопловот), како и граѓани — сопственици на воздухоплови.

Воздушната пловидба се врши заради давање услуги на други лица или за сопствени потреби на носителот на правото на користење односно на сопственикот на воздухопловот.

Давањето услуги на други лица се врши како превоз на лица и предмети или како давање на посебни услуги со воздухоплов. Давањето посебни услуги со воздухопловот опфаќа исфрлање на хемиски или други средства заради прехранување и запрашување во земјоделството и шумарството, исфрлање на предмети за рекламни цели, употреба на воздухоплови во борба против пожари, за школување на летачки персонал, за снимање од воздухот и др.

Како воздушна пловидба за сопствени потреби, во смисла на овој закон, се смета користење на воздухоплов за потребите на носителот на правото на користење на воздухопловот со цел за превоз на работните луѓе во здружениот труд или на други лица во врска со вршењето на нивните дејности, како и

употреба на воздухоплови што ги користат граѓаните за сопствени потреби.

Член 27

Јавен превоз во воздушниот сообраќај е превоз на лица и предмети кој, под еднакви услови, му е достапен секому.

Јавниот превоз може да се врши како редовен (линиски) или како вонреден (слободен) превоз во внатрешниот и меѓународниот воздушен сообраќај.

Член 28

Јавен превоз во редовниот воздушен сообраќај е превозот што се врши на одредени релации, во одреден временски период и по однапред утврден ред на летање, а цените и другите услови на превозот однапред се утврдени и јавно објавени, најмалку 15 дена пред влегувањето во сила на редот на летањето на кој се однесуваат.

Член 29

Вонреден превоз во воздушниот сообраќај е превозот што се врши за потребите на одреден корисник на услуги (чартер превоз и авиотакси превоз), под услови што се утврдуваат со договор помеѓу превозникот и корисникот на услугите.

Член 30

Јавен превоз на лица и предмети може да се врши само со воздухоплови што имаат најмалку два мотора, а во прекуокеанскиот сообраќај со воздухоплови што имаат најмалку три мотора.

Член 31

Заради безбедност на воздушниот сообраќај, превозникот кој врши редовен сообраќај мора да ги исполнува потребните услови, а особено по поглед на: воздухопловот, соодветната опрема и резервни делови, потребниот број на летачки, технички и друг персонал и другите експлоатационо-технички услови, во зависност од редот на летањето.

Минимумот на условите од став 1 на овој член го одредува директорот на Сојузната Управа за цивилна воздушна пловидба.

Член 32

Превозникот е должен да го прими на превоз во редовниот сообраќај секое лице или предмет, во границите на расположивите седишта во воздухопловот односно на корисната носивост на воздухопловот, ако лицето или предметот ги исполнува општите услови предвидени за превоз и ако, според важечките прописи, не се исклучени од превозот.

Член 33

Организацијата на здружениот труд што врши превоз (превозникот) самостојно решава за воспоставување на линија во редовниот сообраќај за превоз на лица и предмети на одредена релација и го утврдува редот на летањето во согласност со одредбите на овој закон и со други прописи.

Доколку редовниот сообраќај на иста релација го вршат или имаат намера да го вршат повеќе превозници, тие превозници се должни меѓусебно да ги усогласат редовите на летањето.

Усогласувањето на редовите на летањето во сообраќајот што се врши помеѓу две или повеќе републики или во меѓународниот сообраќај, се врши со самоуправни спогодба.

Додека редовите на летањето не се усогласат, сообраќајот ќе се врши според важечкиот ред на летањето.

Член 34

Превозникот може да започне со редовен сообраќај кога ќе ја добие согласноста за редот на летањето, предвидена во член 112 на овој закон.

Во случај на усогласување на редовите на летањето од член 33 на овој закон, не може да биде дадена согласност додека не се изврши тоа усогласување.

Редовниот сообраќај се утврдува за период од една година, а редовите на летањето — за летниот и зимскиот сообраќаен период.

Превозникот е должен да се придржува кон редот на летањето и редовно и уредно да го одржува сообраќајот за време на важењето на редот на летањето, а измени во него можат да се вршат по постапката предвидена за неговото донесување.

Во текот на важењето на редот на летањето линијата може да биде укината поради виша сила или поради други настани кои, независно од волјата на превозникот, ќе го оневозможат одржувањето на линијата во траење подолго од 15 дена, со тоа што укинувањето на линијата мора да биде однапред објавено.

Член 35

Јавен превоз во меѓународниот воздушен сообраќај може да врши домашен превозник ако, покрај условите пропишани со овој закон и со прописите донесени врз основа на законот, ги исполнува и посебните услови предвидени со прописите за прометот на стоки и услуги со странство, како и условите предвидени со меѓународните договори и со други акти што се однесуваат на вршење превоз во меѓународниот воздушен сообраќај.

Член 36

Странски превозник може да врши јавен превоз на лица и предмети во меѓународниот воздушен сообраќај со Југославија, ако тоа право му е признаено со меѓународен договор или со посебна дозвола што ја издава Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, по претходно прибавено мислење од Стопанската комора на Југославија — кога е во прашање превоз во линискиот сообраќај или слободен превоз што се врши во серија.

Странски превозник не може да врши превоз на лица и предмети со надоместување помеѓу две места во Југославија (каботаж), освен ако тоа изречно е предвидено со меѓудржавен договор и тоа под услови на фактичен реципроцитет.

Член 37

Не се дозволува превоз на посмртни останки во иста патничка кабина на воздухоплов во која, едно-временно, се превезуваат патници, а превоз на болни лица може да се врши под пропишани услови.

Во воздухоплов во кој се превезуваат патници, превозот на животни се врши под условите предвидени со посебни прописи и под општите услови на превозникот.

Превоз со воздухоплов на запаливи течности, гасови, експлозиви, радиоактивни и други опасни материји, се врши под условите предвидени со посебни прописи.

Член 38

Сите патници при влегувањето во воздухоплов во јавниот воздушен сообраќај, се должни на капетанот на воздухопловот да му го предадат оружјето и муницијата што им се враќаат по слегувањето од воздухопловот.

Во случај на потреба, органите на внатрешните работи, по сопствена иницијатива или по барање на превозникот, можат да вршат претресување на лицата и предметите непосредно пред влегувањето во воздухопловот.

Член 39

Посебни услуги со воздухоплов можат да вршат организациите на здружениот труд во вид на трајна стопанска дејност, ако располагаат со соодветни воздухоплови и опрема и ако имаат соодветен стручен персонал, неопходен за безбедна воздушна пловидба.

Дали се исполнети условите од став 1 на овој член утврдува со свое решение директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

III. БЕЗБЕДНОСТ НА ВОЗДУШНАТА ПЛОВИДБА

1. Воздухоплов

а) Општи одредби за воздухопловот

Член 40

Како воздухоплов, во смисла на овој закон, се смета секоја направа изградена и снабдена со потребни уреди кои ѝ овозможуваат безбедно летање. Воздухопловот може да биде со или без сопствен погон.

Член 41

Воздухопловите можат да бидат државни и цивилни.

Како државни воздухоплови, во смисла на овој закон, се сметаат воените воздухоплови, воздухопловите на органи на внатрешните работи и царинските воздухоплови.

Другите воздухоплови се сметаат за цивилни.

Член 42

Според својата намена, цивилните воздухоплови се воздухоплови што служат за превоз на лица и предмети, воздухоплови што служат за работа за стопански, научни, спортски и други цели наведени во член 1, став 2 на овој закон.

Воздухоплов може да се користи само за онаа намена односно служба што е назначена во уверението за пловидбеност.

Член 43

Воздухопловот, според својата намена, зависно од карактерот на летањето, мора да биде снабден со одредена опрема која служи за безбедност на воздушната пловидба.

Член 44

Воздухопловот пред полетувањето мора да биде подготвен во согласност со техничките прописи, а овластеното стручно лице е должно, со својот потпис во книгата на воздухопловот, да потврди дека воздухопловот е способен за безбедна воздушна пловидба.

Член 45

Воздухоплов не смее да се оптовари над максимално дозволената тежина во полетување, наведена во уверението за пловидбеност.

Максимално дозволеното оптоварување на воздухопловот, тежината на корисниот товар и неговиот распоред, се одредуваат со посебен технички пропис што, на предлог од носителот на правото на користење или од сопственикот на воздухопловот, го донесува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба. Податоците за тежината и за распоредот на корисниот товар се внесуваат во листата на оптоварувањето.

Член 46

Во воздухоплов наменет за превоз на лица, патниците можат да се превезуваат само во патничка кабина.

Во воздухоплов можат да се качат толку лица колку што има вградени седишта со појас за врзување, освен кога се во прашање деца до 4 години возраст со придружник.

Доколку во воздухоплов се превезуваат претежно деца од 4 до 10 години возраст, без придружник, превозникот е должен да обезбеди потребен број членови на екипажот за овој превоз да може уредно и безбедно да се изврши.

По исклучок од став 2 на овој член, во воздухоплов можат да се качат и повеќе лица, ако исклучиво се превезуваат деца до 10 години возраст во друштво на придружници. Бројот на децата и придружниците, како и другите услови, ги одредува со свое решение директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во зависност од возраста на децата и од типот на воздухопловот.

б) Изградба на воздухоплови

Член 47

Изградбата на воздухоплови се врши според техничките прописи и под стручен надзор во поглед на изработката и квалитетот на материјалот.

Стручен надзор над изградбата на воздухоплови врши Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба и тоа со увид во проектот на конструкцијата и во спецификацијата на материјалот, како и со прегледи во текот на изградбата на воздухопловот што ги вршат воздухопловно-техничките контроли.

Член 48

Изградба на воздухоплови можат да вршат само фабрики и работилници што се оспособени и опремени за вршење на одредени работи и кои за тоа ќе добијат овластување.

Овластувањето од став 1 на овој член го издава Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Член 49

Заради овозможување навремено вршење на стручен надзор, производителот на воздухопловот е должен за изградбата на воздухопловот да ја извести Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во рок од 30 дена пред почетокот на изградбата, и да ѝ го поднесе на увид проектот на воздухопловот и спецификацијата на материјалот.

Член 50

Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба има право да стави забелешки и да бара измена на проектот на конструкцијата односно измена на спецификацијата на материјалот, ако најде дека конструкцијата или квалитетот на материјалот не одговараат на техничките прописи за изградба на воздухопловот.

Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба е должна своите забелешки или барања за измени од став 1 на овој член да му ги достави на производителот на воздухопловот во рок од 30 дена, сметајќи од денот на приемот на проектот на конструкцијата на воздухопловот и на спецификацијата на материјалот.

Член 51

Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба има право да ја запре натамошната изградба на воздухопловот ако утврди дека производителот на воздухопловот не се придржува кон проектот на конструкцијата или употребува материјал што не одговара на спецификацијата на материјалот.

Член 52

Одредбите на чл. 47 до 51 од овој закон се однесуваат и на обнова и преправка на воздухопловот.

Преправка на воздухопловот, која битно влијае врз неговата способност за воздушна пловидба, можат да вршат овластените фабрики и работилници од член 48 на овој закон — врз основа на пропишана техничка документација.

в) Утврдување на пловидбеноста на воздухопловот

Член 53

Способноста на воздухопловот за безбедна воздушна пловидба (пловидбеност на воздухопловот) се утврдува со прегледи.

Со прегледите се утврдува дали воздухоплов е изграден и снабден со уреди и опрема според одредбите на овој закон и другите прописи што се однесуваат на изградбата и опремата на воздухопловот.

Пловидбеноста на воздухопловот ја утврдува Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба или стручна воздухопловна институција односно организација на здружениот труд што ќе биде овластена од тој орган.

Член 54

Прегледот на воздухопловот може да биде основен, редовен и вонреден.

Основниот и редовниот преглед на воздухопловот опфаќаат преглед на целиот воздухоплов, а особено испитување на исправноста на основната структура на воздухопловот, на погонските постројки, електричните уреди, радиоуредите, навигационите средства, средствата за спасување и на другата опрема на воздухопловот.

Вонредниот преглед на воздухопловот опфаќа преглед на целиот воздухоплов или само на одделни делови или на опремата на воздухопловот.

Член 55

Основен преглед на воздухоплов се врши, и тоа:

1) на новоизграден воздухоплов и на воздухоплов набавен во странство — пред неговото залишување во регистарот на воздухопловите;

2) на воздухоплов во експлоатација — секојпат кога на него се врши обнова, преправка или поправка со која се менуваат неговите битни својства.

Член 56

Редовен преглед на воздухоплов се врши периодично, според пропишаниот систем за одржување на воздухопловите што го утврдува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, на предлог од носителот на правото на користење на воздухопловот или од сопственикот на воздухопловот.

Доколку не постои систем за одржување на воздухопловите од став 1 на овој член, редовен преглед се врши најмалку еднаш во 12 месеци.

Ако е извршен основен преглед на воздухопловот, рокот од 12 месеци за вршење на редовен преглед на воздухопловот тече од денот кога е извршен основниот преглед.

Член 57

Основен и редовен преглед на воздухоплов се врши на барање од носителот на правото на користење на воздухопловот или од сопственикот на воздухопловот.

Прегледот на воздухопловот од став 1 на овој член опфаќа и проверка на воздухопловот во летање, во кој не смеат да се наоѓаат патници, доколку тоа е предвидено со системот за одржување на воздухопловите.

По исклучок, при основниот преглед на воздухопловот, не мора да се врши проверка на воздухопловот во летање, ако таков преглед веќе извршиле производителот и носителот на правото на користење на воздухопловот или сопственикот на воздухопловот, и ако постои пропишна документација за способноста на воздухопловот, вклучувајќи го и одобрувањето од надлежниот орган на земјата на производителот дека воздухопловот може да се користи во воздушна пловидба.

Член 58

Вонреден преглед на воздухоплов се врши секојпат кога воздухопловот ќе претрпи несреќа во која е оштетена основната структура на воздухопловот, што може да влијае врз неговата пловидбеност, или

кога тоа ќе го побара носителот на правото на користење на воздухопловот, сопственикот или капетанот на воздухопловот.

Вонреден преглед може да нареди и инспекторот за безбедност на воздушната пловидба, на предлог од службата за контрола на летањето, или без тој предлог, ако најде дека постои оправдано сомневање во способноста на воздухопловот за безбедно летање.

Прегледот на воздухопловот од став 1 на овој член што претрпел несреќа се врши по извршената поправка на воздухопловот и тој опфаќа преглед на воздухопловот на земја и во летање, заради утврдување на способноста на воздухопловот за безбедна воздушна пловидба. Преглед на воздухопловот во летање не смее да се врши ако во него се наоѓаат патници.

Член 59

По извршениот преглед со кој е утврдена пловидбеноста на воздухопловот, нему му се издава уверение за пловидбеност.

Уверението за пловидбеност на воздухопловот го издава Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Уверението за пловидбеност се издава со одреден рок на важење, кој не може да биде подолг од една година.

Уверението за пловидбеност мора особено да содржи податоци за техничките својства на воздухопловот и за неговата намена.

Важењето на уверението за пловидбеност може да се продолжи кога ќе се утврди дека воздухопловот е способен за безбедна воздушна пловидба.

Член 60

За извршениот преглед на воздухопловот носителот на правото на користење односно сопственикот на воздухопловот плаќа надоместок.

По исклучок, надоместок за извршен преглед на воздухоплов нема да се плати ако прегледот се изврши по барање од инспекторот за безбедност на воздушната пловидба.

Височината на надоместокот за одделни прегледи ја одредува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во согласност со сојузниот секретар за финансии и со сојузниот секретар за сообраќај и врски во рамките на општествениот договор склучен помеѓу Сојузниот извршен совет и Стопанската комора на Југославија.

Член 61

Ако со прегледот на воздухопловот се утврдат мани или недостатоци што можат да ја загорзат безбедноста на воздухопловот или на воздушната пловидба, ќе се одземе уверението за пловидбеност на воздухопловот.

Уверението за пловидбеност повторно му се враќа на воздухопловот кога ќе се утврди дека маниите и недостатоците на воздухопловот се отстранети.

Член 62

На воздухоплов за кој со преглед ќе се утврди дека не одговара на намената за која му е издадено уверение за пловидбеност, даденото уверение ќе му се одземе, и ќе му се издаде ново уверение за пловидбеност за онаа намена за која воздухопловот може безбедно да се користи.

Член 63

Уверение за пловидбеност издадено на странски воздухоплов во земјата на регистрација на воздухопловот, се признава во Југославија ако е издадено во согласност со меѓународните спогодби за воздушна пловидба и под услов на реципроцитет.

Уверение за пловидбеност издадено на југословенски воздухоплов во странство важи 30 дена од денот на доаѓањето на воздухопловот во Југославија, ако рокот на важењето не му истекува порано.

г) Исправи и книги на воздухопловот

Член 64

Воздухопловот што се користи за воздушна пловидба мора да ги има исправите и книгите пропишани со овој закон.

Исправите и книгите на воздухопловот служат како доказ за идентитетот, за способноста за безбедна воздушна пловидба и за другите својства на воздухопловот.

Член 65

Исправите и книгите на воздухопловот мораат да бидат составени на еден од јазиците на народите и народностите на Југославија, согласно со уставот односно со уставниот закон.

Уверението за регистрација и уверението за пловидбеност можат да бидат составени и на еден од јазиците одредени со меѓународните спогодби.

Член 66

Исправите и книгите на југословенските воени воздухоплови, издадени од надлежните воени органи, важат и за времето додека тие воздухоплови се користат за стопански или други цели што не се сметаат за воени.

Член 67

Исправите и книгите на странски воздухоплови, издадени според прописот на земјата на регистрацијата на воздухопловот, важат под услови на реципроцитет.

По исклучок, исправите и книгите од став 1 на овој член важат во Југославија и без реципроцитет, ако на странскиот воздухоплов тоа му е признаено во одобрението за летање во воздушниот простор на Југославија.

Член 68

За време на воздушната пловидба, на воздухопловот мораат да се наоѓаат следните исправи и книги:

- 1) уверение за регистрација;
- 2) уверение за пловидбеност;
- 3) дозвола за работа на радиостаницата, ако воздухопловот има радиостаница;
- 4) дозволи за работа на членовите на екипажот;
- 5) книга на воздухопловот.

На воздухопловот што се користи за јавен воздушен сообраќај, покрај исправите и книгите од став 1 на овој член, мораат да се наоѓаат и следните исправи и книги:

- 1) листа на оптоварувањето;
- 2) патна книга и
- 3) исправа со податоци за патниците и за квалитетот на товар.

Покрај исправите од став 2 на овој член, на воздухоплов што се користи за јавен воздушен сообраќај мораат да се наоѓаат летачки прирачник и список на опремата за спасување во случај на опасност.

Директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба може да одреди воздухопловот да мора да има и други исправи, ако тоа го бара безбедноста на воздушната пловидба.

Исправите и книгите на воздухопловот мораат да се покажат на барање од овластените органи.

Член 69

Со уверението за регистрацијата се утврдуваат државната припадност на воздухопловот, неговата намена и носителот на правото на користење односно сопственикот на воздухопловот.

Со уверението за пловидбеност се утврдува способноста на воздухопловот за безбедна воздушна пловидба.

Со дозволата за работа на радиостаницата, на екипажот на воздухопловот му се дава право на радиостаницата да ја употребува на одреден начин.

Со дозволата за работа на член на екипажот на воздухопловот се утврдуваат работите што тој може да ги врши на воздухопловот.

Во книгата на воздухопловот се внесуваат податоци за: екипажот, движењето на воздухопловот, работата на моторите и на другите уреди на воздухопловот, часовите на летањето, несреќите што ги претрпел воздухопловот, извршените поправки, прегледи, како и за подготвеноста на воздухопловот за воздушна пловидба.

Листата на оптоварувањето содржи податоци за бројот на патниците и за тежината на предметите натоварени на воздухопловот за време на летањето, податоци за распределбата на товарот и за количината на горивото што го носи воздухопловот.

Во патната книга се внесуваат податоци за вонредните и други настани на воздухопловот за време на летањето, освен податоците што се внесуваат во книгата на воздухопловот од член 68 став 1 точка 5 на овој закон.

Летачкиот прирачник содржи изводи од прописите, правилата и упатствата за користење на воздухопловот и од постапките за извршување на летањата.

Член 70

Во случај бришење на воздухопловот од регистарот на воздухопловите, исправите и книгите на воздухопловот, освен дозволите за работа на членовите на екипажот, ѝ се предаваат на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Одредбата од став 1 на овој член се применува кога воздухоплов е отуѓен во странство или од други причини се запишува во странски регистар на воздухоплови.

Член 71

Пополнетата книга на воздухопловот што се користи во јавниот воздушен сообраќај мора да се чува 30 дена од денот на пополнувањето. По истекот на овој рок податоците од книгата на воздухопловот се внесуваат во матичната книга на воздухопловот.

По истекот на рокот од став 1 на овој член, книгата на воздухопловот што не се користи во јавниот воздушен сообраќај, е должен да ја чува носителот на правото на користење на воздухопловот или сопственикот на воздухопловот три години од денот на нејзиното пополнување.

Пополнетите книги на воздухопловите од ст. 1 и 2 на овој член мораат да им се стават на увид или употреба на надлежните органи, на нивно барање.

Матичната книга на воздухопловот е збирка на технички документи со податоци за битните својства на воздухопловот, која носителот на правото на користење на воздухопловот или сопственикот на воздухопловот е должен да ја чува 10 години по бришењето на воздухопловот од регистарот.

Документацијата за одржувањето на воздухопловот за времето за кое се користи во сообраќајот, е составен дел од матичната книга на воздухопловот.

Член 72

Пополнетата патна книга на воздухопловот носителот на правото на користење на воздухопловот или сопственикот на воздухопловот мора да ја чува една година од денот на пополнувањето.

По истекот на рокот од став 1 на овој член, или во случајот предвиден во член 70 став 2 на овој закон, патната книга ѝ се предава на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, која е должна патната книга да ја чува 10 години од денот на нејзиниот прием.

2. Воздухопловен персонал

а) Општи одредби за воздухопловниот персонал

Член 73

Како воздухопловен персонал се сметаат: екипажот на воздухопловот, воздухопловно-техничките контролори, воздухопловно-техничкиот персонал, контролорите на летањето, персоналот на службата за врска, воздухопловните диспечери, наставни-

ците и инструкторите по летање и падобранство и инспекторите за безбедност на воздушната пловидба.

Член 74

Екипажот на воздухопловот го сочинуваат сите лица што на воздухопловот за време на летањето вршат одредени стручни работи.

Воздухопловно-техничките контролори вршат стручен надзор над изградбата и поправките на воздухопловот и опремата во поглед на изработката и квалитетот на материјалот и присуствуваат при прегледот на воздухопловот заради утврдување на неговата способност за безбедна воздушна пловидба.

Како воздухопловно-технички персонал се сметаат сите лица кои, во вид на редовно занимање, вршат:

— периодични прегледи, одржување и поправка на воздухопловот и на неговата опрема, техничка подготовка на воздухопловот за летање, како и работи во врска со конструкцијата и модификацијата на воздухопловот и изработката на технички упатства за користење на воздухопловот;

— стручно-технички работи за прифаќање и испраќање на воздухоплови на аеродромот; и
— лицата што ги одржуваат и поправаат техничките средства и уреди што служат за водење на воздухоплови и за контрола на воздушната пловидба.

Контролорите на летањето го водат воздухопловот за време на воздушната пловидба и вршат контрола на воздушната пловидба во воздушниот простор на Југославија со техничките средства и уреди од земјата.

Персоналот на службата за врска обезбедува одржување врска на службата за контрола на летањето со воздухопловите и со аеродромите.

Воздухопловните диспечери се лица кои вршат навигациони подготовки за извршување на одредено летање и го контролираат извршувањето на плановите за летање.

Наставниците и инструкторите по летање и падобранство се лица кои редовно вршат теориска и практична обука на летање, како и проверка на стручноста на летачкиот и подобранскиот персонал пред издавањето или продолжувањето на важењето на дозволата за работа.

Инспекторите за безбедност на воздушната пловидба ги вршат работите на инспекција на безбедноста на воздушната пловидба одредени со овој закон и со прописите донесени врз основа на закон.

Член 75

Воздухопловниот персонал мора да има соодветна стручна подготовка, да исполнува посебни здравствени и други услови за вршење на одредени работи, и да има соодветна дозвола за работа.

Стручната подготовка од став 1 на овој член се стекнува во одредени училишта и училишни центри.

Член 76

Дозволата за работа на воздухопловниот персонал ја издава и ја продолжува Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, со претходно проверување на стручноста на лицето што поднело барање за издавање односно за продолжување на важењето на дозволата.

Проверувањето на стручноста на лицето од став 1 на овој член се врши пред комисија и според програма и постапка утврдени со посебен пропис.

Комисијата од став 2 на овој член ја именува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Програмата за проверување на стручноста мора да им одговара на стандардите прифатени во меѓународната воздушна пловидба.

За утврдување и проверка на стручноста на лицето при издавање или продолжување на дозволата за работа се плаќа надоместок. Височината на

надоместокот ја утврдува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во спогодба со сојузниот секретар за финансии и со сојузниот секретар за сообраќај и врски во рамките на општествениот договор склучен помеѓу Сојузниот извршен совет и Стопанската комора на Југославија.

Член 77

Стручната подготовка на воздухопловниот персонал стечена во военото воздухопловство, ќе се признае за добивање дозвола во цивилното воздухопловство, ако се исполнети условите предвидени со овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон.

Член 78

Дозвола за вршење одредени стручни и други работи може да му се издаде само на лице кое е телесно и душевно способно за вршење на тие работи, што се утврдува со лекарски прегледи.

Лекарските прегледи ги вршат здравствените установи што ќе ги одреди директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Лекарските прегледи на членовите на екипажот на воздухопловот, за воздухоплови што се користат во јавниот сообраќај, ги врши специјализирана воздухопловно-медицинска установа.

Член 79

Дозволата за вршење одредени стручни и други работи ќе му се одземе на лице:

1) ако против него во кривична или прекршочна постапка или во постапка поради стопански престап е изречена мерка на безбедност или заштитна мерка забрана на вршење одредени стручни работи на воздухопловот, или во врска со воздушната пловидба, за време на траењето на таа мерка;

2) ако станало телесно и душевно неспособно за вршење на работите за кои му е издадена дозволата; и

3) ако со проверка на стручноста се утврди дека повеќе не е способно за вршење на работите вршени на работите за кои му е издадена дозволата.

Во случајот од точка 1 на став 1 на овој член дозволата ја одзема органот надлежен за извршување на мерката за безбедност или на заштитната мерка, а во случајот од точ. 2 и 3 на тој став — Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба може привремено да му ја одземе дозволата за вршење на одредени стручни и други работи на лице кое, во смисла на овој закон, спаѓа во воздухопловниот персонал, против кое е поведена кривична или прекршочна постапка, или постапка поради стопански престап, како и за време на испитувањето на причините на несреќата.

б) Екипаж на воздухопловот

Член 80

За вршење на одредени стручни работи на воздухопловот за време на воздушната пловидба, воздухопловот мора да има одреден број членови на екипажот потребен за безбедна воздушна пловидба.

Бројот на членовите на екипажот на југословенскиот воздухоплов потребен за безбедна воздушна пловидба и неговиот состав — се одредуваат според видот на воздухопловот и неговата намена.

За член на екипажот не може да биде одредено лице што е под влијание на алкохол, на дрога или на друг психоактивен лек.

Член 81

Секој член на екипажот мора да има дозвола за вршење на одредени стручни или други работи на воздухопловот.

Дозволата од став 1 на овој член ја издава Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба на барање на заинтересираното лице.

Дозволата се издава со одреден рок на важење, и тоа: 6 месеци за пилоти на воздухоплов што се користи во јавниот воздушен сообраќај, 12 месеци за другите членови на екипажот, а 24 месеци за членови на екипажот на спортски воздухоплов и за падобранци.

Дозволата престанува да важи по истекот на рокот за кој е издадена, како и по истекот на 45 дена од денот кога членот на екипажот престанал да ги врши работите на воздухопловот за кои му е издадена дозволата.

Член 82

Дозвола за вршење на одредени стручни и други работи издадена во странство на член на екипажот на странски воздухоплов или на странски државјанин како член на екипажот на југословенски воздухоплов се признава во Југославија, ако е издадена во согласност со меѓународните спогодби за воздушната пловидба.

Дозвола со која се здобил југословенски државјанин во странство може да се признае и во Југославија само ако одговара на одредбите од овој закон и на прописите донесени врз основа на него.

Признавање на дозволата од ст. 1 и 2 на овој член врши Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Член 83

Лекарските прегледи за екипажот на воздухопловот од член 78 став 3 на овој закон се редовни и вонредни.

Редовен лекарски преглед на член на екипажот се врши пред секое издавање или продолжување на важењето на дозвола за вршење на одредени стручни и други работи на воздухопловот.

Носителот на правото на користење на воздухопловот кај кого е вработен членот на екипажот на воздухопловот е должен, во случајот од став 2 на овој член, пред качувањето на воздухопловот, да провери дали членот на екипажот има дозвола за работа.

Вонреден лекарски преглед се врши кога член на екипажот ќе прележи одредена болест, по повреда или по хируршка интервенција, која може да има битно влијание врз способноста на членот на екипажот за вршење на работите на воздухопловот, по претрпена несреќа, како и ако при стапување на работа односно за време на вршењето на работата биде под влијание на алкохол, на дрога или на друг психоактивен лек.

Вонреден лекарски преглед на член на екипажот може да бара и инспекторот за безбедност на воздушната пловидба ако смета дека постои оправдано сомневање дека здравствената состојба на членот на екипажот не одговара на пропишаните услови за телесната и душевната способност за вршење на работите на воздухопловот.

Вонредни лекарски прегледи може да бара и носителот на правото на користење на воздухопловот кај кого е вработен членот на екипажот, како и самиот член на екипажот.

Член 84

Трошоците на лекарскиот преглед на член на екипажот ги поднесува носителот на правото на користење на воздухопловот кај кого е вработен членот на екипажот.

Кога лекарскиот преглед на член на екипажот се врши на барање од инспекторот за безбедност на воздушната пловидба, трошоците на прегледот ги поднесува Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, ако со прегледот се утврди дека членот на екипажот телесно и душевно е способен за вршење на работите на воздухопловот.

Член 85

Екипажот на воздухопловот, според работите што ги врши на воздухопловот, се дели на летачки персонал и помошен летачки персонал.

Летачкиот персонал ги врши работите што се однесуваат на управување со воздухопловот, а по-

мошниот летачки персонал ги врши другите работи на воздухопловот.

Член 86

Траењето на работното време и на времето на летањето, бројот на полетувањата и слетувањата во текот на работното време, како и должината на дневниот одмор на членовите на екипажот — се одредуваат според видот на воздухопловот, годишното време во кое се врши воздушната пловидба и спрема околноста дали воздушната пловидба се врши дење или ноќе.

Член 87

Со работата на екипажот на воздухопловот раководе капетанот на воздухопловот.

Ако капетанот на воздухопловот не е во можност да ги врши доверените работи, за време на вршењето на воздушната пловидба, должноста на капетанот на воздухопловот ја презема првиот пилот.

Ако капетанот на воздухопловот не е посебно одреден, овластувањата и должностите на капетанот ги врши првиот пилот односно пилотот при еднеседе воздухоплови.

Член 88

Член на екипажот ги врши работите за кои му е издадена дозвола, а во нужда и додека нуждата трае — капетанот на воздухопловот има право да му нареди на член на екипажот да врши и други работи на воздухопловот.

Член 89

Без одобрение од капетанот на воздухопловот член на екипажот не смее да го напушти своето работно место на воздухопловот ниту да се отстрани од воздухопловот.

Членот на екипажот е должен за секој вонреден настап во врска со воздухопловот, со лицата и со предметите на воздухопловот, веднаш да го извести капетанот на воздухопловот.

Член 90

Во случај на опасност или несреќа, членовите на екипажот се должни да ги преземат сите потребни мерки заради спасување на лицата и предметите на воздухопловот, како и на самиот воздухоплов, додека капетанот на воздухопловот не нареди да се напушти воздухопловот.

Член 91

Екипажот на југословенски воздухоплов го сочинуваат југословенски државјани.

Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во согласност со Сојузниот секретаријат за внатрешни работи, по исклучок може, да дозволи странски државјанин привремено да се качи на место на одделен член на екипажот на југословенски воздухоплов, но не и како капетан на воздухопловот што се користи во јавниот сообраќај.

Странски државјани можат да летаат на југословенски воздухоплови, како членови на екипажот, кога се наоѓаат на школување во Југославија, под услов да имаат посебно одобрение од Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба и согласност од Сојузниот секретаријат за внатрешни работи и од Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во согласност со Сојузниот секретаријат за внатрешни работи, по исклучок, може да дозволи странски државјанин да се качи на воздухоплов што се користи во јавниот воздушен сообраќај и како капетан на воздухопловот, ако тоа е неопходно потребно. Во тој случај, за вршење на овластувањата и должностите од чл. 97 до 99 и чл. 102 до 106 на овој закон, ќе се одреди член на екипажот — југословенски државјанин.

По исклучок, ако екипажот на југословенски воздухоплов од која и да е причина треба да се пополни на странски аеродром, капетанот на воздухопловот може привремено да качи странски државјанин како член на екипажот, но само за време додека воздухопловот го заврши патувањето, а најдолго до слетувањето на матичниот аеродром.

Ако, во случајот од став 5 на овој член, во местото на наоѓањето или во близина на странскиот аеродром, од кој може да се обезбеди врска без долго задржување на воздухопловот, се наоѓа дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија, капетанот на воздухопловот е должен пред склучувањето договор со странскиот државјанин за тоа да го извести дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија.

Одредбите од овој член се однесуваат и на членовите на екипажот на воздухопловот од странска припадност земен под закуп во смисла на одредбата на член 151 ст. 1 и 2 на овој закон.

Член 92

На член на екипажот кој во текот или по престанокот на својството на работник во здружениот труд биде симнат од воздухопловот надвор од воздухопловното пристаниште во кое е качен, носителот на правото на користење на воздухопловот е должен да му обезбеди враќање на аеродромот на качувањето, ако со статутот односно со самоуправни спогодба или со друг општ акт на носителот на правото на користење на воздухопловот односно со посебен договор — не е предвидено плаќање на трошоците за враќање во местото на неговото живеалиште (повратно патување).

Ако носителот на правото на користење на воздухопловот од став 1 на овој член не му обезбеди повратно патување на членот на екипажот, повратно патување ќе му обезбеди дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија. — ако аеродромот на симнувањето се наоѓа во странство — односно Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба — ако аеродромот на симнувањето се наоѓа во Југославија, и тоа врз товар на носителот на правото на користење на воздухопловот.

Носителот на правото на користење на воздухопловот од став 1 на овој член е должен да ги регулира сите прашања врзани за враќањето на членот на екипажот на аеродромот на качувањето, вклучувајќи го и случајот кога членот на екипажот ќе биде симнат по своја вина или поради повреда или заболување што самиот го предизвикал — намерно или поради грубо невнимание.

Член 93

Одредбите од член 92 на овој закон се применуваат и врз странски државјани кои како членови на екипажот се качени на југословенски воздухоплов, под услов државата чии државјани се тие да постапува на ист начин со југословенски државјани качени на воздухоплов од нејзина државна припадност.

в) Овластувања и должности на капетанот на воздухопловот

Член 94

Капетанот на воздухопловот раководи со сите работи на воздухопловот и, по правило, управува со воздухопловот.

Капетанот на воздухопловот го одредува за секое летање носителот на правото на користење односно сопственикот на воздухопловот.

Член 95

Пред полетувањето на воздухопловот, капетанот на воздухопловот е должен да се увери дека воздухопловот, во секој поглед, е способен за воздушна пловидба и дека сите пропишани исправи и книги се наоѓаат на воздухопловот.

Капетанот на воздухопловот е должен да се грижи за натоварувањето и распоредувањето на предметите што се превезуваат со воздухопловот, за нивното правилно слагање и обезбедување, како и за тоа бројот на качените патници да не го преминува бројот на седиштата во патничката кабина на воздухопловот и сето тоа да го завери со свој потпис во листата на оптоварувањето.

Копија на листата на оптоварувањето се доставува до службата за контрола на летањето.

Член 96

Пред полетувањето на воздухопловот, капетанот на воздухопловот е должен на службата за контрола на летањето да ја поднесе план на летањето.

На барање од службата за контрола на летањето, капетанот на воздухопловот е должен да ја поднесе на увид книгата на воздухопловот.

По слетувањето на воздухопловот што се користи за јавен воздушен сообраќај, капетанот на воздухопловот е должен, на барање од службата за контрола на летањето, да ја поднесе на увид патната книга на воздухопловот.

Член 97

Капетанот на воздухопловот може да издава наредби кои се однесуваат на безбедноста на воздушната пловидба и на одржувањето на редот во воздухопловот, а е одговорен за запознавање на патниците со постапката што се применува во случај на опасност како и за ракувањето со опремата што се користи во тие случаи.

Наредбите на капетанот на воздухопловот, издадени во границите на неговото овластување, се должни да ги извршуваат членовите на екипажот, патниците и сите други лица што се наоѓаат на воздухопловот.

Член 98

Капетанот на воздухопловот, со цел за одржување на редот, има право спрема секое лице што се наоѓа во воздухопловот да преземе потребни мерки во случај тоа лице да не ги извршува неговите наредби.

Ако лицето што се наоѓа во воздухопловот со своите постапки ја загрозува безбедноста на воздушната пловидба или безбедноста на лицата и имотот или редот и дисциплината на воздухопловот, капетанот на воздухопловот има право таквото лице на најцелесообразен начин да го оневозможи во натамошното загрозување и, на првиот аеродром на кој ќе слета воздухопловот, да го симне од воздухопловот.

Член 99

Ако за време на воздушната пловидба член на екипажот на воздухопловот или некое друго лице на воздухопловот изврши или се обиде да изврши кривично дело со кое се загрозува безбедноста на воздухопловот или на лицата во него, капетанот на воздухопловот е должен да ги преземе сите потребни мерки таквото дело да се спречи или да се ублажат неговите штетни последици.

Во случајот од став 1 на овој член, капетанот на воздухопловот ќе нареди, по потреба, извршителот да биде под набљудување или да се лиши од слобода, а по слетувањето на првиот аеродром ќе му го предаде извршителот на надлежниот орган.

Ако југословенски граѓанин изврши кривично дело на воздухоплов што лета за Југославија и поради тоа биде лишен од слобода, капетанот на воздухопловот ќе му го предаде извршителот на надлежниот орган на внатрешните работи по слетувањето на првиот југословенски аеродром.

Капетанот на воздухопловот е должен да преземе мерки да се испитаат извршителот, сведоците и оштетеникот заради утврдување на околностите под кои е обидено или е извршено кривично дело, да се утврдат евентуалните последици од тоа дело, како и за секое сослудување да состави записник и да ги сочува предметите со помош на кои е извршено кривичното дело и другите предмети на кои се наоѓаат траги на извршеното дело.

Записникот и предметите од став 4 на овој член, капетанот на воздухопловот ќе му ги предаде на надлежниот орган на кој му е предаден извршителот на кривичното дело.

Член 100

Член на екипажот на воздухопловот е должен и без наредба од капетанот на воздухопловот да пре-

земе мерки ако некое лице на воздухопловот со своите постапки ја загрозува безбедноста на воздушната пловидба (член 98) или ако изврши или се обиде да изврши кривично дело со кое се загрозува безбедноста на воздухопловот или на лицата во него (член 99 став 1), за да се спречат или ублажат последиците на загрозувањето односно за да се спречи извршувањето на делото или да се ублажат неговите последици.

За преземените мерки од став 1 на овој член, членот на екипажот или друго лице на воздухопловот е должно да го извести капетанот на воздухопловот.

Член 101

Капетанот на воздухопловот, член на екипажот или друго лице на воздухопловот, носителот на правото на користење на воздухопловот или сопственикот на воздухопловот, не можат да бидат повикани на одговорност за преземени мерки од чл. 98 и 99 на овој закон, доколку дејствувале во рамките на овластувањата од тие одредби.

Член 102

Во случај на потреба — поради кривично дело со кое се загрозува безбедноста на лицата и на имотот или редот и дисциплината на воздухопловот односно поради неизвршување на наредбите на капетанот на воздухопловот или други постапки со кои се загрозува безбедноста на воздушната пловидба — од воздухопловот да се симне некое лице, капетанот на воздухопловот е должен за тоа да ги извести надлежните органи пред слетувањето на одредениот аеродром, а по слегувањето да им ги даде на тие органи потребните известувања и евентуалните собрани докази.

Член 103

Во случај на раѓање или смрт во воздухопловот, капетанот на воздухопловот е должен за тоа да состави записник и неговата содржина да ја внесе во патната книга. Во записникот за смртен случај мора да се внесе и пописот на имотот на умрениот што се наоѓа на воздухопловот.

Записникот за раѓањето или смртта, капетанот на воздухопловот е должен да го достави до надлежниот матичар по слетувањето на воздухопловот на првиот југословенски аеродром.

За време на воздушната пловидба капетанот на воздухопловот е должен да прими на чување тестамент што ќе му го предаде лице кое се наоѓа на воздухопловот и приемот за тестаментот да го забележи во патната книга, а по слетувањето на првиот југословенски аеродром да му го достави тестаментот на надлежниот суд.

Член 104

Личните предмети на член на екипажот или на друго лице умрено на воздухопловот или исчезнато од воздухопловот за време на воздушната пловидба, капетанот на воздухопловот е должен да ги чува и да му ги предаде на надлежниот орган на внатрешните работи штом воздухопловот ќе слета на првиот југословенски аеродром.

Член 105

Во случај несреќа на воздухопловот капетанот на воздухопловот е должен да ги преземе сите мерки потребни за спасување на лицата, предметите и воздухопловот, како и мерките потребни за запazuвање на трагите на несреќата.

Член 106

Капетанот на воздухопловот е овластено лице кое го претставува воздухопловот во сите односи со органите и организации на воздухопловното пристаниште.

Во случај на спреченост, капетанот на воздухопловот може да овласти друг член од екипажот или друго службено лице на својата организација на здружениот труд да изврши одредена работа. Ова овластување не го ослободува капетанот на воздухопловот од одговорноста за извршената работа.

3. Водење на воздухопловот и контрола на летањето

Член 107

Заради обезбедување на воздушната пловидба во воздушниот простор на Југославија, сите воздухоплови мора да ги води или да ги контролира службата за контрола на летањето, и тоа од моментот на полетувањето или влегувањето во воздушниот простор на Југославија до слетувањето или излегувањето од воздушниот простор на Југославија.

Во смисла на овој закон, се смета дека полетувањето на воздухопловот започнало со пуштањето на моторот во работа на платформата на аеродромот, со цел за одење на полетно-слетната патека.. слетувањето на воздухопловот е завршено кога воздухопловот, по доаѓањето од полетно-слетната патека, ќе се запре на платформата и ќе ги исклучи моторите.

Одредбите на ст. 1 и 2 на овој член се однесуваат и на југословенски воени воздухоплови, кога летаат по воздушните патишта или кога ги пресекуваат тие патишта.

На одделни аеродроми или на одделни подрачја можат да се формираат заеднички служби за водење на воздухоплови на цивилната и воената контрола на летањето, што ќе ги водат и ќе управуваат со летањето на цивилните и воените воздухоплови.

Сојузниот извршен совет го одредува начинот и условите за формирање на заедничките служби од став 4 на овој член.

Член 108

Водење на воздухоплови се врши со користење на технички средства и уреди на земјата и во воздухопловот, а врз основа на метеоролошките и други податоци важни за безбедноста на воздушната пловидба.

Водење на воздухоплови и контрола на воздушната пловидба во воздушниот простор на Југославија врши Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Метеоролошка помош на воздухопловството обезбедува сојузната организација надлежна за хидрометеоролошки работи.

Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба е должна да обезбеди соодветни современи технички средства и уреди за водење на воздухоплови и за контрола на воздушната пловидба.

Техничките средства и уреди што служат за безбедност на воздушната пловидба мораат да се одржуваат во состојба која овозможува безбедна и непречена воздушна пловидба.

Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба е должна техничките средства, уредите и објектите со кои ги води воздухопловите и ја контролира воздушната пловидба, да ги одржува во таква состојба која обезбедува безбедно и непречено водење на воздухопловите и да врши постојан надзор и повремени прегледи, како и навремено да ги отстранува учениите недостатоци.

Во случај на дефект на некое техничко средство или уред од ст. 5 и 6 на овој член, Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба е должна тоа да го објави на начин вообичаен во воздушната пловидба.

Член 109

Летање на воздухоплов по воздушниот пат во воздушниот простор на Југославија мора да се врши спрема наредбите и упатствата од службата за контрола на летањето.

Ако воздухопловот за време на летањето не се придржува кон наредбите и упатствата од службата за контрола на летањето, оваа служба може да му нареди да слета на одреден аеродром, а ако воздухопловот не се одзове на таа покана — може да преземе мерки за неговото присилно слетување.

Член 110

За водење на воздухопловот се плаќа надоместок чија височина ја одредува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во спогодба со сојузниот секретар за финансии.

За водење на југословенски воени воздухоплови, на воздухоплови со кои летаат шефови на држави и на спорски воздухоплови што им припаѓаат на спорски воздухопловни организации, не се плаќа надоместокот од став 1 на овој член.

Член 111

На секое воздухопловно пристаниште мора да има организирана служба за контрола на летањето, а на други аеродроми — доколку Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба смета дека тоа е неопходно.

Член 112

Пред преземањето на летањето на воздухопловот по воздушните патишта, летањето на воздухопловот мора да ѝ се пријави на службата за контрола на летањето, а истото може да започне само врз основа на согласноста од таа служба.

За воздухопловите што превезуваат лица и предмети во редовен линиски сообраќај пријавата од став 1 на овој член се поднесува во вид на ред на летање.

Со давањето на согласноста од став 1 на овој член, службата за контрола на летањето презема обврска, од местото на полетувањето односно од влегувањето на воздухопловот во воздушниот простор на Југославија па до местото на неговото слетување односно до излегувањето од воздушниот простор на Југославија, да го води воздухопловот со средствата и уредите од земјата и да му ги дава сите упатства потребни за безбедна воздушна пловидба.

Член 113

Заради обезбедување на воздушната пловидба, службата за контрола на летањето има право да изврши измени во планот на летањето односно во редот на летањето на воздухопловот — со одредување на друго време за полетување или слетување или за влегување во воздушниот простор на Југославија.

При одредувањето на времето за полетување или слетување, службата за контрола на летањето е должна времето на полетувањето или слетувањето да го усогласи со можностите за прифаќање односно за испраќање на воздухопловот на одреденото воздухопловно пристаниште или на друг аеродром, водејќи сметка за правото на првенство на воздухопловите на кои тоа право им е признаено со посебен пропис. Службата за контрола на летањето може да одобри полетување и слетување само во времето кога воздухопловното пристаниште или друг аеродром е отворен, водејќи сметка за пријавените времиња за полетување или слетување на воздухоплови.

По исклучок, службата за контрола на летањето може да даде согласност за полетување и слетување на воздухопловот на воздухопловното пристаниште или на друг аеродром и надвор од времето кога тоа воздухопловно пристаниште или аеродром е отворен, ако воздухопловот се наоѓа во нужда или ако носителот на правото на користење на воздухопловното пристаниште или на аеродромот за тоа даде согласност.

Ако воздухопловното пристаниште заради изведување на работи или од други причини, или по барање на заинтересираниот орган на управата, не може да се користи за слетување или полетување на сите или само на одредени воздухоплови во времето кога е отворено, носителот на правото на користење на воздухопловното пристаниште односно органот на управата што барал ограничување на користењето на воздухопловното пристаниште, е должен за тоа да ја извести Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, најдоцна на 48 часа пред настапувањето на ограничувањето на користењето на воздухопловното пристаниште.

Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, по приемот на известувањето од став 4 на овој член, е должна тоа да го објави на начин вообичаен во воздушната пловидба.

Член 114

Секое задоцнување во однос на одобриениот ред на летањето во редовниот линиски сообраќај на југословенските воздухоплови, ако тоа задоцнување е подолго од 30 минути, превозникот е должен да им то пријави на службата за контрола на летањето и на службата за прифаќање и испраќање на воздухоплови, и тоа пред истекот на времето предвидено за полетување.

Во пријавата од став 1 на овој член мора да се наведе причината за измената на редот на летањето, новото време на полетувањето, а, по потреба, и новиот план на летањето.

По приемот на пријавата од став 1 на овој член, службата за контрола на летањето е должна да преземе потребни мерки заради обезбедување на летањето по новиот план на летањето, а службата за прифаќање и испраќање е должна, на вообичаениот начин, да ги извести патниците за измената на редот на летањето и да преземе мерки за испраќање на воздухопловот според новиот план на летањето.

Член 115

Службата за контрола на летањето ќе забрани полетување на воздухоплов ако на аеродромот на полетувањето или на аеродромот на првото слетување, во времето предвидено за слетување, метеоролошките услови се под пропишаниот минимум за безбедно полетување и слетување за одредени видови воздухоплови.

Службата за контрола на летањето нема да дозволи полетување односно слетување на воздухоплов ако на полетно-слетната патека не се наоѓа друг воздухоплов, возило или друга пречка, или ако најде дека состојбата на полетно-слетните и други патеки не гарантира безбедно полетување односно слетување на воздухопловот.

Службата за контрола на летањето ќе забрани полетување на воздухоплов: ако не ѝ е поднесена копија од листата на оптоварувањето (член 95); ако капетанот на воздухопловот пред полетувањето не ги извршил дејствијата предвидени со член 96 на овој закон; ако утврди дека во воздухопловот качил повеќе патници или предмети од дозволената носивост на воздухопловот; ако инспекторот за безбедност на воздушната пловидба известил дека состојбата на воздухопловот не им одговара на исправите, дека членовите на екипажот немаат пропишани дозволи за работа или дека од други причини се неспособни за вршење на одредени работи на воздухопловот; ако состојбата на полетно-слетните патеки, уредите и постројките што служат за полетување и слетување на воздухоплови е таква што да оневозможи безбедно полетување и слетување на воздухоплови.

Службата за контрола на летањето ќе забрани слетување на воздухоплов на аеродром на кој метеоролошките услови се под пропишаниот минимум, освен ако воздухопловот се наоѓа во нужда или слетувањето мора се изврши поради виша сила.

Ако службата за контрола на летањето дозволи слетување на воздухоплов под условите од став 4 на овој член, таа е должна на воздухопловот да му ја укаже сета потребна помош и да презема, односно да нареди да се преземаат посебни мерки за обезбедување.

Ако за некој странски аеродром не се пропишани метеоролошки минимуми, југословенските воздухоплови ќе ги применуваат минимумите што ќе ги утврди носителот на правото на користење односно сопственикот на воздухопловот, во согласност со Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Член 116

Заради безбедност на летањето на одреден воздухоплов или на група воздухоплови на одреден воздушен пат во воздушниот простор на Југославија, Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, по барање на заинтересираниот државен орган, може привремено да им ја забрани воздушната пловидба по тој воздушен пат на сите други воздухоплови.

Барањето за забрана на воздушната пловидба од став 1 на овој член мора да се поднесе најдоцна 30 часа пред предвиденото полетување на воздухопловот.

Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба е должна забраната од став 1 на овој член да ја објави на вообичаениот начин, и тоа најдоцна 24 часа пред влегувањето во сила на таа забрана.

Член 117

Воздухоплов што доаѓа од странство пред да влезе во граничниот влезно-излезен коридор мора да воспостави радиоврска со надлежната служба за контрола на летањето на чие подрачје се наоѓа граничниот влезно-излезен коридор.

Член 118

На странски воздухоплов, што нема уреди за одржување на радиоврска, му е забрането влегување во воздушниот простор на Југославија.

Ако домашен воздухоплов кој доаѓа од странство нема уреди за одржување на радиоврска или тие уреди му се неисправни, може да влезе во воздушниот простор на Југославија само ако постојат поволни услови на видливост.

На воздухопловот од став 2 на овој член службата за контрола на летањето, во одобрението за летање, ќе му ја означи точката во граничниот влезно-излезен коридор што при влегувањето мора да ја надлети, како и времето и височината на надлитувањето на таа точка.

Член 119

Воздухопловите можат да користат радиоуреди само за управување и одржување на радиоврска со органите на службата за контрола на летањето, ако со прописите за радиосообраќај не е поинаку одредено.

Член 120

Секое летање надвор од воздушните патишта мора да ѝ се пријави на службата за контрола на летањето согласно член 11 став 4 на овој закон.

Ако воздухопловот треба да лета над подрачјето на воздухопловното пристаниште или во подрачје во кое може да ја загрози воздушната пловидба на воздушните патишта, или ако го пресекува воздушниот пат, може да го започне летањето дури откако ќе добие согласност од службата за контрола на летањето. Подрачјето над воздухопловните пристаништа и подрачјата во кои може да се загрози воздушната пловидба на воздушните патишта се одредуваат со правилата на летањето.

Одредбата од став 2 на овој член се однесува и на скокање со падобран.

Кон пријавата од став 1 на овој член мора да се поднесе планот на летањето кој содржи податоци за воздухопловот, за времето на полетувањето и слетувањето, за правецот, височината и целта на летањето.

Службата за контрола на летањето може да изврши измена во планот на летањето ако најде дека тоа е потребно за безбедност на воздушната пловидба.

4. Аеродроми

Член 121

Аеродромот го сочинува потребниот копнен или воден простор со полетно-слетни и други патеки, објекти, уреди и постројки наменети за полетување, слетување и престој на воздухоплови.

Член 122

Аеродромите се цивилни и воени. Цивилните аеродроми, според намената, можат да бидат:

- 1) аеродроми отворени за јавен воздушен сообраќај (воздухопловни пристаништа);
- 2) аеродроми што служат за обучување на летачки персонал и за спортски потреби (спортски аеродроми);

3) аеродроми што служат за потребите на одделни органи на управата и организации (аеродроми за сопствени потреби).

Покрај аеродромите, за полетување и слетување на одредени видови воздухоплови привремено можат да служат и други копнени или водени површини (леталишта).

Член 123

Како воздухопловно пристаниште се подразбира и воен аеродром или дел од воен аеродром кој по одобрение од Сојузниот секретаријат за народна одбрана е отворен за јавен сообраќај.

Кои полетно-слетни и други патеки, платформи, објекти, уреди, постројки и други делови од воен аеродром можат да се искористуваат за потребите на јавниот сообраќај се одредува со договор склучен помеѓу Сојузниот секретаријат за народна одбрана односно органот што тој ќе го овласти и носителот на правото на користење на аеродромот.

Со договорот од став 2 на овој член поблиску се одредуваат начинот на користењето и условите за одржување на воениот аеродром или на одделни негови делови, уреди или постројки, како и меѓусебните права и обврски на договорените странки.

Член 124

Аеродромите отворени за јавен воздушен сообраќај (воздухопловни пристаништа) можат да бидат отворени за домашен и меѓународен јавен сообраќај или само за домашен сообраќај.

Член 125

Аеродромите мораат да бидат изградени така што да исполнуваат одредени услови што овозможуваат безбедно полетување, слетување и престој на сите или само на одредени видови воздухоплови.

Член 126

Аеродромите се распоредуваат во класи и категории.

Класата на аеродромот се одредува според должината и широчината на полетно-слетните патеки или според должината и длабочината на водените површини потребни за полетување и слетување на воздухоплови, според широчината на рулните патеки и според другите технички услови (природни рамнини, хоризонтални и конусни рамнини, наклони на полетно-слетните патеки и сл.) кои условуваат безбедно полетување и слетување на сите или само на одредени видови воздухоплови, како и според локацијата и метеоролошките услови од кои зависи можноста за користење на аеродромот во текот на годината.

Категоријата на аеродромот се одредува според опременоста на аеродромот со уреди и инсталации кои служат за безбедно полетување и слетување на воздухоплови.

Член 127

Леталиштето мора да исполнува услови што овозможуваат безбедно полетување и слетување на воздухоплови за времето за кое е издадена дозвола за користење на леталиштето.

Условите од став 1 на овој член ги пропишува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Член 128

Аеродромот според својата намена, мора да биде опремен со техничка опрема и уреди потребни за безбедно полетување, слетување и престој на воздухоплови на аеродромот.

Воздухопловните пристаништа, покрај опремата од став 1 на овој член, мораат да располагаат и со пропишаната опрема за прифаќање и испраќање на воздухоплови, багаж и стоки.

Член 129

Проектирањето, изградбата и реконструкцијата на аеродромот или на одделни полетно-слетни и други патеки, на пристаништа, платформи и на објекти што овозможуваат безбедно полетување, слетување и престој на воздухоплови на аеродромот се вршат според посебни технички прописи.

Член 130

Пред издавањето одобрение за изградба или реконструкција на објектите од член 129 на овој закон, надлежниот орган претходно мора да прибави согласност од Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во поглед на условите што се однесуваат на безбедноста на воздушната пловидба, како и согласност од Сојузниот секретаријат за надвородна одбрана, согласно со Законот за народната одбрана.

Член 131

По завршената изградба или реконструкција на објектите од член 129 на овој закон, а пред почетокот на нивното користење, ќе се изврши технички преглед на изградениот објект, заради утврдување дали се исполнети техничките и други услови што овозможуваат безбедно полетување, слетување и дрстој на воздухоплови на аеродромот.

Во вршењето на техничкиот преглед учествува и претставник на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, како и претставник на Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

Доколку се во прашање објекти на воздухопловно пристаниште што е предвидено за меѓународен сообраќај, во вршењето на техничкиот преглед учествува и претставник на Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

По извршениот технички преглед се донесува решение за дозвола за користење на објектите на аеродромот, во согласност со Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба. Со ова решение се одредуваат класата и категоријата на аеродромот.

Член 132

Пред почетокот на користењето на леталиштето, Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба утврдува дали леталиштето исполнува услови што овозможуваат безбедно полетување и слетување на одредени видови воздухоплови.

По утврдувањето на условите од став 1 на овој член, Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба издава одобрение за користење на леталиштето, во кое е должна да ги утврди видовите на воздухопловите што можат да го користат тоа леталиште, како и времето и условите под кои може да се користи леталиштето.

Член 133

Воздухопловното пристаниште може да се предаде во јавен сообраќај ако, покрај условите предвидени со техничките прописи за проектирање и изградба и реконструкција на аеродроми, исполнува и посебни технички и други услови неопходни за безбедно прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж и стоки на воздухопловното пристаниште, во зависност од класата и категоријата на аеродромот.

Да ли се исполнети условите од став 1 на овој член утврдува Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Член 134

На секој аеродром мора да биде организирана противпожарна служба и служба за брза помош, во согласност со намената на аеродромот и со обемот на сообраќајот на него.

Службите од став 1 на овој член е должен да ги организира носителот на правото на користење на аеродромот.

Директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба ќе ги пропише техничките услови за вршење на работите на службите од став 1 на овој член и условите што мораат да ги исполнуваат стручните работници што ги вршат тие служби, во зависност од обемот и видот на сообраќајот, од класата и категоријата на аеродромот.

Член 135

На воздухопловното пристаниште мора да биде организирано снабдување на воздухопловите со гориво и мазиво од стандарден квалитет во однос на типот на воздухопловот што се снабдува.

Организацијата на здружениот труд што се занимава со работите од став 1 на овој член, мора да располага со потребните објекти, инсталации и опрема, како и со стручни работници, во зависност од обемот на сообраќајот на воздухопловното пристаниште.

Директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба ќе донесе поблиски прописи за објектите, инсталациите и опремата од став 2 на овој член, како и за условите што мораат да ги исполнуваат стручните работници што работат на тие работи.

Член 136

Воздухопловното пристаниште мора да има простор и опрема за преглед на багаж, стоки и воздухоплови, заради проверка или утврдување, дали е во прашање експлозив или некоја друга опасна материја, наменета за превоз со воздухоплов.

За прегледите од став 1 на овој член, носителот на правото на користење на воздухопловното пристаниште е должен да обезбеди потребен простор односно простории, а опремата се обезбедува согласно со законот или со прописите донесени врз основа на законот.

Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба може да го забрани користењето на воздухопловното пристаниште доколку не се обезбедени просторот и пропишаната опрема од став 2 на овој член.

Член 137

Времето во кое аеродромот, во зависност од обемот на сообраќајот, мора да биде отворен за јавен воздушен сообраќај го одредуваат:

- 1) за воздухопловни пристаништа — директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, по претходно прибавено мислење од носителот на правото на користење на аеродромот;
- 2) за други аеродроми — носителот на правото на користење на аеродромот.

Член 138

Аеродромот што исполнува услови за безбедно полетување, слетување и дрстој на воздухоплови се запишува во регистарот на аеродромоте.

Регистарот на аеродромоте содржи податоци за намената на аеродромот, за неговите технички својства, класата и категоријата, за техничката опрема за прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж и стоки, како и назив и седиште на носителот на правото на користење на аеродромот.

Регистарот на аеродромоте го води Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Член 139

Аеродромот се воведува во регистарот врз основа на пријавата што ја поднесува организацијата на здружениот труд или друга организација или правно лице што е носител на правото на користење на аеродромот, во рок од 15 дена од денот на приемот на правосилното решение за техничкиот преглед на аеродромот.

Кон пријавата мораат да се поднесат:

- 1) решение на надлежниот орган на управата дека аеродромот ги исполнува одредените технички и други услови,
- 2) решение за регистрацијата на организацијата на здружениот труд или на друга организација, или одобрение за основање и работа на друго правно лице што е носител на правото на користење на аеродромот, и
- 3) докази за исполнување на условите од чл. 134 и 135 на овој закон, ако се пријавува воздухопловно пристаниште.

Член 140

Носителот на правото на користење на аеродромот е должен да ѝ ја пријави на Сојузната уп-

рава за цивилна воздушна пловидба секоја промена во поглед на намената, техничките својства, класата или категоријата на аеродромот, во рок од 15 дена од денот на настанатата промена, заради воведување во регистарот на аеродромите.

Член 141

Полетно-слетните и други патеки на аеродромот одредени за движење на воздухопловите по земјата, како и хидродромите, мораат да бидат обележени.

Обележување на патеките на аеродромите и обележување на хидродромите се врши според посебен пропис.

Поставување на светлосни знаци за обележување на хидродромите се врши во согласност со надлежниот републички орган на управата.

Член 142

Полетно-слетните и други патеки, пристанишната платформа, објектите, уредите, постројките и опремата на аеродромот од чл. 121 и 128 на овој закон, мораат да се одржуваат на начин и во состојба која обезбедува безбедно полетување, слетување и престој на воздухоплови, како и прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж и стоки.

Член 143

Носителот на правото на користење на воздухопловното пристаниште е должен на секој воздухоплов што има право на летање во воздушниот простор на Југославија да му овозможи користење на полетно-слетните патеки, објектите, уредите и постројките според нивната намена и во согласност со важечките прописи, а во границите на расположивите капацитети.

Полетно-слетните и други патеки, платформата, објектите, уредите и постројките од член 121 на овој закон на воздухопловното пристаниште носителот на правото на користење на воздухопловното пристаниште може да ги искористува само според нивната намена и во согласност со важечките прописи.

Член 144

За користење на воздухопловното пристаниште, на уредите на него и за други услуги на аеродромот се плаќаат аеродромски надоместоци.

Југословенски воени воздухоплови што се користат за воени цели, не плаќаат надоместок за користење на полетно-слетните и рулните патеки.

Член 145

По полетно-слетните и другите патеки и по пристанишната платформа на аеродромот можат да се движат само лица вработени на аеродромот заради вршење на своите работи, како и возилата со кои овие лица се служат во вршењето на службените работи.

По пристанишната платформа на воздухопловното пристаниште можат да се движат и други лица заради качување во воздухоплов односно заради симнување од воздухоплов. Тие лица мораат да имаат придружник кого е должна да го одреди организацијата на здружениот труд или друга организација што врши прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж и стоки.

Лицата што доаѓаат на воздухопловното пристаниште и престојуваат на него — мораат да се придружуваат кон прописите за безбедноста и редот на воздухопловното пристаниште.

Се овластува Сојузниот извршен совет да донесе поблиски прописи за безбедноста и редот на воздухопловното пристаниште.

Член 146

Забранета е изградба на градежни објекти и поставување на инсталации или пречки, и тоа: 150 метри од оската на патеката на која слетуваат и од која полетуваат воздухоплови по инструментите односно 75 метри од оската на патеката на која сле-

туваат воздухоплови по надворешната видливост и 3.000 метри од работ а во правецот на полетно-слетната патека, како и 130 метри од границата на земјиштето на кое е поставено техничкото средство или уредот што служат за водење на воздухоплови и за контрола на воздушната пловидба.

Забрането е обработување на земјиште со кое се нарушува стабилноста на почвата околу полетно-слетните и другите патеки на аеродромите, на растојание од 20 метри од работ на полетно-слетните патеки односно 15 метри од рулните патеки и од платформата и уредите за водење на воздухоплови.

По исклучок од став 1 на овој член, по претходно прибавена согласност од Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, аеродромски објекти можат да бидат изградени и поблиску од границата на земјиштето на кое е поставено техничкото средство или уредот.

Член 147

За изградба на објекти на растојанија поголеми од означените во член 146 на овој закон, од оската на полетно-слетната патека на аеродромот односно од границата на земјиштето одредено за изградба на аеродром или од местото на кое е поставено техничкото средство или уредот што служи за водење на воздухоплови или за контрола на воздушната пловидба, е потребна согласност од Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, и тоа:

1) на градежни објекти, инсталации и други пречки чија височина преминува пет метри — на растојание од 5 километри, сметајќи од работ а во правецот на полетно-слетната патека;

2) на градежни објекти, инсталации или други објекти на високоградба чија височина преминува петнаесет метри — на растојание од 15 километри, сметајќи од работ а во правец на полетно-слетната патека;

3) на сите објекти што служат за производство и пренос на електрична или нуклеарна енергија и за сместување на радиоинсталации или на инсталации за нуклеарна енергија — во полупречник од 15 километри од оската на полетно-слетната патека односно 5 километри од местото на кое е поставен радионавигационен уред.

При давањето на согласноста, Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба мора да ја земе предвид класата и категоријата на аеродромот во чија близина треба да се гради објектот, како и видот, намената, локацијата и височината на објектот што треба да се гради.

Член 148

Сите објекти од член 147 на овој закон, како и објекти на високоградба (високи згради, фабрички одаи, антенски столбови, далекуводи и сл.) преку кои минуваат воздушни патишта, а нивната височина може да претставува опасност за воздушната пловидба, мораат да бидат обележени со знаци за ориентација.

Знаците за ориентација од став 1 на овој член мораат да се одржуваат во исправна состојба.

Член 149

Поставувањето и одржувањето на знаците за ориентација на објектите од член 148 на овој закон го вршат:

1) организацијата на здружениот труд, друга организација и заедница, општествено-политичка заедница или државен орган што е носител на правото на користење односно граѓанин-сопственик на објектот — ако таков објект е изграден по изградбата на аеродромот;

2) организацијата на здружениот труд, друга организација и заедница, општествено-политичка заедница или државен орган што го изградува аеродромот — ако на местото на кое се изградува аеродромот постојат објекти од член 147 на овој закон,

3) Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба — ако утврди нов воздушен пат над објектите од член 148 на овој закон.

IV. РЕГИСТРАЦИЈА НА ВОЗДУХОПЛОВИ

Член 150

Југословенските воздухоплови чии носители на правото на користење се организации на здружениот труд, други организации и заедници, општествено-политички заедници, државни органи и граѓани — сопственици на воздухоплови, задолжително се запишуваат во регистарот на цивилните воздухоплови.

Ако воздухопловот од став 1 на овој член веќе е запишан во регистарот на воздухопловите во странство, може да се запише во југословенскиот регистар на воздухопловите само ако поднесе доказ дека е бришан од странскиот регистар на воздухопловите.

Член 151

Странски воздухоплов што го зела во закуп организација, орган или лице од член 150 став 1 на овој закон, заради вршење на воздушна пловидба за време од најмалку 6 месеци, се запишува во југословенскиот регистар на воздухопловите под услов закупот да е запишан во регистарот на воздухопловите на земјата на регистрацијата на воздухопловот, ако запишувањето на закупот во регистарот на воздухопловите е предвидено со прописите на таа земја, и за запишувањето во југословенскиот регистар на воздухопловите да дал согласност странскиот носител на правото на користење односно странскиот сопственик на воздухопловот.

На воздухопловот од став 1 на овој член, земен во закуп за време помалку од 6 месеци, ќе се применуваат одредбите на овој закон што се однесуваат на југословенските воздухоплови, под услов за тоа да се прибави согласност од Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Југословенски воздухоплов што е даден во закуп во странство заради вршење на воздушна пловидба, за време од најмалку 6 месеци, по барање на носителот на правото на користење или на сопственикот на воздухопловот може да се запише во странскиот регистар на воздухопловите, ако тоа е предвидено со прописите на односната земја, со тоа што во југословенскиот регистар да се води како воздухоплов даден во закуп во странство.

Член 152

Воздухопловите во изградба можат да се запишуваат во регистарот на воздухопловите во изградба, ако тоа го бара заинтересираната организација на здружениот труд, друга организација и заедница, општествено-политичка заедница, државен орган или граѓанин — сопственик на воздухоплов.

Член 153

Со запишувањето во регистарот на воздухопловите, воздухопловот влегува во составот на цивилното воздухопловство на Југославија и се здобива со право и обврска да ги носи знаците на југословенска државна припадност и ознаките на регистрацијата.

Покрај ознаките на регистрацијата, воздухопловот може да ги носи и ознаките на носителот на правото на користење или на сопственикот, ознаките на службата што ја врши и името на воздухопловот.

Воздухопловите на органите на внатрешните работи и на царинските органи ги носат ознаките на службата што ја вршат.

Член 154

Странски воздухоплов мора да ги носи ознаките одредени со прописот на земјата во која е регистриран или ознаките предвидени со меѓународни спогодби.

Член 155

Регистарот на воздухопловите е јавна книга.

Во регистарот на воздухопловите се запишуваат податоците за идентитетот на воздухопловот, за носителот на правото на користење или за сопственикот, за матичниот аеродром, за неговата намена и за другите негови својства, за закупот, за хипоте-

ката, за правото на првенство при купување и за другите стварни права што можат да се стекнуваат на воздухопловот.

Стварните права од став 2 на овој член се стекнуваат, се пренесуваат, се ограничуваат и се укинуваат со запишување во регистарот на воздухопловите.

Регистарот на воздухопловите го води Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Член 156

Регистарот на воздухопловите се состои од главна книга и збирка на исправи.

Главната книга се состои од влошки. Секој воздухоплов се запишува во посебна влошка.

Член 157

Влошката има описен, сопственички и товарен лист.

Во описниот лист се запишуваат: видот и типот на воздухопловот; ознаката или името; намената; матичниот аеродром; знакот за распознавање според меѓународната класификација, ако тој знак мора да го има воздухопловот; должината, височината и широчината на воздухопловот (носечки цеврини); видот и бројот на моторите; фабричниот број и силата или потисокот на секој мотор; максималната тежина, носивоста на погонско гориво и корисната носивост на воздухопловот; бројот на патниците што може да ги прими воздухопловот; средната брзина на летањето; потрошувачката на погонско гориво на час; максималното подрачје на летањето; потребната должина на патеката за слекување односно полетување; местото и годината на изградбата; називот односно името на производителот; најмалиот број на екипажот; датумот на запишувањето и датумот на издавањето на исправите значајни за својството и намената на воздухопловот.

Во сопственичкиот лист се запишуваат: називот и седиштето на носителот на правото на користење на воздухопловот; називот и седиштето односно името и живеалиштето на сопственикот на воздухопловот, како и ограничувањата на сопственикот во поглед на слободното располагање со воздухопловот.

Во товарниот лист се запишуваат: стварните права што го оптоваруваат воздухопловот; правата стечени на овие стварни права и други ограничувања во поглед на слободното располагање со воздухопловот.

Член 158

Збирката на исправите се води посебно за секоја влошка.

Збирката на исправите ги содржи исправите врз основа на кои е извршено запишувањето на воздухопловот во регистарот, поднесоците на странките, решенијата на органите што се однесуваат на запишувањето, доставниците и сите други исправи што се однесуваат на таа влошка.

Член 159

Запишувањето на воздухопловот во описниот лист на регистарот на воздухопловите се врши врз основа на писмена пријава од носителот на правото на користење или од сопственикот на воздухопловот.

Пријавата се поднесува во рок од 15 дена од денот кога е извршено примопредавањето на воздухопловот.

Кон пријавата за запишување, носителот на правото на користење односно сопственикот на воздухопловот е должен да поднесе:

- 1) техничка документација за воздухопловот;
- 2) исправа за изградбата на воздухопловот или друга исправа со која се докажува правото на користење односно сопственоста;
- 3) доказ за регистрацијата на организацијата на здружениот труд или на друга организација, или одобрение за основање и работа на друго правно лице, а граѓанин — уверение за државјанство.

Член 160

Воздухопловот од член 151 на овој закон се запишува во регистарот врз основа на пријавата на закупувачот на воздухопловот.

Кон пријавата за запишување на воздухопловот во регистарот закупувачот е должен да поднесе:

- 1) исправа за закупот;
- 2) уверение за регистрацијата што го издал надлежниот орган на земјата на регистрацијата на воздухопловот;
- 3) доказ дека закупот на воздухопловот е запишан во регистарот на земјата на регистрацијата на воздухопловот, ако запишувањето на закупот во регистарот на воздухопловите е предвидено со прописите на таа земја, и доказ за согласноста на носителот на правото на користење или на сопственикот на воздухопловот да се запише во југословенскиот регистар на воздухопловите.

Член 161

Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во рок од 8 дена од денот на приемот на пријавата од чл. 159 и 160 на овој закон е должна да донесе решение за одобрување на запишувањето на воздухопловот во регистарот на воздухопловите, да го запише воздухопловот во тој регистар и да издаде уверение за регистрацијата на воздухопловот.

Уверението за регистрацијата на воздухопловот ги содржи податоците од регистарот на воздухопловите.

Член 162

Носителот на правото на користење или сопственикот на воздухопловот во рок од 15 дена е должен да ја пријави секоја промена на податоците внесени во описниот лист на регистарот на воздухопловите, заради внесување во регистарот.

Кон пријавата од став 1 на овој член мора да се приложи и исправата со која се докажува вистинитоста на фактот што е предмет на запишувањето.

Промените внесени во регистарот на воздухопловите се внесуваат и во уверението за регистрацијата.

Член 163

Запишувања во сопственичкиот и товарниот лист на регистарот на воздухопловите се вршат врз основа на одлука на судот.

Член 164

Воздухопловот се брише од регистарот на воздухопловите:

- 1) ако биде уништен или стане трајно неупотреблив за воздушна пловидба, или од други причини се повлече од употреба;
- 2) ако е отуѓен во странство или ако биде запишан во странски регистар на воздухоплови;
- 3) ако исчезне или се смета дека исчезнал;
- 4) ако носителот на правото на користење на воздухопловот престане со работа или ако сопственикот на воздухопловот престане да биде југословенски државјанин.

Се смета дека воздухопловот исчезнал ако од денот на приемот на последната вест за него поминале 3 месеци.

Член 165

Бришење на воздухопловот од регистарот на воздухопловите е должен да побара, во писмена форма, носителот на правото на користење или сопственикот на воздухопловот, во рок од 15 дена од денот кога настапила причината поради која воздухопловот се брише од регистарот на воздухопловите.

Кон барањето за бришење на воздухопловот од регистарот мора да се приложи и уверението за регистрацијата на воздухопловот односно да се даде писмена изјава за уништувањето или исчезнувањето на воздухопловот.

Член 166

До донесувањето на посебни прописи, врз постапката на органите на управата и на судовите

при запишувањето на воздухопловите во регистарот на воздухопловите согласно ќе се применуваат одредбите за постапката за запишување на поморските бродови во уписниците на бродовите.

V. НЕСРЕКИ, ТРАГАЊЕ И СПАСУВАЊЕ

Член 167

Секоја несреќа на воздухоплов мора да биде сестрано испитана заради утврдување на причините на несреќата и за преземање мерки за отстранување и спречување на нови несреќи.

Како несреќа на воздухоплов се подразбира секоја незгода во воздушната пловидба што ќе се случи од почетокот на качувањето на лицата во воздухопловот заради полетување, па до симнувањето на сите качени лица од воздухопловот по завршената воздушна пловидба, а која има за последица смрт или телесна повреда на член на екипажот или на друго лице на воздухопловот или надвор од него; уништување на воздухопловот, негово оштетување, присилно слетување на воздухопловот или оштетување на имот на земјата.

Член 168

Секое лице што ќе узнае за несреќа на воздухоплов на територијата на Југославија е должно за тоа веднаш да ја извести службата за контрола на летањето, или најблиската станица на милицијата.

Службата односно органот од став 1 на овој член што ќе биде известен за несреќата на воздухопловот, е должен веднаш да преземе мерки потребни за спасување на лицата, на воздухопловот и на предметите од воздухопловот, односно мерки потребни за запазување на трагите на несреќата. Ако при несреќата дошло до повреда или усмртување на лице, службата односно органот од став 1 на овој член е должен за тоа веднаш да ја извести најблиската здравствена организација за здружениот труд.

Заради спасување на лицата од воздухопловот, службата односно органот од став 1 на овој член има право на носителот на правото на користење на аеродромот или на носителот на правото на користење на воздухопловот, или на сопственикот на воздухопловот, да му нареди да му ги стави на располагање сите потребни средства и да учествува во спасувањето (во укажувањето помош).

Носителите на правото на користење од став 3 на овој член имаат право на надоместок, во височина на фактичните трошоци што ги имале при укажувањето на помошта. Овие трошоци ги поднесува носителот на правото на користење или сопственикот на воздухопловот на кој му е укажана помош.

Ако несреќата се случила на аеродром или во реонот на аеродромот, службата односно органот од став 1 на овој член ќе го извести веднаш носителот на правото на користење на аеродромот, кој е должен на оваа служба односно органот да им ги стави на располагање потребните средства и да учествува во спасувањето на лицата, воздухопловот и предметите. Доколку несреќата се случила на полетнослетна или друга патека или на платформата на аеродромот, воздухопловот не смее да се отстрани пред да се добие согласност од комисијата за испитување на причините на несреќата. Со цел за оспособување на аеродромот за сообраќај, таа согласност треба да биде дадена штом тоа ќе го дозволат околностите.

Ако несреќата се случила на море, службата односно органот од став 1 на овој член веднаш ќе ја извести најблиската лучка капетанија и заедно ќе преземат мерки за спасување на лицата, воздухопловот и предметите од воздухопловот.

Службата односно органот од став 1 на овој член е должен, веднаш по узнавањето за несреќата на воздухопловот, по најбрз пат за несреќата да ја извести Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, а ако странски воздухоплов претрпел несреќа — и Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Член 169

Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба е должна, веднаш по узнавањето за несреќата на воздухопловот, на местото на несреќата да упати комисија за испитување на причините на несреќата и за тоа да ги извести органот на внатрешните работи на општината на чија територија се случила несреќата и носителот на правото на користење или сопственикот на воздухопловот.

Доколку е во прашање несреќа која за последица има присилно слетување, незначително оштетување на воздухопловот или оштетување на имот на земјата, Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба ќе упати на местото на несреќата стручно лице кое ќе ги изврши дејствијата предвидени во став 4 на овој член и ќе ги поднесе извештај на Комисијата за испитување на причините на несреќата.

Ако Комисијата најде дека во одреден случај има елементи на несреќа за чие испитување е надлежна таа, Комисијата ќе го преземе натамошното испитување на несреќата.

Комисијата за испитување на причините на несреќата е должна да ги испита причините на несреќата, последиците и другите околности во врска со несреќата на воздухопловот.

Член 170

Секоја комисија за испитување на причините на несреќата, зависно од видот и карактерот на несреќата, ја сочинуваат претседател и потребен број членови.

Претседателот на комисијата го именува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба од редовите на воздухопловните стручњаци.

Членовите на комисијата ги одредува претседателот на комисијата од листата на стручњаци што ја утврдува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Согласност на листата на стручњациите од став 3 на овој член дава сојузниот секретар за сообраќај и врски.

Член 171

При испитувањето на причините на несреќата, комисијата за испитување на причините на несреќата односно стручното лице се должни да извршат детален преглед на местото на несреќата и на воздухопловот или на неговите остатоци и да соберат податоци за планот на летањето, за временските услови при полетувањето и во текот на летањето и за работата на службата за контрола на летањето.

Комисијата односно стручното лице има право да бара потребни известувања од очевидците на несреќата и од други лица кои можат да дадат податоци за несреќата.

За својата работа комисијата односно стручното лице се должни да состават записник.

При работата на комисијата има право да присуствува претставник на носителот на правото на користење или сопственикот на воздухопловот, а ако до несреќа на воздухопловот дошло на аеродром — и претставник на носителот на правото на користење на аеродромот.

Лицата од став 4 на овој член можат да даваат потребни објаснувања, да бараат посебно да се испитаат извесни околности и да даваат изјави во записникот од став 3 на овој член.

Органите на внатрешните работи односно истражниот судија и јавниот обвинител, ако присуствуваат на работата на комисијата, можат да бараат потребни разјаснувања и да предлагаат да се разјаснат одделни околности.

Член 172

По завршената работа, комисијата односно стручното лице се должни да состават извештај кој мора да содржи: податоци за местото и времето на несреќата, за воздухопловот и за планот на летањето, за членовите на екипажот, за патниците и товарот; опис на несреќата и на околностите под кои се случила несреќата; мислење за причината

на несреќата и за последиците од несреќата; преземени мерки и предлог за преземање на натамошни мерки во поглед на безбедноста на воздушната пловидба.

Препис од извештајот им се доставува на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, на надлежното јавно обвинителство и на носителот на правото на користење односно на сопственикот на воздухопловот, а ако до несреќата на воздухопловот дошло на аеродром и на носителот на правото на користење на аеродромот.

Кон преписот од извештајот што му се доставува на надлежното јавно обвинителство, комисијата односно стручното лице се должни да го приложат и записникот за својата работа (член 171 став 3), како и направените скици и фотографии.

Член 173

Ако странски воздухоплов претрпи несреќа на територијата на Југославија, или ако југословенски воздухоплов претрпи несреќа која има за последица тешки телесни повреди или смрт на повеќе лица, комисијата за испитување на причините на несреќата е должна, по завршетокот на работата, да му достави препис од извештајот за несреќата и на Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Член 174

За несреќата на странски воздухоплов на територијата на Југославија, Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба е должна да го извести дипломатското или конзуларното претставништво на државата на која тој воздухоплов ѝ припаѓа и Организацијата на меѓународното цивилно воздухопловство.

На барање на дипломатското или конзуларното претставништво на странската држава, чиј воздухоплов претрпел несреќа, органот од став 1 на овој член, во согласност со Сојузниот секретаријат за внатрешни работи, може да одобри при испитувањето на причините на несреќата да присуствуваат и претставници на странската држава во својство на посматрачи.

По завршената работа на комисијата за испитување на причините на несреќата, органот од став 1 на овој член е должен препис од извештајот на комисијата да му достави на дипломатското или конзуларното претставништво на државата на која ѝ припаѓа воздухопловот што претрпел несреќа.

Член 175

Испитување на причините на несреќата на странски воен воздухоплов врши комисијата што ја именува сојузниот секретар за народна одбрана, со учество на претставник на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба. Поблиски одредби за испитувањето на причините на несреќата ќе се утврдат со посебен пропис што го донесува сојузниот секретар за народна одбрана.

Член 176

Ако воздухопловот во одреденото време не стигне на аеродромот на определувањето или не ја воспостави пропишаната врска со службата за контрола на летањето, ќе се преземе трагање по воздухопловот.

Трагањето по воздухопловот го презема службата за контрола на летањето заедно со Военото воздухопловство и со надлежните органи за внатрешни работи.

Во трагањето по воздухопловот, Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба може да му нареди на секој носител на правото на користење или сопственик на воздухоплов со својот воздухоплов да укаже помош во трагањето.

Член 177

Службата за контрола на летањето мора да му укаже помош на воздухоплов што се наоѓа во опасност во воздушниот простор на Југославија.

На воздухопловот од став 1 на овој член, се должни да му укажат помош и екипажите на воз-

духопловите од кои ќе се побара помош, или што ќе ги одреди службата за контрола на летањето.

Воздухопловот од став 1 на овој член е должен на воздухопловот што му укажал помош да му плати надоместок во височина на фактичните трошоци што ги имал воздухопловот при укажувањето на помошта.

VI. ИНСПЕКЦИЈА НА БЕЗБЕДНОСТА НА ВОЗДУШНАТА ПЛОВИДБА

Член 178

Инспекциските работи на безбедноста на воздушната пловидба ги врши Инспекцијата за безбедност на воздушната пловидба на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Член 179

Инспекциските работи на службата за безбедност на воздушната пловидба ги вршат одредени инспектори за безбедност на воздушната пловидба.

За вршење на одредена инспекциска работа или на одреден вид инспекциски работи на безбедноста на воздушната пловидба, Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба може да одреди и други свои стручни работници.

Ако за извршување на одредена инспекциска работа е потребна посебна стручност што ја немаат работниците на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, за извршување на таквата работа Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба може да овласти одредени стручњаци.

Лицата од ст. 2 и 3 на овој член, при вршењето на инспекциските работи на безбедноста на воздушната пловидба, имаат права и должности на инспектор за безбедност на воздушната пловидба.

Член 180

На работните места на инспектори за безбедност на воздушната пловидба можат да се назначуваат само лица што ја имаат пропишаната стручна подготовка и ги исполнуваат другите одредени услови.

Инспекторите за безбедност на воздушната пловидба мораат да имаат посебна легитимација за вршење на инспекциските работи.

На инспекторите за безбедност на воздушната пловидба легитимацијата им ја издава директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба кој го утврдува и образецот на легитимацијата.

Член 181

Инспекциските работи на безбедноста на воздушната пловидба опфаќаат особено надзор над:

1) состојбата на полетно-слетните и други патеки и на пристанишната платформа на аеродромите;

2) исправноста на уредите на аеродромите што служат за полетување и слетување на воздухоплови;

3) исправноста на уредите и постројките во пристанишната зграда што служат за безбедност на воздушната пловидба;

4) исправноста на електричните уреди за осветлување на пристанишната платформа;

5) состојбата на опремата на противпожарната служба, на службата за брза помош и на службата за прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж и стоки на воздухопловното пристаниште;

6) квалитетот на говорите и мазивото и над исправноста на уредите и опремата што служат за снабдување на воздухоплови со гориво и мазиво, како и над персоналот на оваа служба во поглед на стручната подготовка;

7) воздухопловите — во поглед на нивното правилно одржување и способност за безбедна воздушна пловидба;

8) воздухопловниот персонал — во поглед на стручната подготовка и другите услови пропишани за одделни работни места, како и во поглед на начинот на вршењето на одредени работи;

9) одржувањето на линиите и над придржувањето кон редот на летањето во јавниот превоз во линискиот воздушен сообраќај;

10) поставувањето, исправноста и одржувањето на знаците за ориентација на објектите на подрачјето на аеродромот и на објектите преку кои минуваат воздушните патишта;

11) организирањето контрола на вршењето на работите што се од значење за безбедноста на воздушната пловидба и над обезбеденоста за трајно вршење на таа контрола.

Член 182

Во вршењето на работите на инспекцијата на безбедноста на воздушната пловидба инспекторот за безбедност на воздушната пловидба има право и должност:

1) да врши преглед на полетно-слетните и други патеки, на пристанишната платформа, на светлосните уреди, на знаците за обележување и на другите уреди на аеродромот што служат за полетување и слетување на воздухоплови;

2) да проверува дали организацијата која на воздухопловното пристаниште врши прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж и стоки располага со опремата пропишана за вршење на таа дејност и дали таа дејност ја врши правилно;

3) да врши преглед на горивото и мазивото, како и на уредите, постројките и опремата што служат за снабдување на воздухоплови;

4) да проверува дали воздухопловот ги има пропишаните исправи и книги и дали рокот на важењето на тие исправи не им истекол, дали состојбата на воздухопловот, на неговите уреди, инструментите и опремата ѝ одговара на состојбата наведена во исправите и книгите и дали воздухопловот се користи според намената;

5) да ја прегледа исправата за оптоварувањето на воздухопловот и да проверува дали оптоварувањето на воздухопловот одговара на податоците во исправата;

6) да ги прегледа дозволите за работа на членовите на екипажот и на друг воздухопловен персонал заради утврдување дали имаат дозволи за вршење на работите што ги вршат;

7) да бара и да врши проверување на стручноста на член на екипажот на воздухопловот, ако оправдано се посомнева во способноста на членот на екипажот за вршење на стручните работи на воздухопловот за кои му е издадена дозволата;

8) да проверува дали екипажот на воздухопловот се придржува кон прописите за траењето на работното време, за времето на летањето и за бројот на полетувањата и слетувањата во текот на работното време;

9) да проверува дали фабриките и работилниците за изградба, преправка и поправка на воздухоплови, падобрани и опрема ги исполнуваат пропишаните услови;

10) да прегледа дали е правилно извршено обележувањето на објектите со знаци за ориентација и дали знаците за ориентација се одржуваат уредно;

11) да ги сослушува одговорните лица и сведоците;

12) да предлага по потреба, користење на стручна установа и на одделни стручњаци.

За службените дејствија извршени при вршењето на инспекцијата, инспекторот за безбедност на воздушната пловидба е должен да состави записник.

Член 183

Прегледите од член 182 став 1 точ. 5 и 6 на воздухопловното пристаниште инспекторот за безбедност на воздушната пловидба е должен да ги врши систематски, во одредени временски растојанија.

Инспекторот за безбедност на воздушната пловидба, во случај на прегледи од член 182 став 1 точ. 4, 5, 6 и 7 на овој закон, е должен да го известат капетанот на воздухопловот за своето присуство, а во случај на преглед од став 1 точ. 1, 2, 3 и 10 на тој член — носителот на правото на користење на аеродромот.

Во другите случаи од член 182 на овој закон, инспекторот е должен за своето присуство да го извести носителот на правото на користење на воздухопловот односно граѓанинот — сопственик на воздухопловот.

Член 184

Инспекторот за безбедност на воздушната пловидба и други овластени лица што вршат работи на инспекција на безбедноста на воздушната пловидба се должни да ги чуваат како службена тајна сите податоци за кои ќе узнаат при вршењето на инспекцијата.

Член 185

Кога инспекторот за безбедност на воздушната пловидба при вршењето на инспекцијата ќе утврди неправилност што влијае врз безбедно користење на воздухопловот или врз безбедноста на лицата во воздухопловот, ќе му нареди на капетанот на воздухопловот да ја отстрани во одреден рок утврдена неправилност.

Ако утврдената неправилност не се отстрани во одредениот рок, или ако утврдената неправилност е од таква природа што да ја загрозува безбедната употреба на воздухопловот или безбедноста на лицата во воздухопловот, инспекторот за безбедност на воздушната пловидба ќе му го забрани на воздухопловот натамошното летање и ќе му го одземе уверението за пловидбеност.

Член 186

Ако инспекторот за безбедност на воздушната пловидба при вршењето на инспекцијата утврди дека лице од составот на воздухопловниот персонал нема важечка дозвола за вршење на одредена работа или дека, поради болест или од други причини, не е во состојба да ја врши таа работа или дека не ги исполнува пропишаните услови за вршење на одредената работа, ќе му го забрани вршењето на таа работа и ќе му ја одземе дозволата.

Член 187

Ако инспекторот за безбедност на воздушната пловидба утврди дека состојбата на полетно-слетните и други патеки на пристанишната платформа, на уредите и на постројките што служат за полетување и слетување на воздухоплови или на опремата што служи за прифаќање и испраќање на воздухоплови е таква што да може да ја загрози безбедноста на воздухопловот и на лицата во него, ќе нареди да се извршат, во одреден рок, потребните работи или да се преземат потребни мерки заради отстранување на утврдените недостатоци.

Ако работите или мерките од став 1 на овој член не бидат извршени во одредениот рок, инспекторот за безбедност на воздушната пловидба ќе го забрани користењето на аеродромот за полетување и слетување на сите воздухоплови или само на воздухоплови со одредена тежина, за време додека тие работи или мерки не се извршат.

Ако инспекторот за безбедност на воздушната пловидба утврди дека состојбата на патеките, уредите, постројките, објектите или опремата што служат за прифаќање и испраќање на воздухоплови е таква што да го загрозува безбедното полетување и слетување на воздухоплови или безбедноста на лицата во воздухопловот, ќе го забрани користењето на аеродромот за полетување и слетување на воздухоплови и без претходно издавање наредба за отстранување на утврдените недостатоци.

Инспекторот за безбедност на воздушната пловидба ќе го забрани користењето на аеродромот за полетување и слетување на сите воздухоплови или само на одделни видови воздухоплови, ако градежните или други објекти на аеродромот или во неговата близина го загрозуваат безбедното полетување и слетување на воздухопловите.

Член 188

Во случаите од чл. 185 и 187 на овој закон, инспекторот за безбедност на воздушната пловидба е должен за најдената состојба и за наредената мерка веднаш, во писмена форма, да го извести носителот на правото на користење односно сопственикот

на воздухопловот, на аеродромот или на објектот поради кој е забрането користење на аеродромот.

Член 189

Ако инспекторот за безбедност на воздушната пловидба при вршењето на инспекцијата најде дека е сторен прекршок, стопански престап или кривично дело, е должен без одлагање да поднесе пријава за поведување прекршочна постапка односно пријава за поведување на постапка поради стопански престап односно поради кривично дело.

Органот кому е поднесена пријава за поведување прекршочна постапка односно пријава за поведување постапка поради стопански престап или кривично дело, е должен за исходот на постапката да го извести инспекторот што ја поднел пријавата.

Член 190

Во вршењето на работите на инспекцијата на безбедноста на воздушната пловидба, инспекторот за безбедност на воздушната пловидба издава наредби и изрекува забрани по писмен пат.

Член 191

Против решението на инспекторот за безбедност на воздушната пловидба, како и против решението на лицето овластено за вршење на инспекциски работи (член 179 ст. 2 и 3) може да се изјави жалба до Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Жалбата против решението на инспекторот за безбедност на воздушната пловидба или на лицето овластено за вршење на инспекциски работи, не го одлага извршувањето на решението.

По исклучок, инспекторот за безбедност на воздушната пловидба, на образложено барање од жалителот, може да го одложи извршување на решението, ако со извршувањето на жалителот би му се нанела штета која тешко би можела да се поправи, а одлагањето на извршувањето не ја загрозува безбедноста на воздушната пловидба.

VII. ОРГАНИ ЗА ВОДЕЊЕ НА ПРЕКРШОЧНАТА ПОСТАПКА

Член 192

Прекршочната постапка по прекршоците што претставуваат повреда на одредбите на овој закон и на прописите донесени врз основа на овој закон, како и повреда на прописите со кои се уредуваат односите во воздушниот сообраќај, на воздушните патишта, на воздухопловите и на аеродромите (воздухопловни прекршоци) ја води во прв степен по прекршоците што се сторени со воздухоплов или од страна на начрчувачот, носителот на правото на користење односно сопственикот или капетанот на воздухопловот, или од страна на други лица кои учествуваат во воздушната пловидба или во подготовките за неа, или од страна на носителот на правото на користење на аеродромот, или лицата што вршат прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж и стоки — комисијата за прекршоци на воздухопловното пристаниште.

Член 193

Комисиите за прекршоци на воздухопловното пристаниште ги формира Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

За две или повеќе воздухопловни пристаништа може да се формира заедничка комисија за прекршоци.

На воздухопловно пристаниште отворено за меѓународен воздушен сообраќај мора да се формира комисија за прекршоци.

Против решението на комисијата за прекршоци на воздухопловното пристаниште може да ѝ се изјави жалба на Комисијата за прекршоци при Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба.

Член 194

Комисијата за прекршоци на воздухопловното пристаниште и Комисијата за прекршоци при Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба се состојат од претседател и двајца членови.

Претседатели на комисиите за прекршоци на воздухопловните пристаништа и претседател на Комисијата за прекршоци при Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, и нивни заменици, именува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба од редовите на стручњаци на тој орган.

Членовите на комисиите ги одредува претседателот на комисијата за прекршоци од листата на стручњаци за одделни прекршоци што ја утврдува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба од редовите на стручњаци надвор од таа управа, по предлог од други органи на управата, организации на здружениот труд или од други организации од областа на воздушниот сообраќај.

За член на комисијата за прекршоци од листата на стручњаци за одделни прекршоци, не може да биде одредено лице кое стои во некој однос на зависност спрема оној спрема кој се води прекршочна постапка.

VIII. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 195

Со парична казна од 5.000 до 50.000 динари ќе се казни за воздухопловен прекршок носител на правото на користење на воздухоплов односно сопственик на воздухоплов:

1) ако за воздушна пловидба користи воздухоплов чија способност за безбедна воздушна пловидба не е утврдена или за тоа нема соодветна исправа (член 8);

2) ако полетувањето и слетувањето на воздухопловот во јавниот воздушен сообраќај го врши противно на одредбите од член 10 ст. 1, 2, 4, 5 и 6 на овој закон;

3) ако воздухопловот што се користи за јавен воздушен сообраќај лета надвор од одредените воздушни патишта (член 11 ст. 1 и 2);

4) ако странски воздухоплов лета противно на одредбата од член 16 на овој закон;

5) ако странски воздухоплов го повреди југословенскиот воздушен простор (член 17 став 1);

6) ако воздухопловот лета над одредени подрачја што се утврдени како забранети зони, над одредени подрачја што се привремено забранети или под одредената височина над градови, населени места или индустриски објекти, над кои воздушната пловидба е ограничена со одредување на височината под која не смее да се врши воздушна пловидба (чл. 19 и 22);

7) ако странски воздухоплов во воздушниот простор на Југославија превезува наполнето стрелачко, ракетно или бомбардерско вооружување (член 21);

8) ако го користи воздухопловот противно на неговата намена назначена во уверението за пловидбеност (член 42 став 2);

9) ако врши воздушна пловидба со воздухоплов што ја нема потребната опрема (член 43);

10) ако врши воздушна пловидба со воздухоплов кој пред полетување не е подготвен за воздушна пловидба од страна на овластеното стручно лице, или ако во книгата на воздухопловот од истото лице не е потврдено со потпис дека воздухопловот е способен за безбедна воздушна пловидба (член 44);

11) ако го оптовари воздухопловот над дозволената носивост (член 45);

12) ако качи поголем број лица од бројот на вградените седишта со појас за врзување, освен кога се во прашање деца до 4 години возраст со придружник, или ако не го обезбеди потребниот број членови на екипажот кога со воздухопловот се превезуваат деца од 4 до 10 години возраст без придружник, или ако во воздухопловот кој врши воздушен сообраќај превезува патници надвор од патничката кабина (член 46);

13) ако на воздухопловот за време на воздушната пловидба го нема одредениот број и состав на екипажот потребан за безбедна воздушна пловидба (член 80);

14) ако за член на екипажот на воздухопловот одреди лице што нема дозвола за вршење на одре-

дената работа, или дозволата престанала да му важи, или што е под влијание на алкохол, на дрога или на други психоактивни лекови (член 80 став 3 и член 81);

15) ако воздухопловот за време на воздушната пловидба не се придржува кон наредбите или упатствата од службата за контрола на летањето (член 109);

16) ако, пред преземањето на летањето по воздушните патишта, не ѝ го пријави летањето на службата за контрола на летањето или ако го започне летањето пред добиената согласност (чл. 112 и 120).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни капетанот на воздухопловот или друго одговорно лице во организацијата на здружениот труд, или во друга организација, или во друго правно лице со парична казна од 1.000 до 10.000 динари.

Член 196

Со парична казна од 3.000 до 30.000 динари ќе се казни за воздухопловен прекршок производител на воздухоплов или носител на правото на користење на воздухопловот односно сопственик на воздухоплов:

1) ако пред почетокот на изградбата на воздухопловот за тоа не ја извести Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во рок од 30 дена (член 52 став 1);

2) ако поправките на воздухопловот што битно влијаат врз способноста на воздухопловот за воздушна пловидба ги врши спротивно на одредбите на член 52 став 2;

3) ако не го пријави за вонреден преглед воздухопловот што претрпел несреќа која има за последица оштетување на воздухопловот што може да влијае врз неговата пловидбеност (член 58 став 1);

4) ако на воздухопловот ги нема пропишаните исправи и книги (член 68);

5) ако на службата за контрола на летањето и на службата за прифаќање и испраќање на воздухоплови, пред истекот на времето предвидено за полетување, не ѝ го пријави секое задоцнување во однос на одобриениот ред на летањето во редовниот линиски сообраќај на југословенските воздухоплови, ако тоа задоцнување е подолго од 30 минути (член 114).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд, или во друга организација или во друго правно лице со парична казна од 1.000 до 10.000 динари.

Член 197

Со парична казна од 2.000 до 20.000 динари ќе се казни за воздухопловен прекршок носител на правото на користење на воздухоплов односно сопственик на воздухоплов:

1) ако на воздухоплов со кој може да се управува без екипаж, или на воздухоплов без сопствен погон, или на воздухоплов што нема радиорска им нареди или дозволи летање по воздушните патишта спротивно на одредбите од член 12, ст. 1 и 2 на овој закон;

2) ако за член на екипажот постави или дозволи да се постави странски државјанин спротивно на одредбите од член 91 на овој закон;

3) ако за воздушна пловидба користи воздухоплов што не е запишан во регистарот на воздухопловите или што нема знаци на државна припадност и ознаки на регистрацијата (чл. 150 и 153).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни капетанот на воздухопловот и друго одговорно лице во организацијата на здружениот труд, или во друга организација или во друго правно лице со парична казна од 500 до 2.000 динари.

Член 198

Со парична казна од 2.000 до 20.000 динари ќе се казни за воздухопловен прекршок носител на правото на користење на воздухоплов односно сопственик на воздухоплов:

1) ако врши воздушна пловидба заради давање услуги на други лица, а е регистриран и има овла-

стување за вршење на воздушна пловидба само за сопствени потреби (член 26);

2) ако најмалку на 15 дена пред денот на влегувањето во сила на редот на летањето не ги утврди и не ги објави цените и другите услови на превозот во јавниот линиски воздушен сообраќај (член 28);

3) ако не се придржува кон редот на летањето во јавниот воздушен сообраќај (член 34 став 4);

4) ако врши превоз на посмртни останки во иста патничка кабина на воздухопловот во која истовремено се превезуваат патници, или ако врши превоз на болни лица или превоз на запаливи течности, гасови или други опасни материји или животни, спротивно на пропишаните услови (член 37);

5) ако книгата на воздухопловот и моторите, или патната книга на воздухопловот не ги чува на воздухопловот одредено време од денот на пополнувањето, или ако по одредениот рок податоците од книгата на воздухопловот не ги внесе во матичната книга на воздухопловот, или ако на барање од надлежниот орган не ја стави на увид или употреба книгата на воздухопловот или ако патната книга на воздухопловот, по пропишаниот рок, не му ја предаде на надлежниот орган (чл. 71 и 72);

6) ако во одредениот рок не поднесе пријава за запишување на воздухопловот во регистарот (член 159 став 2);

7) ако во одредениот рок не ја пријави промената што се однесува на податоците внесени во регистарот на воздухопловите или ако не бара бришење на воздухопловот од регистарот ако настапиле причини за бришење (член 162 став 1 и член 165).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друга организација или во друго правно лице со парична казна од 500 до 2000 динари.

Член 199

Со парична казна од 2.000 до 20.000 динари ќе се казни за воздухопловен прекршок организацијата на здружениот труд или друга организација или друго правно лице, ако од член на екипажот што прележал одредена болест, или по повреда или по хируршка интервенција, или по претрпена несреќа, а пред качувањето на воздухопловот, не ја побара дозволата за работа (член 83, став 3).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друга организација или во друго правно лице со парична казна до 1.000 динари.

Со парична казна до 1.000 динари ќе се казни за прекршок и член на екипажот на воздухоплов, ако по прележани одредени болести, како и по повреди или хируршки интервенции, или по претрпена несреќа, не се подложи на вонреден лекарски преглед, или ако при стапување на работа односно за време на работа биде под влијание на алкохол, на дроги или на други психоактивни лекови.

Член 200

Со парична казна од 5.000 до 50.000 динари ќе се казни за воздухопловен прекршок организацијата на здружениот труд или друга организација:

1) ако во одреден рок не организира контрола на вршењето на работите што се значајни за безбедноста на воздушната пловидба или ако трајно не ја врши таа контрола (член 3 и член 213 став 1);

2) ако изградбата на воздухопловот ја врши противно на важечките технички прописи (член 47 став 1);

3) ако во рок од 30 дена од денот на почетокот на изградбата на воздухопловот не ја извести за тоа Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба и не ѝ го поднесе на увид планот на конструкцијата на воздухопловот и спецификацијата на материјалот (член 49);

4) ако ја продолжи изградбата на воздухопловот по запирањето на изградбата од страна на Со-

јузната управа за цивилна воздушна пловидба (член 51).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друга организација, или поединец што врши изградба на воздухопловот, со парична казна од 1.000 до 10.000 динари.

Член 201

Со парична казна од 5.000 до 50.000 динари ќе се казни за воздухопловен прекршок носител на правото на користење на аеродром:

1) ако во одредениот рок не ја извести Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба дека воздухопловното пристаниште, заради изведување на работи или од други оправдани причини, не може да се користи за слетување или полетување на сите или само на одредени воздухоплови во времето кога е отворено (член 113 став 4);

2) ако изградба или реконструкција на аеродром врши без одобрение или противно на посебните технички прописи (чл. 129 и 130);

3) ако почне со користење на аеродромот или на објектите пред добивањето на решението за дозвола за користење на аеродромот или објектите (член 131);

4) ако на аеродромот не организирал противпожарна служба или служба за брза помош, или ако не ги исполнил техничките услови за вршење на овие служби, или ако работниците што ги вршат овие служби ја немаат пропишаната стручна подготовка (член 134);

5) ако полетно-слетната и друга патека на аеродромот, одредена за движање на воздухоплови по земјата, или хидродромот не ги обележи со пропишаните знаци (член 141);

6) ако полетно-слетната и друга патека, пристанишната платформа, уредите, постројките, опремата и објектите на аеродромот не ги одржува на начин и во состојба која обезбедува безбедно полетување, слетување и престој на воздухоплови на аеродромот и прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж и стоки (член 142);

7) ако на воздухоплов што има право на летање во воздушниот простор на Југославија не му овозможи користење на полетно-слетните патеки, уредите и постројките и на другите објекти спрема нивната намена и во согласност со важечките прописи, а во границите на расположивите капацитети, или ако полетно-слетните и другите патеки, платформата, уредите, постројките и другите објекти на воздухопловното пристаниште не ги искористува според нивната намена и во согласност со важечките прописи (член 143).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друга организација или во друго правно лице со парична казна од 1.000 до 10.000 динари.

Член 202

Со парична казна од 1.000 до 10.000 динари ќе се казни за воздухопловен прекршок носител на правото на користење на аеродром кој не ќе поднесе пријава за запишување на аеродромот во регистарот на аеродромите или не ќе ја пријави промената во поглед на намената, техничките својства, класата или категоријата на аеродромот или на времето во кое е отворен аеродромот, или ова не ќе го стори во одредениот рок (член 113 став 4 и чл. 139 и 140).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друга организација или во друго правно лице со парична казна до 1.000 динари.

Член 203

Со парична казна од 3.000 до 30.000 динари ќе се казни за воздухопловен прекршок организацијата на здружениот труд или друга организација или друго правно лице:

1) ако снабдува воздухоплов со гориво и маживо што не е од стандарден квалитет, или ако не

располага со потребните објекти, инсталации и опрема, или со стручни работници — зависно од обемот на сообраќајот на воздухопловното пристаниште (член 135);

2) ако изградува градежни објекти или поставува инсталации или пречки, и тоа: 150 метри од оската на патеката на која слетуваат и од која полетуваат воздухоплови според инструменти односно 75 метри од оската на патеката на која слетуваат воздухоплови по надворешната видливост и 3.000 метри од работ во правец на полетно-слетната патека, како и 130 метри од границата на земјиштето на кое е поставено техничко средство или уред што служи за водење на воздухоплови и за контрола на воздушната пловидба, или ако врши обработување на земјиште со кое се нарушува стабилноста на почвата околу полетно-слетните и другите патеки на аеродромите, на растојание од 20 метри од работ на полетно-слетните патеки односно 15 метри од рулните патеки и од платформата и уредите за водење на воздухоплови (член 146 ст. 1 и 2);

3) ако на растојанија поголеми од означените во член 146 на овој закон од оската на полетно-слетните патеки на аеродромот односно од границата на земјиштето одредено за изградба на аеродромот или од местото на кое е поставено техничко средство или уред што служи за водење на воздухоплови или за контрола на воздушната пловидба, изградува објекти без согласност на Сојузната Управа за цивилна воздушна пловидба (член 147);

4) ако објектите од член 147 на овој закон, или објектите на високоградба преку кои минуваат воздушните патишта, не ги обележи со знаци за ориентација или знаците за ориентација не ги одржува во исправна состојба (член 148).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друга организација или во друго правно лице, или поединец, со парична казна од 500 до 3.000 динари.

Член 204

Со парична казна од 5.000 до 30.000 динари ќе се казни за воздухопловен прекршок организација на здружениот труд или друга организација или друго правно лице што е носител на правото на користење на аеродром, или носител на правото на користење на воздухоплов односно сопственик на воздухоплов, ако на органот на службата за контрола на летањето или на органот на внатрешните работи, во случај на несреќа на воздухопловот, не му стави на располагање средства потребни за спасување или одбие да учествува во спасувањето (член 168 став 3).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друга организација или во друго правно лице со парична казна од 500 до 10.000 динари.

Член 205

Со парична казна од 5.000 до 50.000 динари ќе се казни за воздухопловен прекршок носител на правото на користење на воздухоплов односно сопственик на воздухоплов:

1) ако и покрај наредбата на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба со свој воздухоплов не укаже помош во трагање (член 176 став 3);

2) ако членовите на екипажот на неговиот воздухоплов не му укажат помош на воздухопловот во опасност, ако тој оваа помош ја побарал или ја одредила службата за контрола на летањето (член 177 став 2).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друга организација или во друго правно лице со парична казна до 10.000 динари.

Член 206

Со парична казна од 3.000 до 30.000 динари ќе се казни за воздухопловен прекршок организација на здружениот труд или друга организација или друго правно лице:

1) ако не изврши или во одредениот рок не изврши наредба на инспекторот за безбедност на воздушната пловидба;

2) ако на инспекторот за безбедност на воздушната пловидба му попречи да изврши инспекциска работа, или одбие да му даде потребни податоци или известувања, или не му укаже помош во луѓе и во технички средства — кога таа помош е неопходна за извршување на инспекциска работа.

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друга организација или во друго правно лице и поединец со парична казна до 3.000 динари.

Член 207

Со парична казна до 10.000 динари ќе се казни за воздухопловен прекршок капетан на воздухоплов:

1) ако при полетувањето, летањето или слетувањето на воздухопловот не се придржува кон утврдените правила на летањето (член 9);

2) ако во воздушниот простор на Југославија влезе или од истиот простор излезе надвор од граничните влезно-излезни коридори или без пропишаното одобрение (чл. 13 и 14);

3) ако нареди или дозволи исфрлање на предмети или товар или на хемиски средства од воздухопловот противно на одредбите од член 23 на овој закон;

4) ако пред полетувањето на воздухопловот не провери дали воздухопловот е способен за воздушна пловидба, дали сите пропишани исправи и книги се наоѓаат на воздухопловот, дали предметите што се превезуваат со воздухопловот се натоварени и распоредени според листата на оптоварувањето и дали правилно се сложени и обезбедени, како и дали бројот на качените патници не го преминува бројот на седиштата во патничката кабина на воздухопловот (член 95);

5) ако пред полетувањето или по слетувањето на воздухопловот не постапи според одредбите на член 96 од овој закон;

6) ако во случај на раѓање, смрт или исчезнување на некое лице од воздухопловот за време на воздушната пловидба не постапи според одредбите на чл. 103 и 104 од овој закон;

7) ако пред влегувањето во граничниот влезно-излезен коридор не воспостави радиоврска со надлежната служба за контрола на летањето на чие подрачје се наоѓа влезно-излезниот коридор (член 117);

8) ако со воздухоплов што нема радиоуред влезе во воздушниот простор на Југославија противно на одредбите од член 118 на овој закон;

9) ако радиоуредите ги користи противно на одредбите од член 119 на овој закон.

Член 208

Со парична казна до 3.000 динари ќе се казни за прекршок член на екипажот на воздухоплов ако на воздухопловот врши работи за кои нема дозвола или ако дозволата му престанала да важи (член 81).

Член 209

Со парична казна од 100 до 1.000 динари ќе се казни за воздухопловен прекршок поединец:

1) ако при качување во воздухоплов не му го предаде на капетанот оружјето и муницијата (член 38 став 1);

2) ако на воздухопловот за време на воздушната пловидба не се придржува кон наредбите од капетанот на воздухопловот, издадени заради извршување на безбедна воздушна пловидба и одржување редот на воздухопловот (член 97 став 2);

3) ако неовластено или противно на прописите се движи по полетно-слетните и други патеки или по пристанишната платформа (член 145);

4) ако на надлежниот орган не му пријави несреќа на воздухоплов (член 168 став 1);

5) ако на кој и да било друг начин ја загрози безбедноста на воздушната пловидба.

Член 210

Покрај казната за прекршокот од член 195 став 1, член 197 став 1, член 199 став 3, чл. 207 и 208 од овој закон, спрема капетанот на воздухоплов и спрема член на екипажот мора да се изрече и заштитна мерка забрана на вршењето на должноста капетан на воздухоплов или забрана на вршењето должноста член на екипажот.

Забраната од став 1 на овој член се изрекува во траење до шест месеци.

На лицето на кое му е изречена оваа забрана му се одзема дозволата за вршење должноста капетан на воздухоплов или дозволата за вршење одредени стручни работи на воздухоплов за времето додека трае забраната на вршење должноста или забраната на вршење одредени стручни работи.

Покрај казната за прекршокот од член 195 став 1 точ. 3 до 7 и од член 207 точка 2 од овој закон, спрема капетанот на странски воздухоплов може да се изрече и заштитна мерка забрана на летањето во воздушниот простор на Југославија.

IX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 211

Прекршочната постапка започната до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ја заврши органот што ја започнал.

Ако, по жалба, се укине првостепено решение, предметот ќе ѝ се отстапи на комисијата за прекршоци надлежна според одредбите на овој закон.

Член 212

Работниците што работат на одредени работни места на службата за безбедност на воздушната пловидба на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, се должни да носат службена облека за време на вршењето на службата.

Се овластува Сојузниот извршен совет да донесе поблиски прописи за службена облека, да ги одреди работните места на кои носење на службена облека е задолжително и височината на паричниот надоместок за службената облека.

Член 213

Организациите на здружениот труд од член 3 на овој закон, во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон, се должни да организираат контрола на вршењето на работите што се од значење за безбедноста на воздушната пловидба.

Одредбата на член 30 од овој закон ќе се применува по истекот на рокот од две години, а одредбата на член 136 од овој закон по истекот на рокот од шест месеци, сметајќи од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 214

До донесувањето на поблиски прописи за усогласувањето на редовите на летањето од член 33 ст. 2 и 3 на овој закон, додека организациите на здружениот труд не постигнат спогодба за усогласувањето на редовите на летањето, се овластува Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски да донесе привремена одлука за вршењето превоз на одредена релација, водејќи сметка за условите предвидени во член 31 од овој закон.

Член 215

Остварените динарски и девизни средства од надоместоците за извршени прегледи на воздухоплови, од надоместоците за водење на воздухоплови и од надоместоците за проверка на стручноста на воздухопловниот персонал треба да се користат како средства за посебни намени и тие средства посебно се искажуваат во буџетот на федерацијата.

Приходите остварени од надоместоците од став 1 на овој член можат да се користат за модернизација на службата за безбедност на воздушната пловидба и за други потреби со цел заголемување на оваа безбедност.

Член 216

Се овластува директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба да донесе поблиски прописи: за опремата со која воздухопловот, спрема својата намена, мора да биде снабден; за техничките мерки за изградба на воздухоплови и за вршење надзор над изградбата; за преправките и обновата на кои се однесуваат прописите за изградба на воздухоплови; за начинот на утврдување на пловидбеноста на воздухоплови; за обрасците и начинот на запишување на воздухоплови и аеродроми во регистарот; за исправите и книгите на воздухопловот и на начинот на нивното водење; за знаците на државната припадност, за ознаките на регистрацијата и за другите ознаки на воздухопловот; за стручната подготовка, за здравствените и другите услови што мора да ги исполнува воздухопловниот персонал; за стручните испити на воздухопловниот персонал и за начинот на проверување на стручноста на екипажот на воздухопловот; за начинот на издавање дозволи за работа на воздухопловниот персонал и за работите што тој персонал може да ги врши; за бројот и составот на членовите на екипажот, потребен за безбедна воздушна пловидба; за мерилата на телесната и душевната способност на воздухопловниот персонал и за болестите и повредите после кои мора да се изврши лекарски преглед; за траењето на работното време, за времето на летањето, за бројот на полетувањата и слетувањата во текот на работното време и за должината на дневниот одмор на членовите на екипажот на воздухопловот; за начинот на воспоставување и одржување на радиоврска помеѓу воздухопловите и службата за контрола на летањето; за проектирањето, изградбата и реконструкцијата на аеродроми и за нивната класификација; за начинот на обележување на полетно-слетните и другите патеки на аеродроми и за поставувањето знаци за ориентација на објектите; за работата на противпожарната служба и на службата за брза помош на аеродромот; за одржувањето на аеродромот; за составот и работата на комисијата за испитување причините на несреќите; за правилата на летањето и за метеоролошките минимуми и за постапките за безбедно полетување и слетување на воздухоплови на одделни аеродроми; за исфрлањето на хемикалии при обработка на земјиште; за цивилното падобранство; за легалитетата; за техничките услови при снабдување со гориво и мазино; за техничките услови за работа на фабрики и работилници што вршат изградба, преправки и поправки на авиовоздухоплови, падобрани и опрема на воздухоплови; за поправките и одржувањето на воздухоплови и за хомологацијата на воздухоплови; за постапката за трагање и спасување; за техничките услови за вршење на прифаќање и испраќање на воздухоплови, како и за тоа кои работи се сметаат како работи на прифаќање и испраќање од становиштето на безбедноста на воздушната пловидба.

Пропис за мерилата на телесната и душевната способност на воздухопловниот персонал и за болестите и повредите после кои мора да се изврши лекарски преглед, за службата за брза помош на аеродромот, пропис за траењето на работното време, на времето на летањето, за бројот на полетувањата и слетувањата во текот на работното време и за должината на дневниот одмор на членовите на екипажот на воздухопловот — ќе донесе директор на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во спогодба со сојузниот секретар за труд и социјална политика; прописи за техничките и другите услови за изградба и одржување на објекти што обезбедуваат безбедно полетување, слетување и престој на воздухоплови на воздухопловното пристаниште, кои работи во смисла на овој закон се сметаат како прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж и стоки на воздухопловното пристаниште, за

посебните технички услови што мора да ги исполнува претпријатието што ги врши тие работи и за условите што мораат да ги исполнуваат стручните кадри за вршење на тие работи — во спогодба со сојузниот секретар за сообраќај и врски, а пропис за постапката за трагање и спасување — во спогодба со сојузниот секретар за народна одбрана.

Член 217

Директорот на Сојузната управа за цивилна воздушна пловидба, во соодветните прописи од член 216 на овој закон, може да ги одреди воздухопловните прекршоци за повреди на одредбите за начинот на водењето на исправите и книгите на воздухопловите, за знаците на државната припадност, за ознаките на регистрацијата и за другите ознаки на воздухопловите, за траењето на работното време, на времето на летањето, за бројот на полетувањето и слетувањето во текот на работното време и за должината на дневниот одмор на екипажот на воздухопловот, за цивилното падобранство, за работата на противпожарната служба, на службата за брза помош и на службата за снабдување со гориво и мазиво, за постапката за безбедно полетување и слетување на воздухоплови на одделни аеродроми и за постапката за трагање и спасување, како и да пропише парични казни за тие прекршоци во границите на овластувањата одредени со законот.

Член 218

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат: Законот за воздушната пловидба („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65) и одредбите на член 1 став 2 и чл. 5, 6, 15, 17, 18, 21 и 24 од Законот за искористување на воздухопловните пристаништа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/64).

Член 219

Овој закон влегува во сила оемиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

413.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВИТЕ НА БЕЗБЕДНОСТА ВО ЖЕЛЕЗНИЧКИОТ СООБРАЌАЈ

Се прогласува Законот за основите на безбедноста во железничкиот сообраќај, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 8 јуни 1973 година и на седницата на Стопанскиот собор од 7 јуни 1973 година.

ПР бр. 210
8 јуни 1973 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ОСНОВИТЕ НА БЕЗБЕДНОСТА ВО ЖЕЛЕЗНИЧКИОТ СООБРАЌАЈ

І. УВОДНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Основите на безбедноста уредени со овој закон се однесуваат на железничкиот сообраќај што го

вршат железничките транспортни организации на здружениот труд (во понатамошниот текст: железничките транспортни организации) здружени во Заедницата на југословенските железници.

Член 2

Железничката транспортна организација е одговорна за безбедноста на железничкиот сообраќај. Заедницата на југословенските железници (во понатамошниот текст: Заедницата) е одговорна за безбедноста на железничкиот сообраќај во рамките на своите работи и овластувања што се однесуваат на безбедноста на железничкиот сообраќај, утврдени со сојузен закон и со самоуправни спогодба за здружување на железничките транспортни организации во Заедница.

Член 3

Железничката транспортна организација е должна да организира и трајно да врши контрола на безбедноста и уредноста на железничкиот сообраќај.

Член 4

Сообраќајот на возови мора да се организира и да се врши по единствен технолошки процес.

Член 5

Заради обезбедување на услови за безбедно и непречено вршење на железничкиот сообраќај, железничката транспортна организација има право на земјиштата и објектите во општествена сопственост и во сопственост на граѓани да поставува и одржува сигнално-сигурносни и телекомуникациони уреди.

Ако делови од сигнално-сигурносните и телекомуникационите уреди треба да се постават надвор од железничкото подрачје, на земјиште односно објект во општествена сопственост или во сопственост на граѓани, железничката транспортна организација го остварува ова права на начин и под услови предвидени со прописите за експлоатација.

ІІ. ЖЕЛЕЗНИЧКИ ПРУГИ И ВОЗИЛА

1. Железнички пруги

Член 6

Според обемот на сообраќајот и значењето што го имаат за внатрешниот и меѓународниот сообраќај, железничките пруги можат да бидат главни и споредни.

Железничките транспортни организации ги распоредуваат железничките пруги, по единствени критериуми, на главни и споредни.

Член 7

Како железничка пруга, во смисла на овој закон, се подразбираат: долниот и горниот строј на пругата, објектите, телекомуникационите, сигнално-сигурносните, стабилните електровлечни и останатите постројки и уреди на пругата, опремата на пругата, пружниот појас и воздушниот простор над пругата во височина од 12 метри над горниот раб на шината, и деловните згради на железницата на пругата со земјиштето што им служи на тие згради.

Член 8

Железничките пруги на нормален колосек мораат да ги исполнуваат следните основни услови:

- 1) широчината на колосекот помеѓу внатрешните рабови на главите на шините изнесува 1.435 mm, со тоа што во експлоатација широчината на колосекот не смее да биде помала од 1.430 mm, а во кривина не смее да биде поголема од 1.470 mm — вклучувајќи го и проширувањето на колосекот;
- 2) полупречникот на кривината на отворена пруга мора да изнесува најмалку 300 m, а на главниот прооден колосек во станица најмалку 500 m,

а нивелетата на надворешната шина — зависно од големината на полупречникот на кривината и од дозволената брзина — мора да биде надвишена;

3) меродавниот наклон на нивелетата на отворена пруга може да изнесува најмногу 25‰;

4) наклонот на нивелетата во станица може да изнесува најмногу: ако станицата е во правец — 1,5‰, а ако станицата е во кривина — 2,5‰, зависно од полупречникот на кривината;

5) растојанието на колосеците во станици мора да биде најмалку 4,75 m, а растојанието на колосеците помеѓу кои се поставуваат перони мора да биде најмалку 6,00 метри.

По исклучок, растојанието на ранжирните и гаражните колосеци може да биде помало од 4,75 m, но не помало од 4,5 метри;

6) на отворена пруга растојанието на колосеците кај двоколосечните пруги мора да изнесува најмалку 4,00 метри;

7) носивоста на пругите по оска мора да биде најмалку: на главните пруги 20 t, а на споредните пруги 16 тона.

По исклучок од одредбата на точка 2 на став 1 од овој член, ако одделни делници на постојните пруги на тесен колосек се реконструираат во пруги на нормален колосек, најмалиот полупречник на кривината на отворена пруга може да изнесува помалку од 300 m, но не помалку од 250 метри.

Железничките пруги на тесен колосек мораат да ги исполнуваат следните основни услови:

1) широчината на колосекот помеѓу надворешните рабови на главите на шините иснесува 760 mm;

2) носивоста на пругите по оска мора да биде најмалку 8 тона.

Железничката пруга мора да ги исполнува пропишаните услови на слободен профил за отворена пруга, за мостови, за тунели и во станици, зависно од тоа дали пругата е електрифицирана или не.

Член 9

На просторот помеѓу колосеците, како и покрај крајните колосеци на растојание до 8 m, а ако железничката пруга минува низ населено место — на растојание до 6 m, сметајќи од оската на крајниот колосек (пружен појас), можат да се градат само железнички објекти и постројки, а со претходна согласност од железничката транспортна организација — објекти и постројки на други организации што служат за натовор и истовар на стоки на железницата.

Покрај железничката пруга на земјишниот појас ширина 200 m, сметајќи од оската на крајните колосеци (заштитен појас), можат да се градат градежни и други објекти и да се подигаат постројки, зависно од нивниот вид и намената, само на одредена оддалеченост од пругата и според услови кои обезбедуваат сигурност на луѓето и на сообраќајот и заштита од пожар, согласно со законот и прописите донесени врз основа на законот.

Член 10

Железничка пруга од друга железница или индустриски колосек се приклучуваат на пруги на железничката транспортна организација, по правило, во станица, а по исклучок и на отворена пруга, со тоа што да се спроведат потребни мерки за осигурување на безбедноста на сообраќајот.

Ако приклучувањето на железничката пруга од друга железница или на индустрискиот колосек се врши на отворена пруга на главната пруга на железничката транспортна организација, одвојната свртница мора да биде поседната и обезбедена со сигнализациони кои се во таква зависност со свртницата што возењето од пругата на друга железница или од индустрискиот колосек да биде можно само кога сигнализациите покажуваат дека натамошно возење на тој дел на пругата е забрането.

Приклучување од став 1 на овој член може да се изврши само со одобрение од железничката транспортна организација на чие подрачје се врши приклучување.

Начинот на приклучување и сообраќајно-техничките услови за приклучување на пруга од друга железница и на индустриски колосек и мерките за осигурување на безбедноста на сообраќајот што треба да се спроведат во врска со приклучувањето, ги утврдуваат железничките транспортни организации.

Член 11

Меѓусебното крстосување на железнички пруги на нормален колосек и крстосувањето на железнички пруги на нормален колосек со која и да било друга пруга (со пруга на тесен колосек, со пруга на индустриска или друга железница, со трамвајска пруга и сл.) мора да биде надвор од нивото.

Член 12

Мост за железничка пруга и пат може да се гради на исти столбови, под услов пругата и патот да имаат посебни конструкции, а може да се гради и со заедничка конструкција, под услов железничкиот колосек и коловозот на патот да бидат наполно одвоени.

Член 13

Растојанието на пругата од патот мора да биде такво што помеѓу нив да можат да се постават сите уреди и постројки потребни за вршење на сообраќајот на пругата и патот, а најмалку 8 m — сметајќи од оската на најблискиот колосек до најблиската точка на горниот строј на патот.

Во ридните и тешките терени, во клисурите и во други слични случаи на конфигурација на теренот, растојанието на железничката пруга од патот кој нема својство на автопат, може да биде и помало од 8 m, под услов слободните профили да не им се допираат и помеѓу нив да можат да се постават сигнално-сигурносни уреди, телекомуникациони уреди, контактна мрежа и други уреди неопходни за безбедно одвивање на сообраќајот, водејќи сметка пругата да биде над нивелетата на патот најмалку 1 метар.

Железничката транспортна организација и соодветната организација која се грижи за патот, го утврдуваат растојанието помеѓу железничката пруга и патот во случаите од став 2 на овој член.

Член 14

Железничките пруги мораат да бидат опремени со телекомуникациона мрежа и уреди кои, во функционален поглед, претставуваат единствена целост и обезбедуваат сигурно и уредно вршење на железничкиот сообраќај.

Обемот и видот на телекомуникационите врски и уреди, зависно од категоријата на пругата, спогодбено ги утврдуваат железничките транспортни организации.

Член 15

Железничките пруги мораат да бидат опремени со сигнално-сигурносни уреди потребни за безбедно и уредно вршење на сообраќајот, зависно од предвидената брзина на возовите, од обемот на сообраќајот, од влечениот систем и од технолошкиот процес на сообраќајот.

Железничките пруги, зависно од максималната дозволена брзина на возовите, мораат да бидат опремени со сигнално-сигурносни уреди и постројки, и тоа:

1) за брзина на возот преку свртничко подрачје поголема од 50 km/час, службените места мораат да се опремаат со влезни сигнали и претсигнали што се во таква технички условена зависност со свртниците во патот на возењето што да сигнализираат дали понатамошно возење е дозволено со редовна или намалена брзина;

2) за брзина на возот поголема од 100 km/час, станиците мораат да се опремаат со влезни сигнали со претсигнали и со излезни сигнали што се во таква технички условена зависност со патот на возе-

њето што да можат да се постават во положба која дозволува понатамошно возење само по претходно обезбеден пат на возењето;

3) за брзина на возот поголема од 120 km/час, излезните сигнали на две соседни станици на едно-колосечните пруги мораат да бидат во таква меѓусебна техничка зависност што да можат да се постават во положба која дозволува возење само ако пругата е слободна во правец на движењето на возот до првиот влезен сигнал или до првиот просторен сигнал;

4) за брзина на возот поголема од 120 km/час, пред станицата мораат да се вградат уреди за автоматско запирање на возовите пред сигнал кој покажува дека понатамошно возење е забрането односно за автоматско намалување на брзината од сигнал што покажува дека понатамошно возење е дозволено со намалена брзина.

Член 16

Електрификација на железничките пруги се врши со примена на монофазен систем 25 KV 50 Hz, а заради надополнување на постојните електрифицирани пруги може да се врши и со примена на системот на едномерна струја од 3.000 V.

Член 17

На местата на контактна мрежа под напон и на нејзини уреди, каде што постои можност за опасност по животот на луѓето, мораат да се спроведат соодветни заштитни мерки.

На сигнално-сигурносните и телекомуникационите уреди, или на деловите од конструкции што се наоѓаат во непосредна близина на контактна мрежа, мораат да се спроведат соодветни заштитни мерки од штетните електрични влијанија и од предизвикувањето на напон.

Член 18

Контактниот вод над патниот премин мора да биде на височина со која се обезбедува сигурносно растојание до слободниот профил на патот во височина од 4,5 m над коловозот, а на обете страни на патниот премин мораат да се постават заштитни пречки за ограничување на височината на друмското возило, заедно со товарот, и соодветни предупредувања на оддалеченост од најмалку 8 m од најблиската шина.

Член 19

Станиците и другите места во кои се регулира железничкиот сообраќај, мораат да имаат потребни простории, уреди, направи и опрема што овозможуваат безбедно и уредно управување со сообраќајот, уреди за осветлување и други потребни уреди.

Местата за примање, сместување и испраќање на патници, на багаж и на пратки во станиците мораат да бидат снабдени со соодветни уреди, постројки и опрема што се потребни за безбедно и непречено вршење на работите на тие места.

Во железничките станици со голема фреквенција на патници и возови, пристапите до возовите мораат да бидат изведени така што патниците да не преминуваат преку колосеците (подземни приоди, челни перони и др.).

Стојалиштата на двоколосечните пруги, ако не се заштитени со железнички сигнали и со огради помеѓу колосеците, мораат да имаат изградени перони кои мораат да бидат меѓусебно поврзани со прооди под или над нивото на пругата.

Член 20

Цевоводи, водоводи, електрични, телефонски и телеграфски воздушни линии и подземни кабли и други слични инсталации и уреди што служат за општи потреби, можат да се постават на железничкото подрачје и да се крстосуваат со железничката пруга односно да се изведуваат паралелно со же-

лезничката пруга на самото железничко подрачје и надвор од железничкото подрачје, под услов со нивното поставување, изведување и користење да не се загрозува безбедноста на железничкиот сообраќај ниту да се попречува вршењето на железничкиот сообраќај и развојот на железницата.

Поставување на инсталации и уреди од став 1 на овој член на железничкото подрачје може да се изврши само со претходна согласност од железничката транспортна организација.

Како железничко подрачје, во смисла на овој закон, се подразбира земјиштето на кое се наоѓаат железнички пруги, постројки, уреди и објекти што непосредно служат за вршење на железничкиот сообраќај.

2. Железнички возила

Член 21

Железничките возила мораат да одговараат на техничките норми и нормативи утврдени со овој закон, на задолжителните југословенски стандарди, на интерните железнички стандарди и на техничките прописи и нормативи што се однесуваат на железничките возила и со кои се обезбедува техничко и технолошко единство на железницата.

Железничките возила наменети за користење во меѓународниот железнички сообраќај мораат да ги исполнуваат и условите утврдени со меѓународни спогодби.

Член 22

Железничките возила мораат да одговараат на дозволеениот профил на возила и на условите за пругите на кои сообраќаат.

Железничките возила мораат да бидат пригодени за автоматско и рачно кочење на возот, што дејствуваат независно едно од друго.

Патничките коли мораат да бидат опремени со уред за кочење во случај на опасност.

Локомотивите и моторните коли, за сообраќај со брзина над 120 km/час, мораат да имаат уреди за автоматско запирање пред сигнал кој покажува дека понатамошно возење е забрането односно за автоматско намалување на брзината од сигнал кој покажува дека понатамошно возење е дозволено со намалена брзина.

Дизел-локомотивите, електролокомотивите и моторните коли мораат да бидат опремени со уред за автоматско запирање на возилото во случај на небудност или онеспособување на возачот, ако на возилото нема помошник-возач.

Член 23

Патничките коли мораат да бидат пригодени за безбедно преминување на патници од еден во друг вагон во возот и мораат да имаат електрично осветление.

Член 24

Локомотивите и моторните коли мораат да бидат опремени со направа за давање звучни сигнали, со регистрирачки брзиномер, со прибор за прва медицинска помош и со апарат за брзо гасење на пожар со хемиски средства што не спроведуваат електрицитет.

Член 25

На делови од железничките возила што можат да дојдат под електричен напон и да ги доведат во опасност животите на луѓето, мораат да се спроведат соодветни заштитни мерки.

Член 26

Заради подготвување на локомотивата и моторната кола за безбедно и непречено учество во железничкиот сообраќај, мораат да постојат потребни објекти (депоа, ложилиници и сл.), постројки и уреди.

3. Други одредби**Член 27**

Железнички пруги и железнички возила можат да се предадат во сообраќај дури откако со технички преглед ќе се утврди дека одговараат на техничките нормативи и техничките норми што тие средства мораат да ги исполнуваат во поглед на безбедноста на сообраќајот и на техничко-технолошкото единство и дека се способни за безбеден и непречен сообраќај.

Железничките возила што се предаваат во сообраќај мораат да му одговараат на усвоениот прототип кој претходно е испитан, прегледан и предаден во сообраќај.

Прегледот на железничките пруги и железничките возила од став 1 на овој член и прегледот и испитувањето на прототипите на железнички возила од став 2 на овој член се вршат согласно со законот и прописите донесени врз основа на законот.

Член 28

Железничките пруги и железничките возила мораат да се одржуваат во таква состојба која осигурува безбеден и непречен железнички сообраќај.

Железничките пруги и железничките возила мораат да бидат редовно контролирани и повремено прегледувани според единствени правила.

Член 29

Железничката транспортна организација е должна за железничките пруги и железничките возила да води пропишани технички податоци, што се значајни за безбедноста на железничкиот сообраќај.

Член 30

Одредбите на овој закон што се однесуваат на железничките станици важат и за железничките крстосници и отпавништва.

III. ОСНОВНИ УСЛОВИ ЗА БЕЗБЕДНО ВРШЕЊЕ НА ЖЕЛЕЗНИЧКИОТ СООБРАЌАЈ**Член 31**

За сообраќајот на возовите мора однапред да се утврди возен ред.

Возниот ред е задолжителен за железничките транспортни организации и тие се должни да преземаат потребни мерки за неговото безбедно и непречено извршување.

Член 32

Возовите можат да сообраќаат со брзина што ѝ одговара на способноста на пругите на кои сообраќаат, на способноста на железничките возила вклучени во возот, на начинот на кочењето и на кочената тежина на возот.

Член 33

Кочењето на возовите се врши со автоматски кочници.

Кочењето на возовите може да се врши и на друг начин во случај на ненадеен дефект на уредите за автоматско кочење, на вклучување во возот на неисправни коли заради неопходен превоз до одредено место и во други посебни случаи кои условуваат кочењето на возот да се врши на друг начин.

Член 34

Составот на возот и распоредот на возилата во возот мораат да бидат такви што да се остварува сигурно движење и ефикасно кочење на возот и тој да може безбедно да сообраќа според утврдениот возен ред.

Во возот може да се вклучи возило што им одговара на пропишаните технички услови, што е

способно за сообраќај, што е во границите на пропишаниот профил и не ги пречекорува допуштениите вредности на притисокот по оска и тежината по должен метар за пруги на кои треба да сообраќа.

Ако возилото заедно со товарот ги пречекорува границите на пропишаниот товарен профил или најголемите осни притисоци и тежините по должен метар на пругите на кои треба да сообраќа, може да се вклучи во возот само ако се одреди возот да сообраќа во согласност со тие технички особини на возилото и со преземање на соодветни мерки предвидени со сообраќајните правила.

Член 35

Возот мора да биде опремен со прибор за прва медицинска помош и со апарати за брзо гасење на пожар со хемиски средства кои не спроведуваат електрицитет и оваа опрема мора да биде сместена на лесно достапно место.

Возот за превоз на патници мора да биде ноќе осветлен.

Член 36

Пред почетокот и за време на работите за одржување на железничките пруги, мораат да се преземат пропишани и други потребни мерки за безбедност на сообраќајот и за сигурност на работниците што ги изведуваат тие работи.

Член 37

Во вршењето на железничкиот сообраќај мораат да се применуваат одредени железнички сигнали со кои се осигурува безбеден и уреден сообраќај.

Сигналите мораат да бидат такви што со помош на нив железничките работници брзо и сигурно меѓусебно да се известуваат и спогодуваат за сообраќајот на возовите, при маневрирање, за дозвола или забрана на возење преку одредено место, за состојбата на пругата, за потребните ограничувања на брзината и др.

Заради чување на личната безбедност на железничките работници и на други лица, се поставуваат посебни сигнали што служат за опомена.

Член 38

Системот на сигнализацијата мора да ѝ одговара на организацијата и на процесот на работата во вршењето на железничкиот сообраќај и да ги задоволува барањата за безбедност на железничкиот сообраќај, а по значењето на сигналните поими мора да биде единствен.

Член 39

Возот на челната страна и на крајот ноќе, а денџе во случај на намалена видливост поради непогодни временски услови, мора да се означат со светлосни сигнали во одредена боја и соодветна јачина заради уочување од одредена далечина.

Член 40

Сигналите имаат значење на задолжителна наредба или предупредување, и железничките работници и другите лица на кои сигналите се однесуваат, мораат да постапуваат според нив.

Ако значењето на сигналот е нејасно, железничките работници и другите лица на кои сигналот се однесува ќе сметаат дека таквиот сигнал го има она значење кое обезбедува поголема сигурност во сообраќајот.

Член 41

Железничката транспортна организација е должна да презема мерки за спасување лица и за укажување помош во случај на несреќа и други вонредни настани во железничкиот сообраќај.

Железничката транспортна организација е должна да ги утврди причините на железничката несреќа и околностите под кои несреќата се случила.

Железничките работници што непосредно учествуваат во вршењето на железничкиот сообраќај, се должни да учествуваат во спасувањето на лица и во укажувањето на прва помош во случај на несреќи и други вонредни настани, како и за тоа веднаш да ја известат железничката транспортна организација, а ако има повредени или усмртени лица — и најблиската здравствена организација на здружениот труд.

Член 42

Во случај на елементарни непогоди, несреќи и други вонредни настани што предизвикуваат прекин на железничкиот сообраќај, железничката транспортна организација е должна да презема потребни мерки за воспоставување на сообраќајот во што пократок рок.

Член 43

Органите што вршат увид за несреќата и за другите вонредни настани што се случиле во железничкиот сообраќај мораат да водат сметка увидните дејствија да не го попречуваат железничкиот сообраќај односно попречувањето на сообраќајот да се сведе на најмала мера.

Член 44

Железничките транспортни организации се должни да ги утврдат единствените правила за уредување на железничкиот сообраќај, видовите на сигнали, нивното значење, формата, бојата и најмалата далечина на видливоста и чујноста, начинот на поставување и употребата на сигналите и другите правила за безбедност и уредност на железничкиот сообраќај.

Член 45

Железничкиот работник е должен да се придржува кон пропишаните правила за регулирање и вршење на железничкиот сообраќај, кон одредбите за сигналите и кон правилата за одржување на железничките пруги и железничките возила. Непридржувањето кон пропишаните правила за регулирање и вршење на железничкиот сообраќај, кон одредбите за сигналите и кон правилата за одржување на железничките пруги и железничките возила претставува прекршок нарушување на јавниот ред и безбедноста во железничкиот сообраќај.

Работниците на раководни работни места или други лица одговорни за безбедноста и уредноста на сообраќајот, работниците на контролата на безбедноста на железничкиот сообраќај, одредени со самоуправна спогодба за удружување или со самоуправна спогодба за меѓусебните односи на работниците во здружениот труд, како и овластените работници на органите одредени со закон и со прописи донесени врз основа на закон, поднесуваат пријави до судијата за прекршоци против лица кои не се придржуваат кон пропишаните правила за регулирање и вршење на железничкиот сообраќај, кон одредбите за сигналите и правилата за одржување на железничките пруги и железничките возила.

Одговорноста за прекршокот од став 1 на овој член не ја исклучува одговорноста поради повреда на работната должност.

Член 46

Железничката транспортна организација одредува поради кои потешки повреди на пропишаните правила за регулирање и вршење на железничкиот сообраќај, на одредбите за сигналите и на правилата за одржување на железничките пруги и железничките возила, на работникот мора да му престане својството на работник во здружениот труд.

До завршување на постапката од став 1 на овој член, работникот се распоредува на работно место на кое не учествува непосредно во вршењето на железничкиот сообраќај. Ако не постои можност да биде распореден на такво работно место, работникот привремено се отстранува од железничката транспортна организација.

Член 47

Работниците што на одредени работни места непосредно учествуваат во вршењето на железничкиот сообраќај, мораат да исполнуваат посебни здравствени услови и да бидат стручно оспособени за тие работи.

Здравствената способност и стручната оспособност на работниците кои непосредно учествуваат во вршењето на железничкиот сообраќај мораат периодично да се проверуваат.

Здравствената способност на работниците мора да се провери и по секоја несреќа, потешка повреда, тешка и долготрајна болест на работникот.

Посебните здравствени услови и потребната стручна оспособност на работниците и начинот на нивното утврдување и проверување ги пропишуваат железничките транспортни организации по единствени критериуми.

Член 48

Ако железничкиот работник што непосредно учествува во вршење на железничкиот сообраќај покажува дека не ги исполнува пропишаните здравствени услови во поглед на физичката и психичката способност за вршење на работите на такво работно место, или ако основано се посомнева дека е наклонет кон употреба на алкохол, или дека употребува опојни дроги, или други психоактивни лекови, мора веднаш да се упати на вонредно проверување на неговата здравствена состојба, а особено на неговите физички и психички способности за работа на такво работно место.

Додека не се изврши вонредното проверување од став 1 на овој член, работникот по потреба, може, привремено да се распореди на работно место на кое не учествува непосредно во вршењето на железничкиот сообраќај.

Член 49

На железничкиот работник што непосредно учествува во вршење на железничкиот сообраќај не смее да му се дозволи понатамошно вршење на работите на такво работно место:

1) ако, при проверувањето на физичките и психичките способности, се утврди дека не ги исполнува пропишаните услови за вршење на работите на односното работно место;

2) ако, при прсверувањето на стручноста, не покаже стручност за понатамошно успешно вршење на работите на односното работно место;

3) ако се утврди дека е наклонет кон употреба на алкохол или на психоактивни лекови за време на вршењето на работите, или ако на работното место доаѓа под дејство на тие средства;

4) ако се утврди дека употребува опојни дроги. Во случајот од став 1 на овој член работникот, трајно или на одредено време, се распоредува на работно место на кое не учествува во вршење на железничкиот сообраќај, или спрема него се презема друга мерка предвидена со самоуправна спогодба за меѓусебните односи на работниците во здружениот труд.

Член 50

Железничкиот работник што непосредно учествува во вршењето на железничкиот сообраќај не смее да зема алкохолни пијачки или психоактивни лекови за време на вршењето на службата, ниту да стапи на работа ако во организмот има алкохол или е под дејство на психоактивни лекови.

Железничкиот работник што непосредно учествува во вршењето на железничкиот сообраќај не смее да врши работа на работното место ако во толкава мера е уморен или болен, или е во таква психичка состојба што да не е способен правилно да ја врши службата, или ако е под влијание на алкохол или на психоактивни лекови, па поради тоа може да ја доведе во прашање безбедноста на сообраќајот, ниту на таквиот работник смее да му се дозво-

ли вршење на работи на работно место на кое непосредно се учествува во вршењето на железничкиот сообраќај.

Железничкиот работник што непосредно учествува во вршењето на железничкиот сообраќај во состојба опишана во ст. 1 и 2 на овој член, мора привремено да се отстрани од работа додека не престанат последиците од состојбата поради која бил отстранет од работата.

Член 51

Во големи железнички станици со фреквентен сообраќај и во големи депоа, железничката транспортна организација е должна да изврши проверување на физичката и психичката способност на одредени работници кои непосредно учествуваат во вршењето на железничкиот сообраќај, пред да стапат на работа.

Железничката транспортна организација утврдува во кои станици и депоа од став 1 на овој член се врши здравствено проверување, го одредува начинот на кој истото се спроведува, како и работниците што подлежат на тоа проверување.

Член 52

Ако железничкиот работник што непосредно учествува во вршење на железничкиот сообраќај ја занемарува својата должност или ја врши површно или прави неправилности што влијаат врз безбедноста и уредноста на железничкиот сообраќај, ќе се распореди, на одредено време или трајно, на работно место на кое нема непосредно да учествува во вршењето на железничкиот сообраќај, или спрема него ќе се преземе друга мерка предвидена со самоуправна спогодба за меѓусебните односи на работниците во здружениот труд.

Спрема железничкиот работник што на своето работно место врши работи на раководење со сообраќајот, на регулирање на сообраќајот, на диспонирање во сообраќајот или работи на контрола на процесот на работата во сообраќајот, ќе се преземат мерките од став 1 на овој член и кога ќе дозволува железничкиот работник, што во процесот на работата му е службено подреден или на кој има право да му дава службени налози или над чија работа има право на контрола, ја занемарува својата должност или ја врши површно или прави неправилности што влијаат врз безбедноста и уредноста на железничкиот сообраќај, или кога ќе издаде наредба со која очигледно е загрозувана или можела да биде загрозувана безбедноста на железничкиот сообраќај.

Железничката транспортна организација го утврдува начинот на спроведување и примена на одредбите од ст. 1 и 2 на овој член.

Член 53

Работниците на раководни работни места или други лица одговорни за безбедноста и уредноста на сообраќајот, одредени со самоуправната спогодба за меѓусебните односи на работниците во здружениот труд, се должни да преземаат потребни мерки од член 46 став 2, член 48 став 1, член 49, член 50 ст. 2 и 3 и член 52 став 1 на овој закон.

Ако работникот на раководно работно место или друго одговорно лице од став 1 на овој член смета дека, во интерес на безбедноста на железничкиот сообраќај, надлежниот орган не применил потребна мерка од член 46 став 2, член 48 став 2, член 49 и дека, во интерес на безбедноста на железничкиот член 52 став 1 на овој закон, е должен за тоа да го предупреди надлежниот орган. Ако тој орган и понатаму не ја примени потребната мерка, работникот на раководно работно место односно друго одговорно лице за безбедноста и уредноста на сообраќајот има право на приговор до надлежниот орган на управувањето во железничката транспортна организација.

Член 54

Работата во смени, на работните места на кои непосредно се учествува во вршење на железничкиот сообраќај, мора да се усогласи со организацијата на сообраќајот, со процесот на работата во сообраќајот, со извршувањето на возниот ред и да се одреди во зависност од другите услови што влијаат врз физичката и психичката способност на работниците за правилно и уредно вршење на работните должности во текот на смената.

Железничките транспортни организации се должни да утврдат единствени критериуми за уредување на работата во смени од став 1 на овој член.

IV. ПОСЕБНИ МЕРКИ ЗА БЕЗБЕДНОСТА НА ЖЕЛЕЗНИЧКИОТ СООБРАЌАЈ И ЗА РЕДОТ НА ЖЕЛЕЗНИЦАТА

Член 55

Пристап и движење на железничкото подрачје се дозволени само на оние места што за тоа се одредени.

Лицата што во службено својство треба да извршат одредено службено дејствие на пруга, во тунел, на мост или на друга постројка, уред или објект на пругата или во кругот на железничката станица, се должни за тоа претходно да ја известат железничката транспортна организација која врши сообраќај на односната пруга и да се спогодат за времето и условите на извршувањето на тоа дејствие.

Одредбата од став 2 на овој член не се однесува на припадниците на органите на внатрешните работи кога, во вонредни или итни случаи, треба да извршат службено дејствие или во службено својство да пристапат и да се движат на железничкото подрачје.

На лицата кои не се во службено својство само по исклучок им е дозволен пристап и движење на железничкото подрачје и на местата што не се предвидени за пристап и движење, со претходно одобрение од железничката транспортна организација.

Член 56

За да се осигури безбедноста на железничкиот сообраќај е забрането:

1) да им се нанесува каков и да е дефект на железничката пруга и на железничките возила и на патната опрема;

2) да се фрлаат или ставаат какви и да било предмети на железничката пруга или да се фрлаат какви и да било предмети на или од железничките возила;

3) во близина на железничката пруга да се изведуваат работи што би можеле да ја оштетат железничката пруга или да ја намалат стабилноста на теренот (лизгање или одронување на теренот, хидрографски промени и сл.), или на кој и да е друг начин да го загрозат или попречуваат железничкиот сообраќај;

4) неовластено да се отвора браникот на патниот премин, на браникот или на друг сигнално-сигурносен уред на патниот премин да се става или закачува било што, или на кој и да е друг начин да се попречува нормалното функционирање на браникот или на друг уред на патниот премин;

5) во близина на патниот премин да се вршат или изведуваат работи што ја намалуваат, спречуваат или на кој и да било начин ја попречуваат прегледноста на железничката пруга или на патот;

6) неовластено да се отстранат привремената заштитна направа поставена заради заштитата на железничкиот сообраќај на местото на одронување, ерозија, или порој, или на местото изложено да завеење и силни ветрови;

7) во патничките вагони или во станичните простории, или во други места предвидени за патници, да се внесуваат материи и предмети, како и багаж што содржи материи или предмети со кои би

можела да се загрози сигурноста на патниците и на другите лица или да им се нанесе штета;

8) неовластено да се презема дејствие или да се употребат уредите за кочење заради запирање на возот, освен во случај на опасност за сигурноста на возот и за безбедноста на патниците или на други лица;

9) да се попречува работата на чуварот на патниот премин, мостот, тунелот и на друг железнички работник во вршењето на железничкиот сообраќај.

Член 57

На местата што се предвидени за пристап и движење на железничкото подрачје и во возовите, сите лица се должни да се придржуваат кон внатрешниот ред на железницата како и кон јавниот ред.

Овластените железнички работници се грижат лицата што се наоѓаат на железничкото подрачје и во возовите да се придржуваат кон внатрешниот ред на железницата.

Овластените железнички работници од став 2 на овој член, во спроведувањето на внатрешниот ред на железницата, имаат право да ги легитимираат лицата што не се придржуваат кон внатрешниот ред на железницата, да преземаат потребни мерки за спречување на нарушувањето и за воспоставување на внатрешниот ред, да ги одземаат предметите што се употребени за извршување на прекршок, да бараат од органите на милицијата да укажат потребна помош и во спречување на нарушувањето и во воспоставување на внатрешниот ред на железницата.

Работниците на раководни работни места или други лица одговорни за уредноста и безбедноста на сообраќајот, одредени со самоуправната спогодба за меѓусебните односи на работниците во здружениот труд, можат да поднесуваат пријави до судијата за прекршоци против лицата што го нарушиле внатрешниот ред на железницата.

Надлежните органи на внатрешните работи, на барање на железничките работници, им укажуваат потребна помош на тие работници во спречувањето на нарушувањето и во воспоставувањето на внатрешниот ред на железницата и во придржувањето кон одредбите за безбедноста во железничкиот сообраќај, на начин одреден со закон и со прописите донесени врз основа на закон.

Надлежните органи на внатрешните работи се грижат за јавниот ред во возовите и на местата што се предвидени за пристап и движење на железничкото подрачје.

Внатрешниот ред на железницата и неговото спроведување, како и тоа кои железнички работници се овластени да ги преземаат мерките од ст. 3 и 4 од овој член, единствено го уредуваат со самоуправна спогодба железничките транспортни организации. Оваа самоуправна спогодба мора да биде објавена во „Службен лист на СФРЈ“.

Член 58

Покрај железничката пруга, а особено во близина на видните железнички сигнали, не смеат да се поставуваат знаци, ознаки, обоени светлости или какви и да било други направи кои со бојата, формата и светлоста или на друг начин го отежнуваат уочувањето на железничките сигнали, или кои можат да доведат во заблуда во поглед на значењето на железничките сигнали.

Член 59

За потешките несреќи во железничкиот сообраќај, за кршењето на пропишаните мерки за безбедност на сообраќајот што имаат за последица загрозување на безбедноста на железничкиот сообраќај, за несреќните случаи и другите вонредни настани на железничкото подрачје што имале за последица смрт или тешка повреда на патник, на железнички работник или на друго лице, железничката транспортна организација е должна веднаш да ги известат надлежните органи одредени со закон и со прописите донесени врз основа на закон.

V. КРСТОСУВАЊЕ НА ЖЕЛЕЗНИЧКАТА ПРУГА СО ПАТИШТА

Член 60

Крстосувањето на железничката пруга со автопат и крстосувањето на пат со железничката пруга во станичниот простор помеѓу влезните односно излезните свртници, мора да биде вон од нивото.

Крстосувањето на железничката пруга со патишта што немаат својство на автопат мора да биде вон од нивото во случај на мошне густ друмски сообраќај и на фреквентен железнички сообраќај, како и во случај кога тоа го бараат посебните услови на местото на крстосувањето, посебните технички причини и причините за безбедност на сообраќајот, согласно со законот и со прописите донесени врз основа на закон.

Член 61

Ако крстосувањето на пат со железничката пруга се врши во исто ниво (патен премин), железничката транспортна организација и соодветната организација за патишта се должни да ги спроведат пропишаните мерки за безбеден и непречен сообраќај на патниот премин, како и патните премини да ги одржуваат во состојба која осигурува безбеден и уреден сообраќај, согласно со законот и прописите донесени врз основа на закон.

Член 62

Начинот на кој крстосувањето мора да се изведе, местото на крстосувањето и мерките што мораат да се преземат заради обезбедување на сообраќајот на патните премини, се одредуваат зависно од густината на сообраќајот, од прегледноста на пругата, од брзината на возењето на железничката пруга и на патот и од другите месни услови што се од влијание за безбедноста и уредноста на сообраќајот.

Член 63

Преминување преку железничка пруга е дозволено само на патни премини.

На патните премини, на железничкиот сообраќај му припаѓа првенство за минување.

Член 64

На пругата пред патниот премин мора да бидат поставени пропишани сигнални знаци за известување на возниот персонал дека возот се приближува кон патниот премин и дека мора да се дадат пропишани звучни сигнали од локомотивата односно од моторната кола.

Член 65

За преминување преку патниот премин на возилата што сообраќаат на патиштата со посебна дозвола за вонреден превоз е потребна согласност од железничката транспортна организација, ако возилото, со или без товар на себе, ја пречекорува пропишаната најголема дозволена вкупна тежина, осниот притисок или височината.

VI. НАДЗОР НАД СПРОВЕДУВАЊЕТО НА БЕЗБЕДНОСТА ВО ЖЕЛЕЗНИЧКИОТ СООБРАЌАЈ

Член 66

Надзорот над примената на одредбите на овој закон и на прописите донесени врз основа на овој закон го вршат органите одредени со закон и со прописи донесени врз основа на закон.

Со надзорот над спроведувањето на одредбите на овој закон се проверува особено:

1) дали железничкиот сообраќај се врши на начин и под услови утврдени со овој закон и дали се спроведуваат мерки што се однесуваат на безбедноста на железничкиот сообраќај;

2) дали железничката транспортна организација организирала контрола на безбедноста и уредноста на железничкиот сообраќај и дали таа контрола уредно и ефикасно се врши;

3) дали железничките работници што непосредно учествуваат во вршењето на железничкиот сообраќај ги исполнуваат пропишаните услови во поглед на физичката и психичката способност и стручната оспособеност за самостојно вршење на работите на своите работни места и дали правилно се применуваат прописите за работното време што се однесуваат на овие работници;

4) дали железничките пруги со објектите, постројките и уредите и железничките возила правилно и уредно се одржуваат;

5) примената на техничките норми и нормативи, на задолжителните југословенски стандарди и на интерните железнички стандарди за уреди, постројки и објекти на железничката пруга и за железнички возила;

6) придржувањето кон одредбите што се однесуваат на заштитниот појас;

7) спроведувањето на внатрешниот ред на железницата.

VII. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 67

Со парична казна од 50.000 до 500.000 динари ќе се казни за стопански престап организацијата на здружениот труд и друга организација:

1) ако подига односно гради објект или постројка што не ѝ служи на железницата — на просторот помеѓу колосеците и покрај крајните колосеци на оддалеченост до 8 m, а ако железничката пруга минува низ населено место на оддалеченост до 6 m, сметајќи од оската на крајниот колосек (пружен појас); или ако без претходна согласност од железничката транспортна организација гради објекти или постројки за натовар или истовар на стоки на железницата на овие места; или ако во заштитниот појас гради градежни или други објекти или подига постројки прстивно на условите што обезбедуваат сигурност на луѓето и на сообраќајот и заштита од пожар (член 9);

2) ако постави цевоводи, водоводи, електрични, телефонски или телеграфски воздушни линии или подземни кабли или други слични инсталации и уреди, што служат за општи потреби, на железничкото подрачје да се крстосуваат со железничката пруга односно да се изведуваат паралелно со железничката пруга на самото железничко подрачје и надвор од железничкото подрачје, така што со нивното поставување, изведување и користење да се загрозува безбедноста на железничкиот сообраќај или да се попречува вршењето на железничкиот сообраќај или развојот на железницата, или ако инсталации или уреди се постават без претходна согласност на железничката транспортна организација (член 20).

За стопанскиот престап од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друга организација со парична казна од 1.000 до 10.000 динари.

Член 68

Со парична казна од 20.000 до 200.000 динари ќе се казни за стопански престап железничката транспортна организација и соодветната организација за патишта или друга организација:

1) ако контактниот вод над патниот премин не е на височина со која се обезбедува сигурносно растојание до слободниот профил на патот во височина 4,5 m над коловозот, или ако на двете страни од патниот премин не се поставени заштитни пречки за ограничување на височината на друмското возило заедно со товарот, или соодветни предупредувања на оддалеченост од најмалку 8 m од најблиската шина (член 18);

2) ако на патниот премин не ги спроведат пропишаните мерки за безбеден и непречен сообраќај или ако патните премини не ги одржуваат во состојба што осигурува безбеден и уреден сообраќај (член 61).

За стопанскиот престап од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во железничката транспортна организација и во соодветната организација за патишта или во друга организација со парична казна од 500 до 5.000 динари.

Член 69

Со парична казна од 20.000 до 100.000 динари ќе се казни за стопански престап железничката транспортна организација:

1) ако во одреден рок не организира или ако трајно не врши контрола на безбедноста и уредноста на железничкиот сообраќај (член 3 и член 78 став 2);

2) ако не ги спроведува соодветните заштитни мерки на местата на контактната мрежа под напон или на нејзините уреди каде што постои можност од опасност по животот на луѓето, или не ги спроведува соодветните заштитни мерки од штетните електрични влијанија или од предизвикување напон на сигнално-сигурносните или телекомуникационите уреди или на деловите на конструкциите што се наоѓаат во непосредна близина на контактната мрежа (член 17);

3) ако железничките пруги или железничките возила не ги одржува во таква состојба што осигурува безбеден и непречен железнички сообраќај или ако железничките пруги или железничките возила не ги контролира редовно или повремено не ги прегледува на начинот утврден со единствените правила (член 28);

4) ако за сообраќајот на возовите однапред не го утврди потребниот возен ред или ако не преземе потребни мерки за негово безбедно и непречено извршување (член 31);

5) ако не преземе мерки за спасување на лицата или за укажување помош во случај на несреќи или други вонредни настани на железничкиот сообраќај, или ако не ги утврди причините на железничката несреќа (член 41);

6) ако во случај на елементарни непогоди, несреќа или други вонредни настани што ќе предизвикаат прекин на железничкиот сообраќај, не преземе потребни мерки за воспоставување на сообраќајот во што пократок рок (член 42);

7) ако работата во смени на работните места на кои непосредно се учествува во вршењето на железничкиот сообраќај не ја усогласи со организацијата на сообраќајот, со процесот на работата во сообраќајот или во извршувањето на возниот ред, или ако работата во смени не ја одреди во зависност од другите услови што влијаат врз физичката или психичката способност на работниците за правилно или уредно вршење на работните должности во текот на смената (член 54 став 1).

За стопанскиот престап од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во железничката транспортна организација со парична казна од 500 до 2.000 динари.

Член 70

Со парична казна од 10.000 до 50.000 динари ќе се казни за прекршок железничката транспортна организација:

1) ако за железничките пруги или железничките возила не ги води пропишаните технички податоци што се од значење за безбедноста на железничкиот сообраќај (член 29);

2) ако пред почетокот или за време на работите на одржувањето на железничките пруги не ги преземе пропишаните или други потребни мерки за безбедност на сообраќајот и за сигурност на работниците што ги изведуваат тие работи (член 36);

3) ако не постави или не применува одредени железнички сигнали со кои се осигурува безбеден и уреден сообраќај, или не постави посебни сигнали кои служат за чување на личната безбедност на железничките работници и на другите лица (член 37 ст. 1 и 3).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во железничката транспортна

тна организација со парична казна од 500 до 1.000 динари.

Член 71

Со парична казна од 1.000 до 10.000 динари ќе се казни за прекршок железничката транспортна организација:

1) ако возот не го опреми со потребниот прибор за прва медицинска помош или со апарати за брзо гасење на пожар со хемиски средства што не спроведуваат електрицитет, или ако ноќе не го осветли возот што превезува патници (член 35);

2) ако не одреди поради кои потешки повреди на пропишаните правила за регулирање и вршење на железничкиот сообраќај, на одредбите за сигнализација и на правилата за одржување на железничките пруги и железничките возила на работникот мора да му престане својството на работник во здружениот труд, или ако работникот што сторил потешка повреда на работната должност поради која нему мора да му престане својството на работник во здружениот труд — до завршувањето на постапката — не го распореди на работно место на кое не учествува непосредно во вршење на железничкиот сообраќај, или привремено не го отстрани од железничката транспортна организација (член 46);

3) ако не врши периодично проверување на здравствената способност и на стручната оспособеност на работниците кои непосредно учествуваат во вршењето на железничкиот сообраќај, или ако здравствената способност на работникот не ја провери по секоја несреќа, потешка повреда, тешка и долготрајна болест (член 47 ст. 2 и 3);

4) ако не го упати на вонредно проверување на здравствената состојба работникот кој на своето работно место непосредно учествува во вршењето на железничкиот сообраќај кога покажува знаци дека не ги исполнува пропишаните здравствени услови во поглед на физичката и психичката способност за вршење на работите на таквото работно место, или кога основано ќе се посомнева дека е наклонет кон употреба на алкохол или дека употребува опојни дроги или други психоактивни лекови (член 48 став 1);

5) ако му дозволи понатамошно вршење на работите на железнички работник кој непосредно учествува во вршењето на железничкиот сообраќај кога при проверување на физичките и психичките способности ќе се утврди дека не ги исполнува пропишаните услови за вршење на работите за односното работно место, или кога при проверување на стручноста не ќе покаже стручност за понатамошно успешно вршење на работите за односното работно место или кога ќе се утврди дека е наклонет кон употреба на алкохол или на психоактивни лекови за време на вршењето на работите, или на работното место доаѓа под дејство на тие средства, или ќе се утврди дека употребува опојни дроги, или ако таквиот работник не го распореди трајно или на одредено време на работно место на кое не учествува во вршењето на железничкиот сообраќај, или ако спрема него не преземе други мерки предвидени со самоуправната спогодба за меѓусебните односи на работниците во здружениот труд (член 49);

6) ако дозволи понатамошно вршење на работите и не го отстрани од работата железничкиот работник што непосредно учествува во вршењето на железничкиот сообраќај а кој зема алкохолни пијачки за време на вршењето на службата, или ќе стапи на работа ако е под влијание на алкохол или е уморен или болен, или е во таква психичка состојба што да е неспособен за правилно вршење на службата па поради тоа може да ја доведе во прашање безбедноста на сообраќајот (член 50 ст. 2 и 3);

7) ако во железничката станица или во депото каде што тоа е одредено не врши здравствено проверување на физичките и психичките способности на одредени работници пред стапување на работа (член 51 став 1);

8) ако не го распореди на одредено време или трајно на работно место на кое нема непосредно да учествува во вршењето на железничкиот сообраќај работникот што непосредно учествува во вршењето на железничкиот сообраќај, кој ја занемарува или површно ја врши својата должност или прави неправилности што влијаат врз безбедноста и уредноста на железничкиот сообраќај, или спрема него не преземе други мерки предвидени со самоуправната спогодба за меѓусебните односи на работниците во здружениот труд (член 52 став 1).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во железничката транспортна организација со парична казна од 100 до 1.000 динари.

Член 72

Со парична казна од 10.000 до 50.000 динари ќе се казни за прекршок организацијата на здружениот труд и друга организација, а со парична казна од 1.000 до 10.000 динари ќе се казни за прекршок поединецот, и тоа:

1) ако во близина на железничката пруга изведувач работи што би можеле да ја оштетат железничката пруга или да ја намалат стабилноста на теренот (лизгање или одронување на теренот, хидрографски промени и сл.), или на кој и да е начин да го загрозат или попречуваат железничкиот сообраќај (член 56 точка 3);

2) ако во близина на патниот премин врши или изведувач работи што ја намалуваат, спречуваат или на кој и да било начин ја попречуваат прегледноста на железничката пруга или на патот (член 56 точка 5);

3) ако неовластено ја отстрани привремената заштитна направа поставена заради заштитата на железничкиот сообраќај на местото на одронување, ерозија или порсј или на местото изложено на заведување и силни ветрови (член 56 точка 6);

4) ако покрај железничката пруга, а особено во близина на видните железнички сигнали, постави знаци, ознаки, обоени светлости или какви и да било други направи кои со бојата, формата или светлоста или на друг начин го отежнуваат учувањето на железничките сигнали или можат да доведат во заблуда во поглед на значењето на железничките сигнали (член 58);

5) ако мине преку железничката пруга со возило кое сообраќа на патиштата со посебна дозвола за вонреден превоз, а не е дадена согласност од железничката транспортна организација (член 65).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друга организација со парична казна од 500 до 5.000 динари.

Член 73

Со парична казна до 500 динари ќе се казни за прекршок железничкиот работник:

1) ако во воз вклучи возило што не одговара на пропишаните технички услови или возило што не е способно за сообраќај или што не е во границите на пропишаниот профил или возило чиј притисок по оската или чија тежина по должен метар не е во границите на допуштените вредности за пругите на кои сообраќа (член 34 став 2);

2) ако на челната страна или на крајот, ноќе или дење, во случај на намалена видливост поради непогодни временски услови, возот не биде означен со светлосни сигнали во одредена боја и соодветна јачина заради учување од одредена далечина (член 39);

3) ако во случај на несреќа или други вонредни настани за време на вршењето на железничкиот сообраќај не учествува во спасување на лица или во укажување прва помош, или за вонредниот настан не ја извести железничката транспортна организација, или ако веднаш не ја извести најблиската здравствена организација на здружениот труд кога има повредени и усмртени лица во случај на вонреден настан (член 41);

4) ако во вршењето на железничкиот сообраќај зема алкохолни пијачки за време на вршењето на службата, или ако стапи на работа а во организмот има алкохол, или е под влијание на психоактивни лекови, или ако во толкава мера е умбрен, болен или е во таква психичка состојба што да е несо- собен правилно да ја врши службата — па поради тоа може да ја доведе во прашање безбедноста на сообраќајот (член 50 ст 1 и 2);

5) ако во вршењето на железничкиот сообраќај ја занемарува својата должност или ја врши по- вршно или прави неправилности кои влијаат врз безбедноста и уредноста на железничкиот сообра- кај, или не се придржува кон пропишаните правила за регулирање и вршење на железничкиот сообра- кај, кон одредбите за сигналите или кон правилата за одржување на железничките пруги и на желез- ничките возила, или ако во вршењето на работите од раководењето со сообраќајот, регулирањето на сообраќајот, диспонирањето во сообраќајот или кон- тролата на процесот на работата во сообраќајот доз- вољува железничкиот работник што во процесот на работата службено му е подреден, или на кого има право да му дава службени налози или над чија работа има право на контрола — да ја занемарува својата должност или површно да ја врши или да прави неправилности кои влијаат врз безбедноста и уредноста на железничкиот сообраќај, или кога ќе издаде наредба со која очигледно е загрозувана или можела да биде загрозувана безбедноста на железнич- киот сообраќај (член 45 став 1 и член 52 ст. 1 и 2).

Член 74

Со парична казна до 3.000 динари ќе се казни за прекршок поединецот:

1) ако им нанесе дефект на железничката пруга или на железничкото возило или на нивната опре- ма (член 56 точка 1);

2) ако неовластено го отвори браникот на пат- ниот премин, или на браникот или на друг сигна- лно-сигурносен уред на патниот премин стави или закачува било што, или на кој и да е друг начин го попречува нормалното функционирање на браникот или на друг уред на патниот премин (член 56 точ- ка 4);

3) ако во патничкиот вагон или во станичната просторија, или на друго место предвидено за пат- ници, внесе материји или предмети или багаж што содржат материји или предмети со кои би можело да се загрози сигурноста на патниците или на другите лица или да им се нанесе штета (член 56 точка 7).

Член 75

Со парична казна до 500 динари ќе се казни за прекршок работникот на раководно работно место или друго одговорно лице за уредноста и безбед- носта на сообраќајот во железничката транспортна организација, одредено со самоуправната спогодба за меѓусебните односи на работниците во здруже- ниот труд на таа организација, ако не ги преземе потребните мерки од член 53 став 1 на овој закон или не го предупреди надлежниот орган во смисла на член 53 став 2 на овој закон.

Член 76

Со парична казна до 500 динари ќе се казни за прекршок поединецот:

1) ако не постапи по сигналот кој има значење на задолжителна наредба или предупредување (член 40 став 1);

2) ако пристапи или се движи по железничкото подрачје на местата кои за тоа не се одредени, или ако во службено својство треба да изврши одреде- но службено дејствие на пругата, во тунелот, на мостот или на друга постројка, уред или објект на пругата или во кругот на железничката станица — а претходно за тоа не ја извести железничката транспортна организација која врши сообраќај на односната пруга, или не се спогоди за времето и условите на извршувањето на тоа дејствие (член 55 ст. 1 и 2);

3) ако фрли или стави какви и да било предме- ти на железничката пруга, или фрли какви и да било предмети на или од железничките возила (член 56 точка 2);

4) ако неовластено преземе дејствие или употре- би уред за кочење заради запирање на возот, освен во случај на опасност за сигурноста на возот и за безбедноста на патниците или на други лица (член 56 точка 8);

5) ако на местото што е предвидено за пристап и движење на железничкото подрачје, или во во- зовите, не се придржува кон внатрешниот ред на железницата (член 57 став 1);

6) ако железничката пруга ја преминува вон од патниот премин (член 63 став 1).

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 77

Со програмата за развој, реконструкција и мо- дернизација, железничките транспортни организа- ции ќе ја утврдат потребата и начинот на сообра- зување на постојните железнички пруги и желез- нички возила со одредбите на чл. 8, 11 и 14, член 15 став 2 точка 1, член 19 ст. 3 и 4 и чл. 21 и 22 од овој закон.

Член 78

Сообразувањето на постојните приклучоци на другите железници и индустриски колосеци на пру- ги на железничките транспортни организации (член 10), крстосувањето на пругите на железнич- ките транспортни организации со пругите на дру- гите железници (член 11) и со патиштата (член 60), како и на заедничките мостови за железнички пру- ги и патишта (член 12), што не ги исполнуваат ус- ловите пропишани со одредбите на овој закон, се врши на начин и под услови утврдени со закон и со прописите донесени врз основа на закон.

Железничките транспортни организации се дол- жни, во смисла на овој закон, во рок од шест ме- сеци од денот на влегувањето во сила на овој закон, да организираат контрола на безбедноста и уреднос- та на железничкиот сообраќај (член 3).

Член 79

Сообразувањето на постојните објекти во пруж- ниот појас кон одредбата на член 9 став 1 од овој закон се врши на начин и под услови утврдени со закон и со прописите донесени врз основа на закон.

Член 80

Железничките транспортни организации се должни да ги одредат единствените посебни мерки и услови под кои може да се врши сообраќајот на пругите, да се користат постројките, уредите, об- јектите и возните средства, кои не ги задоволуваат условите и техничките норми и нормативи предви- дени со овој закон заради осигурување безбедноста на железничкиот сообраќај.

Член 81

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Основниот закон за изградбата на железниците, за сообраќајот и безбедноста на железниците („Службен лист на СФРЈ“, бр. 9/65 и 11/69), освен одредбите кои се однесуваат на други железници што вршат превоз за општи потреби и на индустриски железници и освен одредбите од чл. 88, 89, 92, 93, 94, 95, 95а, 95б, 95в, 95г, 95д, 96, 98 и 99.

Одредбите на Основниот закон за изградбата на железниците, за сообраќајот и безбедноста на же- лезниците од став 1 на овој член, остануваат во сила до донесувањето на соодветните републички односно покраински прописи, а најдоцна до 31 де- кември 1973 година.

Со денот на донесувањето на соодветните ре-публички односно покраински прописи, а најдоцна до 31 декември 1973 година, престанува да важи Правилникот за технички преглед и предавање во сообраќај на железнички возила („Службен лист на СФРЈ“, бр. 26/69).

Член 82

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

414.

Врз основа на Уставниот амандман XXXVII точка 4 под 1, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВНИТЕ УСЛОВИ ЗА ПРИВРЕМЕНО ВРАБОТУВАЊЕ И ЗА ЗАШТИТАТА НА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ ГРАЃАНИ НА РАБОТА ВО СТРАНСТВО

Се прогласува Законот за основните услови за привремено вработување и за заштитата на југословенските граѓани на работа во странство, што го усвои Сојузната скупштина, на седницата на Соборот на народите од 8 јуни 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 7 јуни 1973 година.

ПР бр. 202
8 јуни 1973 година
Белград

Претседател на
Републиката,

Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ОСНОВНИТЕ УСЛОВИ ЗА ПРИВРЕМЕНО ВРАБОТУВАЊЕ И ЗА ЗАШТИТАТА НА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ ГРАЃАНИ НА РАБОТА ВО СТРАНСТВО

I. Општи одредби

Член 1

Вработувањето и заштитата на југословенските граѓани на работа во странство се организираат и се вршат во согласност со законот, со меѓународните договори за трудот и за социјалното осигурување и осигурувањето за случај на невработеност и со меѓународни и други договори за вработување на југословенски граѓани во странство.

Член 2

Со посредување при вработување во странство можат да се занимаваат само организациите за вработување.

Член 3

Работите во врска со вработувањето на југословенските граѓани во странство од надлежноста на федерацијата, утврдена со овој закон, со прописите донесени врз основа на овој закон или со меѓународни договори, ги врши Сојузното биро за работите на вработувањето (во натамошниот текст: Сојузното биро), ако со сојузен закон не е поинаку одредено.

Член 4

Организациите на здружениот труд што се регистрирани за вршење на надворешнотрговски промет, во рамките на деловно-техничката соработка со странство односно заради изведување инвестициони работи во странство, можат да упатуваат свои работници на работа во странство под условите одредени во овој закон.

Како организација на здружениот труд, во смисла на став 1 од овој член, се подразбираат основната организација на здружениот труд, заедницата на основни организации на здружениот труд, работната организација и сложената организација на здружениот труд (во натамошниот текст: организацијата на здружениот труд).

Член 5

Со општествен договор помеѓу републиките и автономните покраини се утврдуваат основите и условите за организирано вработување на југословенски граѓани во странство и за нивно враќање од привремена работа од странство, во согласност со интересите на Југославија и со политиката на вработувањето, како и првенството при вработување на југословенските граѓани во странство во согласност со овој закон.

Условите за организирано привремено вработување во странство и првенството при вработувањето во странство, се утврдуваат и во согласност со материјалните и другите можности и обврски на граѓаните спрема општествено-политичката заедница, семејството и организацијата на здружениот труд.

Ако со прописи не се одредени обврските на граѓаните од став 2 на овој член, тие обврски се утврдуваат со општествен договор помеѓу републиките и автономните покраини.

Сојузното биро и организациите за вработување во републиката и во автономната покраина, тргнувајќи од општествениот договор од став 1 на овој член, кон крајот на секоја година со спогодба го утврдуваат планот на вработувањето на југословенските граѓани во странство (бројот, занимањето, квалификационата структура, подрачјата од кои ќе се вработуваат и др.) и програмата на мерките за враќање на југословенските граѓани од работа од странство.

Член 6

Југословенски граѓани што биле вработени во странство имаат право на материјално обезбедување за време на привремената невработеност по враќањето од работа од странство, под условите одредени со закон односно во согласност со меѓународната спогодба за осигурувањето во случај на невработеност.

II. Основни услови за привремено вработување во странство

Член 7

Југословенските граѓани што сакаат привремено да се вработат во странство и се пријавуваат на организацијата за вработување.

Организацијата за вработување, на која југословенскиот граѓанин и се пријавил за вработување во странство, ќе му понуди соодветно вработување во Југославија. Ако граѓанинот не ја прифати понудата да се вработи во Југославија, организацијата за вработување ќе постапи во согласност со општествениот договор од член 5 на овој закон.

Член 8

Организацијата за вработување посредува при вработувањето врз основа на понудите од странските работодавци, органи и организации (во натамош-

ниот текст: странските работодавци) за вработувањето на југословенски граѓани во странство.

Понуди за вработување на југословенски граѓани во странство прима Сојузното биро. Организацијата за вработување во републиката односно во автономната покраина ги прима овие понуди, ако така е одредено со меѓудржавната спогодба или со општиот договор за вработување на југословенски граѓани во странство.

Огласите за понудите од странски работодавци за вработување југословенски граѓани во странство можат да се објавуваат само во гласилото на Сојузното биро, а во други средства за јавно информирање — по одобрение од Сојузното биро.

Член 9

Организацијата за вработување посредува и дава стручна помош при вработувањето во странство првенствено на работниците што привремено се без работа, во согласност со општествениот договор од член 5 на овој закон.

Член 10

Организацијата за вработување не може да посредува при вработувањето ниту да упати југословенски граѓани на работа кај странски работодавец чии работници се во штрајк, додека трае штрајкот.

Член 11

Организацијата за вработување посредува при вработувањето во странство на работник додека тој е на работа во организација на здружениот труд, во државен орган, во самоуправна интересна заедница, во општествено-политичка организација, во здружение на граѓани или во друга организација, во согласност со општествениот договор од член 5 на овој закон.

Член 12

Организацијата за вработување може да посредува или да дава друга стручна помош во врска со понудите за вработување на југословенски граѓани во странство, само ако понудата ја примила од Сојузното биро односно ако таа е овластена да прима такви понуди.

Член 13

Организацијата за вработување не може да упати на работа во странство југословенски граѓани кој не поднел докази дека ги згрижил своите деца што ги остава во Југославија — во поглед на издржувањето, воспитувањето и основното образование — и ако не прибавил потребни исправи за остварувањето на своите права за време на работата во странство и на правата на членовите на своето семејство.

Член 14

Организацијата за вработување не може да посредува при вработувањето во странство ниту да упати на работа во странство југословенски граѓани кој не го отслужил воениот рок или на друг начин не ја регулирал обврската за служење на воениот рок.

Член 15

Југословенски граѓани кои ќе го прифатат вработувањето во странство, пред да заминат на работа во странство, склучуваат договор за работа, во согласност со меѓудржавната спогодба односно со друг договор за вработување на југословенски граѓани во странство.

III. Основни услови за упатување работници на работа во странство од страна на организација на здружениот труд

Член 16

Организација на здружениот труд, во рамките на деловно-техничката соработка со странство, може да упатува свои работници кај странски деловен партнер, заради стручно оспособување, давање стручна или техничка помош, или да ги упатува во свое претпријатие, што го основала во странство сама или во заедница со странски деловен партнер, ако изведува инвестициони работи во странство во организација и за сметка на тоа свое претпријатие.

Организација на здружениот труд која склучува договор за изведување на инвестициони работи во странство може да упати свои работници на работа во странство заради изведување на таквите работи.

Член 17

Организацијата на здружениот труд која ќе склучи договор за деловно-техничка соработка со странство односно договор за изведување инвестициони работи во странство, не може со таквиот договор да се обврзе, да отстапи свои работници на странскиот деловен партнер ниту може да ги отстапи.

Член 18

Организацијата на здружениот труд, во случаите од член 16 на овој закон, може да упатува свои работници на работа во странство под следните услови:

1) да се согласил работникот одредено време да работи во странство;

2) да има својство на работник во здружениот труд на одредено време и во тоа својство да поминал на работа во организацијата на здружениот труд најмалку шест месеци;

3) со самоуправна спогодба за меѓусебните односи во здружениот труд да е обезбедено остварувањето на самоуправните права за време изведувањето на инвестиционите работи во странство од член 16 став 2 на овој закон односно со општ акт на организацијата на здружениот труд врз основа на самоуправната спогодба за меѓусебните односи на работниците во здружениот труд да е утврден начинот на остварувањето на овие права и работникот, по враќањето од работа од странство, да продолжи да работи на своето дотогашно работно место односно на слично работно место;

4) организацијата на здружениот труд да го обезбедила остварувањето на правата на работникот и на членовите на неговото семејство, во согласност со меѓудржавната спогодба односно во согласност со југословенските прописи;

5) да го отслужил работникот воениот рок или на друг начин да ја регулирал обврската за служење на воениот рок.

Ако за време изведувањето инвестициони работи во странство, во согласност со меѓудржавната спогодба, работниците ги остваруваат своите права според важечките југословенски прописи, со самоуправните спогодби за меѓусебните односи во здружениот труд односно со општите акти на организацијата на здружениот труд, организацијата на здружениот труд е должна на своите работници на работа во странство да им обезбеди сместување и исхрана кои треба да бидат најмалку онакви какви што имаат работниците во местото во кое се изведуваат инвестиционите работи, како и услови за остварување на лични доходи во височината до која ги остваруваат работниците со иста стручна подготовка во наведената странска држава.

Организација на здружениот труд која изведува инвестициони градежни работи во странство е должна на своите работници да им обезбеди сместување и исхрана на градилиштето, согласно на условите утврдени со Општествениот договор за минималните стандарди на животните и работните ус-

лови на градежните работници, ако тоа за работниците е поповолно.

Член 19

Заради обезбедување увид во извршувањето на обврските од чл. 17 и 18 на овој закон, организацијата на здружениот труд која, во рамките на деловно-техничката соработка со странство односно заради изведување инвестициони работи во странство, упатува свои работници на работа во странство, е должна најмалку на 30 дена пред упатувањето на работниците на работа во странство на надлежниот републички односно покраински орган да му ги достави договорот за деловно-техничката соработка што го склучила со странски деловен партнер односно договорот за изведување инвестициони работи во странство и самоуправните спогодби за меѓусебните односи во здружениот труд односно своите општи акти со кои се одредени правата и должностите на работниците што се упатуваат на работа во странство, како и докази за исполнувањето условите од член 18 на овој закон.

Мислењето за тоа дека организацијата на здружениот труд ги исполнила обврските од чл. 17 и 18 на овој закон, надлежниот републички односно покраински орган, е должен да ѝ го соопшти на односната организација на здружениот труд во рок од 8 дена од денот на приемот на исправите.

IV. Заштита на југословенските граѓани на работа во странство

Член 20

Заштитата на југословенските граѓани на работа во странство, во смисла на овој закон, се состои во обезбедување: на исти услови за работа, заработување и заштита при работата; на исти права од здравственото и пензиското и инвалидското осигурување и на додаток на деца што го имаат работниците на странската држава во која се вработени; на здравствено осигурување на членовите на семејството што остануваат во Југославија; на сместување и исхрана под условите што се утврдени со договорот за работа; на информирање за правата од работниот однос; на дополнително основно школување на децата што живеат со нив во странство; на материјално обезбедување за време на невработеност и на трансфер на давачките од пензиското осигурување, на додатокот на деца и на заштедите.

Заштитата на југословенските граѓани на работа во странство, во смисла на став 1 од овој член, се обезбедува со склучување на меѓународен договор и по пат на дипломатски или конзуларни претставништва на Југославија во странство.

Ако со меѓународен договор или со прописи на странска држава не им се обезбедени правата од пензиското и инвалидското осигурување и од здравственото осигурување на членовите на семејството на југословенските граѓани на работа во странство што остануваат во Југославија, тие граѓани односно членови на нивните семејства задолжително се осигуруваат според југословенските прописи.

Член 21

Сојузните органи на управата и заинтересираните организации во федерацијата, во рамките на својот делокруг, се грижат за заштитата на југословенските граѓани на работа во странство.

Сојузниот секретаријат за труд и социјална политика, во рамките на заштитата на југословенските граѓани на работа во странство, особено:

1) го следи вработувањето и условите за вработување на југословенските граѓани во странство како и можностите и условите на нивното враќање од привремената работа во странство и во врска со тоа презема и им предлага и на другите органи соодветни мерки;

2) врши работи во врска со подготвувањето и склучувањето меѓународни и други договори со кои се обезбедува заштита на југословенските граѓани на работа во странство;

3) врши работи што се однесуваат на спроведувањето на меѓународните и други договори за вработување и за заштита на југословенските граѓани на работа во странство;

4) соработува со Сојузниот секретаријат за надворешни работи и со дипломатските и конзуларните претставништва на Југославија во странство — во врска со заштитата на југословенските граѓани на работа во странство.

Сојузниот секретаријат за надворешни работи, заради извршување на работите во врска со непосредната заштита на југословенските граѓани на работа во странство, организира во дипломатските и конзуларните претставништва на Југославија во странство стручна служба за вршење на тие работи.

Член 22

Организацијата за вработување, интересните заедници за пензиско и инвалидско осигурување, интересните заедници за здравствено осигурување, интересните заедници на детската заштита и органите на управата се должни, по барање од југословенскиот работник на работа во странство или по барање од странски работодавец, во роковите одредени со посебни прописи, да доставуваат уредно пополнети образци, исправи и други списи потребни за остварување на неговите права односно на правата на членовите на неговото семејство.

V. Сојузно биро

Член 23

Сојузното биро ги врши работите во врска со понудите од странските работодавци за вработување на југословенски граѓани во странство; склучува општи договори за вработување на југословенски граѓани во странство ако нема посебна меѓудржавна спогодба; го следи вработувањето на југословенските граѓани во странство; ги врши работите во врска со враќањето на југословенските граѓани од работа од странство; ги врши работите во врска со организирањето и финансирањето на работата на социјалните работници упатени во странство на работа со југословенските граѓани на работа во странство; ги објавува податоците од интерес за вработувањето на југословенските граѓани во странство и соработува со соодветните организации во странство.

Сојузното биро ги врши, со надоместок, работите од областа на вработувањето од интерес за органите на општествено-политичките заедници и на општествено-политичките, самоуправните и други организации, што тие ќе му ги доверат.

Во вршењето на своите работи, Сојузното биро соработува со републичките и покраинските организации за вработување.

Член 24

Сојузното биро е сојузна организација.

Сојузното биро се наоѓа во составот на Сојузниот секретаријат за труд и социјална политика.

Сојузното биро има својство на правно лице.

Член 25

Сојузното биро може да врши преглед на работењето на организациите на здружениот труд во врска со упатувањето работници на работа во стран-

ство во рамките на деловно-техничката соработка со странство односно заради изведување на инвестициони работи во странство, и преглед на работата на организацијата за вработување во врска со примената на одредбите на овој закон.

VI. Казнени одредби

Член 26

Со парична казна од 5.000 до 1.000.000 динари ќе се казни за стопански престап организација на здружениот труд ако со договор за деловно-техничка соработка со странство односно со договор за изведување инвестициони работи во странство се обврзе дека ќе отстапи или ако отстапи свои работници на странски деловен партнер (член 17).

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд со парична казна од 500 до 30.000 динари.

Член 27

Со парична казна од 3.000 до 200.000 динари ќе се казни за стопански престап организација на здружениот труд:

1) ако упати работник на работа во странство без негова согласност (член 18 став 1 точка 1);

2) ако упати на работа во странство работник кој има својство на работник во здружениот труд на неодредено време, а во тоа својство претходно не поминал на работа во организацијата на здружениот труд најмалку шест месеци (член 18 став 1 точка 2);

3) ако упати работник на работа во странство, а со самоуправната спогодба за меѓусебните односи во здружениот труд односно со свој општ акт не обезбедила остварување на самоуправните права на работникот за време изведувањето инвестициони работи во странство односно дека работникот по враќањето од работа од странство ќе работи на истото или на слично работно место (член 18 став 1 точка 3);

4) ако не обезбедила остварување на правата на работниците и на членовите на нивните семејства во согласност со меѓудржавната спогодба односно во согласност со југословенските прописи (член 18 став 1 точка 4);

5) ако упатила на работа во странство работник кој не го отслужил воениот рок односно кој на друг начин не ја регулирал обврската за служење на воениот рок (член 18 став 1 точка 5).

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд со парична казна од 500 до 30.000 динари.

Член 28

Со парична казна од 3.000 до 100.000 динари ќе се казни за стопански престап организација на здружениот труд ако во одреден рок не му ги доставила на надлежниот републички односно покраински орган договорот за деловно-техничката соработка со странство односно договорот за изведување инвестициони работи во странство што го склучила со странскиот деловен партнер, самоуправната спогодба за меѓусебните односи во здружениот труд односно општите акти со кои се одредени правата и должностите на работникот што се упатува на работа во странство, или докази за исполнувањето условите од член 18 на овој закон (член 19).

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд со парична казна од 500 до 3.000 динари.

Член 29

За стопанските престапи од чл. 26 и 27 на овој закон, покрај казната за стопански престап, може

да се изрече и заштитна мерка одземање на имотната корист.

Член 30

Со парична казна од 5.000 до 50.000 динари ќе се казни за прекршок правно лице ако се занимава со посредување при вработувањето на југословенски граѓани во странство а за тоа не е овластено (член 2).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во правното лице со парична казна до 5.000 динари.

Со парична казна од 1.000 до 10.000 динари или со затвор до 60 дена ќе се казни за прекршок и поединец ако се занимава со посредување при вработувањето на југословенски граѓани во странство.

Член 31

Со парична казна од 2.000 до 50.000 динари ќе се казни за прекршок организација на здружениот труд, друго правно лице или поединец ако објави оглас за понуда на странски работодавец за вработување на југословенски граѓани во странство, а огласувањето на такво понуда во печатот или во другите средства за јавно информирање не го одобрило Сојузното биро (член 8 став 3).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или во друго правно лице со парична казна до 5.000 динари.

Член 32

Со парична казна од 2.000 до 50.000 динари ќе се казни за прекршок организација за вработување:

1) ако не посредува при вработувањето на југословенски граѓани во странство или ако не им дава друга стручна помош во согласност со општествениот договор (чл. 5 и 9);

2) ако посредува при вработувањето на југословенски граѓани кај странски работодавец чии работници се во штрајк, додека трае штрајкот (член 10);

3) ако посредува при вработувањето на работник додека е на работа во организацијата на здружениот труд или во друга организација, а тоа не е во согласност со општествениот договор (чл. 5 и 11);

4) ако постапи по понуди за вработување на југословенски граѓани во странство што не ги добила преку сојузното биро (член 12);

5) ако упати на работа во странство југословенски граѓани кој не поднел докази дека ги згрижил своите деца што ги остава во Југославија — во поглед на издржувањето, воспитувањето и основното образование, или кој не прибавил исправи за остварувањето на своите права за времето на работата во странство и на правата на членовите на своето семејство (член 13);

6) ако посредува при вработувањето во странство или ако упати на работа во странство југословенски граѓани кој не го отслужил воениот рок односно кој на друг начин не ја регулирал воената обврска (член 14).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата за вработување со парична казна до 5.000 динари.

Член 33

Со парична казна од 2.000 до 50.000 динари ќе се казни за прекршок организација за вработување, интересна заедница за пензиско и инвалидско осигурување или интересна заедница за здравствено осигурување, интересна заедница за детска заштита ако, во роковите утврдени со посебни прописи на југословенскиот граѓани на работа во странство, по негово барање или по барање од странскиот работодавец, не му ги достави уредно пополнетите об-

расци, исправи или други списи потребни за остварување на неговите права и на правата на членовите на неговото семејство врз основа на прописите на странската држава во која е вработен (член 22).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата за вработување, во интересната заедница за пензиско и инвалидско осигурување, во интересната заедница за здравствено осигурување, во интересната заедница на детската заштита односно во стручната служба за додаток на деца — со парична казна до 5.000 динари.

Член 34

За прекршокот од чл. 30 и 31 на овој закон, покрај казната за прекршок, може да се изрече и заштитна мерка одземање на имотната корист.

VIII. Завршни одредби

Член 35

Со денот на влегувањето во сила на овој закон Сојузното биро за работите на вработувањето продолжува да работи како сојузна организација во составот на Сојузниот секретаријат за труд и социјална политика под истиот назив.

Член 36

Организациите на здружениот труд што во рамките на деловно-техничката соработка со странство односно заради изведување на инвестициони работи во странство имаат свои работници на работа во странство, се должни своето работење да го усогласат со одредбите на овој закон.

Член 37

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат:

1) одредбите на член 2 став 2, член 30 став 2, член 31 став 1 точка 8, член 32 точка 4, член 33 точка 3, член 34 став 3, а во врска со оваа одредба и одредбата на член 34 став 1 и на чл. 36а до 36е, чл. 38а и 59 од Основниот закон за организацијата и финансирањето на запослувањето („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/65, 51/65, 47/66, 55/69 и 9/70);

2) Законот за посредување при вработување на југословенски граѓани во странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 13/72);

3) Правилникот за условите под кои работните организации можат да упатуваат свои работници на работа во странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 29/71).

Член 38

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

415.

Врз основа на Уставниот амандман XXXII точка 4 под 1, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕТО НА ЗАКОНОТ ЗА НАСОЧУВАЊЕ СРЕДСТВАТА ШТО ЌЕ СЕ КОРИСТАТ ЗА ДАВАЊЕ ОПРЕДЕЛЕНИ КРЕДИТИ ЗА ИНВЕСТИЦИИ

Се прогласува Законот за престанок на важењето на Законот за насочување средствата што ќе се користат за давање определени кредити за инвестиции, што го усвои Сојузната скупштина, на

седницата на Соборот на народите од 8 јуни 1973 година и на седницата на Стопанскиот собор од 7 јуни 1973 година.

ПР бр. 206

8 јуни 1973 година

Белград

Претседател на
Републиката,

Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕТО НА ЗАКОНОТ ЗА НАСОЧУВАЊЕ СРЕДСТВАТА ШТО ЌЕ СЕ КОРИСТАТ ЗА ДАВАЊЕ ОПРЕДЕЛЕНИ КРЕДИТИ ЗА ИНВЕСТИЦИИ

Член 1

Законот за насочување средствата што ќе се користат за давање определени кредити за инвестиции („Службен лист на СФРЈ“, бр. 54/67 и 42/69) престанува да важи.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

416.

Врз основа на Уставниот амандман IX точка 1 став 3 алинеја 4, во врска со член 227 став 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Сојузната скупштина, на предлог од претседателот на Сојузниот извршен совет и врз основа на мислење од Комисијата на Сојузната скупштина за избор и именувања, на седницата на Соборот на народите од 8 јуни 1973 година и на седницата на Општествено-политичкиот собор од 7 јуни 1973 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ИЗБОР НА ЧЛЕНОВИ НА СОЈУЗНИОТ ИЗВРШЕН СОВЕТ

За членови на Сојузниот извршен совет се избираат:

1. Душан Глигоријевиќ,
2. Трпе Јаковлевски,
3. Иво Јеркиќ,
4. Мирјана Крстиниќ,
5. Марко Орландиќ, и
6. Благој Попов.

Сојузна скупштина

АС бр. 828

8 јуни 1973 година

Белград

Претседател
на Сојузната скупштина,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

Потпретседател
на Општествено-политичкиот
собор,
Илија Рикановиќ, с. р.

Претседател
на Соборот на
народите,
Мика Шпиљак, с. р.

417.

Врз основа на член 31 став 1 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ОДРЕДУВАЊЕ МАКСИМАЛНИ ЦЕНИ ЗА АМБАЛАЖА ОД БЕЛ ЛИМ

1. Производителските организации на здружениот труд — производители на амбалажа од бел лим, своите постојни продажни цени за амбалажа од бел лим можат да ги зголемат најмногу до 11%, при задржување на постојните услови на продажбата.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 163

6 јуни 1973 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедик, с. р.

418.

Врз основа на член 68 став 3 од Законот за девизио работење („Службен лист на СФРЈ“ бр. 38/72 и 71/72), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ОДРЕДУВАЊЕ НА СТОКОВНИОТ КОНТИНГЕНТ ЗА ЗЛАТО ВО 1973 ГОДИНА

1. Стоковниот контингент до кој корисниците на злато во 1973 година можат да купуваат непрепробено злато од производителите во Југославија или во странство, се одредува во количина, и тоа:

	во килограми
1) за ордени и медали	3
2) за заботехнички цели	1.153
3) за научни цели	7
4) за потребите на индустријата	426
5) за потребите на преработката на злато во накит и во други предмети од злато	3.885

Организациите на здружениот труд — производители на злато во Југославија, покрај количината на злато од најмалку 500 килограми од стоквниот контингент одреден во одредбата под 5 став 1 на оваа точка, можат да користат, за потребите на преработката на злато во своите организации, уште и 50% од количината на зголеменото производство на злато во 1973 година — во однос на производството на злато во 1972 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 164

6 јуни 1973 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Џемал Биедик, с. р.

419.

Врз основа на член 2 став 3 од Законот за преминување на државната граница и за движење во граничниот појас („Службен лист на СФРЈ“, бр. 6/73), на предлог од сојузниот секретар за внатрешни работи, Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ПРОШИРУВАЊЕ НА ГРАНИЧНИОТ ПОЈАС НА ОДДЕЛЕНИ ДЕЛОВИ НА ДРЖАВНАТА ГРАНИЦА

1. На деловите на државната граница спрема Народна Република Албанија, Кралството Грција Народна Република Бугарија, Република Австрија и Република Италија се проширува граничниот појас. Линијата на тој појас на деловите каде што тој се проширува, се протега:

а) на државната граница спрема Народна Република Албанија:

1) 1.000 метри западно од државната граница од устието на реката Бојана во Јадранско Море преку островот Ада до западниот брег на десниот ракав на реката Бојана и натаму по западниот брег на десниот ракав на реката Бојана до село Св. Никола;

2) од граничниот камен А12 по патеката што го пресекува безимениот поток и натаму северозападно преку тригонометрите 96 и 113 избива во граничниот појас кај граничниот камен А14;

3) од граничниот камен А19/VII преку тригонометарот 1443 и натаму во длабочина 300 метри од граничната линија, западно 300 метри од тригонометарот 1788, по пешачката патека до катунот Кунорски (исклучувајќи го катунот), 800 метри северозападно од граничниот камен А24, натаму по пешачката патека до изворот кај катунот Студеница, северно до Рикавачко Езеро (исклучувајќи го езерото), 600 метри источно од котата 1809, по колскиот пат до пешачката патека за Лаз Миљанов, во длабочина 300 метри од граничната линија до граничниот камен В 6, преку тригонометарот 1960 (Суви Врх), Вуева Планина, Горни Води и натаму по патеката до 500 метри јужно од катунот Рупа, преку котата 1722 и тригонометарот 1966 (Сиљева Глава), Репиште и по патеката што избива на граничниот појас кај граничниот камен В 8;

4) од граничниот камен В 14 и натаму 650 метри по реката Грнчар, по колскиот пат до раскрсницата северозападно од котата 1068, преку Коњски Крш и пешачката патека преку котата 1898 и избива во граничниот појас на котата 2090 (граничен камен);

5) од граничниот камен В 16 преку котата 1956 (Џокишта) и изворот Крони Сирма, па преку котите 2110, 2031, 1802, 1638, натаму од граничниот камен В 20 во длабочина на граничниот пат — патека до граничниот камен В 28, по патеката 900 метри северно од врвот Тромефа (кота 2366), преку Јуначка Пчаница, котата 2302, тригонометарот 2305 (Раса Зогит) и натаму јужно по патеката до граничниот камен С 2;

6) од граничниот камен С 2IV (Маја Зез) по граничниот пат — патеката до реката Бели Дрим;

7) од граничниот камен D 10/II по граничниот пат — патека до тригонометарот 765 и натаму по граничната патека — патем. до на 400 метри источно од тригонометарот 2092 (Шерупа), па преку тригонометрите 1785, 2100, котата 1719, тригонометрите 2251, 2261 и 2044, котата 2305, тригонометрите 2391 (Кабаш), 2002, 1934, 2082, 1863 (Зверина), 1635, 1406 и 1745, котата 2238 (Рудина) и натаму по потокот и патеката 300 метри северно од селото Бањиште, и кај граничниот камен Е 14 (Решански Поток) избива во граничниот појас;

8) од граничниот камен Е 14 (Решански Поток) до граничниот камен Е 17 граничниот појас се проширува уште за 100 метри;

9) од граничниот камен Е 17 по граничниот пат — патеката и кај граничниот камен Е 21 (село Цепиште) избива во граничниот појас;

10) од граничниот камен Е 23 преку котите 628 и 958, на југ по постојниот граничен пат — патека преку Чукни Тапан, Калкан, Стрижак, тригонометрите 1973, 2078, 1839, 1823 (Чирк — Вокар) и по граничниот пат — патека до граничниот премин Кафа Сан;

11) од граничниот премин Кафа Сан до западниот брег на Охридско Езеро (граничен камен 49) — граничниот појас се проширува уште за 200 метри;

12) граничниот појас на Охридско Езеро се проширува на 500 метри;

13) на 100 метри од брегот на Охридско Езеро патем покрај изворот на реката Црн Дрим до црквата (кота 708), праволиниски источно од црквата на 750 метри избива на патеката, оди по патеката и избива северно од граничниот камен F 6, каде што влегува во граничниот појас;

14) од граничниот камен 7/IV по граничниот пат — патека преку Стара Галичица, Тесен Камен до граничниот камен 13 (Петров Дол);

15) од граничниот камен 13 праволиниски избива на тригонометарот 1116, а потоа до брегот на Преспанско Езеро — граничен камен F 20, граничниот појас се проширува уште за 200 метри;

б) на државната граница спрема Кралството Грција:

1) од устието на Согорска Река, која се влева во Преспанско Езеро, по горниот тек на таа река до караулата Дупенска, по коњскиот пат — патека до изворот на Мокарт, скршнува североисточно и продолжува по коњската патека до Колакот, го сече составот на Балтанска Река (јужно од котата 1421 за 700 метри) и праволиниски избива на котата 1632, продолжува на тригонометарот 1152 (Тумба Ликос), скршнува јужно по пешачката патека до тригонометарот 1353, продолжува источно по текот на Драгошка Река до тригонометарот 745;

2) од тригонометарот 745 до мостот на Драгошка Река на патот Битола — Лерин, граничниот појас се проширува уште за 100 метри;

3) западно од граничниот камен 132 на 600 метри од патот на преминот Живојно, преку Дебела Стеза, караулата Прлик, североисточно избива на изворот кај караулата Рогош, продолжува на котата 1235 (Глава), праволиниски избива на коњската патека на 700 метри северозападно од караулата Мандик, продолжува по патеката и избива на котата 1694 (Црна Стена), скршнува југоисточно по пешачката патека до безимениот поток на 600 метри североисточно од караулата Огњанов, по потокот на котата 864, продолжува по реката Бερска, преку Градиште на котата 1152, Копанка на котата 1287, тригонометарот 1558 (Редир), 1565 (Викало), котата 1453 (Ниска Пресека), тригонометарот 1701 (Головер), скршнува северно и го сече патот кај караулата Церово Полјана, води североисточно на котата 1344 (Грамада) и 1261, тригонометарот 1629 (Козјаков Камен), котата 1714 (Кучкин Камен), тригонометарот 1592 (Стогор), преку Мрамор на тригонометарот 1184 (Кремен), скршнува источно на тригонометарот 1196, котата 1335 и 1130, скршнува североисточно на тригонометарот 1283 (Турски Рид) и 1369, преку Козја Стена на котата 1269, скршнува југоисточно на тригонометарот 1601, котата 1605, тригонометарот 1698, скршнува североисточно по горниот тек на Стара Река, преку југоисточните падинки на Гладница, излегува на котата 1545, продолжува на тригонометарот 1849 (Момина Чука), скршнува источно на тригонометарот 1999, 1521 и 1704, скршнува југоисточно на котата 1230 (Милисини), тригонометарот 861 (Скркади Паља), скршнува јужно и влегува во граничниот појас на

котата 919, скршнува југоисточно до котата 700, продолжува источно по Сарандерска Река до котата 391, преку североисточните падинки на Мал Крич, излегува на котата 528, продолжува преку тригонометарот 263 до котата 167;

4) од котата 167 до десниот брег на реката Вардар граничниот појас се проширува уште за 200 метри;

5) од тригонометарот 235 (Ер. Даутли) северно на тригонометарот 250, праволиниски излегува на коњската патека северозападно на 500 метри од граничниот камен 44/II, скршнува североисточно на тригонометарот 697, потоа југоисточно праволиниски преку Гевгелија на котата 404 и излегува по колскиот пат северозападно на 500 метри од караулата Раскрсница;

6) од караулата Раскрсница до брегот на Дојранско Езеро граничниот појас се проширува уште за 200 метри;

7) од патеката (јужно од тригонометарот 647 — Чатал Чешми) по потокот Орладере, преку Чешма Афи бунар, натаму источно по граничната патека — пат до југословенско—грчко—бугарското тромеѓе;

в) на државната граница спрема Народна Република Бугарија:

1) северно од тромеѓето на 200 метри излегува на котата 930, скршнува североисточно и кај граничниот камен 5 влегува во граничниот појас;

2) од граничниот камен 26 (600 метри северозападно од преминот Ново Село), преку Шенковица, тригонометарот 404 и излегува на колскиот пат на 300 метри западно од граничниот камен 28, скршнува североисточно и излегува на котата 562, а потоа во граничниот појас;

3) од тригонометарот 1223 (граничен камен 62), покрај караулата Хасан Паша, скршнува северно и излегува на 400 метри западно од котата 1103 (Китка), продолжува северозападно преку Студена Вода, минува на 400 метри источно од караулата Папорник и праволиниски излегува западно на 300 метри од тригонометарот 1146 (граничен камен 66), потоа праволиниски излегува на колскиот пат 450 метри западно од тригонометарот 1291 (Обел), продолжува по колскиот пат до раскрсницата, оттаму граничниот појас се проширува уште за 200 метри и кај граничниот камен 69 влегува во граничниот појас;

4) од тригонометарот 1179 (Планиница) на северозапад по колскиот пат преку Черна Скала, Влаовец Маала, скршнува на запад до раскрсницата на колските патишта на 250 метри јужно од граничниот камен 78, продолжува по колскиот пат — патека и излегува на 400 метри јужно од граничниот камен 79 — продолжува по тој пат до тригонометарот 1043, скршнува северозападно и излегува јужно на 350 метри од граничниот камен 81, скршнува на југозапад, минува јужно за 350 метри од тригонометарот 1190, скршнува на северозапад преку тригонометарот 1305 (Штрб Врв) и 1387 (Равно) и пограничната патека влегува во граничниот појас западно од котата 1602 (Сива Кобила);

5) од тригонометарот 1580 (Баждарница), северозападно преку селцето Штичарци (исклучувајќи ги куките на селцето), на 250 метри источно од тригонометарот 1157, продолжува праволиниски на 300 метри западно од караулата Деве Баир и излегува на тригонометарот 1252 (Велика Китка), каде што влегува во граничниот појас;

6) од граничниот камен 318 (Копрен) 750 метри западно излегува на коњската патека, продолжува северозападно по патеката до изворот (западно од врвот Три Чеки), скршнува на запад 850 метри до пешачката патека, продолжува по пешачката патека

и скршнува северозападно по коњската патека на 250 метри јужно од тригонометарот 1912, продолжува на запад до потокот Стрмољски Дол, по потокот до устието во Јаворска Река, спротиводно по Јаворска Река преку котите 891, 1016 и 1430 до коњската патека на Долго Било, по коњската патека до Три Кладенци, и натаму праволиниски преку котата 1494 (Мирица), тригонометрите 1363 и 1305 до раскрсницата на патеките на 700 метри источно од тригонометарот 1335 (Равно Бучје), продолжува по граничната патека преку Врла Струга, Орлов Камен и Голаш, и на 500 метри северозападно од граничниот камен 345 избива во граничниот појас;

г) на државната граница спрема Република Австрија:

1) од граничниот камен 3/176 по ново регулираното корито на потокот Кучница до устието во реката Мура, потоа по реката Мура во граничниот појас;

2) од граничниот камен VII/1 (Мурски Двор), преку тригонометарот 355 — на запад 350 метри до безимениот поток и натаму по потокот и кај граничниот камен VII/27 избива во граничниот појас;

3) од граничниот камен VII/57 (Шума Болт) по колскиот пат до граничниот камен VIII/2, каде што избива во граничниот појас;

4) од тригонометарот 382 (северно од Шентил) во длабочина 400 метри западно до граничниот камен VIII/93, каде што избива во граничниот појас;

5) од граничниот камен X/1 право на југозапад до граничниот камен X/47 избива во граничниот појас;

6) од граничниот камен X/92 (Павлич) во длабочина од 200 до 400 метри сè до граничниот камен X/320 (Оршен), каде што избива во граничниот појас;

7) од граничниот камен XI/20 (северно од Св. Дух) во длабочина 250 метри до граничниот камен XI/45, каде што избива во граничниот појас;

8) од граничниот камен IX/59 (Холанд) во длабочина 250 метри до граничниот камен XI/73, каде што избива во граничниот појас;

9) од граничниот камен XI/287 (Зг Павлич) во длабочина 400 метри до граничниот камен XI/297, каде што избива во граничниот појас;

10) од граничниот камен XIII/147 (Осојник) во длабочина од 250 до 300 метри до граничниот камен XIV/254 (Козји Врх), каде што избива во граничниот појас;

11) од граничниот камен XV/39 (Кошењак) во длабочина 400 метри, југозападно спрема селцето Радњак (исклучувајќи го селцето), преку тригонометарот 978 и кај граничниот камен XVI/116 избива во граничниот појас;

12) од граничниот камен XVII/145, западно преку грebenот Стројна (северно 400 метри), тригонометарот 1043 по колскиот пат до граничниот камен XVII/236, каде што избива во граничниот појас;

13) од граничниот камен XVIII/110 на југ пресекувајќи го патот североисточно од тригонометарот 529, југоисточно на 250 метри западно од тригонометарот 580, и натаму по колскиот пат до селцето Вогл (исклучувајќи го селцето), преку тригонометрите 706 и 747 (исклучувајќи ги куќите на селцето Јелен), на југ до селцето Поточник (исклучувајќи ги куќите на селцето), по коњската патека на 250 метри од граничниот камен XIX/256, преку тригонометарот 1731 (Пеца) и 1175, натаму на запад по колскиот пат во длабочина 250 метри од котата 1172 (граничен камен), преку изворот Репов Поток (исклучувајќи го селцето Копривна и котата 1218 — Св Ана), по Репов Поток до 400 метри во длабочина од граничниот камен XXI/169, го опфаќа грebenот Олшеза, преку тригонометарот 1308 (Железник), котата 1241, исклучувајќи ги куќите на селото Подолшева и селцата Колар, Човник, Перко и Матко, по колскиот пат опфаќајќи ја котата 1590 и тригонометарот 1636, преку тригонометарот 1392, гребе-

ните Ринке и Равенска Кочна (исклучувајќи го колскиот пат), па северозападно до граничниот камен XXIII/65 избива во граничниот појас;

14) од преслапот Езерски Врх (исклучувајќи ги куќите), по колскиот пат и кај граничниот камен XXIII/133 избива во граничниот појас;

15) од граничниот камен XXIII/155, преку котата 1411 (Жингерц), по граничната патека северно од селцето Мурн, по југозападните падиники Вирников Гринтавец и кај граничниот камен XXIII/189 избива во граничниот појас;

16) од тригонометарот 1634 (Печовник), на 750 метри југозападно од тригонометарот 1801, го сече потокот Кошутник, по граничната патека преку Крница, Чисовец, планината Пунграт, тригонометарот 1595, Ковце, тригонометарот 1745, исклучувајќи ја котата 971 и по коњската патека во правецот на стариот граничен премин Љубељ на 50 метри источно избива во граничниот појас;

17) од стариот граничен премин Љубељ (на 50 метри западно) опфаќајќи ја Љубељшчица, преку тригонометарот 1704, исклучувајќи ја Зеленица, на 200 метри северно од тригонометарот 1797, по патеката северно од Средна Печ, па по патеката на Стол и северно од Валвазорејев Дом, преку изворот Урбес до изворот Велики Јаворник, на патеката северно од Мавра, преку тригонометарот 1432, северно од Савско Молжишче, преку котата 1466, Јесенишка Планина, Хрушенска Планина, го опфаќа Чрничји Врх, преку котата 1150, тригонометарот 1460 (Бела Печ), котите 1065, 1007 (мост на Белца), Течерца, котата 1280, тригонометарот 1478 (Лепи Врх), котата 1424 (Дебела Печ), тригонометарот 1489, Струга, јужно од Долич (исклучувајќи го Брлог), северно од колскиот пат преку Ципа и 200 метри источно од котата 1073 (граничен камен на граничниот премин Подкорен) избива во граничниот појас;

д) на државната граница спрема Република Италија:

1) од граничниот камен II/37 (Ратече) по патеката источно од граничниот камен II/93 (Мецесновец), продолжува на југ до колскиот пат, по колскиот пат спрема изворот Надиже, преку изворот Надиже, ја опфаќа Вевница (тригонометар 2359) и Мали и Велики Мангарт и избива на граничниот камен V/6;

2) од граничниот камен V/19, југозападно на 200 метри во длабочина од тригонометарот 2133, преку Дренс, на 500 метри јужно од тригонометарот 1617 (Пределска Глава), каде што избива во граничниот појас;

3) од граничниот камен VIII/17, преку котата 865 на 200 метри северно од котата 812 (Рокавец), котата 2018 (Врх Рибешнов), 2051 (Вратни Врх) до граничниот камен 13 (Лопа), каде што избива во граничниот појас;

4) од тригонометарот 2317 (Лашка Плања), на 200 метри источно од граничниот камен XVI/20 (Мала Баба), преку котата 1407, по патеката јужно од тригонометарот 1720 (Скутник), натаму по патеката и безимениот поток, и на 200 метри северно од преминот Заслап избива во граничниот појас;

5) од граничниот премин Заслап западно на 300 метри, преку Дрнхол, тригонометарот 1630 (Велики Музец), по страната и потокот Плазе, на 300 метри од граничниот камен XXII, продолжува на југ по патеката до составот на потоците Глоботник и Плазе, каде што избива во граничниот појас;

6) југозападно на 500 метри од граничниот камен XII (Блок Крвав Поток), скршнува југозападно во длабочина 500 метри, го пресекува потокот Богач и Глиншчица, преку Цесарјевац, тригонометарот 447 и северозападно од селото Содерб избива во граничниот појас.

2. На друмските гранични премини граничниот појас се проширува на 400 метри во длабочина и на по 250 метри од десната и левата страна на јавниот пат што минува преку граничниот премин.

По исклучок на друмскиот граничен премин „Гердап“ граничниот појас се проширува на 825 метри во длабочина — од граничната линија на Дунав до патот Кладово—Текија (Дунавска магистрала) и на по 1500 метри спротиводно и низводно од хидроелектраната, односно пловниот камен 944,500 (Косовица Река) — спротиводно и пловниот камен 941,500 — низводно, на граничните премини Градина и Хоргош на 800 метри во длабочина, на граничниот премин Љубељ на 1100 метри во длабочина, а на граничниот премин Учеја 2100 метри во длабочина.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 165

23 мај 1973 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Џемал Биедиќ, с. р.

420.

Врз основана член 31 став 1 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ОДРЕДУВАЊЕ МАКСИМАЛНИ ЦЕНИ ЗА ВЕШТАЧКИ ГУБРИЊА И ПЕСТИЦИДИ

1. Организациите на здружениот труд што произведуваат вештачки губриња ги формираат продажните цени за азотни губриња така што тие да можат да изнесуваат најмногу 3,792 динари за еден килограм активна (хранлива) материја на азот (N)

2. Организациите на здружениот труд што произведуваат вештачки губриња ги формираат продажните цени за фосфорни губриња во прав така што тие да можат да изнесуваат најмалку 3,244 динари за еден килограм активна (хранлива) материја на фосфор (P_2O_5) растворлива во вода и во лимонска киселина.

3. Организациите на здружениот труд што произведуваат мешани и комплексни губриња ги формираат продажните цени на тие губриња калкулативно, така што да можат да засметаат, и тоа:

1) за 1 kg хранлива материја на азот во тие губриња — до 3,792 динари;

2) за 1 kg хранлива материја на калиум (K_2O) во тие губриња — до 1,346 динари;

3) за 1 kg активна материја на фосфор (P_2O_5) во тие губриња, ако е растворлива во вода — до 3,495 динари, а ако е растворлива во лимонска киселина — до 3,244 динари.

4. За трошоците на преработката и гранулирањето организациите на здружениот труд што произведуваат мешани и комплексни губриња можат да засметаат кај мешаните и поединечните фосфорни губриња до 98 динари по тона, а кај комплексните — до 176 динари по тона.

5. Цените на нерастворливите фосфорни губриња микрофос (фин фосфат) со 28% на вкупен P_2O_5 ќе се формираат до нивото на цената за суперфосфат со 17% P_2O_5 . Во врска со тоа цената на нерастворен P_2O_5 во мешани губриња произведени врз база на микрофос (фин фосфат) може да изнесува најмногу 1,970 динари за 1 kg P_2O_5 .

6. Цените формирани на начинот од точ. 1 до 5 на оваа одлука се зголемуваат во сезонските месеци

на потрошувачката на губрињата најмногу до 20 динари по тона на губриња, а се намалуваат во несезонските месеци на потрошувачката на губрињата најмногу за 20 динари по тона на губриња.

Во текот на една календарска година може да има најмногу шест сезонски месеци.

Производителите се должни во своите јавно публикувани ценовници да ги утврдат сезонските и несезонските месеци и цените по поодделни месеци.

7. Цените на губрињата врз база на калиум-сулфат, калиум-магнезиум-сулфат, како и со микро-елементи и пестициди, се формираат за основните хранливи материи според точ. 1 до 6 на оваа одлука, а за материите од оваа точка — според фактичната набавна цена.

8. Цените формирани на начинот од точ. 1 до 7 на оваа одлука, се подразбираат франко натоварено во вагон или камион во фабрика, или франко натоварено во шлеп во речно пристаниште на фабрика, вклучувајќи ги и трошоците на пакувањето и амбалажата.

9. Организациите на здружениот труд што произведуваат пестициди постојните продажни цени на сите пестициди, освен на син камен, можат да ги зголемат најмногу до 19,9%.

10. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи одредбата на точка 3к на Одлуката за максимирање на цените на сите производи и услуги („Службен лист на СФРЈ“, бр. 53/71, 6/72, 8/72, 11/72, 12/72, 17/72, 19/72, 24/72, 26/72, 28/72, 30/72, 31/72, 35/72, 38/72, 54/72 и 60/72).

11. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 168

6 јуни 1973 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Џемал Биедиќ, с. р.

421.

Врз основа на член 376 став 2 од Законот за прометот на стоки и услуги со странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 27/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/65, 28/66, 54/67, 15/71, 29/71 и 26/72), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА УТВРДУВАЊЕ И РАСПРЕДЕЛБА НА ГЛОБАЛНАТА ДЕВИЗНА КВОТА ЗА УВОЗ НА СТОКИ ЗА ЛИЧНА ПОТРОШУВАЧКА ВО 1973 ГОДИНА

1. За увоз на стоки за лична потрошувачка во 1973 година се одредува глобална девизна квота, во девизи што се од значење за одржување на ликвидноста во меѓународните плаќања, во износ од 1.353.200.000 динари.

2. Од износот од точка 1 на оваа одлука се издвојуваат износите за посебни намени и тоа:

1) износот од 326.400.000 динари — за интервенции на пазарот, по решенија на сојузниот секретар за пазарот и цените;

2) износот од 255.000.000 динари — за плаќање на увозот на стоки за лична потрошувачка од земјите во развој со кои плаќањето се врши во девизи што се од значење за одржување на ликвидноста во меѓународните плаќања;

3) износот од 68.000.000 динари — за плаќање на увозот на стоки за лична потрошувачка од Народна Република Унгарија;

4) износот од 40,800.000 динари — за плаќање на стоки за лична потрошувачка што ги увезуваат организациите регистрирани за малограничен и соседски прекуморски промет со Италија;

5) износот од 68,000.000 динари — за купување на стоки за лична потрошувачка чии експонати се изложени на домашни саемски приредби што ги одржуваат организациите на здружениот труд регистрирани за организирање меѓународни саеми, од што за откуп на експонати од земјите во развој износот од 25,500.000 динари;

6) износот од 17,000.000 динари — за плаќање на увозот на филмови за прикажување;

7) износот од 51,000.000 динари — за плаќање на увозот на морска риба.

3. Средствата на глобалната девизна квота од точка 1 на оваа одлука, намалени за износот од точка 2 на оваа одлука, им се распределуваат на републиките и автономните покраини според учеството на прометот на стоки на мало остварен во републиките и автономните покраини во вкупниот промет на стоки на мало остварен во Југославија во 1972 година.

Средствата од став 1 на оваа точка организациите на здружениот труд ги распределуваат договорно во рамките на стопанските комори на републиките и на стопанските комори на автономните покраини.

Право на учество во распределбата на глобалната девизна квота за увоз на стоки за лична потрошувачка имаат сите организации на здружениот труд што учествуваат во вкупниот промет на стоки на мало остварен на подрачјето на републиката односно на автономната покраина, а според критериумите за кои стопанските комори на републиките односно на автономните покраини ќе се договорат во Стопанската комора на Југославија.

4. Износот од точка 2 под 2 до 7 на оваа одлука организациите на здружениот труд ќе го распределат договорно во рамките на Стопанската комора на Југославија.

5. Износот од точка 2 под 1 на оваа одлука ќе се користи:

1) за увоз на стоки што ги нема доволно на пазарот;

2) за увоз на стоки што служат за задоволување на значително наголемените потреби на пазарот, настанати поради исклучителни или непредвидени настани или околности;

3) на предлог од Сојузниот завод за цени — за увоз на стоки чија цена на домашниот пазар, според податоците за движењето на цените, е значително поголема од нивото на цените на тие стоки во претходниот период.

Заради остварување влијание на овој увоз врз малопродажните цени на пазарот, средствата од точка 2 под 1 на оваа одлука ќе им се одообруваат, по правило, на организациите на здружениот труд што ќе обезбедат најповолни услови во поглед на цената и рокот на испораката на стоките што се увезуваат.

Организацијата на увозот, под условите од став 1 на оваа точка, можат да ја спроведат Сојузната дирекција за резерви на прехранбени производи и Сојузната дирекција за резерви на индустриски производи, ако тоа им го довери сојузниот секретар за пазарот и цените.

6. Износот од точка 2 под 2 на оваа одлука ќе го распределат организациите на здружениот труд договорно во рамките на Стопанската комора на Југославија, според регионалното насочување и критериумите што ќе ги одреди Сојузниот секретаријат за надворешна трговија.

7. По извршената распределба на глобалната девизна квота од точка 2 под 2 до 7 на оваа одлука, Стопанската комора на Југославија му доставува

извештај за извршената распределба, со соодветната документација, на Сојузниот секретаријат за пазарот и цените.

8. Ако организациите на здружениот труд не постигнат договор за распределбата на износите на девизите од точка 2 под 2 до 7 на оваа одлука, Стопанската комора на Југославија ќе му достави записник, со соодветната документација, на Сојузниот секретаријат за пазарот и цените заради распределба на односната глобална девизна квота врз организациите на здружениот труд.

Сојузниот секретаријат за пазарот и цените ќе изврши распределба на износите на девизите од точка 2 под 2 до 7 на оваа одлука, и тоа:

1) износот од точка 2 под 2 на оваа одлука — на организациите на здружениот труд што ќе ги одреди Сојузниот секретаријат за надворешна трговија;

2) износот од точка 2 под 3 на оваа одлука — на организациите на здружениот труд, сразмерно на нивниот увоз на стоки за лична потрошувачка од Народна Република Унгарија во 1972 година;

3) износот од точка 2 под 4 на оваа одлука — на организациите на здружениот труд, сразмерно на нивното учество во увозот во малограничниот промет во 1972 година;

4) износот од точка 2 под 5 на оваа одлука — на организациите на здружениот труд, сразмерно на искористените средства за купување на стоки за лична потрошувачка од странa на излагачи на домашни саемски приредби во 1972 година;

5) износот од точка 2 под 6 на оваа одлука — на организациите на здружениот труд регистрирани за извоз и увоз на филмови за прикажување, сразмерно на учеството на нивниот извоз односно увоз на филмови за прикажување во 1972 година во вкупниот извоз односно увоз на филмови за прикажување во таа година;

6) износот од точка 2 под 7 на оваа одлука — на организациите на здружениот труд, сразмерно на нивниот увоз на морска риба за лична потрошувачка во 1972 година.

9. Ако организациите на здружениот труд не постигнат договор од точка 3 став 2 на оваа одлука, распределба на средствата од точка 3 став 1 на оваа одлука ќе изврши надлежниот републички односно покраински орган, по претходно поднесениот извештај и мислење на стопанската комора на републиката односно на стопанската комора на автономната покраина.

10. По извршената распределба на глобалната девизна квота од точка 3 став 1 на оваа одлука, стопанската комора на републиката односно стопанската комора на автономната покраина му доставува извештај за извршената распределба, со соодветната документација, на Сојузниот секретаријат за пазарот и цените.

Ако распределбата на глобалната девизна квота од точка 3 став 1 на оваа одлука ја врши надлежниот републички односно покраински орган, извештајот од став 1 на оваа точка го поднесува тој орган.

11. Сојузниот секретаријат за пазарот и цените ќе ѝ издаде решение за височината на девизната квота што ѝ припаѓа на секоја организација на здружениот труд, што според одредбите на оваа одлука има право на средства на глобалната девизна квота.

12. Сојузниот секретаријат за пазарот и цените, во спогодба со Сојузниот секретаријат за надворешна трговија, може да ја утврди динамиката на користењето на средствата на глобалната девизна квота од точка 3 на оваа одлука.

При одредувањето на динамиката на користењето на средствата од став 1 на оваа точка ќе се

земе предвид снабденоста на пазарот со стоки за лична потрошувачка.

13. Ако организацијата на здружениот труд не се придржува кон начинот за користење на девизите одреден во решението издадено според точка 11 на оваа одлука, овластената банка е должна за тоа да го извести Сојузниот секретаријат за пазарот и цените.

Во случајот од став 1 на оваа точка Сојузниот секретаријат за пазарот и цените ќе ѝ го ускрати на таквата организација на здружениот труд понатамошното користење на средствата на глобалната девизна квота.

14. Средствата од точка 1 на оваа одлука можат да се употребат за плаќање на увозот на резервни делови за патнички автомобили.

15. За увозот на стоки за лична потрошувачка од земјите со кои се склучени спогодби за плаќање по пат на клиринг, за кои со Одлуката за определување на стоките чиј извоз и увоз е регулиран („Службен лист на СФРЈ“, бр. 58/70, 42/71, 33/72, 53/72, 64/72 и 17/73) е пропишан режим на увоз по основ на глобалната девизна квота, потребните девизи им ги продава на организациите на здружениот труд, што имаат право на средства од точка 1 на оваа одлука, овластената банка, во рамките на стоконите листи утврдени со спогодба со земјите од кои се врши увозот.

За плаќање на увозот на стоките за лична потрошувачка од став 1 на оваа точка од одредени земји со кои се склучени спогодби за плаќање по пат на клиринг (Грција), за 1973 година се утврдува вкупен износ од 102.000.000 динари.

Износот од став 2 на оваа точка ќе се употреби за стоконии интервенции на пазарот, по решенија на сојузниот секретар за пазарот и цените.

16. Неискористените девизи на глобалната девизна квота за увоз на стоки за лична потрошувачка во 1973 година можат да се користат и во наредната година.

17. Неискористените средства од точка 2 под 1 на Одлуката за утврдување и распределба на глобалната девизна квота за увоз на стоки за лична потрошувачка во 1972 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 35/72, 39/72, 63/72 и 21/73) можат да се користат и во 1973 година, по решенија на сојузниот секретар за пазарот и цените.

18. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 169

6 јуни 1973 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Џемал Биедиќ, с. р.

422.

Врз основа на член 20 став 2 од Законот за Царинската тарифа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/65, 49/66, 5/67, 54/67, 9/68, 22/68, 17/69, 27/69, 52/69, 22/70, 25/70, 58/71, 63/72 и 71/72), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ДОПОЛНЕНИЈА НА РЕШЕНИЕТО ЗА ОДРЕДУВАЊЕ НА ПОНИСКИ ЦАРИНСКИ СТАПКИ НА УВОЗОТ НА ПРОИЗВОДИ НА ЦРНАТА МЕТАЛУРГИЈА ВО 1973 ГОДИНА

1. Во Решението за одредување на пониски царински стапки на увозот на производи на црната металургија во 1973 година („Службен лист на

СФРЈ“, бр. 20/73) во точка 1 пред тар. број 73.08 се додава нов тар. број, кој гласи:

„73.07 Железо и челик во блумови, гредички, слабови и платини; железо и челик во парчиња грубо обликувани со ковање:

1) Блумови и слабови	3
2) Гредички	3
3) Платини	3
4) Друго	3“.

2. Во точка 2 пред тар. број 73.12/1а се додава нов тар. број, кој гласи:

„73.08 Топло валани ленти од железо или челик во намотки (макари) за повторно валање, за натамошна преработка 3“.

3. Ова решение влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари до 31 декември 1973 година.

Р. п. бр. 62

6 јуни 1973 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Џемал Биедиќ, с. р.

423.

Врз основа на член 20 став 2 од Законот за Царинската тарифа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/65, 49/66, 5/67, 54/67, 9/68, 22/68, 30/68, 17/69, 27/69, 52/69, 22/70, 25/70, 58/71, 63/72 и 71/72), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ОДРЕДУВАЊЕ НА ПОНИСКИ ЦАРИНСКИ СТАПКИ НА УВОЗОТ НА ОДРЕДЕНИ ПРОИЗВОДИ КОЈ СЕ ВРШИ ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА ДОЛГОРОЧНА ПРОИЗВОДСТВЕНА КООПЕРАЦИЈА

1. На увозот на производите од долунаведените тарифни броеви односно ставови на Царинската тарифа, наместо царинските стапки предвидени во Царинската тарифа односно во Решението за одредување на пониски царински стапки на увоз на одредени производи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/73), ќе се применуваат следните царински стапки:

Тарифен број	Наименовање	Царинска стапка
1	2	3
73.36/16	Печки на течни горива Ех.	
	— Регулатор на воздух	12
	— Шаржери	12
	— Заштитни сидови за нафтени печки	12
76.16/2	Други обработени изработки од алуминиум Ех.	
	Специјални навртки за кујнска вага	12
84.06	Мотори со внатрешно согорување за автобуси и камиони	12

1	2	3	1	2	3
84.20/3	Ваги за домаќинство Ех. Делови за ваги за домаќинство	12		одводници на пренапон, релеи, прекинувачи и др.) Ех. — Прекинувачи за електрични инсталации на кранови, носивост 0,5 до 5 t: — Прекинувачи на крајната положба, тип V10 — Прекинувачи на крајната положба, со рачичка BV — Прекинувачи на крајната положба, со бројчен механизам, тип SZBV — Прекинувачи на крајната положба, вретенести OVB — Скопки за електрични инсталации на кранови, носивост 0,5 до 50 t — Мајсторски скопки, тип Bkm 5 — Управувачки скопки, тип Bk 64, Bk 101, Bk 160	12 12 12 12 12 12 12 12
84.20/4	Ваги за мерење (исклучувајќи ги вагите со осетливост 5 сантиграми или помалку), вклучувајќи и ваги за контролирање и проверување на тежина Друго Ех. — Скоп на оклоп на вага, финално бојосан — Скоп на преносникот на мерната сила — Скоп на наклонскиот механизам — Вграден оптички систем, кој се состои од трансформатор од 220 V на 12 V, од сијалици од 12 V 50 W на фибер плочичка, од објектив, кондензатор, 3 огледала, мат-стакло и стоечка скала за читање на вредноста — Тас за ваги	12 12 12 12 12 12	85.19/76	Прибори за електрични машини: регулатори на брзината/вртењето Ех. — Контролери на електрични инсталации на кранови, носивост 0,5 до 50 t — Контролери тип K-357 — Контролери со отпорник, тип Ko-357	12 12 12 12
84.25/2	Комбајни за пченка, самоходни или влечени Ех. Делови и склопови за комбајни за пченка, влечени	12	85.19/9a	Отпорници, променливи и со постојана вредност, индустриски за изградба Ех. За задвижување или контрола на електрични мотори на кранови носивост 0,5 до 50 t	12 12
84.25/3	Други комбајни, самоходни или влечени Ех. Делови и склопови за други комбајни, влечени	12	85.23/7	Изолирани електрични спроводници Ех. Електрични гајтани со штекер за ладилници и шпорети	12 12
84.61/2	Славини, вентили и слични уреди за цевоводи, за котли, за резервоари и сл. Други Ех. Контролни уреди за обезбедување на иста количина притекување на нафта во нафтен горяч-дозатор за нафтени печки	12	87.04/26, в	Шасии со мотори за автобуси и камиони со кабина	12
85.01/1a-2aa	Електрични мотори тежина до 5 kg по парче и делови на електрични мотори со тежина до 5 kg по парче	12	87.04/26, в	Шасии со мотори за автобуси и камиони без кабина	12
85.01/1a-2ab	Електрични мотори тежина над 5 kg до 100 kg по парче и делови за електрични мотори тежина над 5 kg до 100 kg по парче	12	87.06	Делови и прибор за моторни возила од тар. бр. 87.02 Ех. Делови и прибор за автобуси од тарифниот број 87.02/2a и делови и прибор за камиони од тарифниот број 87.02/3в 3 и 4	12 12
85.06/3	Вентилатори Ех. Делови за вентилатори	12		2. Ова решение ќе се применува под услов увозот на производите наведени во точка 1 на ова решение да се врши врз основа на договор за долгорочна производствена кооперација со странски партнер и да постои реципроцитет помеѓу Југославија и земјата на странскиот партнер во поглед на царинските олесненија.	
85.06/4	Апарати за мерење и мешање на намирници Ех. Делови на мелници за кафе	12		Условите од став 1 на оваа точка надлежната царинарница ги утврдува врз основа на посебна потврда што ја издава надлежната служба на Сојузниот секретаријат за финансии, врз основа на претходно прибавено решение од Сојузниот секретаријат за стопанство за одобрување на договорот за долгорочна производствена кооперација.	
85.06/5	Електромеханички апарати за докинување со вграден електричен мотор — Друго Ех. Делови за мали рачни апарати за полирање	12			
85.12/8	Апарати за сушење раце Ех. Делови за апарати за сушење раце	12			
85.19/6	Заштитни уреди за постројки од висок и низок напон (осигурувачи,				

3. Ова решение влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува почнувајќи од 1 јануари 1973 година.

Р. п. бр. 166

6 јуни 1973 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Џемал Биџиќ, с. р.

424.

Врз основа на член 20 став 2 од Законот за Царинската тарифа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/65, 49/66, 5/67, 54/67, 9/68, 22/68, 30/68, 17/69, 27/69, 52/69, 22/70, 25/70, 58/71, 63/72 и 71/72), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ОДРЕДУВАЊЕ НА ПОНИСКИ ЦАРИНСКИ СТАПКИ ЗА ОДРЕДЕНИ ПРОИЗВОДИ КОИ ВРЗ ОСНОВА НА ДОГОВОР ЗА ДОЛГОРОЧНА ПРОИЗВОДСТВЕНА КООПЕРАЦИЈА СО СТРАНСКИ ФИРМИ ВО 1973 ГОДИНА СЕ УВЕЗУВААТ ЗА ПОТРЕБИТЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА ПАТНИЧКИ АВТОМОБИЛИ

1. На производите наведени во ова решение, кои се увезуваат за потребите на производителите на патнички автомобили врз основа на договор за долгорочна производствена кооперација со странски фирми, наместо царинските стапки предвидени во Царинската тарифа односно во Решението за одредување на пониски царински стапки на увоз на одредени производи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/73), во 1973 година ќе се применуваат следните царински стапки:

Тарифен број	На именување	Царинска стапка
1	2	3
84.06	Мотори со внатрешно согорување, клипини	15
87.02/1а	Патнички автомобили Ех Патнички автомобили во посебно составена состојба: лимена школка без вградени делови (небојосана, бојосана и лакирана или не), мотор и др.	15
87.05/2	Каросерии за патнички автомобили Ех. Каросерии (лимени школки) за патнички автомобили, без вградени делови, небојосани, бојосани и лакирани или не	15
87.06	Делови и прибор за моторни возила од тар. бр. 87.01, 87.02 и 87.03 Ех. Делови и прибор за патнички автомобили од тар. број 87.02/1а	15

2. Царинската стапка од точка 1 на ова решение ќе се применува исклучително на увозот што организациите на здружениот труд — производителите

на патнички автомобили го вршат врз основа на одобрен и регистриран договор за долгорочна производствена кооперација.

При царинењето на стоките кон увозната декларација се прилага писмена изјава дека увозот се врши врз основа на договор за долгорочна производствена кооперација, со наведување на бројот и датумот на решението за одобрувањето и регистрацијата на договорот, како и пријава до банката за склучената работа на увоз по основ на долгорочна производствена кооперација.

Увозот може да се врши само преку една царинарница надлежна според местото во кое се врши производството на патничките автомобили.

3. Ова решение влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1973 година.

Р. п. бр. 167

6 јуни 1973 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Џемал Биџиќ, с. р.

425.

Врз основа на член 104 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници („Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/72) и член 3 став 2 од Уредбата за матичната евиденција за осигурениците и за уживателите на пензии („Службен лист на СФРЈ“, бр. 13/71), сојузниот секретар за народна одбрана пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА МАТИЧНАТА ЕВИДЕНЦИЈА ЗА ВОЕНИТЕ ОСИГУРЕНИЦИ И ЗА УЖИВАТЕЛИТЕ НА ПЕНЗИИ

І. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се одредуваат податоците што се регистрираат во матичната евиденција за воените осигуреници и за лицата што според Законот за пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници (во натамошниот текст: Законот) го остваруваат правото на старосна, инвалидска и семејна пензија (во натамошниот текст: уживателите на пензија) односно правото на инвалиднина (во натамошниот текст: уживателите на инвалиднина), обрасците што служат за пријавување на податоците заради устројување и водење на матичната евиденција, начинот на нивното пополнување и доставување како и роковите за поднесување на пропишаните пријави.

Член 2

Матичната евиденција за воените осигуреници, за уживателите на пензија и за уживателите на инвалиднина (во натамошниот текст: матичната евиденција) се организира врз основа на единственото и еднообразното устројување, евидентирање и давање на податоци.

За устројување и водење на матичната евиденција, како и за давање податоци содржани во матичната евиденција, се употребуваат обележјата во значењата одредени со Законот, со овој правилник и со други прописи.

Податоците во матичната евиденција се регистрираат на начинот што одговара на техничката опрема што Сојузниот секретаријат за народна одбрана ќе ја користи за водење на матичната евиденција според единствениот Кодекс на шифри кој е отпечатен кон овој правилник и е негов составен дел.

Член 3

Работите во врска со организацијата, устројувањето и водењето на матичната евиденција ги врши Службата за спроведување на пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници (во натамошниот текст: Стручната служба).

Податоците регистрирани во матичната евиденција машински ги обработува Центарот за методите и техниката во раководењето според планот утврден помеѓу Стручната служба и Центарот.

Член 4

Во матичната евиденција се регистрираат податоци:

а) за воените осигуреници, и тоа:

1) за активните воени лица, кои според законот се кој се уредува воената служба го имаат тоа својство;

2) за лицата кои според законот, со кој се уредува воената служба имаат право на паричен надоместок поради престанок на активната воена служба по потреба на службата (во натамошниот текст: корисниците на паричен надоместок);

б) за уживателите на пензија и за уживателите на инвалиднина.

II. УСТРОЈУВАЊЕ И ВОДЕЊЕ НА МАТИЧНАТА ЕВИДЕНЦИЈА

1. Податоци што се регистрираат во матичната евиденција

Член 5

Во матичната евиденција се регистрираат податоци:

а) за воените осигуреници, и тоа:

1) матичен број;

2) општи податоци;

3) посебни податоци за учеството во Народноослободителната војна, за военото заробеништво, инвалидност, телесното оштетување и друго;

4) податоци за платата и за посебните додатоци односно за личниот доход што служел за утврдување на пензискиот основ, што воениот осигуреник ги остварил во претходната календарска година;

5) податоци за пензискиот стаж што воениот осигуреник надвор од Југословенската народна армија (во натамошниот текст: ЈНА) го остварил до 31 декември 1972 година — по видовите на стажот;

6) податоци за пензискиот стаж што воениот осигуреник го остварил во активна воена служба до 31 декември 1972 година — по видовите на стажот;

7) податоци за стажот на осигурувањето што воениот осигуреник по 31 декември 1972 година го остварил во претходната календарска година;

8) други податоци што се неопходни за остварување и користење на правото од страна на осигуреникот;

б) за уживателите на пензија, и тоа:

1) матичен број;

2) општи податоци;

3) посебни податоци за учеството во Народноослободителната војна, за военото заробеништво, инвалидност, телесното оштетување и друго;

4) податоци за пензискиот стаж и податоци за видовите на посебниот стаж и за траењето на тој стаж;

5) податоци за платата и за посебните додатоци односно за личниот доход кој служел за утврдување на пензискиот основ;

6) податоци за видот на пензијата, за правниот основ што служел за утврдување на пензијата, за работниот век, за датумот на здобивањето со правото на пензија и од кога тече исплатата на пензијата;

7) процент на исплатата на пензијата според пензискиот стаж и според видовите на посебниот стаж;

8) податоци за вработувањето и за процентот на исплатата на пензијата;

9) општи податоци за уживателот на семејна пензија, податоци за правниот основ за одредување на семејна пензија, за групите на уживателите и со-уживателите на семејна пензија;

10) други податоци што се неопходни за остварување и користење на правото на уживателите на пензија;

в) за уживателите на инвалиднина, и тоа:

1) матичен број;

2) општи податоци за уживателот на инвалиднина;

3) податоци за видот на причината и степенот на телесното оштетување и дијагноза;

4) податоци за износот на инвалиднината;

5) други податоци што се неопходни за остварување и користење на правото на уживателите на инвалиднина.

Податоци за времето што воениот осигуреник го поминал на должности и работни места на кои времето поминато на работа се смета во стаж на осигурување со наголемено траење (член 99 од Законот) се внесуваат во матичната евиденција во ефективно траење, со стапката на неговото наголемување.

Член 6

Пријавите на податоците за устројување и водење на матичната евиденција се доставуваат на следните образци:

1) пријавата на податоците за воен осигуреник — активно воено лице — на образецот Пријава на податоци за воен осигуреник, МЕО-1 (во натамошниот текст: Пријавата МЕО-1);

2) пријавата за промена на податоци за воен осигуреник — активно воено лице — на образецот Пријава на промена на податоци за воен осигуреник, МЕО-2 (во натамошниот текст: Пријавата МЕО-2);

3) пријавата на податоците за воен осигуреник — корисник на паричен надоместок — на образецот Пријава на податоци за воен осигуреник — корисник на паричен надоместок, МЕН-1 (во натамошниот текст: Пријавата МЕН-1);

4) пријавата за промена на податоци за воен осигуреник — корисник на паричен надоместок — на образецот Пријава на промена на податоци за воен осигуреник — корисник на паричен надоместок, МЕН-2 (во натамошниот текст: Пријавата МЕН-2);

5) Пријава на податоци за устројување на матична евиденција на уживател на пензија, образец МЕН-1 (во натамошниот текст: Пријавата МЕН-1);

6) Пријава на податоци за уживател на пензија, образец МЕН-1а (во натамошниот текст: Пријавата МЕН-1а);

7) Пријава на промена на податоци за уживател на пензија, образец МЕН-2 (во натамошниот текст: Пријавата МЕН-2);

8) Пријава на податоци за уживател на инвалиднина, образец МЕИ-1 (во натамошниот текст: Пријавата МЕИ-1);

9) Пријава на промена на податоци за уживател на инвалиднина, образец МЕИ-2 (во натамошниот текст: Пријавата МЕИ-2).

Обрасците од став 1 на овој член и упатството за начинот на нивното пополнување се отпечатени кон овој правилник и се негов составен дел;

2. Устројување на матичната евиденција

Член 7

Матичната евиденција, во делот што се однесува на воените осигуреници, се устројува со внесување на податоци во таа евиденција врз основа на Пријавата МЕО-1.

Пријавата МЕО-1 ја пополнуваат и ѝ ја доставуваат на Стручната служба воените единици и воените установи кои според посебни прописи го водат вториот примерок на персоналното досие за активните воени лица.

Член 8

Пријавата МЕО-1 се пополнува во еден примерок, а содржи општи и посебни податоци за воениот осигуреник од член 5 став 1 под а) на овој правилник, со состојбата на 31 декември 1972 година.

Пријавата МЕО-1 се пополнува и се доставува за воените осигуреници што во тоа својство ќе се затечат на 31 декември 1972 година.

Член 9

Податоците за стажот на осигурувањето, за посебниот стаж, за платата и за посебните додатоци односно за личниот доход остварен до 31 декември 1972 година се внесуваат во Пријавата МЕО-1.

1) врз основа на податоците од пропишаната евиденција што ја водат воените единици и воените установи;

2) врз основа на правосилните решенија на надлежните органи со кои односните податоци се утврдени.

Другите податоци што ги содржи Пријавата МЕО-1 се внесуваат врз основа на јавните исправи.

Член 10

Податоците за платата односно за личниот доход остварен во периодот од 1 јануари 1965 година до 31 декември 1972 година се внесуваат во Пријавата МЕО-1 во вкупен износ посебно за секоја година.

Член 11

Посебните додатоци што влегуваат во пензискиот основ се утврдуваат за периодот од 1 јануари 1958 година до 31 декември 1972 година и се внесуваат во Пријавата МЕО-1 по видовите на тие додатоци, а во рамките на ист вид — според височината и временскиот период во кој тие додатоци се остварувани.

Посебните додатоци што воениот осигуреник ги остварувал во периодот од став 1 на овој член, кои според прописите за посебните додатоци на активните воени лица не биле одредени во постојан месечен износ (нуркачки додаток, додаток на дежурство на здравствениот персонал и др), се внесуваат во Пријавата МЕО-1 во вкупен износ, посебно за секоја календарска година.

На барање на воен осигуреник Персоналната управа на Сојузниот секретаријат за народна одбрана ќе издава потврди за посебните додатоци што воениот осигуреник ги остварувал пред 1 јануари 1958 година.

Член 12

Воената единица односно воената установа го известува воениот осигуреник за податоците што се внесени во Пријавата МЕО-1, со ставање на увид

на пријавата што воениот осигуреник ја потпишува ако се согласил со податоците внесени во таа пријава.

Воениот осигуреник кој не ќе се согласи со податоците внесени во Пријавата МЕО-1 што се однесуваат на стажот на осигурувањето, на платата и посебните додатоци односно на личниот доход, за заштита на своите интереси може да се користи со правните средства од член 101 на Законот.

Член 13

Пополнетите Пријави МЕО-1 што ги потпишал воениот осигуреник, воената единица односно воената установа ги собира, ги заверува и по список, составен во два примерока, ѝ ги доставува на Стручната служба.

Пријавата МЕО-1, што воениот осигуреник не ја потпишал (член 12 став 2), ѝ се доставува на Стручната служба по окончаната постапка во смисла на член 101 на Законот, заедно со правосилното решение за утврдените факти.

За воените осигуреници од став 2 на овој член, како и за воените осигуреници кои од кои и да било причини не ја потпишале Пријавата МЕО-1, воената единица односно воената установа составува посебен список и ѝ го доставува на Стручната служба.

Член 14

По извршената контрола на исправноста и потполноста на пополнетите Пријави МЕО-1, Стручната служба го потврдува нивниот прием враќајќи ѝ на воената единица односно на воената установа еден примерок од списокот.

Член 15

За податоците што се регистрирани во матичната евиденција при нејзиното устројување Стручната служба писмено го известува воениот осигуреник.

Известувањето од став 1 на овој член содржи:

1) име и презиме и матичен број на воениот осигуреник;

2) чин односно класа;

3) податоци за пензискиот стаж остварен надвор од ЈНА;

4) податоци за пензискиот стаж остварен во активна воена служба до 31 декември 1972 година, исказач во години, месеци и денови (календарски);

5) податоци за платата и за посебните додатоци односно за личниот доход кој служи за утврдување на пензискиот основ, остварен во одделни години од 1965 до 1972 година.

Известувањето од став 1 на овој член му се доставува на воениот осигуреник преку воената единица односно воената установа што на Стручната служба ѝ доставила Пријава МЕО-1.

Член 16

Матичната евиденција, во делот што се однесува на уживателите на пензија и на уживателите на инвалиднина, се устројува така што во таа евиденција се внесуваат пропишаните податоци со пополнување на Пријава МЕП-1 односно на Пријава МЕИ-1.

Пријавата МЕП-1 и Пријавата МЕИ-1 се пополнуваат во еден примерок за сите уживатели на пензија и уживатели на инвалиднина кои во тоа својство ќе се затечат на денот одреден за почеток на применувањето на Законот.

3. Водене на матичната евиденција

Член 17

Матичната евиденција за воените осигуреници се води така што во неа се внесуваат:

1) податоци за лицата што со својството на воен осигуреник ќе се здобијат по 31 декември 1972 година;

2) податоци за стажот на осигурувањето, за платата и за посебните додатоци односно за личниот доход, кои служат за утврдување на пензискиот основ што воениот осигуреник ги остварил во претходната календарска година по 31 декември 1972 година;

3) промени настанати во општите и посебните податоци за лицата регистрирани во матичната евиденција;

4) податоци за престанок на осигурувањето на лицата регистрирани во матичната евиденција.

Член 18

Лицата што се здобиваат со својството на воен осигуреник по 31 декември 1972 година се воведуваат во матичната евиденција врз основа на Пријава МЕО-1 што ја пополнуваат и на Стручната служба ѝ ја доставуваат:

1) воените школи и академии — за лицата што се примаат во активна воена служба по завршетокот на таа школа односно академија;

2) воените единици односно воените установи — за лицата што се примаат во активна воена служба од граѓанството.

Пријавата МЕО-1 содржи податоци со состојбата на денот на нејзиното доставување до Стручната служба.

Член 19

Податоците за водење на матичната евиденција за воените осигуреници — активни воени лица ги обезбедуваат воените единици односно воените установи од член 7 став 2 на овој правилник со доставување до Стручната служба на Пријави МЕО-2, во кои се внесуваат:

1) податоци за стажот на осигурувањето, за платата и за посебните додатоци односно за личниот доход што воениот осигуреник ги остварил во претходната календарска година;

2) податоци за дополнително утврдениот стаж на осигурувањето;

3) податоци за престанокот на осигурувањето;

4) податоци за промените на другите податоци што се од влијание врз правата на воените осигуреници од пензиското и инвалидското осигурување.

Член 20

Податоците за водење на матичната евиденција за воените осигуреници — корисници на паричен надоместок ги обезбедува Стручната служба според Наредбата за одредување на воените единици и на воените установи за решавање за правото на паричен надоместок и за другите права на лицата што имаат право на месечен паричен надоместок поради престанок на службата по потреба на службата („Службени војни лист“, бр. 4/73) со пополнување на Пријава МЕН-1 односно на Пријава МЕН-2.

Во Пријавата МЕН-2 се внесуваат податоците од член 19 на овој правилник.

Државните органи, организациите на здружениот труд и другите организации (во натамошниот текст: организациите) ѝ доставуваат на Стручната служба пријава на податоците за утврдениот стаж на осигурувањето и за личниот доход што воениот осигуреник — корисник на паричниот надоместок во работен однос ги остварил во претходната календарска година, а на начин на кој тие податоци ѝ се пријавуваат на матичната евиденција за другите осигуреници — работници.

Член 21

Матичната евиденција за уживателите на пензија и за уживателите на инвалиднина се води со внесување:

1) податоци за лицата што ќе се здобијат со својството на уживател на пензија односно на уживател на инвалиднина по 1 јануари 1973 година;

2) податоци за промените кај лицата регистрирани во матичната евиденција, ако тие промени се од влијание врз користењето на правата од пензиското и инвалидското осигурување.

Член 22

За воведување во матичната евиденција на лицата што ќе се здобијат со својството на уживател на пензија односно на уживател на инвалиднина, Стручната служба пополнува Пријава МЕН-1а односно Пријава МЕН-1.

Член 23

Податоците за водење на матичната евиденција за уживателите на пензија и за уживателите на инвалиднина Стручната служба ги обезбедува со пополнување на Пријава МЕН-2 односно Пријава МЕН-2.

III. ДОЛЖНОСТИ НА ВОЕНИТЕ ОСИГУРЕНИЦИ, НА ВОЕНИТЕ ЕДИНИЦИ И НА ВОЕНИТЕ УСТАНОВИ И НА СТРУЧНАТА СЛУЖБА

Член 24

Заради обезбедување на податоци за устројување и водење на матичната евиденција воениот осигуреник:

1) потпишува Пријава МЕО-1, ако е согласен со податоците внесени во таа пријава;

2) задолжително ѝ ги пријавува на воената единица односно на воената установа сите промени што се од влијание врз користењето на правата од пензиското и инвалидското осигурување.

Член 25

Заради обезбедување на податоци за устројување на матичната евиденција за воените осигуреници — активни воени лица, воените единици и воените установи се должни:

1) да пополнат Пријава МЕО-1 за воените осигуреници — активни воени лица за кои го водат другиот примерок на персоналниот досие;

2) да го известат воениот осигуреник за податоците внесени во Пријавата МЕО-1;

3) пополнетата Пријава МЕО-1, што ја потпишал воениот осигуреник, да ја заверат и по список на пријавите да ѝ ја достават на Стручната служба.

За водењето на матичната евиденција за воените осигуреници — активни воени лица воените единици и воените установи се должни:

1) на Стручната служба да ѝ достават Пријава МЕО-1 за лицата што ќе се здобијат со својството на воен осигуреник;

2) на Стручната служба да ѝ достават Пријава МЕО-2, во која се внесуваат податоци:

а) за утврдениот стаж на осигурувањето, за платата и за посебните додатоци односно за личниот доход, остварен во претходната календарска година;

б) за дополнително утврдениот стаж на осигурувањето во сите случаи на дополнително утврдување на тој стаж — кога решението за тоа ќе стане правосилно;

в) за промена на податоците што се од влијание врз користењето на правата од пензиското и инвалидското осигурување.

Член 26

При устројувањето на матичната евиденција за уживателите на пензија и за уживателите на инвалиднина Стручната служба е должна даполни Пријава МЕН-1 и Пријава МЕН-1.

За водењето на матичната евиденција за воените осигуреници — корисници на паричен надоместок Стручната служба е должна даполни пријава МЕН-1 односно Пријава МЕН-2.

За водењето на матичната евиденција за уживателите на пензија и за уживателите на инвалиднина Стручната служба е должна даполни Пријава МЕН-1а, МЕН-2 односно Пријава МЕН-2.

При воведувањето во матичната евиденција на лице кое претходно било регистрирано во матичната евиденција на друга заедница на пензиското и инвалидското осигурување на работниците, Стручната служба е должна, кога ќе прими Пријава МЕО-1, да побара податоци што за тоа лице се регистрирани во матичната евиденција на таа друга заедница.

IV. РОКОВИ ЗА ПОДНЕСУВАЊЕ НА ПРИЈАВИТЕ ЗА УСТРОЈУВАЊЕ И ВОДЕЊЕ НА МАТИЧНАТА ЕВИДЕНЦИЈА

Член 27

Пријавите, пропишани со овој правилник воените осигуреници, воените единици и воените установи, организациите и Стручната служба се должни да ги доставуваат во следните рокови:

1) Пријава МЕО-1 — за устројување на матичната евиденција за воените осигуреници — најдоцна до 15 декември 1973 година;

2) Пријава МЕО-1 — за воведување во матичната евиденција на воените осигуреници — најдоцна во рок од 8 дена од денот на приемот во активна воена служба;

3) Пријава МЕО-2 — за промените на податоците во текот на осигурувањето — во рок од 8 дена од денот на настапувањето на промената односно во рок од осум дена од денот кога решението за утврдната промена станало правосилно;

4) Пријава МЕО-2 — за утврдениот стаж на осигурувањето, за платата и за посебните додатоци односно за личниот доход — до 30 април тековната година за изминатата календарска година;

5) Пријава МЕН-1, Пријава МЕН-1а, Пријава МЕН-1, Пријава МЕН-2, Пријава МЕН-2, Пријава МЕН-1 и Пријава МЕН-2 — во рок од 8 дена од денот на правосилноста на решението со кое е утврдено правото односно од денот на настанатата промена.

V. ДАВАЊЕ ПОДАТОЦИ РЕГИСТРИРАНИ ВО МАТИЧНАТА ЕВИДЕНЦИЈА

Член 28

Податоците регистрирани во матичната евиденција можат да се користат и за други потреби на органите на Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

Член 29

На барање на друга заедница на пензиското и инвалидското осигурување на работниците, за лицата на кои ќе им престане својството на воен осигуреник Стручната служба ќе достави податоци регистрирани во матичната евиденција на обрасците пропишани со овој правилник.

VI. МАТИЧЕН БРОЈ

Член 30

За устројување и водење на матичната евиденција, како и за обработка на податоците регистрирани во матичната евиденција, за секој воен осигуреник се одредува матичен број.

Член 31

Матичниот број го одредува Стручната служба при првото доставување на податоците за воениот осигуреник заради внесување во матичната евиденција.

Еднаш одредениот матичен број го следи воениот осигуреник сè додека податоците регистрирани во матичната евиденција се водат за тој осигуреник.

Член 32

Матичниот број се состои од десет знакови, и тоа:

1) првите три знака од левата страна се почетни букви на презимето, татковото име и името на воениот осигуреник;

2) следните шест знакови се нумерички и означуваат ден, месец и година на раѓањето на воениот осигуреник;

3) десеттиот знак е нумерички кој се одредува машински и оневозможува истиот матичен број да се повтори за два или повеќе осигуреници.

Член 33

Матичниот број одреден за воениот осигуреник се внесува и во досието на персоналните податоци, во картонот на паричните податоци како и во здравствената книшка на воениот осигуреник.

VII. ЧУВАЊЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЈАТА НА МАТИЧНАТА ЕВИДЕНЦИЈА

Член 34

Документацијата на матичната евиденција се состои од:

- 1) документација за воениот осигуреник;
- 2) документација за уживателите на пензија;
- 3) друга документација

Документацијата за воените осигуреници и за уживателите на пензија опфаќа податоци за устројување и водење на матичната евиденција доставени на обрасците пропишани со овој правилник.

Член 35

Документацијата што служи за устројување и водење на матичната евиденција се чува најмалку 30 години, сметајќи од денот на здобивањето на правата што произлегуваат од таа документација, но не помалку од 10 години од денот на смртта на уживателот на тие права односно од денот на престанокот или на загубата на правото на членовите на семејството на пензија.

Податоците за лицата регистрирани во матичната евиденција за воените осигуреници што не се здобиле со правото од пензиското и инвалидското осигурување се чуваат најмалку 40 години, сметајќи од последното внесување на податоците во таа евиденција.

Член 36

По истекот на роковите од член 35 на овој правилник, документацијата што служи за устројување и водење на матичната евиденција ја уништува стручна комисија што ќе ја формира Стручната служба. Еден член на комисијата е претставник на Архивот на ЈНА.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 37

По исклучок од одредбата на член 27, точка 1 на овој правилник, Пријава МЕО-1 за воените осигуреници на кои службата им престанува до крајот на 1973 година, ќе ѝ се достави на Стручната служба до 31 јули 1973 година.

Член 38

До устројувањето на матичната евиденција, податоците што се потребни за остварување и користење на правата од пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници и на уживателите на пензија односно на уживателите на инвалиднина ќе се користат од постојната службена евиденција на Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

Член 39

Матичниот број за затечените уживатели на пензија го одредува Стручната служба при устројувањето на матичната евиденција за тие лица.

Член 40

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 287-3

23 мај 1973 година

Белград

Сојузен секретар за
народна одбрана
генерал на армија,
Никола Љубичиќ, с. р.

Сојузен секретаријат за народна одбрана
Служба за спроведување на пензиското и инвалид-
ското осигурување на воените осигуреници

Образец ВСО-МБО-1

П Р И Ј А В А

на податоци за воен осигуреник

01	Матичен број	
02	Вид на обработка	

I. Општи податоци

03	Назив и седиште на работната организација — обврзник за уплата на придонесот	
04	Презиме, татково име и име	
05	Датум на раѓањето	
06	СР — САП, странска држава на раѓањето	
07	Пол	1. Машки 2. Женски
08	Народност или етничка припадност	
09	Највисока завршена школа	

II. Посебни податоци

10	Учество во НОВ	Непрекинато до крајот на војната, а од								Завршено пред крајот на војната	Нема учество	
		1941		1942	1943			1944	1945			
		Ностел на Спо-меница	Не е ностел на Спо-меница		Пред 9.IX	Од 9.IX	Од Истра					
							До 13.X					Од 14.X
		1	2	3	4	5	6	7	8	9		
11	Број на Споменица											
12	Воен заробеник	1. Не 2. Да										
13	Учесник во револуционерни движења											
14	Датум на стапувањето во ЈНА											
15	Начин на приемот во ЈНА	1. По завршена воена школа 2. Од граѓанство										
16	Датум на унапредувањето во претходниот чин.											
17	Чин — класа											
18	Датум на унапредувањето во сегашниот чин											
19	Број на периодски покачувања											
20	Претходна положбајна група											
21	Положајна група											
22	Од војната-мировремен воен инвалид	Не Ако е, да се запише групата										
23	Број ставки на посебни додатоци											
24	Број ставки на остварена плата-личен доход											
25	Број ставки на пензиски стаж											

III Податоци за платата односно за личниот доход

26	Назив на посебните донатоци	Број ставки	Шифра	Период на примање				Износ	
				Од		До			
				Месец	Година	Месец	Година	Динари	Пари
	1	2	3	4		5		6	
	01								
	02								
	03								
	04								
	05								
	06								
	07								
	08								
	09								
	10								
	11								
	12								
	13								
	14								
	15								

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7
		19				
		20				
		21				
		22				
		23				
		24				
		25				
		26				
		27				
		28				

КОН ПРИЈАВАТА СЕ ПРИЛАГА:

- 1) извод од матичната книга на родените
- 2) решение за утврдениот стаж

бр. _____

Потпис на осигуреникот

Шифрирал

**ТОЧНОСТА НА ЗАПИШАНИТЕ
ПОДАТОЦИ ОД ИЗВОРНАТА
ДОКУМЕНТАЦИЈА ЈА
ЗАВЕРУВА**

(командант-началник)

Датум на приемот на пријавата

на _____ '19 — година

Контролирал

Сојузен секретаријат за народна одбрана
Служба за спроведување на пензиското и инвалид-
ското осигурување на воените осигуреници

Образец ВСО-МЕО-2

П Р И Ј А В А

на промена на податоци за воен осигуреник

Матичен број

01

Вид на обработка

02

I. Општи податоци

Назив и седиште на работната организација
— обврзник за уплата на придонесот

03

04

Презиме, татково име и име

Датум на раѓањето		
СР — САП, странска држава на раѓањето		
Пол	1. Машки	2. Женски
Народност или етничка припадност		
Највисока завршена школа		

05

06

07

08

09

II. Посебни податоци

Учество во НОВ	Непрекинато до крајот на војната, а од										Завршено пред крајот на војната	Нема учество
	1941		1942	1943				1944	1945			
	Носител на Спо-менца	Не е носител на Спо-менца		Пред 9.IX.	Од 9.IX.	Од Истра е						
						До 13.X	Од 14.X					
	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9	
Воен заробеник					1. Не		2. Да					
Учество во револуционерни движења												
Датум на стапувањето во ЈНА												
Начин на приемот во ЈНА					1. По завршена воена школа		2. Од граѓанство					
Датум на унапредувањето во претходниот чин												
Чин — класа												
Датум на унапредувањето во сегашниот чин												
Број на периодски покачувања												
Претходна положајна група												
Положајна група												
Од војните-мировремен воен инвалид					Не	Ако е, да се запише групата						
Број ставки на посебни додатоци					00							
Број ставки на остварена плата-личен доход												
Број ставки на пензиски стаж												

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

III. Податоци за платата односно за личниот доход

Назив на посебните додатоци	<u>[2] [6]</u>	Врџ ставки	Шифра	Период на примање				Износ Динари Пари	
				Од		До			
				Месец	Година	Месец	Година		
1		2	3	4		5		6	
Oстварена плата — личен доход за годината:	<u>[2] [7]</u>		<u>[1] [9]</u>						

IV. Податоци за пензискиот стаж

[illegible]

Датум на приемот на
пријавата

19 — година .

Шифрирал

Точноста на запишаните податоци од
изворната документација ја
заверува

М.П.

(командант-начальник)

Контролирал

Образец ВСО-МЕН-1

Сојузен секретаријат за народна одбрана
Служба за спроведување на пензиското и инвалид-
ското осигурување на воените осигуреници

П Р И Ј А В А

на податоци за воен осигуреник
— корисник на паричен надоместок —

01	Матичен број	
02	Вид на обработка	
03	Број на предметот	
04	Корисник на паричен надоместок	

I. Општи податоци

05	Назив и седиште на работната организација — обврзник за уплата на придонесот	
06	Презиме, татково име и име	

II. Посебни податоци

07	Датум на престанокот на службата	
08	Датум од кога тече исплатата на паричниот надоместок	

III. Податоци за пензискиот основ

09	Број ставки на посебни додатоци	
10	Вработување	1. Не 2. Да

Посебни додатоци

11	Назив на посебните додатоци	Број ставки	Шифра	Просек	Остваруван вкупно месеци	Просечен месечен износ	
						Динари	Пари
	1	2	3	4	5	6	
		01					
		02					
		03					
		04					
		05					
		06					
		07					
		08					
		09					
		10					

Датум на пополнувањето

— 19 — година

Шифрирал

Пријавата ја пополни

Контролирал

Сојузен секретаријат за народна одбрана
Служба за спроведување на пензиското и инвалид-
ското осигурување на воените осигуреници

Образец ВСО-МЕН-2

П Р И Ј А В А

на промена на податоци за воен осигуреник
— корисник на паричен надоместок

Матичен број

01

Вид на обработка

02

Број на предметот

03

Корисник на паричен надоместок

04

I. Општи податоци

Назив и седиште на работната организација — обврзник за уплата на придонесот		05
06		
Презиме, татково име и име		
Датум на раѓањето	07	
СР — САП, странска држава на раѓањето	08	
Пол	1. Машки	2. Женски
Народност или етничка припадност	09	
Највисока завршена школа	10	
	11	

II. Посебни податоци

Учество во НОВ	Непрекинато до крајот на војната, а од										Завршено пред крајот на војната	Нема учество
	1941		1942	1943				1944	1945			
	Носител на Спо-меница	Не е носител на Спо-меница		Пред 9.IX	Од 9.IX	Од Истра						
						До 13.X	Од 14.X					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
Воен заробеник					1. Не		2. Да		12			
Учество во револуционерни движења					13							
Датум на станувањето во ЈНА					14							
Датум на унапредувањето во претходниот чин					15							
Чин — класа					16							
Датум на унапредувањето во сегашниот чин					17							
Датум на престанокот на службата					18							
Датум од кога тече исплатата на паричниот надоместок					19							
Вработување					1. Не		2. Да		20			
Датум на престанокот на паричниот надоместок					21							
Датум на престанокот на осигурувањето					22							
Број на периодски покачувања					23							
Претходна положбајна група					24							
					25							

Положајна група на сегашниот чин		2 6	
Од војните-мирновремен воен инвалид	№ 00	Ако е, да се запише групата	2 7
Број ставки на посебни додатоци		2 8	
Број ставки на остварена плата — личен доход		2 9	
Број ставки на пензиски стаж		3 0	

Посебни додатоци

Назив на посебните додатоци	Број ставки	Шифра	Проек	Остваруван вкупно месеци	Просечен месечен износ	
					Динари	Пари
1	2	3	4	5	6	
	01					
	02					
	03					
	04					
	05					
	06					

Остварена плата — личен доход за годината:

3 | 2 | 1 | 9 | | | | | | | |

IV. Податоци за пензискиот стаж

Стаж на осигурување, вид на посебен стаж и стаж на осигурување со наголемено траење	Број ставки	Период						CP — САП	Шифра на стабот
		Од			До				
		Ден	Месец	Година	Ден	Месец	Година		
1	2	3			4			5	6
	01								
	02								
	03								

Датум на пополнувањето

— 19 — година

Шифрирал

Пријавата ја пополни

Контролирал

Сојузен секретаријат за народна одбрана
Служба за спроведување на пензиското и инвалид-
ското осигурување на воените осигуреници

Образец ВСО-МЕП-1

ПРИЈАВА

на податоци за устројување на матична евиденција

01	Матичен број										
02	Вид на обработка										
03	Број на предметот										
04	Вид на пензија	Старосна 1	Инвалидска 2	Семејна 3							

I Општи податоци

05	Презиме, татково име и име										
06	Датум на раѓањето										
07	СР — САП, странска држава на раѓањето										
08	Пол	1. Машки					2. Женски				
09	Народност или етничка припадност										

II. Посебни податоци

10	Учество во НОВ	Непрекинато до крајот на војната, а од										Завршено пред крајот на војната	Нема учество
		1941		1942	1943				1944	1945			
		Носител на Спо-мения	Не е носител на Спо-мения		Пред 9.IX	Од 9.IX	Од Истра						
							До 13.X	Од 14.X					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9			
	Број на Споменница												
11	Воен заробеник	1. Не					2. Да						
12	Учесник во револуционери движења												
13	Датум на стапувањето во ЈНА												
14	Датум на престанокот на службата во ЈНА												
15	Датум на здобивањето со правото на пензија												
16	Датум од кога тече исплатата на пензијата (не на семејна)												
17	Пропис според кој е одреден пензискиот основ												
18	Пропис според кој е признаено правото												
19	Вкупен пензиски стаж												
20	Работен век												
21	Процент на пензијата спрема пензискиот стаж — пополнетоста на работниот век												
22	Додаток за носители на „Партизанска споменица 1941“												
23	Применет највисок пензиски основ	1. Не					2. Да						
24	Дијагноза на болеста												

0 8 | | | | |

25	Причина на неспособноста за служба во ЈНА	Несреќа при работата	Професионално заболување	Болест	Повреда вон од работата		Повеќе причини
					Во сообра- ќајот	Друго	
		1	2	3	4	5	6

III. Податоци за пензискиот основ

26	Пензијата одредена по основ на:	Плата	Доход ка
		1	2
27	Датум на унапредувањето во претходниот чин		
28	Чин — класа		
29	Датум на унапредувањето во сегашниот чин		
30	Број на периодски покачувања		
31	Претходната положајна група		
32	Положајна група на сегашниот чин		
33	Број ставки на посебни додатоци		
34	Процент на пензија по решение		
35	Износ на пензискиот основ од личниот доход		
36	Последната година од која е земен личниот доход, за пензиски основ		
37	Вработување	1. Не	2. Да
38	Број соуживатели на семејна пензија		
39	Процент според кој е одредена семејната пензија		
40	Број ставки на пензиски стаж		

Посебни додатоци

41	Назив на посебните додатоци	Број ставки	Шифра	Просек	Остваруван вкупно месеци	Просечен месечен износ	
						Динари	Пари
	1	2	3	4	5	6	
		01					
		02					
		03					
		04					
		05					
		06					
		07					
		08					

IV. Податоци за пензискиот стаж

42	Стаж на осигурување, вид на посебен стаж и стаж на осигурување со наголемено време	Број стажи	Период						Траење на стажот			CP — САП	Шифра на стажот
			Од			До			Години	Месеци	Денови		
			Ден	Месец	Година	Ден	Месец	Година					
		2	3			4			5			6	7
		01											
		02											
		03											
		04											
		05											
		06											
		07											
		08											
		09											
		10											
		11											
		12											
		13											
		14											
		15											
		16											
		17											
		18											

Датум на пополнувањето на пријавата
 _____ 19 ____ година

Контролирал

Пријавата ја пополни

Шифрирал

V Податоци за семејната пензија

43	Основ за одредување на семејна пензија				Инвалидска		Старосна				
					1		2				
44	Датум на здобивањето со правото на семејна пензија										
45	Датум на смртта на осигуреникот — уживателот на пензија										
46	Причина на смртта	Повреда при работата	Професионално заболување	Болест	Повреда вон од работата	Повеќе причини	Непознато				
	1	2	3	4	5	6					
47	Пропис според кој е признаено правото на семејна пензија										
48	Датум од кога тече исплатата на семејната пензија										
49	Група уживатели на семејна пензија	Вдовица	Вдовица со едно дете	Вдовица со две деца	Вдовица со три и повеќе деца	Едно дете	Две деца	Три деца	Четири и повеќе деца	Член на пошироко семејство	Член на потесно и пошироко семејство
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
50	Пензијата се дели на		Не	Ако се дели, да се запише на колку делови							
			1								

51 Податоци за членовите на семејството

Реден број	Презиме и име на лицето на кое се исплатува пензијата	Соброј	Процент
1	2	3	4
1			
2			
3			
4			
5			
6			

Датум на пополнувањето на пријавата

— 19 — година

Шифрирал

Пријавата ја исполни

Контролирал

Сојузен секретаријат за народна одбрана
Служба за спроведување на пензиското и инвалид-
ското осигурување на воените осигуреници

Образец ВСО-МБП-1а

П Р И Ј А В А

на податоци за уживател на пензија

01	Матичен број										
02	Вид на обработка										
03	Број на предметот										
04	Вид на пензија	Старосна 1	Инвалидска 2	Семејна 3							

II. Посебни податоци

05	Презиме, татково име и име						
06	Датум на престанокот на службата						
07	Датум на здобивањето со правото на пензија						
08	Датум од кога тече исплатата на пензијата (не на семејна)						
09	Пропис според кој е одреден пензискиот основ						
10	Пропис според кој е признаено правото						
11	Работен век						
12	Процент на пензијата спрема пензискиот стаж - пополнетоста на работниот век						
13	Додаток за носители на „Партизанска споменица 1941“						
14	Применет највисок пензиски основ		1. Не	2. Да			
15	Дијагноза на болеста						
16	Причина на неспособноста за служба во ЈНА	Несреќа при работата	Професионално заболување	Болест	Повреда вон од работата Во сооб- раќајот	Друго	Повеќе причини
		1	2	3	4	5	6

III. Податоци за пензискиот основ

17	Пензија одредена по основ на:	Плата 1	Доход 2
18	Датум на унапредувањето во претходниот чин		
19	Чин-класа		
20	Датум на унапредувањето во сегашниот чин		
21	Број на периодски покачувања		
22	Претходна положајна група		
23	Положајна група на сегашниот чин		
24	Број стави на посебни додатоци		

25	Процент на пензијата по решение	
26	Износ на пензискиот основ од личниот доход	
27	Последна година од која е земен личниот доход за пензиски основ	
28	Вработување	1. Не 2. Да
29	Број соуживатели на семејна пензија	
30	Процент според кој е одредена семејната пензија	
31	Број ставки на пензискиот стаж	

Посебни додатоци

32	Назив на посебните додатоци	Број ставки	Шифра	Просек	Остваруван вкупно месеци	Просечен месечен износ	
						Динари	Пари
	1	2	3	4	5	6	
		01					
		02					
		03					
		04					
		05					
		06					
		07					
		08					

V. Податоци за семејната пензија

33	Основ за одредување на семејна пензија				Инвалидска		Старосна	
					1		2	
34	Датум на здобивањето со право на семејна пензија							
35	Датум на смртта на осигуреникот — уживател на пензија							
36	Причина на смртта	Повреда при работата	Професионално заболување	Болест	Повреда вон од работата	Повеќе причини	Непознато	
		1	2	3	4	5	6	
37	Пропис според кој е признаено правото на семејна пензија							
38	Датум од кога тече исплатата на семејната пензија							

39	Група уживатели на семејна инвалиднина	Вдовица	Вдовица со едно дете	Вдовица со две деца	Вдовица со три и повеќе деца	Едно дете	Две деца	Три деца	Четири и повеќе деца	Член на полироко семејство	Член на потесно и полироко семејство	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	
40	Пензијата се дели на:			Не	Ако се дели, да се запише на колку делови							
				1								

41. Податоци за членовите на семејството:

Реден број	Презиме и име на лицето на кое му се исплатува пензијата	Сброј	Процент
1	2	3	4

Датум на пополнувањето
на пријавата

_____ 19 ____ година

Шифрирал

Пријавата ја исполни

Контролирал

Сојузен секретаријат за народна одбрана
Служба за спроведување на пензиското и инвалид-
ското осигурување на војните осигураници

Образец ВСО-МЕН-2

П Р И Ж А В А

на промена на податоци за уживател на пензија

Матичен број	10	1																	
Вид на обработка																			
Број на предметот	10	3																	

Вид на пензија	Старосна	Инвалидска	Семејна	10	4														
	1	2	3																

І. Општи податоци

05		
Презиме, татково име и име		
Датум на раѓањето	06	
СР — САН, странска држава на раѓањето.	07	
Пол	1. Машки	2. Женски
Народност или етничка припадност	08	
	09	

II. Посебни податоци

Учество во НОВ	Непрекинато до крајот на војната, а од								Завршено пред крајот на војната	Нема учество	
	1941		1942	1943				1944			1945
	Носител на Споменница	Не е носител на Споменница		Пред 9.IX	Од 9.IX	Од Истра					
						До 13.X	Од 14.X				
1	2	3	4	5	6	7	8	9			
Воен заробеник											
Учесник во револуционерни движења											
Датум на стапувањето во ЈНА											
Датум на престанокот на службата во ЈНА											
Датум на здобивањето со правото на пензија											
Датум од кога тече исплатата на пензијата (не на семејна)											
Пропис според кој е одреден пензискиот основ											
Пропис според кој е признаено правото											
Вкупен пензиски стаж											
Работен век											
Процент на пензијата спрема пензискиот стаж- тополнестота на работниот век											
Додаток за носители на „Партизанска споменница 1941“											
Применет највисок пензиски основ					1. Не		2. Да				
Дијагноза на болеста (за инвалидски)											

Причина на неспособноста за служба во ЈНА	Несреќа при работата	Професионално заболување	Болест	Повреда вон од работата		Повеќе причини
				Во сообраќајот	Друго	
	1	2	3	4	5	6

2 5

III. Податоци за пензискиот основ

Пензија одредена по основ на:	Плата		Доход	
	1		2	
Датум на унапредувањето во претходниот чин				
Чин — класа				
Датум на унапредувањето во сегашниот чин				
Број на периодски покачувања				
Претходна положајна група				
Положајна група на сегашниот чин				
Број ставки на посебни додатоци				
Процент на пензија по решение				
Износ на пензискиот основ од личниот доход				
Последна година од која е земен личниот доход за пензиски основ				
Вработување	1. Не		2. Да	
Број соуживатели на семејна пензија				
Процент според кој е одредена семејната пензија				
Број ставки на пензиски стаж				

2 6

2 7

2 8

2 9

3 0

3 1

3 2

3 3

3 4

3 5

3 6

3 7

3 8

3 9

4 0

Посебни додатоци

Назив на посебните додатоци	Број ставки	Шифра	Простек	Остваруван вкупно месечно	Просечен месечен износ	
					Динари	Пари
1	2	3	4	5	6	
	01					
	02					
	03					
	04					
	05					
	06					
	07					
	08					

4 1

IV. Податоци за пензискиот стаж

1	2	Период						Траење на стажот			6	7		
		Од			До			Години	Месеци	Денови				
		Ден	Месец	Година	Ден	Месец	Година							
	01													
	02													
	03													
	04													
	05													
	06													
	07													
	08													
	09													
	10													
	11													
	12													
	13													
	14													
	15													
	16													
	17													
	18													

Датум на пополнувањето
на пријавата

_____ 19 ____ година

Контролирам

Пријавата ја пополни

Шифрирам

V. Податоци за семејната пензија

Основ за одредување на семејна пензија		Инвалидска 1		Старосна 2						
Датум на здобивањето со правото на семејна пензија										
Датум на смртта на осигуреникот — уживател на пензија										
Причина на смртта	Повреда при работата	Професионално заболување	Болест	Повреда во работата	Повеќе причини					
1	2	3	4	5	6					
Пропис според кој е признаено правото на семејна пензија										
Датум и од кога тече исплатата на семејната пензија										
Група уживатели на семејна пензија	Вдовица	Вдовица со едно дете	Вдовица со две деца	Вдовица со три и повеќе деца	Едно дете	Две деца	Три деца	Четири и повеќе деца	Член на пошироко семејство	Член на потесно и пошироко семејство
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
Пензијата се дели на:		Не				Ако се дели, да се запише на колку делови				
		1								

43

44

45

46

47

48

49

50

Податоци за членовите на семејството

51

Реден број	Презиме и име на лицето на кое се исплатува пензијата	Соброј	Процент
1	2	3	4
1			
2			
3			
4			
5			
6			

Датум на пополнувањето на пријавата

19 — година

Пријавата ја исполни

Шифрирал

Контролирал

Сојузен секретаријат за народна одбрана
Служба за спроведување на пензиското и инвалид-
ското осигурување на воените осигуреници

Образец ВСО-МЕИ-1

П Р И Ј А В А

на податоци за уживател на инвалиднина

01	Матичен број	
02	Вид на обработка	
03	Број на предметот	

04	Презиме, татково име и име						
05	Статус на уживателот на правото на инвалиднина — додаток за помош и нега	Активен осигуреник	Уживател на пензија				
		Инвалидска	Старосна	Семејна	Друго		
		1	2	3	4	5	
06	Уживател на инвалиднина по основ на телесно оштетување	Не	Ако е, да се запише степенот				
07	Датум на настанувањето на телесното оштетување						
08	Датум од кога тече исплатата на инвалиднината						
09	Износ на инвалиднината						
10	Причина на телесното оштетување	Нема	Несреќа при работата	Професионално заболување	Болест	Повреда војн од работата	Повеќе причини
		1	2	3	4	5	6
11	Датум од кога тече исплатата на додатокот за помош и нега						
12	Износ на додатокот за помош и нега						
13	Слен и од кога						

Датум на пополнувањето
на пријавата

_____ 19 ____ година

Шифрирал

Пријавата ја исполни

Контролирал

Сојузен секретаријат за народна одбрана
Служба за спроведување на пензиското и инвалид-
ското осигурување на воените осигуреници

Образец ВСО-МЕМ-2

ПРИЈАВА

на промена на податоци за уживател на
инвалиднина

Матичен број 011

Вид на обработка 02

Број на предметот 03

04							
Презиме, татково име и име							
Статус на уживателот на правото на инвалиднина — додаток за помош и нега	Активен осигуреник	Уживател на пензија			Друго		
		Инвалидска	Старосна	Семејна			
	1	2	3	4	5	05	
Уживател на инвалиднина по основ на телесно оштетување	Не, 0	Ако е, да се запише групата					06
Датум на настанувањето на телесното оштетување						07	
Датум од кога тече исплатата на инвалиднината						08	
Износ на инвалиднината						09	
Причина на телесното оштетување	Нема	Несреќа при работата	Професионално заболување	Болест	Повреда војн од работата	Повеќе причини	10
	1	2	3	4	5	6	
Датум од кога тече исплатата на додатокот за помош и нега						11	
Износ на додатокот за помош и нега						12	
Слеп и од кога						13	

Датум на пополнувањето
на пријавата

19 — година

Пријавата ја исполни

Шифрирал

Контролирал

УПАТСТВО ЗА НАЧИНОТ НА ПОПОЛНУВАЊЕ НА ОБРАСЦИТЕ НА ПРИЈАВИТЕ НА ПОДАТОЦИТЕ ЗА МАТИЧНАТА ЕВИДЕНЦИЈА ЗА ВОЕНИТЕ ОСИГУРЕНИЦИ И ЗА УЖИВАТЕЛИТЕ НА ПЕНЗИИ

1. ОБЈАСНЕНИЕ ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ НА ОБРАСЦИТЕ НА ПРИЈАВИТЕ ЗА УСТРОЈУВАЊЕ И ЗА ВОДЕЊЕ НА МАТИЧНАТА ЕВИДЕНЦИЈА

1. Со ова објаснение се регулира, на единствен и еднообразен начин, пополнувањето на обрасците на пријавите што служат за устројување и за водење на матичната евиденција.

2. Пополнувањето на пријавите се врши:

- 1) со запишување на податоците со големи печатни букви или со арапски броеви;
- 2) со заокружување на бројот што се наоѓа под или покрај еден од можните дадени одговори.

3. За секое обележје освен кај посебните додатоци и пензискиот стаж, може да се запише само еден од можните одговори. Ако за некое од дадените обележја не се дава одговор, треба да се повлече хоризонтална црта (—).

4. Податоците се запишуваат со мастило или со хемиски молив, читливо без бришење и прецртување. Ако податокот е погрешно запишан, се исполнува нова пријава.

5. При устројувањето на матичната евиденција за воените осигуреници, за уживателите на пензија и за уживателите на инвалиднина се пополнува една пријава. За водење на матичната евиденција, пријавата се пополнува по настанувањето на промената во податоците регистрирани во матичната евиденција.

Бидејќи за воените осигуреници секоја година се утврдуваат стажот на осигурувањето, платата и посебните додатоци, односно личниот доход, треба да се пополни нова пријава по секое утврдување на стажот на осигурувањето и на платата односно на личниот доход.

6. Пријавите треба да се пополнуваат врз основа на податоците содржани во персоналното досие, во картопот на паричните податоци, во евиденциите што воените единици и воените установи ги водат според прописите за евиденциите, во правосилните решенија со кои се признава некое од својствата предвидени во пријавите и во другите јавни исправи.

7. Шифрирањето на податоците во пријавите се врши со запишување на шифрите во кукичките за шифри означени на обрасците врз основа на Кодексот на шифри. Податоците за кои не се прописани шифри (име и презиме, парични износи, датуми и сл.) се шифрираат со директно пренесување на запишаниот одговор.

8. За секое обележје во пријавата е дадено објаснение како и примери како треба да се запише одговорот. Објаснет е и начинот на шифрирањето, со тоа што шифрирањето на одговорите го вршат воените единици и воените установи од член 7 на овој правилник, освен за обележјата за кои во ова објаснение е изречно речено да се шифрираат во Стручната служба.

Објасненија за нејасните прашања дава Стручната служба.

9. Обележјата што ги содржат обрасците на пријавите за устројување и водење на матичната евиденција, за кои се дава објаснение за начинот на пополнувањето и шифрирањето, се следните:

а) За воените осигуреници:

- 1) матичен број,
- 2) вид на обработка,

- 3) назив и седиште на работната организација — обврзникот за уплата на придонесот,
- 4) презиме, татково име и име,
- 5) датум на раѓањето,
- 6) СР — САП, странска држава на раѓањето,
- 7) пол,
- 8) народност или етничка припадност,
- 9) највисока завршена школа,
- 10) учество во НОВ,
- 11) број на споменицата,
- 12) воен заробеник,
- 13) учесник во револуционерни движења,
- 14) датум на стапување во ЈНА,
- 15) начин на приемот во ЈНА,
- 16) датум на унапредувањето во претходниот чин,
- 17) чин-класа,
- 18) датум на унапредувањето во сегашниот чин,
- 19) број на периодските покачувања,
- 20) претходна положајна група,
- 21) положајна група,
- 22) воен од војните — мирновремен воен инвалид,
- 23) број на ставките на посебните додатоци,
- 24) број на ставките на остварената плата — личен доход,
- 25) број на ставките на пензискиот стаж,
- 26) назив на посебните додатоци,
- 27) остварена плата односно личен доход за годината,
- 28) стаж на осигурување, вид на посебниот стаж и стаж на осигурување со наголемено траење,
- 29) датум на престанокот на осигурувањето,
- 30) број на предметот,
- 31) датум на престанокот на службата во ЈНА,
- 32) датум од кога тече исплатата на паричниот надоместок,
- 33) вработување,
- 34) назив на посебните додатоци,
- 35) датум на престанокот на паричниот надоместок;

б) За уживателите на пензии и за уживателите на инвалиднина:

- 1) матичен број,
- 2) вид на обработка,
- 3) број на предметот,
- 4) вид на пензија,
- 5) презиме, татково име и име,
- 6) датум на раѓањето,
- 7) СР — САП, странска држава на раѓањето,
- 8) пол,
- 9) народност или етничка припадност,
- 10) учество во НОВ,
- 11) број на споменицата,
- 12) воен заробеник,
- 13) учесник во револуционерни движења,
- 14) датум на стапувањето во ЈНА,
- 15) датум на престанокот на службата во ЈНА,
- 16) датум на здобивањето со правото на пензија,
- 17) датум од кога тече исплатата на пензијата,
- 18) пропис според кој е одреден пензискиот основ,
- 19) пропис според кој е признаено правото,
- 20) вкупен пензиски стаж,
- 21) работен век,
- 22) процент на пензијата според пензискиот стаж — пополнетоста на работниот век,
- 23) додаток за носителот на „Партизанска споменица 1941“,
- 24) применет највисок пензиски основ,
- 25) дијагноза на болеста,
- 26) причина на неспособноста за служба во ЈНА,
- 27) пензија одредена по основ,
- 28) датум на унапредувањето во претходниот чин,
- 29) чин-класа,
- 30) датум на унапредувањето во сегашниот чин,
- 31) број на периодските покачувања,
- 32) претходна положајна група,
- 33) положајна група на сегашниот чин,
- 34) број на ставките на посебните додатоци,
- 35) процент на пензијата по решението,
- 36) износ на пензискиот основ од личниот доход,

- 37) последна година од која е земен личниот доход за пензиски основ,
 38) вработување,
 39) број на соуживателите на семејна пензија,
 40) процент по кој е одредена семејната пензија,
 41) број на ставките на пензискиот стаж,
 42) назив на посебните додатоци,
 43) стаж на осигурување, вид на посебниот стаж и стаж на осигурување со наголемено траење,
 44) основ за одредување на семејната пензија,
 45) датум на здобивањето со правото на семејна пензија,
 46) датум на смртта на осигуреникот — уживател на пензија,
 47) причина на смртта,
 48) пропис според кој е признаено правото на семејна пензија,
 49) датум од кога тече исплатата на семејната пензија,
 50) група уживатели на семејна пензија,
 51) пензијата се дели на,
 52) податоци за членовите на семејството,
 53) статус на уживателот на правото на инвалидна — додатокот за помош и нега,
 54) уживател на инвалиднина по основ на телесно оштетување,
 55) датум од кога тече исплатата на инвалиднината,
 56) износ на инвалиднината,
 57) причина на телесното оштетување,
 58) датум од кога тече исплатата на додатокот за помош и нега,
 59) износ на додатокот за помош и нега,
 60) слеп и од кога.

II. ПОПОЛНУВАЊЕ НА ОБРАСЦИТЕ НА ПРИЈАВИТЕ ЗА УСТРОЈУВАЊЕ И ВОДЕЊЕ НА МАТИЧНА ЕВИДЕНЦИЈА ЗА ВОЕНИТЕ ОСИГУРЕНИЦИ

Реден број	Назив на обележјето	Назив на пополнување	Обрасци
1	2	3	4
1	МАТИЧЕН БРОЈ	Во првите три куќички да се запишат почетните букви на презимето, татковото име и името со големи печатни букви на латиница. Ако буквата е составена од два знака (Dj, Dž, Lj, Nj) да се запише првиот знак (D, D, L, N). Ако лицето има две презимиња или имиња, да се запише почетната буква на првото презиме односно име. Во следните шест куќички да се запише датумот на раѓањето на начинот објаснет за обележјето од ред. број 5 (датум на раѓањето). На пример, MILJKOVIĆ PREDRAG MILAN, роден на 2 март 1929 година, да се запише /M/П/M/0//2/0/3/2/9/ /, или, DJOKOVIĆ-PETROVIĆ NJEGOVAN ЉУБО, роден на 27 ноември 1930 година, да се запише /D/N/L/2/7/1/1/3/0/ / Последната куќичка не се пополнува.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-1 МЕН-2
2	ВИД НА ОБРАБОТКА	Пополнува Стручната служба	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-1 МЕН-2
3	НАЗИВ И СЕДИШТЕ НА РАБОТНАТА ОРГАНИЗАЦИЈА — ОБЛИК ЗА УПЛАТА НА ПРИДОНОСОТ	Да се запише називот и седиштето на организацијата за сите воени осигуреници што се наоѓаат на должности или на работа во организациите или командите на територијалната одбрана, а кои во тие организации се упатени од надлежните органи на ССНО. На пример, „Крушиќ“ Валево, „Руди Чајавец“ Бања Лука. Во куќичките за шифри да се запише шифрата која се состои од осум цифри. Првите пет цифри се број под кој организацијата е регистрирана кај надлежниот окружен стопански суд, а следните три цифри се шифри на општината на чија територија се наоѓа таа организација. За осигурениците на должности во воените единици и воените установи како шифра секогаш да се запишат нули.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-1 МЕН-2
4	ПРЕЗИМЕ, ТАТКОВО ИМЕ И ИМЕ	Да се запише презимето, татковото име и името на воениот осигуреник од изводот од матичната книга на родените. Запишувањето се врши од лево на десно со печатни букви латиница, така што секоја буква да биде запишана во една куќичка. Помеѓу презимето, татковото име и името да се остави по една куќичка празна. За лицата што имаат две презимиња или две имиња, треба да се запишат двете презимиња или имиња, а во куќичката помеѓу нив цртичка (—). Ако презимето, татковото име и името имаат помалку букви од предвидените куќички, преостанатите куќички надесно остануваат празни. Ако татковото име е непознато, да се запише името на мајката.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-1 МЕН-2

1	2	3	4
	Ако буквата латиница е составена од два знака како Dj, Dž, Lj, Nj, тогаш секој знак посебно се запишува во предвидените кукички. На пример, MILIĆ DJORDJE LJUBO, или JONIĆ — LALIĆ MA- RIJA MILA или NEŠIĆ TOMA LJILJA — DANA <u>/M/I/L/I/Ć/</u> <u>/D/J/O/R/D/J/E/</u> <u>/</u> <u>/L/J/Ů/B/O/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/J/O/N/I/Ć/-/L/A/L/I/Ć/</u> <u>/</u> <u>/M/A/R/I/J/A/</u> <u>/M/I/L/A/</u> <u>/N/EŠ/I/Ć/</u> <u>/T/O/M/A/</u> <u>/L/J/I/L/J/A/</u> <u>/D/A/N/A/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/</u> <u>/</u>		
5	ДАТУМ НА РА- ГАЊЕТО	Да се запише денот, месецот и годината на раѓањето на воениот осигуреник според податоците од изводот од матичната книга на родените. Денот и годината се запишуваат со број, а месецот со букви. Во кукичките денот, месецот и годината се запишуваат со по две цифри. Ако денот и месецот имаат само една цифра, пред неа да се запише нула (0), а кај годината да се запишат двете последни цифри од годината на раѓањето. Шифрите се за: денови 01 до 31 месеци 01 до 12 години двете последни цифри На пример, ако воениот осигуреник е роден на 5 декември 1936 година, да се запише „5 декември 1936 година“, а во кукичките да се шифрираат <u>/0/5/1/2/3/6/.</u>	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
6	СОЦИЈАЛИС- ТИЧКА РЕПУБЛИ- КА — СОЦИЈАЛИ- СТИЧКА АВТО- НОМНА ПОКРА- ИНА СТРАНСКА ДРЖАВА НА РАЃАЊЕТО	Да се запише називот на социјалистичката република односно на- зивот на социјалистичката автономна покраина во која воениот осигуреник е роден. Наместо зборовите: „социјалистичка репуб- лика“ односно зборовите: „социјалистичка автономна покраина“, да се користат вообичаените кратенки „СР“ односно „САП“. На пример, СР Хрватска, САП Војводина. За воениот осигуреник роден во странство да се запише називот на државата во која е роден. Во кукичката се запишува една од следните шифри, и тоа за: — СР Босна и Херцеговина 1 — СР Црна Гора 2 — СР Хрватска 3 — СР Македонија 4 — СР Словенија 5 — СР Србија (потесно подрачје) 6 — САП Косово 7 — САП Војводина 8 — Странска држава 9	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
7	ПОЛ	Како одговор да се заокружи број „1“ за мажи а број „2“ за жени. Заокружениот број наедно е и шифра која се запишува во ку- кичката.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
8	НАРОДНОСТ ИЛИ ЕТНИЧКА ПРИ- ПАДНОСТ	Да се запише народноста или етничката припадност онака како што се определиле воените осигуреници. На пример, Србин, Хрват, Словенец, Македонец, Црногорец, Мус- лиман, Турчин итн. За лицето што изјавило дека е „Југословен“ или „национално не- определен“, да се запише таквиот одговор. Во кукичките да се запише една од шифрите дадени во Кодексот на шифрите за народноста или етничката припадност.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
9	НАЈВИСОКА ЗАВРШЕНА ШКОЛА	Да се запише називот на највисоката завршена школа во граѓан- ството или воена школа и времето на траењето на таа школа. Ако воениот осигуреник завршил некоја школа во граѓанството и во- ена школа, а тие се од ист ранг според прописите за рангот на школите, да се запише онаа школа што траела подолго. Ако шко- лите временски траеле исто, да се запише воената школа.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2

1	2	3	4
	На пример, четири одделенија основно училиште; мала матура во ЈНА; седум одделенија осумгодишно училиште; учителска школа 5 години; средно-техничко училиште 4 години; медицински факултет 5 години; виша школа за социјални работници 2 години; воена академија 3 години; воена академија 4 години. Курсеви, кои според важечките прописи немаат ранг на редовно училиште, не можат да се запишуваат како завршено училиште. На пример, дактилографски курс, курс за книговодители, курс за статистичари, административен курс и сл. Да се запише во куќичката една од шифрите од Кодексот на шифрите за училиштата.		
10	УЧЕСТВО ВО НОВ	Да се заокружи цифрата под времето од кое учеството во НОВ е признаено во двојно траење непрекинато до крајот на војната. На пример, за носителот на „Партизанска споменица 1941“ да се заокружи број „1“, за учесниците во НОВ од пред 9 септември 1943 година број „4“ и слично, Ако учеството во НОВ е прекинувано, тогаш како година на учеството се запишува годината од која времето на учеството е признаено во двојно траење непрекинато до 15 мај 1945 година. На пример, ако некому е признаено времето од 25 август 1941 до 20 септември 1942 година во двојно траење, па повторно од 18 ноември 1943 до 15 мај 1945 година, исто така во двојно траење, да се заокружи број „5“, бидејќи од тогаш па до крајот на војната неговото учество трае непрекинато. Ако учеството во НОВ е завршено пред 15 мај 1943 година, на пример, на 20 февруари 1945 година, да се заокружи број „8“. Ако воениот осигуреник не бил учесник во НОВ, да се заокружи број „9“. За воените осигуреници од Истра или од Словенечкото Приморје кои во НОВ стапиле пред 13 октомври 1943 година, како одговор да се заокружи број „4“ под текстот „од Истра до 13 X 1943“ односно број „5“ под текстот „од 14 X 1943“. Бидејќи според член 46 од Законот за основните права од пензиско и инвалидското осигурување, одредбите на чл. 36 до 44 на тој закон, во поглед на стекнувањето и одредувањето на правата, се применуваат врз осигурениците — учесници на Народноослободителното движење на Грција — на кои времето од стапувањето во Народноослободителното движење на Грција односно од почетокот на активната и организирана работа за тоа движење, а најрано од 6 април 1941 до 15 мај 1945 година, им се смета непрекинато во посебен стаж во двојно траење, и тоа зависно од денот на стапувањето во тоа движење односно од почетокот на активната и организирана работа за тоа движење, за воените осигуреници учесници на ова движење се запишуваат податоците на истиот начин како и за учесниците на Народноослободителната војна. Податоците за учеството во НОВ се запишуваат од решението на надлежниот орган, со кое на осигуреникот му е признаено учеството во НОВ во двојно траење, од работната книшка или од персоналното досие во кои е запишана таа констатација. Како учество во НОВ се смета учеството во партизанските одреди и во Југословенската народна армија, и активната и организирана работа за НОД. Активната и организирана работа за НОД треба да се разликува од активната и организирана соработка со НОД која се признава во еднократно траење и по основ на која осигуреникот не се смета како учесник на НОВ. За да се заокружи број „1“ осигуреникот мора да поднесе посебен доказ — решение или препис на решение дека е носител на „Партизанска споменица 1941“. Според тоа пред да се заокружи некој од дадените броеви треба да се провери почетокот и завршетокот на учеството во НОВ во изворната документација (решението, персоналното досие или работната книшка). Во куќичката да се запише заокружениот број.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
11	БРОЈ НА СПО-МЕНИЦА	За воениот осигуреник кој има споменица да се запише бројот на споменицата. Податокот не се шифрира.	МЕО-1

1	2	3	4
12	ВОЕН ЗАРОБЕНК	Да се заокружи број „1“ или „2“, зависно од тоа дали воениот осигуреник бил воен заробенник или не. Во куќичката да се запише заокружениот број.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
13	УЧЕСТВО ВО РЕВОЛУЦИОНЕРНИ ДВИЖЕЊА	Да се запише точен назив на движењето врз основа на решението за признавањето на учеството во тоа движење. На пример, учесник на Шпанското револуционерно движење. Ако воениот осигуреник не е учесник на револуционерно движење наместо одговор се става хоризонтална црта. Во куќичката да се запише соодветната шифра според Кодексот на шифрите.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
14	ДАТУМ НА СТАПУВАЊЕТО ВО ЈНА	Да се запише точен датум на стапувањето во ЈНА, онака како што тоа се води во персоналното досие. При запишувањето на датумот, месецот да се запише со букви. За воените осигуреници што имале прекинување во службата како датум на стапување во ЈНА да се запише датумот на последното стапување во ЈНА, без оглед на тоа дали е во прашање прекинување во текот на војната или по војната. За воениот осигуреник кој по војната од граѓанството стапил во воена академија (училиште — школа) како датум на стапувањето во ЈНА да се запише датумот на произведувањето во чин — класа. За воените осигуреници кои во ЈНА стапиле по војната со активирање по отслужувањето на воениот рок, како датум на стапувањето во ЈНА да се запише датумот на активирањето. Да се запишат соодветните шифри во куќичките, и тоа: — за денови 01 до 31 — за месеци 01 до 12 — за години двете последни цифри На пример, за воениот осигуреник кој во ЈНА стапил на 1 октомври 1959 година во куќичките да се запише <u>/0/1/1/0/5/9/</u>.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
15	НАЧИН НА ПРИЕМОТ ВО ЈНА	За воените осигуреници што во ЈНА се примени по завршната воена школа односно академија или по отслужувањето на воениот рок, да се заокружи број „1“, а за воените осигуреници што во ЈНА се примени од граѓанството по завршената средна, виша или висока школа да се заокружи број „2“. Заокружениот број да се запише во куќичката. За воените осигуреници што во ЈНА стапиле во текот на НОВ во куќичката да се запише „0“ (нула).	МЕО-1 МЕО-2
16	ДАТУМ НА УНАПРЕДУВАЊЕ ВО ПРЕТХОДНИОТ ЧИН	Да се запише точниот ден, месец и година на унапредувањето во претходниот чин. Податокот да се запише од персоналното досие. Месецот се запишува со букви. За воените осигуреници што се унапредени во овој чин—класа со ранг чиј датум е поранешен од датумот на наредбата, да се запише датумот на рангот. На пример, ако воениот осигуреник е унапреден во чин капетан I класа со наредба од 15 јули 1964 година со ранг од 22 декември 1963 година, да се запише датумот на рангот, то ест 22 декември 1963 година. Запишувањето се врши така што во првите две куќички се запишува денот, во другите две месецот и во последните две задните два броја на годината на унапредувањето во претходниот чин. За наведениот пример во куќичките да се запише <u>/2/2/1/2/6/3/</u>.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
17	ЧИН — КЛАСА	Да се запише чинот — класата што воениот осигуреник го има на денот на пополнувањето на пријавата, не наведувајќи го родот — службата на која ѝ припаѓа. На пример, „постар водник I класа“, „мајор“, „воен службеник III класа“ итн. Во куќичките да се запишат соодветните шифри за чинот-класата според Кодексот на шифрите.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
18	ДАТУМ НА УНАПРЕДУВАЊЕ ВО СЕГАШНИОТ ЧИН	Да се запише денот, месецот и годината на унапредувањето во сегашниот чин — класата што воениот осигуреник го има на денот на пополнувањето на пријавата, а тоа во куќичките да се запише на начинот објаснет за пополнување и шифрирање на податоците од ред. број 16 (датум на унапредувањето во претходниот чин).	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2

1	2	3	4
19	БРОЈ НА ПЕРИ- ОДСКИ ПОКА- ЧУВАЊА	Да се запише со букви вкупниот број на периодските покачувања што воениот осигуреник ги имал на денот на пополнувањето на пријавата. На пример, „две“, „три“. Ако воениот осигуреник на денот на пополнувањето на пријавата нема периодски покачувања, да се запише со букви „нема“. Во кукичката се запишува бројот на периодските покачувања.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
20	ПРЕТХОДНА ПОЛОЖАЈНА ГРУПА	Да се запише со печатни букви положајната група што воениот осигуреник ја имал пред положајната група што ја има во моментот на пополнувањето на пријавата.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
21	ПОЛОЖАЈНА ГРУПА	Да се запише со печатни букви положајната група што воениот осигуреник ја има на денот на пополнувањето на пријавата. На пример, шеснаесетта, четиринаесетта и слично. Во кукичките кај обете обележја да се запише бројот на положајната група. Ако бројката што го означува бројот на групата е помала од 10, пред таа бројка да се запише нула (0). На пример, /1/6/, /1/4/, /1/8/ и сл. Ако на воениот осигуреник не му е менувана положајната група од воведувањето на тие групи во платниот систем, тогаш на обете обележја „претходна положајна група“ и „положајна група“, да се запише истата положајна група.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
22	ОД ВОЈНАТА — МИРНОВРЕМЕН ВОЕН ИНВАЛИД	Да се запише врз основа на податоците од решението за признавање на својството на воен од војните односно мирновремен воен инвалид. Ако воениот осигуреник е воен од војните инвалид, да се прецрта зборот: „мирновремен“ и да се запише соодветната група на инвалидитетот од I до X. Ако воениот осигуреник е мирновремен воен инвалид, да се прецртаат зборовите „од војната“ и да се запише соодветната група на инвалидитетот од I до X. Ако осигуреникот не е ниту воен од војните ниту мирновремен воен инвалид, да се заокружат „ОО“. Во кукичките да се запишат соодветните шифри според Кодексот на шифрите.	МЕО-1 МЕО-2
23	БРОЈ СТАВКИ НА ПОСЕБНИ ДОДАТОЦИ	Да се запише со букви вкупниот број на ставките на посебните додатоци по давањето на одговорот на обележјето од редниот број 26 (назив на посебните додатоци). На пример, ако во колоната 2 „назив на посебните додатоци“ се пополнети четири реда тогаш да се запише „четири“. Ако воениот осигуреник не примал посебни додатоци, да се запише „не примал посебни додатоци“. Во кукичките за шифрите, за воениот осигуреник кој нема посебни додатоци се запишуваат нули. Ако воениот осигуреник примал посебни додатоци, во кукичките се запишува бројот како шифра.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-1 МЕН-2
24	БРОЈ СТАВКИ НА ОСТВАРЕНА ПЛАТА — ЛИЧЕН ДОХОД	Да се запише со букви бројот на ставките на остварената плата — личен доход по давањето одговорот на обележјето од ред. број 27 (остварена плата односно личен доход за годината). На пример, ако за воениот осигуреник е запишано дека примал плата односно личен доход за 6 години, во просторот за одговор да се запише со букви „шест“. Во кукичката се запишува бројот на ставките како шифра.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
25	БРОЈ СТАВКИ НА ПЕНЗИСКИ СТАЖ	Да се запише со букви бројот на ставките на пензискиот стаж по давањето одговорот на обележјето од ред. број 28 (стаж на осигурување, вид на посебен стаж и стаж на осигурување со наголемено траење). На пример, ако во колона 1 се пополнети 10 редови, да се запише со букви „десет“. Во кукичките се запишува бројот како шифра.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
26	НАЗИВ НА ПО- СЕБНИТЕ ДО- ДАТОЦИ	Податоците за посебните додатоци да се запишат од решението на надлежниот воен орган, со кое на воениот осигуреник му е одреден посебен додаток и по кое тој се исплатува, и врз основа на картонот на паричните податоци. Ако воениот осигуреник не примал посебни додатоци, да се запише „не примал посебни додатоци“. Податоците да се запишуваат на следниот начин:	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2

1.	2.	3.	4.
----	----	----	----

— Колона 1 —
назив на посебните додатоци

Да се запише со полн текст називот на сите посебни додатоци онака како што се одредени со решението на надлежниот воен орган, а врз основа на Правилникот за додатоците и посебните награди на активните воени лица. Doddatoците да се запишуваат по редослед како што воениот осигуреник временски ги остварувал почнувајќи од 1 јануари 1965 година па натаму, со тоа што како една ставка се запишува само еден посебен додаток што осигуреникот непрекинато го остварувал.

Се запишува и „разликата во платата“ за воениот осигуреник кој наместо плата на својот чин примал плата на понизок чин поради тоа што таа е повисока.

На пример, капетан од I класа со четири периодски покачувања и 15 полагајна група кој ќе се унапреди во чин на мајор прима разлика во платата од 80,00 динари.

Примери за запишување на називите на посебните додатоци во оваа колона, и тоа за:

а) летачки додаток.

За воен осигуреник — пилот на надзвучен млазен авион од III категорија со 10 години летачка служба, да се запише „летачки додаток на пилот на надзвучен млазен авион од III категорија“, а како следна ставка „летачки додаток на пилот на надзвучен млазен авион со летачка служба над 9 до 12 години“. За наставник по летање кој покрај горе наведените додатоци примал и додаток како наставник, да се запише категоријата на воздухопловот и времето поминато на должност на наставник.

На пример, „летачки додаток на наставник по летање на надзвучен млазен авион над 5 години“;

б) падобрански додаток.

За падобрански инструктор со 5 години вршење падобранска служба, да се запише „падобрански додаток на падобрански инструктор над 5 до 10 години“;

в) додаток на поморски диверзанти

За поморски диверзант—падобранец да се запише „дodatок на поморски диверзант—падобранец“, „дodatок на поморски диверзант—референт на санитетска служба“;

г) додаток на натовар.

За командантот на брод на подморница да се запише „дodatок на натовар — командант на подморница“;

д) командно-трупен додаток.

За командир на чета да се запише „командно-трупен додаток — командир на чета“, за помошник—командант за заднина да се запише „командно-трупен додаток — други должности“;

е) граничен додаток.

Да се запише „граничен додаток од I категорија“. На истиот начин да се запише „додатоци за работа во ракетни единици и радио-извидувачки додаток“;

ж) нуркачки додаток, додаток за дежурство на здравствениот персонал во воени здравствени установи и додаток за работа под посебни услови.

Да се запише: „нуркачки додаток“, „дodatок за дежурство на здравствениот персонал“, „дodatок за работа под посебни услови“;

з) стручен додаток.

За воените осигуреници што примаат стручен додаток, како посебна ставка да се запише називот на стручниот додаток и сите елементи кои конкретно го одредуваат.

На пример, „стручен додаток на лекар со над 2 до 4 години служба“, „стручен додаток на стоматолог со 8 години служба“, „стручен додаток на фармацевт на должност во трупа од 3 до 5 години“, „стручен додаток на лекар на должност во трупа — II категорија“, „стручен додаток на стоматолог на управна должност“, „стручен додаток на лекар-епидемиолог“, „стручен додаток на дипломиран инженер на должност од 3 до 5 години“, „стручен додаток на работа во стопанска организација“, „стручен додаток на воен службеник од музичка служба — член на симфониски

1	2	3	4
		оркестар“, „стручен додаток — III степен до една година служба“, „стручен додаток на офицер на градежна служба со завршено среднотехничко училиште и 5 до 10 години служба“, стручен додаток на офицер на градежна служба — други должности со 10 и повеќе години служба“.	
		Сите називи да се запишуваат според називите дадени во Кодексот на шифрите.	
— Колона 2 — број ставки		Не се пополнува бидејќи редните броеви се однапред отпечатени.	
— Колона 3 — шифра		Да се запише соодветната шифра од Кодексот на шифрите.	
— Колона 4 и 5 — период на примања		Да се запише од картонот на паричните податоци податокот за периодот во кој воениот осигуреник непрекинато примал посебен додаток, и тоа: во колона 4 „од“ да се запише месецот и годината на почетокот на периодот а во колона 5 „до“ месецот и годината на завршетокот на периодот на примањето.	
		Месецот и годината да се запишуваат со по две цифри. Ако месецот не содржи две цифри, напред да се запише нула (0). Како година да се запишат двете последни цифри.	
		На пример, ако воениот осигуреник примал посебен додаток од 1 мај 1968 година до 30 септември 1971 година, во колона 4 да се запише <u>/0/5/6/8/</u> а во колона 5 да се запише <u>/0/9/7/1/</u> .	
		За посебните додатоци што не се одредени во постојан месечен износ (нуркачки додаток и додаток за дежурство на здравствениот персонал), да се запише како почеток на периодот на примањето јануари /01/ — а како завршеток декември /12/ за секоја година посебно без оглед за колку месеци воениот осигуреник го примал.	
		На пример, за воениот осигуреник кој во 1968 година примил додаток за дежурство на здравствениот персонал само за четири месеци и тоа за февруари, април, мај и ноември, да се запише во колона 4 „од“ <u>/0/1/6/8/</u> , а во колона 5 „до“ <u>/1/2/6/8/</u> .	
— Колона 6 — износ		За посебните додатоци што со Правилникот за додатоците и посебните награди на активните воени лица се одредени во постојан месечен износ (командно-трупен, гардиски, летачки итн.) во оваа колона да се запишат нули.	
		За посебните додатоци што се исплатуваат во постојан месечен износ, а чија височина на износот е одредена со решение на надлежниот старешина (дodatок за работа под посебни услови, стручен додаток на офицер или воен службеник на работа во стопанска организација на работи од особено значење за народната одбрана, стручен додаток на воен службеник на музичка служба — член на симфониски оркестар, стручен додаток на офицер или воен службеник — лекар, стоматолог или фармацевт, кој се наоѓа на управна должност и сл.) во оваа колона да се запише височината на месечниот износ во динари и пари.	
		На пример, ако воениот осигуреник примал додаток за работа под посебни услови во 1971 година во месечен износ од 50,00 динари, да се запише 005000.	
		За посебните додатоци што не се исплатуваат во постојан месечен износ (нуркачки додаток, додаток за дежурство на здравствениот персонал и др.), да се запише вкупниот годишен износ во динари и пари што воениот осигуреник го примил посебно за секоја година.	
		На пример, ако воениот осигуреник — лекар примил во една година додаток за дежурство во износ од 800,000 динари, во оваа колона да се запише 0800,00.	
27 ОСТВАРЕНА ПЛАТА ОДНОСНО ЛИЧЕН ПРИХОД ЗА ГОДИНАТА		Во кукичките да се запише податокот за вкупниот износ на остварената плата односно личен доход што воениот осигуреник го остварил посебно за секоја година за период од 1 јануари 1965 година па натаму, односно од денот на здобивањето со својството на воен осигуреник. Во вкупниот износ на платата односно личниот доход влегуваат и остварените износи на посебните додатоци и разликите во платата.	
		Податоците да се запишуваат на следниот начин: во првите две кукички по запишаниот број „19“, да се запишат последните две цифри на годината за која се запишува податокот за остваре-	

1	2	3	4
	ната плата односно личен доход. Во следните две куќички да се запише шифра која означува дали воениот осигуреник остварувал плата или личен доход и за колку месеци. За воените осигуреници што оствариле плата од почетокот на годината за која се внесуваат податоци, да се запише една од следните шифри: — 01 плата за еден месец — 02 плата за два месеца — 03 плата за три месеци — 04 плата за четири месеци — 05 плата за пет месеци — 06 плата за шест месеци — 07 плата за седум месеци — 08 плата за осум месеци — 09 плата за девет месеци — 10 плата за десет месеци — 11 плата за единаесет месеци — 12 плата за дванаесет месеци Првата цифра кај овие шифри означува дека воениот осигуреник на почетокот на годината остварувал плата а втората бројот на месеците во текот на годината за кои остварувал плата. На пример, ако воениот осигуреник остварувал плата за сите 12 месеци во текот на годината, во куќичките да се запише <u>/1/2/</u>, ако примал плата само првите седум месеци а другите пет месеци личен доход, во куќичките да се запише <u>/0/7/</u>. За воените осигуреници што на почетокот на годината (за првите месеци во годината) остварувале личен доход, да се запише една од следните шифри: — 21 личен доход за еден месец — 22 личен доход за два месеца — 23 личен доход за три месеци — 24 личен доход за четири месеци — 25 личен доход за пет месеци — 26 личен доход за шест месеци — 27 личен доход за седум месеци — 28 личен доход за осум месеци — 29 личен доход за девет месеци — 30 личен доход за десет месеци — 31 личен доход за единаесет месеци — 32 личен доход за дванаесет месеци Првата цифра означува дека воениот осигуреник на почетокот на годината остварувал личен доход, а втората бројот на месеците во текот на годината за кои остварувал личен доход. На пример, ако воениот осигуреник остварувал личен доход за сите 12 месеци, да се запише <u>/3/2/</u>; ако истиот остварувал за првите осум месеци, личен доход, а за другите четири месеци плата, да се запише <u>/2/8/</u>. Во осумте преостанати куќички да се запише вкупниот износ на платата односно на личниот доход или износот и на платата и на личниот доход што воениот осигуреник ги остварил во текот на една година. На пример, за воениот осигуреник што во 1965 година примал само плата, и примил вкупно 35.000,00 динари, во куќичките да се запише <u>/6/5/</u> <u>/1/2/</u> <u>/0/3/5/0/0/0/0/0/</u>; ако во 1968 година остварувал само личен доход и остварил вкупно 41.000,00 динари, да се запише <u>/6/8/</u> <u>/3/2/</u> <u>/0/4/1/0/0/0/0/0/</u>; ако во текот на 1971 година примал плата за шест месеци и примил износ од 20.300,00 динари а останатите шест месеци личен доход во износ од 25.000,00 динари, да се запише <u>/7/1/</u> <u>/0/6/</u> <u>/0/4/5/3/0/0/0/0/0/</u>, (20.300,00 + 25.000,00 = 45.300,00). За воениот осигуреник што во 1960 година примил плата само за октомври, ноември и декември во вкупен износ од 10.545,00, да се запише <u>/6/6/</u> <u>/0/3/</u> <u>/0/1/0/5/4/5/0/0/</u>.		

1	2	3	4
28	СТАЖ НА ОСИГУРУВАЊЕ, ВИД НА ПОСЕБЕН СТАЖ И СТАЖ НА ОСИГУРУВАЊЕ СО НАГОЛЕМЕНО ТРАЕЊЕ	Податоците за стажот на осигурувањето, за видовите на посебниот стаж и на стажот на осигурувањето со наголемено траење кој е остварен до 31 декември 1972 година да се запишат врз основа на правосилните решенија, со кои овој стаж е утврден, работната книшка и персоналниот досие. Се запишуваат само конечно утврдените податоци. Податоците да се запишуваат на следниот начин: Да се запише стажот на осигурувањето, видовите на посебниот стаж и стажот на осигурувањето со наголемено траење по хронолошки ред онака како што воениот осигуреник го остварувал во непрекинато траење — посебно за секој период на траење. Еден вид на стаж остварен во непрекинато траење се запишува како една ставка. За ист вид стаж остварен во непрекинато траење но на териториите на повеќе социјалистички републики односно социјалистички автономни покраини, да се запишат толку посебни ставки колку што има различни социјалистички републики односно социјалистички автономни покраини на чии територии е остварен стажот, со тоа што тоа запишување да се врши во континуитет на неговото траење. За секој вид на посебен стаж, да се запише видот на тој стаж потоа на крајот на називот да се додаде цртичка (—) и зборот „еднократно“, односно „двојно“. На пример, учество во антифашистичката борба во други земји и сојузнички војски — „еднократно“; учесник на НОВ — „двојно“ итн. Зборот „еднократно“ се додава и на крајот на називот на стажот на осигурувањето остварен во ЈНА или надвор од ЈНА, ако таквиот стаж на осигурување не се наголемува. На пример, „стаж на осигурувањето надвор од ЈНА — еднократно“, „стаж на осигурувањето во ЈНА — еднократно“. За стаж на осигурувањето кој се смета со наголемено траење, на крајот на називот на тој стаж да се запише цртичка, а потоа една од бројките: 12/14, 12/15, 12/16 или 12/18 — зависно од стапката на наголемувањето на стажот. На пример, „стаж на осигурувањето надвор од ЈНА — 12/14“, „стаж на осигурувањето во ЈНА — 12/15“, „стаж на осигурувањето во ЈНА — 12/18“ итн.	МЕО-1 МЕО-2 МЕН-2
— Колона 1 —	стаж на осигурување, вид на посебен стаж и стаж на осигурување со наголемено траење		
— Колона 2 —	докази за стажот	Да се запише називот на изворот за секој вид стаж запишан во колона број 1. На пример, за стаж на осигурувањето запишан врз основа на персоналниот досие на активното воено лице, да се запише „персонално досие“, за стаж на осигурувањето запишан врз основа на решение на надлежниот орган со кое тој стаж е утврден, да се запише бројот, датумот и називот на органот што го донел решението. На пример, „решение на комуналниот завод за социјално осигурување (КЗСО) Скопје, бр. 254, од 25 јуни 1961 година“. Ако стажот на осигурувањето е запишан врз основа на работна книшка, да се запише регистарскиот број на работната книшка. На пример, „работна книшка регистарски број 13842“.	
— Колона 3 —	број ставки	Броевите на ставките се однапред отпечатени. Бројот во задниот пополнет ред во оваа колона е истовремено и податок за одговор на обележјето од ред. број 25 (број ставки на пензиски стаж).	
— Колона 5 и 5 —	период	Да се запише датумот на почетокот и на завршетокот на периодот на утврдениот пензиски стаж, и тоа: во колона 4 „од“ — да се запише денот, месецот и годината на почетокот на периодот, а во колона 5 „до“ — денот, месецот и годината на завршетокот на периодот. Денот, месецот и годината да се запишат со по две цифри. Ако денот и месецот не содржат по две цифри, напред да се запише нула (0). Кај годината да се запишат двете последни цифри.	

1	2	3	4
— Колона 1 — назив на посебните додатоци	Да се запишат називите на посебните додатоци што се земени во основот за одредување на паричниот надоместок, на начинот објаснет за пополнување на колона 1 кај обележјето од редниот број 26 (назив на посебните додатоци).		
— Колона 2 — број ставки	Не се пополнува бидејќи редните броеви се однапред отпечатени.		
— Колона 3 — шифра	Да се запише соодветната шифра од Кодексот на шифрите.		
— Колона 4 — просек	Да се запише цифрата „1“ или „2“. Ако просекот на посебните додатоци е земен за 5 години — да се запише цифрата „1“, а ако просекот е земен за 10 години — да се запише цифрата „2“.		
— Колона 5 — остваруван вкупно месеци	Да се запише вкупниот број месеци за кои воениот осигуреник остварувал посебен додаток.		
— Колона 6 — просечен месечен износ	Да се запише просечниот месечен износ на остварените посебни додатоци од колона број 1.		
35 ДАТУМ НА ПРЕСТАНОКОТ НА ПАРИЧНИОТ НАДОМЕСТОК	Да се запише денот, месецот и годината од кога на корисникот на паричниот надоместок му престанала исплатата на надоместокот. Во кукичките да се запише шифрата на начинот објаснет за обележјето од ред. број 5 (датум на раѓањето).		МЕН-2

III. ПОПОЛНУВАЊЕ НА ОБРАСЦИТЕ НА ПРИЈАВИТЕ ЗА УСТРОЈУВАЊЕ И ЗА ВОДЕЊЕ НА МАТИЧНАТА ЕВИДЕНЦИЈА ЗА УЖИВАТЕЛИТЕ НА ПЕНЗИИ И УЖИВАТЕЛИТЕ НА ИНВАЛИДНИНА

Реден број	Назив на обележјето	Начин на пополнување	Обрасци
1	2	3	4
1 МАТИЧЕН БРОЈ	Да се запише матичниот број на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 1 (матичен број). Ако матичниот број е одреден порано како на воен осигуреник, да се запише тој матичен број.		МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1а МЕИ-1 МЕИ-2
2 ВИД НА ОБРАБОТКА	Се пополнува во Стручната служба.		МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1а МЕИ-1 МЕИ-2
3 БРОЈ НА ПРЕДМЕТОТ	Во кукичките да се запише бројот на решението со кое е утврдено правото на пензија. Ако бројот на предметот има помалку од 6 цифри, да се запишат пред тој број нули.		МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1а МЕИ-1
4 ВИД НА ПЕНЗИЈА	Да се заокружи бројот под еден од дадените одговори. Заскружениот број да се запише во кукичката како шифра.		МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1а
5 ПРЕЗИМЕ, ТАТКОВО ИМЕ И ИМЕ	Податокот за презимето, татковото име и името на уживателот на пензија и уживателот на инвалиднина, да се запише на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 4 (презиме, татково име и име).		МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1а
6 ДАТУМ НА РАЃАЊЕТО	Да се запише денот, месецот и годината на раѓањето според податоците од изводот од матичната книга на родените. Денот и годината се запишуваат со број а месецот со букви. За уживателите на семејна пензија да се запише денот, месецот и годината на раѓањето на лицето од кое се изведува правото на семејна пензија. Во кукичката да се запише шифрата на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 5 (датум на раѓањето).		МЕП-1 МЕП-2

1	2	3	4
7	СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА АВТОНОМНА ПОКРАИНА, СТРАНСКА ДРЖАВА НА РАЃАЊЕТО	Да се запише називот на социјалистичката република односно називот на социјалистичката автономна покраина во која уживателот на пензија е роден, на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 6 (социјалистичка република — социјалистичка автономна покраина).	МЕП-1 МЕП-2
8	ПОЛ	Да се заокружи број 1 за мажи, а број 2 за жени. Заокружениот број да се запише во кукичката како шифра.	МЕП-1 МЕП-2
9	НАРОДНОСТ ИЛИ ЕТНИЧКА ПРИПАДНОСТ	Да се запише народноста или етничката припадност онака како што се определиле уживателите на пензија на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 8 (народност или етничка припадност).	МЕП-1 МЕП-2
10	УЧЕСТВО ВО НОВ	Да се заокружи цифрата под времето од кое учеството во НОВ е признаено во двојно траење непрекинато до крајот на војната на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 10 (учество во НОВ).	МЕП-1 МЕП-2
11	БРОЈ НА СПОМЕНИЦА	За уживателот на пензија кој има споменица да се запише бројот на споменицата. Податокот за споменицата не се шифрира.	МЕП-1
12	ВОЕН ЗАРОБЕНИК	Да се заокружи број 1 или 2, зависно од тоа дали уживателот на пензија бил воен заробеник или не. Заокружениот број да се запише во кукичката за шифра.	МЕП-1 МЕП-2
13	УЧЕСНИК ВО РЕВОЛУЦИОНЕРНИ ДВИЖЕЊА	Да се запише називот на движењето од решението на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 13 (учесник во револуционерни движења).	МЕП-1 МЕП-2
14	ДАТУМ НА СТАПУВАЊЕТО ВО ЈНА	Да се запише датумот на стапувањето во ЈНА на начинот објаснет во одделот II под ред. број 14 (датум на стапувањето во ЈНА).	МЕП-1 МЕП-2
15	ДАТУМ НА ПРЕСТАНОКОТ НА СЛУЖБАТА ВО ЈНА	Да се запише денот, месецот (со букви) и годината на престанокот на службата во ЈНА. Во кукичките да се запише шифрата на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 5 (датум на раѓањето).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
16	ДАТУМ НА ЗДОБИВАЊЕТО СО ПРАВОТО НА ПЕНЗИЈА	Да се запише од решението за утврдување на правото на пензија денот, месецот (со букви) и годината на здобивањето со правото на пензија. Во кукичките да се запише шифрата на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 5 (датум на раѓањето).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
17	ДАТУМ ОД КОГА ТЕЧЕ ИСПЛАТА НА ПЕНЗИЈАТА	Да се запише од решението денот, месецот (со букви) и годината од кога се врши исплатата на пензијата. За уживателите на семејна пензија наместо одговор да се стави хоризонтална црта. Во кукичките да се запише шифрата на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 5 (датум на раѓањето).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
18	ПРОПИС СПОРЕД КОЈ Е ОДРЕДЕН ПЕНЗИСКИОТ ОСНОВ	Да се запише од решението за утврдување на правото на пензија, членот, ставот и точката на законот според кој е одреден пензискиот основ. Во кукичките да се запише соодветната шифра од Кодексот на шифрите.	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
19	ПРОПИС СПОРЕД КОЈ Е ПРИЗНАЕНО ПРАВОТО	Да се запише од решението за утврдување на правото на пензија, членот, ставот и точката на законот според кој е признаено правото на пензија. Во кукичките да се запише соодветната шифра од Кодексот на шифрите.	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
20	ВКУПЕН ПЕНЗИСКИ СТАЖ	Да се запише од решението за утврдување на правото на пензија, колку години, месеци и денови пензиски стаж се признаени во моментот на остварувањето на правото на пензија. Во првите две кукички да се запишат годините, во следните две месеци и во задните две деновите. На пример, за вкупен пензиски стаж од 35 години, 7 месеци и 11 денови во кукичките да се запишат /3/5/0/7/1/1/.	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a

1	2	3	4
21	РАБОТЕН ВЕК	Да се запише од решението работниот век, за оние уживатели на пензии за кои тој е утврден при одредувањето на правото на пензија, на начинот објаснет за обележјето од ред. број 20 (вкупен пензиски стаж).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
22	ПРОЦЕНТ НА ПЕНЗИЈАТА СПРЕМА ПЕНЗИСКИОТ СТАЖ — ПОПОЛНОСТА НА РАБОТНИКОТ ВЕК	Да се запише од решението за утврдување на правото на пензија процентот на пензијата одреден според вкупниот пензиски стаж без процентот за наголемување на пензијата поради учество во НОВ и во воено заробеништво, и тоа: — ако процентот е изразен со цел број, на пример, 85%, во кукичките да се запише /8/5/0/, — ако процентот е изразен со цел и со еден децимален број, на пример 71,5% во кукичките да се запише /7/1/5/, — ако процентот е изразен со цел број и со два или повеќе децимални броеви, во кукичките да се запише процентот со првиот децимален број. На пример, за 82,356 да се запише /8/2/3/.	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
23	ДОДАТОК ЗА НОСИТЕЛОТ НА „Партизанска споменица 1941“	За носителот на „Партизанска споменица 1941“ да се запишат 15%. Во кукичките да се запишат /1/5/0/. За другите уживатели на пензија да се стави хоризонтална црта, а во кукичките да се запишат нули.	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
24	ПРИМЕНЕТ НАЈ-ВИСОК ПЕНЗИСКИ ОСНОВ	Да се заокружи бројот пред соодветниот збор. Заокружениот број да се запише во кукичката.	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
25	ДИЈАГНОЗА НА БОЛЕСТА	За уживателите на инвалидска пензија да се запише дијагнозата на главната болест од наодот на инвалидската комисија. За уживателите на старосна пензија да се стави хоризонтална црта. Во кукичките да се запише соодветната шифра од „Меѓународната класификација на болестите, повредите и причините на смрт“ (VIII ревизија).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
26	ПРИЧИНА НА НЕСПОСОБНОСТА ЗА СЛУЖБА ВО ЈНА	Да се заокружи соодветниот број под текстот. Заокружениот број да се запише во кукичката.	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
27	ПЕНЗИЈАТА ОДРЕДЕНА ПО ОСНОВ НА	Да се заокружи број „1“ или број „2“ зависно од тоа дали пензискиот основ е одреден по основ на месечна плата или просечен личен доход. Заокружениот број да се запише во кукичката.	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
28	ДАТУМ НА УНАПРЕДУВАЊЕТО ВО ПРЕТХОДНИОТ ЧИН	Да се запише денот, месецот (со букви) и годината на унапредувањето во претходниот чин. Како датум на унапредувањето да се запише датумот од кога е признаен рангот. На пример, ако уживателот на пензија е унапреден во чин капетан I класа со наредба од 15 јули 1964 година со ранг од 22 декември 1963, да се запише 22 декември 1963. Во кукичките да се запише на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 16 (датум на унапредувањето во претходниот чин).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
29	ЧИН—КЛАСА	Да се запише чинот — класата што уживателот на пензија го имал во моментот на престанокот на активната служба во ЈНА. На пример, „капетан I класа“, „воен службеник III класа“, „поручник на боен брод“ итн. Во кукичките да се запише соодветната шифра од Кодексот на шифрите.	МЕП-1 МЕП-2
30	ДАТУМ НА УНАПРЕДУВАЊЕТО ВО СЕГАШНИОТ ЧИН	Да се запише денот, месецот (со букви) и годината на унапредувањето во чинот — класата во кој на уживателот на пензијата му престанала активната служба во ЈНА. Во кукичките да се запише на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 16 (датум на унапредувањето во претходниот чин).	МЕП-1 МЕП-2

1	2	3	4
31	БРОЈ НА ПЕРИОДСКИ ПОКАЧУВАЊА	Да се запише бројот на периодските покачувања на начинот објаснет во одделот II под ред. број 19 (број на периодски покачувања).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
32	ПРЕТХОДНА ПОЛОЖАЈНА ГРУПА	Да се запише положајната група што уживателот на пензија ја имал пред положајната група во моментот на пензионирањето на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 20 (претходна положајна група).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
33	ПОЛОЖАЈНА ГРУПА НА СЕГАШНИОТ ЧИН	Да се запише положајната група што уживателот на пензија ја имал во моментот на пензионирањето на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 21 (положајна група).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
34	БРОЈ СТАВКИ НА ПОСЕБНИ ДОДАТОЦИ	Да се запише бројот на ставките на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 23 (број ставки на посебни додатоци).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
35	ПРОЦЕНТ НА ПЕНЗИЈА ПО РЕШЕНИЕ	Од решението со кое е одредена пензијата да се запише процентот на пензијата. Во кукичките да се запише на начинот објаснет за обележјето од ред број 22 на овој оддел (процент на пензијата спрема пензискиот стаж — пополнетоста на работниот век).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
36	ИЗНОС НА ПЕНЗИСКИОТ ОСНОВ ОД ЛИЧНИОТ ДОХОД	Да се запише од решението износот на пензискиот основ од личниот доход во динари и пари. Износот се запишува и во кукичките од десно на лево. Ако износот има помалку од 6 цифри преостанатите кукички од левата страна да се пополнат со нули. На пример, ако пензискиот основ изнесува 996,55 динари, во кукичките да се запише <u>/0/9/9/6/5/5/</u> .	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
37	ПОСЛЕДНАТА ГОДИНА ОД КОЈА Е ЗЕМЕН ЛИЧНИОТ ДОХОД ЗА ПЕНЗИСКИ ОСНОВ	Да се запише последната година од која е земен личниот доход за утврдување на пензискиот основ. На пример, ако за последна година е земена 1971 година, да се запише „1971“. Во кукичките да се запишат само последните две цифри на годината од која е земен личниот доход за утврдување на пензискиот основ.	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
38	ВРАБОТУВАЊЕ	Да се заокружи број „1“ или „2“. Заокружениот број да се запише во кукичката.	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
39	БРОЈ СОУЖИВАТЕЛИ НА СЕМЕЈНА ПЕНЗИЈА	Да се запише од решението за утврдување на правото на семејна пензија (со букви) бројот на соуживателите на семејната пензија. На пример, ако семејната пензија е признаена за вдовица и три деца, да се запише „За четири члена“, а во кукичката <u>/4/</u> .	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
40	ПРОЦЕНТ СПОРЕД КОЈ Е ОДРЕДЕНА СЕМЕЈНАТА ПЕНЗИЈА	Да се запише од решението со кое е утврдено правото на семејна пензија (70%, 80%, 90% или 100%). Во кукичките да се запише <u>/7/0/0/, /8/0/0/, /9/0/0/ или /1/0/0/</u> .	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
41	БРОЈ СТАВКИ НА ПЕНЗИСКИ СТАЖ	Да се запише на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 25 (број ставки на пензиски стаж).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a
42	НАЗИВ НА ПОСЕБНИТЕ ДОДАТОЦИ	Да се запише од решението со кое е утврдено правото на пензија, на следниот начин: — Колона 1 — Назив на посебните додатоци	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a

Да се запишат називите на посебните додатоци што се земени во основот за одредување на пензијата на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 26 — за колона 1 (назив на посебните додатоци).

1	2	3	4
— Колона 2 — број ставки	Редните броеви се отпечатени.		
— Колона 3 — шифра	Да се запише соодветната шифра од Кодексот на шифрите.		
— Колона 4 — просек	Да се запише цифрата „1“ или „2“ на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 34 — за колона 4 (просек).		
— Колона 5 — остваруван вкупно ме- сеци	Да се запише бројот на месеците за кои уживателот на пензија го остварувал запишаниот посебен додаток.		
— Колона 6 — просечен месе- чен износ	Да се запише просечниот месечен износ на остварениот посебен додаток од колона број 1 во износот што е одреден со последното решение за пензијата.		
43 СТАЖ НА ОСИ- ГУРУВАЊЕ, ВИД НА ПОСЕБЕН СТАЖ НА ОСИ- ГУРУВАЊЕ СО НАГОЛЕМЕНО ТРАЕЊЕ	Податоците за стажот на осигурувањето, за видот на посебниот стаж и за стажот на осигурувањето со наголемено траење да се запишат на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 28 (стаж на осигурување, вид на посебен стаж и стаж на осигурување со наголемено траење).	МЕП-1 МЕП-2	
44 ОСНОВ ЗА ОД- РЕДУВАЊЕ НА СЕМЕЈНА ПЕН- ЗИЈА	Да се заокружи број 1 или 2 — зависно од тоа која пензија е земена како основ за одредување на семејната пензија. Во кукичката да се запише заокружениот број.	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a	
45 ДАТУМ НА ЗДОБИВАЊЕТО СО ПРАВОТО НА СЕМЕЈНА ПЕН- ЗИЈА	Да се запише одговор на начинот објаснет за обележјето од ред. број 16 на овој оддел (датум на здобивањето со правото на пензија)	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a	
46 ДАТУМ НА СМР- ТТА НА ОСИГУ- РЕНИКОТ — УЖИВАТЕЛОТ НА ПЕНЗИЈА	Да се запише датумот на смртта на осигуреникот или на уживателот на пензија по чиј основ е остварено правото на семејна пензија. Во кукичките да се запише на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 5 (датум на раѓањето).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a	
47 ПРИЧИНА НА СМРТТА	Да се заокружи бројот под соодветниот текст зависно од причината на смртта на осигуреникот, односно на уживателот на старосна или инвалидска пензија. Во кукичката да се запише заокружениот број.	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a	
48 ПРОПИС СПО- РЕД КОЈ Е ПРИЗ- НАЕНО ПРАВО- ТО НА СЕМЕЈНА ПЕНЗИЈА	Да се запише одговор на начинот како што тоа е објаснето за обележјето од редниот број 19 на овој оддел (пропис според кој е признаено правото).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a	
49 ДАТУМ ОД КОГА ТЕЧЕ ИСПЛАТА НА СЕМЕЈНАТА ПЕНЗИЈА	Да се запише одговор на начинот објаснет за обележјето од ред. број 17 на овој оддел (датум од кога тече исплатата на пензијата).	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a	
50 ГРУПА УЖИВА- ТЕЛИ НА СЕМЕЈ- НА ПЕНЗИЈА	Да се заокружи еден број под соодветниот текст. Во кукичката да се запише заокружениот број.	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a	
51 ПЕНЗИЈАТА СЕ ДЕЛИ НА	Одговорот да се запише со букви ако пензијата се дели на два или повеќе делови. На пример, „два дела“, „три дела“ итн. Запишаниот број да се пренесе во кукичката. Ако пензијата не се дели, да се заокружи број 1 и да се запише во кукичката.	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a	
52 ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА СЕМЕЈСТВОТО	Податоците да се запишат само ако семејната пензија се дели, и тоа:	МЕП-1 МЕП-2 МЕП-1a	

1	2	3	4
— Колона 1 — реден број	Редните броеви се отпечатени.		
приземе и име на лицето на кое се исплату- ва пензијата	Со печатни букви да се запише презимето и името на лицето на кое се исплатува дел од пензијата.		
— Колона 3 — соброј	Собројот покажува на голку делови се дели пензијата.		
— Колона 4 — процент	Да се запише процентот од семејната пензија што се исплатува посебно за секој член на семејството.		
	На пример, ако пензијата се дели на два еднакви делови и на секој член на семејството му припаѓаат по 50% од вкупната семејна пензија, да се запише во првиот ред 500 и во вториот ред 500.		
53 СТАТУС НА УЖИВАТЕЛОТ НА ПРАВОТО НА ИНВАЛИДНИНА — ДОДАТОК ЗА ПОМОШ И НЕГА	Да се заокружи бројот под соодветниот текст од решението за утврдување на правото на инвалиднина — додаток за помош и нега.	МЕИ-1 МЕИ-2	
	Во куќичката да се запише заокружениот број.		
54 УЖИВАТЕЛ НА ИНВАЛИДНИНА ПО ОСНОВ НА ТЕЛЕСНО ОШ- ТЕТУВАЊЕ	Да се заокружи „0“ ако воениот осигуреник односно уживателот на пензија нема решение за признавање на надоместок по основ на телесно оштетување. Ако има решение, да се запише со печатни букви степенот на телесното оштетување.	МЕИ-1 МЕИ-2	
	Во куќичката да се запише „0“ или соодветен степен на телесно оштетување.		
55 ДАТУМ ОД КОГА ТЕЧЕ ИСПЛА- ТАТА НА ИНВА- ЛИДНИНАТА	Да се запише денот, месецот (со букви) и годината од кога тече исплатата на инвалиднината по решението за утврдување на правото на инвалиднина на начинот објаснет за обележјето од ред. број 17 на овој оддел (датум од кога тече исплатата на пензијата).	МЕИ-1 МЕИ-2	
56 ИЗНОС НА ИН- ВАЛИДНИНАТА	Да се запише износот на инвалиднината што се исплатува по решението за утврдување на правото на инвалиднина.	МЕИ-1 МЕИ-2	
57 ПРИЧИНА НА ТЕЛЕСНОТО ОШТЕТУВАЊЕ	Да се заокружи бројот под соодветниот текст и заокружениот број да се запише во куќичката.	МЕИ-1 МЕИ-2	
58 ДАТУМ ОД КОГА ТЕЧЕ ИСПЛАТА НА ДОДАТОКОТ ЗА ПОМОШ И НЕГА	Да се запише денот, месецот (со букви) и годината од кога се исплатува додатокот за помош и нега. Во куќичките да се запише на начинот објаснет за обележјето во одделот II под ред. број 5 (датум на раѓањето).	МЕИ-1 МЕИ-2	
59 ИЗНОС НА ДО- ДАТОКОТ ЗА ПОМОШ И НЕГА	Да се запише износот на додатокот за помош и нега во динари и пари што се исплатува по решението за утврдување на тоа право.	МЕИ-1 МЕИ-2	
60 СЛЕП И ОД КОГА	Ако на осигуреникот му е признаено правото на додаток за помош и нега како на слеп осигуреник, да се запише датумот на настапувањето на слепилото. Во куќичките да се запише на начинот објаснет во оддел II под ред. број 5 (датумот на раѓањето).	МЕИ-1 МЕИ-2	

КОДЕКС НА ШИФРИТЕ ЗА ВОДЕЊЕ НА МАТИЧНАТА ЕВИДЕНЦИЈА ЗА ВОЕНИТЕ ОСИГУРЕНИЦИ И ЗА УЖИВАТЕЛИТЕ НА ПЕНЗИИ

I. ОБЕЛЕЖЈА ШТО СЕ ШИФРИРААТ

Реден број	Назив на обележјата
1	2

- 1 Периодско покачување
- 2 Чин — класа
- 3 Датум (ден, месец и година)

1	2
4	Народност или етничка припадност
5	Назив на посебните додатоци
6	Највисока завршена школа
7	Положајна група
8	Пропис според кој е одреден пензискиот основ
9	Пропис според кој е признаено правото
10	Пропис според кој е признаено правото на семејна пензија
11	Од војните — мирновремен воен инвалид
12	Стаж на осигурување, вид на посебен стаж и стаж на осигурување со наголемено траење
13	Учесник во револуционерни движења
14	Уживател на инвалиднина по основ на телесно оштетување
15	Вид на обработка

II. НАЧИН НА ШИФРИРАЊЕ НА ОБЕЛЕЖЈАТА

Реден број	Обележје	Модалитет на обележјата	Шифри
1	2	3	4
1	ПЕРИОДСКО ПОКАЧУВАЊЕ	— нема периодски покачувања — едно периодско покачување — две периодски покачувања — три периодски покачувања — четири периодски покачувања	0 1 2 3 4
2	ЧИН-КЛАСА	— генерал — генерал на армија (адмирал на флота) — генерал-полковник (адмирал) — генерал-потполковник (вицеадмирал) — генерал-мајор (контраадмирал) — полковник (капетан на боен брод) — потполковник (капетан на фрегата) — мајор (капетан на корвета) — капетан I класа (поручник на боен брод) — капетан (поручник на фрегата) — поручник (поручник на корвета) — потпоручник — заставник I класа — заставник — постар водник I класа — постар водник — водник I класа — водник — водник до три години служба — воен службеник I класа — воен службеник II класа — воен службеник III класа — воен службеник IV класа — воен службеник V класа — воен службеник VI класа — воен службеник VII класа — воен службеник VIII класа — воен службеник IX класа — воен службеник X класа — воен службеник XI класа — воен службеник XII класа	11 12 13 14 15 21 22 23 31 32 33 34 40 41 42 43 44 45 46 51 52 53 54 55 56 57 61 62 63 64 65
3	ДАТУМ (ден, месец и година) — каде што се шифрира датумот	а) денови на — први во месецот — на втори во месецот — на трети во месецот — на четврти во месецот — на пети во месецот	01 02 03 04 05

1	2	3	4
	— на шести во месецот		06
	— на седми во месецот		07
	— на осми во месецот		08
	— на деветти во месецот		09
	— на десетти во месецот		10
	— на единаесетти во месецот		11
	— на дванаесетти во месецот		12
	— на тринаесетти во месецот		13
	— на четиринаесетти во месецот		14
	— на петнаесетти во месецот		15
	— на шеснаесетти во месецот		16
	— на седумнаесетти во месецот		17
	— на осумнаесетти во месецот		18
	— на деветнаесетти во месецот		19
	— на дваесетти во месецот		20
	— на дваесет и први во месецот		21
	— на дваесет и втори во месецот		22
	— на дваесет и трети во месецот		23
	— на дваесет и четврти во месецот		24
	— на дваесет и петти во месецот		25
	— на дваесет и шести во месецот		26
	— на дваесет и седми во месецот		27
	— на дваесет и осми во месецот		28
	— на дваесет и деветти во месецот		29
	— на триесетти во месецот		30
	— на триесет и први во месецот		31
	б) месеци		
	— јануари		01
	— февруари		02
	— март		03
	— април		04
	— мај		05
	— јуни		06
	— јули		07
	— август		08
	— септември		09
	— октомври		10
	— ноември		11
	— декември		12
	в) година		
	— 1971		71
	— 1970		70
	— 1969		69
	— 1968		68
	— 1897		97
	— 1898		98
	итн.		
4	НАРОДНОСТ ИЛИ ЕТНИЧКА ПРИ- ПАДНОСТ	— Прногорец	01
		— Хрват	02
		— Македонец	03
		— Муслиман	04
		— Словенец	05
		— Србин	06
		— Албанец	07
		— Бугарин	08
		— Чех	09
		— Италијан	10
		— Унгарец	11
		— Романец	12
		— Русин	13
		— Словак	14
		— Турчин	15
		— Австријанец	16
		— Грк	17
		— Евреин	18
		— Германец	19
		— Полјак	20
		— Ром — Циганин	21
		— Рус	22
		— Украинец	23
		— Влак	24
		— национално не се изјасниле	25

1	2	3	4
	— се изјасниле како „Југословен“		26
	— се изјасниле во смисла на регионална припадност		27
	— други		28
	— непознато		99
5	НАЗИВ НА ПО- СЕБНИТЕ ДО- ДАТОЦИ	ЛЕТАЧКИ ДОДАТОК	
	Пилот на надзвучен млазен авион:		
	— I категорија на стручна и борбена оспособеност		001
	— II категорија на стручна и борбена оспособеност		002
	— III категорија на стручна и борбена оспособеност		003
	— IV категорија на стручна и борбена оспособеност		004
	— V категорија на стручна и борбена оспособеност		005
	— над 3 до 6 години вршење на летачка служба		006
	— над 6 до 9 години вршење на летачка служба		007
	— над 9 до 12 години вршење на летачка служба		008
	— над 12 до 15 години вршење на летачка служба		009
	— над 15 години вршење на летачка служба		010
	Пилот на дозвучен млазен авион:		
	— I категорија на стручна и борбена оспособеност		011
	— II категорија на стручна и борбена оспособеност		012
	— III категорија на стручна и борбена оспособеност		013
	— IV категорија на стручна и борбена оспособеност		014
	— V категорија на стручна и борбена оспособеност		015
	— над 3 до 6 години вршење на летачка служба		016
	— над 6 до 9 години вршење на летачка служба		017
	— над 9 до 12 години вршење на летачка служба		018
	— над 12 до 15 години вршење на летачка служба		019
	— над 15 години вршење на летачка служба		020
	Пилот на повеќемоторен тежок клипен авион и на тежок хеликоптер:		
	— I категорија на стручна и борбена оспособеност		021
	— II категорија на стручна и борбена оспособеност		022
	— III категорија на стручна и борбена оспособеност		023
	— IV категорија на стручна и борбена оспособеност		024
	— над 3 до 6 години на летачка служба		025
	— над 6 до 9 години вршење на летачка служба		026
	— над 9 до 12 години вршење на летачка служба		027
	— над 12 до 15 години вршење на летачка служба		028
	— над 15 години вршење на летачка служба		029
	Пилот на лесен двомоторен клипен авион и на среден хеликоптер:		
	— II категорија на стручна и борбена оспособеност		030
	— III категорија на стручна и борбена оспособеност		031
	— IV категорија на стручна и борбена оспособеност		032
	— V категорија на стручна и борбена оспособеност		033
	— над 3 до 6 години вршење на летачка служба		034
	— над 6 до 9 години вршење на летачка служба		035
	— над 9 до 12 години вршење на летачка служба		036
	— над 12 до 15 години вршење на летачка служба		037
	— над 15 години вршење на летачка служба		038
	Пилот на едномоторен клипен борбен авион:		
	— II категорија на стручна и борбена оспособеност		039
	— III категорија на стручна и борбена оспособеност		040
	— IV категорија на стручна и борбена оспособеност		041
	— V категорија на стручна и борбена оспособеност		042
	— над 3 до 6 години вршење на летачка служба		043
	— над 6 до 9 години вршење на летачка служба		044
	— над 9 до 12 години вршење на летачка служба		045
	— над 12 до 15 години вршење на летачка служба		046
	— над 15 години вршење на летачка служба		047
	Пилот на авион за врска и на лесен хеликоптер:		
	— II категорија на стручна и борбена оспособеност		048
	— III категорија на стручна и борбена оспособеност		049

1	2	3	4
	— IV категорија на стручна и борбена оспособеност		050
	— V категорија на стручна и борбена оспособеност		051
	— над 3 до 6 години вршење на летачка служба		052
	— над 6 до 9 години вршење на летачка служба		053
	— над 9 до 12 години вршење на летачка служба		054
	— над 12 до 15 години вршење на летачка служба		055
	— над 15 години вршење на летачка служба		056
	Навигатор на сите категории воздухоплови:		
	— I категорија на стручна обученост		057
	— II категорија на стручна обученост		058
	— над 3 до 6 години вршење на летачка служба		059
	— над 6 до 9 години вршење на летачка служба		060
	— над 9 до 12 години вршење на летачка служба		061
	— над 12 до 15 години вршење на летачка служба		062
	— над 15 години вршење на летачка служба		063
	— авио-механичар до 3 години вршење на летачка служба		064
	— над 3 до 6 години вршење на летачка служба		065
	— над 6 до 9 години вршење на летачка служба		066
	— над 9 до 12 години вршење на летачка служба		067
	— над 12 до 15 години вршење на летачка служба		068
	— над 15 години вршење на летачка служба		069
	— радио-телеграфист и радар. оператер до 3 години вршење на летачка служба		070
	— над 3 до 6 години вршење на летачка служба		071
	— над 6 до 9 години вршење на летачка служба		072
	— над 9 до 12 години вршење на летачка служба		073
	— над 12 до 15 години вршење на летачка служба		074
	— над 15 години вршење на летачка служба		075
	— извидувач и аерофотограф до 3 години вршење на летачка служба		076
	— над 3 до 6 години вршење на летачка служба		077
	— над 6 до 9 години вршење на летачка служба		078
	— над 9 до 12 години вршење на летачка служба		079
	— над 12 до 15 години вршење на летачка служба		080
	— над 15 години вршење на летачка служба		081
	— наставник по летање на надзвучен млазен авион до 3 години		082
	— над 3 години до 5 години		083
	— над 5 години		084
	— наставник по летање на двозвучен млазен авион, на повеќемоторен авион и на тежок хеликоптер до 3 години		085
	— над 3 години до 5 години		086
	— над 5 години		087
	— наставник по летање на други воздухоплови до 3 години		088
	— над 3 години до 5 години		089
	— наставник по летање на други воздухоплови над 5 години		090
	Во авијациски школски полк — командант, началник на штаб, помошник-командант за летачки работи, референт за ГРБ, за навигација, за ИФР и нокно летање; во Управата на воздухопловната воена академија; главен инспектор во орган за летачка обука:		
	— надзвучни млазни авиони на должност до 3 години		091
	— над 3 години до 5 години		092
	— над 5 години		093
	— дозвучни млазни авиони, повеќемоторни клипни на должност до 3 години		094
	— над 3 години до 5 години		095
	— над 5 години		096
	— други воздухоплови на должност до 3 години		097
	— над 3 години до 5 години		098
	— над 5 години		099
	— ученик летач (освен питомци на Воздухопловната воена академија) на надзвучен млазен авион		100
	— ученик летач (освен питомци на Воздухопловната воена академија) на дозвучен млазен авион		101
	— ученик летач (освен питомци на Воздухопловната воена академија) на повеќемоторен, тежок, клипен авион и тежок хеликоптер		102
	— ученик летач (освен питомци на Воздухопловната воена академија) на лесен, двомоторен, клипен авион и среден хеликоптер		103

1	2	3	4
— ученик летач (освен питомци на Воздухопловната воена академија) на едномоторен, клипен борбен авион			104
— ученик летач (освен питомци на Воздухопловната воена академија) на авион за врска и лесен хеликоптер			105
— воено лице за испитување во барокомори над 5000 метри			166
— воено лице за испитување во барокомори над 12.500 метри			107
ПАДОБРАНСКИ ДОДАТОК			
— падобрански инструктор до 5 години вршење на падобранска служба			121
— над 5 до 10 години вршење на падобранска служба			122
— над 10 до 15 години вршење на падобранска служба			123
— над 15 години вршење на падобранска служба			124
— падобранец до 5 години вршење на падобранска служба			125
— над 5 до 10 години вршење на падобранска служба			126
— над 10 до 15 години вршење на падобранска служба			127
— над 15 години вршење на падобранска служба			128
— ученик-падобранец до 5 години вршење на падобранска служба			129
ДОДАТОК НА ПОМОРСКИ ДИВЕРЗАНТИ			
— поморски диверзант-падобранец			134
— поморски диверзант — друг			135
— кандидат за поморски диверзант кој во диверзантска единица ја исполнува програмата на обуката на кандидати за поморски диверзант			136
— командант на центар во команда на поморско-диверзантски единици			137
— началник на оперативно-наставен отсек на поморско-диверзантски единици			138
— наставник во оперативно-наставен отсек на поморско-диверзантски единици			139
— референт на санитетска служба во команда на поморско-диверзантска единица			140
ДОДАТОК ЗА НАТОВАРУВАЊЕ			
— командант на подморница			145
— офицер и подофицер на подморница			146
— командант на други бродови и пловни средства			147
— командир на други бродови и пловни средства			148
— офицер и подофицер на други бродови и пловни средства			149
КОМАНДНО-ТРУПЕН ДОДАТОК			
— командант на дивизија — бригада на военопоморски сектор — началник на управа на центар за врска (генералска положба)			151
— командант на полк — на упориште — на инженериски полигон — на воздухопловна база, поморска база, гардиски одред — на речна воена флота — на наставен центар — на радиоизвидувачки центар — на офицерски баталјон на гардиска бригада, началник на управа на центар за врска (полковничка положба)			152
— командант на баталјон — дивизион — на крајбрежна артилериска група — граничен одред — гардиски објект на ПВО — поморски центар — речен центар — полигон за кој со формација е предвиден чин на мајор или потполковник — самостојна инженериска делница — група за развој — командир на чета во офицерски баталјон — специјална автомобилска чета — началник на центар за врска за кои со формација е предвиден чин на мајор — началник на центар за територијални врски			153
— командир на чета — батерија — воздухопловна и хидроескадрила — граничен и граничен морнарички отсек — курс за десетари — лучки одред — полигон — група за развој на вод во офицерски баталјон на гардиска бригада — вод во специјална автомобилска чета — инженериска делница и самостојно инженериско градилиште — центар за подводна обука — вежбалиште за подводна обука — стрелиште — командант на одред на поморско-диверзантски чамци и на поморско-диверзантски нуркачи — командант на наставен одред за спасување — началник на центар за дресура и одгледување на кучиња — управник на стрелиште — началник на центар за врска, секција и оддел во центар за врска за кои со формација е предвиден чин на капетан I класа			154

1	2	3	4
— командир на вод — караула — огнен дел на крајбрежна артилериска група — огнен дел на артилериска батерија — одделение во вод на поморски диверзанти — граничен сектор — началник на секција за територијални врски — одделение во вод на специјална автомобилска чета — објект за обука со изолациона маска — рекомпресиона станица — тенковододром — тенкодром — началник на секција во центар за врска			155
— командир на одделение — тенк — оклопен автомобил — набљудувачка станица, сигнална станица на копно — командир оператор — група во одделение на вод на поморски диверзанти — скеле — амфибиски транспортер — шифротелепринтерска станица — началник на одделение и експедиција во центар за врски			156
— на сите други должности во единиците од дивизија до одделение			157
— командант на пловна единица кој не прима додаток на натоварување на формациско место на капетан на боен брод			158
— командант на пловна единица на формациско место капетан на фрегата			159
— командант на пловна единица на формациско место капетан на корвета			160
— офицер или подофицер на должност во единица или команда чиј старешина прима командно-трупен додаток			161
— активно воено лице на служба по формација за гарнизонско обезбедување			162
— офицер и подофицер на должност во команда на речна воена флота за време во кое не се натоварени по наредба на надлежниот старешина			163
ГРАНИЧЕН ДОДАТОК			
— за I категорија			166
— за II категорија			167
— за III категорија			168
ГАРДИСКИ ДОДАТОК			
— активни воени лица — ордонанс на Врховниот командант, личен секретар, заменик-личен секретар и управник на резиденцијата на Претседателот на Републиката			171
— активни воени лица на одредени гардиски единици			172
ДОДАТОК ЗА РАБОТА ВО РАКЕТНИ ЕДИНИЦИ			
— за I категорија			175
— за II категорија			176
РАДИОИЗВИДУВАЧКИ ДОДАТОК			
— за I категорија			180
— за II категорија			181
СТРУЧЕН ДОДАТОК			
— редовен професор (началник на клиника — институт)			183
— редовен професор на други должности			184
— вонредни професор (началник на клиника — институт)			185
— вонреден професор на други должности			186
— доцент (началник на клиника или институт)			187
— доцент на други должности			188
— научен соработник			189
Воено лице — лекар стоматолог или фармацевт:			
— на должност до 2 години			190
— на должност над 2 до 4 години			191
— на должност над 4 до 6 години			192
— на должност над 6 до 8 години			193

1	2	3	4
	— на должност над 8 до 10 години		194
	— на должност над 10 до 12 години		195
	— на должност над 12 до 14 години		196
	— на должност над 14 до 16 години		197
	— на должност над 16 до 18 години		198
	— на должност над 18 години		199
	Воено лице — стоматолог или фармацевт на формациско место заклучно со чин на полковник (воен службеник I класа) додека се наоѓа на должност во трупa:		
	— до 3 години поминати на должност		200
	— од 3 до 5 години поминати на должност		201
	— над 5 години поминати на должност		202
	— офицер или воен службеник — лекар на должност во трупa за I категорија		203
	— офицер или воен службеник — лекар на должност во трупa за II категорија		204
	— офицер или воен службеник — лекар-стоматолог или фармацевт додека е назначен на управни должности		205
	— воено лице — лекар — епидемиолог, бактериолог, паразитолог, микробиолог и хигиеничар на фармациско место со положен специјалистички испит		206
	Офицер или воен службеник — дипломиран инженер заклучно со чин полковник (воен службеник I класа):		
	— до 3 години служба		217
	— од 3 до 5 години служба		218
	— над 5 години служба		219
	Офицер или воен службеник заклучно со чин полковник кој има завршен III степен настава на факултет или висока школа назначен на такво формациско место:		
	— до 1 година служба		220
	— над 1 до 5 години служба		221
	— над 5 до 10 години служба		222
	— на 10 години служба		223
	Офицер или воен службеник на градежна служба, додека работи во градежен орган на работи на управувањето и одржувањето на градежни објекти:		
	— со среднотехничко училиште до 5 години служба		224
	— со среднотехничко училиште од 5 до 10 години служба		225
	— со среднотехничко училиште над 10 години служба		226
	— други лица до 10 години служба		227
	— други лица со 10 и повеќе години служба		228
	— офицер или воен службеник на работа во стопанска организација на работи од особено значење за народната одбрана		229
	— воен службеник на музичка служба — член на симфониски оркестар		230
	ДОДАТОК ЗА РАБОТА ПОД ПОСЕБНИ УСЛОВИ		
	— додаток за работа под посебни услови		236
	НУРКАЧКИ ДОДАТОК		
	— нуркач што врши нуркачки работи или вежби под вода		237
	— наставник на нуркачки курс		238
	— слушател на нуркачки курс		239
	— нуркачки диверзант		240
	ДОДАТОК ЗА ДЕЖУРСТВО НА ЗДРАВСТВЕНИОТ ПЕРСОНАЛ ВО ВОЕНИ ЗДРАВСТВЕНИ УСТАНОВИ		
	Додатокот за едно дежурство на клиника за општа и пластична хирургија и на одделенија за ургентна медицина на Воено-меди-		

1	2	3	4
	цинската академија и на хируршки одделенија на воени болници и тоа: во Хируршкото одделение на Институтот за туберкулоза од 1 јануари 1972 година		
	— за лекар — специјалист		241
	— за лекар на специјализација		242
	— за лекар од општа практика		243
	— за офицери и воени службеници од VII и повисока класа (друг здравствен персонал)		244
	— за подофицери и воени службеници од VIII и пониска класа (друг здравствен персонал)		245
	Додатокот за едно дежурство на другите клиники, институти и одделенија на воени болници, и тоа:		
	— за лекар — специјалист		246
	— за лекар на специјализација		247
	— за лекар од општа практика		248
	— за офицери и воени службеници од VII и повисока класа (друг здравствен персонал)		249
	— за подофицери и воени службеници од VIII и повисока класа (друг здравствен персонал)		250
	— за лекар — специјалист во гарнизонска амбуланта		251
	— за лекар во гарнизонска амбуланта		252
	— за офицери и воени службеници од VII и повисока класа во гарнизонска амбуланта (друг здравствен персонал)		253
	— за подофицери и воени службеници од VIII и пониска класа во гарнизонска амбуланта (друг здравствен персонал)		254
	ПОСЕБЕН СТРУЧЕН ДОДАТОК НА ПОДОФИЦЕР НА СПЕЦИЈАЛНОСТ		
	— посебен стручен додаток на подофицер на специјалност		260
	ПОСЕБЕН СТРУЧЕН ДОДАТОК НА ПОДОФИЦЕР И ВОЕН СЛУЖБЕНИК НА АДМИНИСТРАТИВНА СЛУЖБА (ДАКТИЛОГРАФ)		
	— посебен стручен додаток на подофицер и воен службеник на административна служба — дактилограф		261
	ШИФРАНТСКО-КРИПТОГРАФСКИ ДОДАТОК		
	— шифрантско-криптографски додаток		262
	СТРУЧЕН ДОДАТОК НА ВОЕН СЛУЖБЕНИК НА МУЗИЧКА СЛУЖБА		
	— стручен додаток на воен службеник на музичка служба од XII до VIII класа		263
	РАЗЛИКА ВО ПЛАТАТА		
	— разлика во платата		264
6	НАЈВИСОКА ЗАВРШЕНА ШКОЛА	Без школска подготовка	00
		— 1 до 4 одделенија основно училиште	01
		— повеќе од 4 одделенија основно училиште	02
		— училиште за квалификувани работници до 2 години	03
		— училиште за квалификувани работници во траење од 3 години	04
		— училиште за квалификувани работници во траење од 4 години	05
		— училишта за висококвалификувани работници до 2 години	06
		— училишта за висококвалификувани работници во траење од 3 години	07
		— училишта за висококвалификувани работници во траење од 4 години	08
		— средни училишта за стручен кадар до 3 години	09
		— средни училишта за стручен кадар во траење од 4 години	10
		— средни училишта за стручен кадар во траење од 5 години	11
		— средни училишта за стручен кадар во траење од 6 години	12
		— виши школи до 2 години	13
		— виши школи во траење од 3 години	14
		— виши школи во траење од 4 години	15

1	2	3	4
	— прв степен на факултет		16
	— факултет и високи школи до 3 години		17
	— факултет и висока школа во траење од 4 години		18
	— факултет и висока школа во траење од 5 години		19
	— факултет и висока школа во траење од 6 години		20
	— трет степен на факултет		21
	— докторат		22
	— воени училишта до 1 година		23
	— воени училишта во траење од 2 години		24
	— воени училишта во траење од 3 години		25
	— воени училишта во траење од 4 години		26
	— воени училишта во траење од 5 години		27
7	ПОЛОЖАЈНА ГРУПА		
	— положајна група 1		01
	— положајна група 2		02
	— положајна група 3		03
	— положајна група 4		04
	— положајна група 5		05
	— положајна група 6		06
	— положајна група 7		07
	— положајна група 8		08
	— положајна група 9		09
	— положајна група 10		10
	— положајна група 11		11
	— положајна група 12		12
	— положајна група 13		13
	— положајна група 14		14
	— положајна група 15		15
	— положајна група 16		16
	— положајна група 17		17
	— положајна група 18		18
	— положајна група 19		19
	— положајна група 20		20
	— положајна група 21		21
	— положајна група 22		22
	— положајна група 23		23
8	ПРОПИС СПОРЕД КОЈ Е ОДРЕДЕН ПЕНЗИСКИОТ ОСНОВ	СТАРОСНА ПЕНЗИЈА	
	— член 17 на Законот		01
	— член 19 на Законот		02
	— член 158 на Законот		03
	— член 160 став 1 на Законот		04
	— член 160 став 2 на Законот		05
	— член 161 став 1 на Законот		06
	— член 163 на Законот		07
	— член 166 на Законот		08
		ИНВАЛИДСКА ПЕНЗИЈА	
	— член 35 на Законот		10
	— член 158 на Законот		11
	— член 159 на Законот		12
	— член 160 став 1 на Законот		13
	— член 160 став 2 на Законот		14
	— член 161 став 2 на Законот		15
	— член 163 на Законот		16
9	ПРОПИС СПОРЕД КОЈ Е ПРИЗНАЕНО ПРАВОТО	СТАРОСНА ПЕНЗИЈА	
	— член 18 на Законот		01
	— член 156 на Законот		02
	— член 162 на Законот		03
		ИНВАЛИДСКА ПЕНЗИЈА	
	— чл. 34 и 22 на Законот		10
	— чл. 34 и 25 на Законот		11
	— чл. 34 и 26 на Законот		12
	— чл. 34 и 27 на Законот		13

1	2	3	4
	— чл. 34 и 28 на Законот		14
	— чл. 34 и 31 на Законот		15
	— член 156 став 2 на Законот		16
10	ПРОПИС СПОРЕД КОЈ Е ПРИЗНАЕ- НО ПРАВОТО НА СЕМЕЈНАТА ПЕНЗИЈА	— чл. 45 и 47 на Законот — чл. 45 и 48 на Законот — чл. 45 и 50 на Законот — чл. 45 и 51 на Законот — чл. 45 и 52 на Законот — чл. 45 и 53 на Законот — чл. 45 и 56 на Законот — член 156 на Законот — член 164 на Законот — член 165 на Законот	01 02 03 04 05 06 07 08 09 10
11	ОД ВОЈНИТЕ- МИРНОВРЕ- МЕН ВОЕН ИН- ВАЛИД	— не е воен инвалид од војните — воен инвалид од војните од I група — воен инвалид од војните од II група — воен инвалид од војните од III група — воен инвалид од војните од IV група — воен инвалид од војните од V група — воен инвалид од војните од VI група — воен инвалид од војните од VII група — воен инвалид од војните од VIII група — воен инвалид од војните од IX група — воен инвалид од војните од X група — не е мирновремен воен инвалид — мирновремен воен инвалид од I група — мирновремен воен инвалид од II група — мирновремен воен инвалид од III група — мирновремен воен инвалид од IV група — мирновремен воен инвалид од V група — мирновремен воен инвалид од VI група — мирновремен воен инвалид од VII група — мирновремен воен инвалид од VIII група — мирновремен воен инвалид од IX група — мирновремен воен инвалид од X група	00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 00 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20
12	СТАЖ НА ОСИ- ГУРУВАЊЕ, ВИД НА ПОСЕБЕН СТАЖ НА ОСИ- ГУРУВАЊЕ СО НАГОЛЕМЕНО ТРАЕЊЕ	а) посебен стаж — учество во револуционерна работа во еднократно траење — учество во антифашистичката борба во други земји и сојуз- нички војски во еднократно траење — учество во антифашистичката борба во други земји и сојуз- нички војски во двојно траење — учество во Народноослободителната војна и во воено заробе- ништво во еднократно траење — учество во Народноослободителната војна и во воено заробе- ништво во двојно траење — друг посебен стаж во еднократно траење б) стаж на осигурување остварен вон од ЈНА — во еднократно траење — со наголемено траење за секои 12 месеци како 14 месеци — со наголемено траење за секои 12 месеци како 15 месеци — со наголемено траење за секои 12 месеци како 16 месеци — со наголемено траење за секои 12 месеци како 18 месеци в) стаж на осигурување остварен во ЈНА — во еднократно траење — со наголемено траење за секои 12 месеци како 14 месеци — со наголемено траење за секои 12 месеци како 15 месеци — со наголемено траење за секои 12 месеци како 16 месеци — со наголемено траење за секои 12 месеци како 18 месеци	01 02 03 04 05 06 11 12 13 14 15 22 23 24 25 26
13	УЧЕСНИК ВО РЕВОЛУЦИО- НЕРНИ ДВИ- ЖЕЊА	— нема учество во револуционерни движења — учество во состав на бившата Шпанска републиканска армија — учество во антифашистички движења или во оружена анти- фашистичка борба во други земји	0 1 2

1	2	3	4
14	УЖИВАТЕЛ НА ИНВАЛИДНИ-НА ПО ОСНОВ НЕ ТЕЛЕСНО ОШТЕТУВАЊЕ	— не е уживател — телесно оштетување од I степен 100% — телесно оштетување од II степен 90% — телесно оштетување од III степен 80% — телесно оштетување од IV степен 70% — телесно оштетување од V степен 60% — телесно оштетување од VI степен 50% — телесно оштетување од VII степен 40% — телесно оштетување од VIII степен 30%	0 1 2 3 4 5 6 7 8
15	ВИД НА ОБРАБОТКА	— устројување на матичната евиденција — воведување во матичната евиденција — ажурирање — водење на матичната евиденција — давање слог — промена на статусот на воен осигуреник — активно воено лице — промена на статусот на воен осигуреник — корисник на паричен надоместок — промена на статусот на уживател на пензија — промена на статусот на уживател на инвалиднина	1 2 3 4 5 6 7 8

426.

Врз основа на член 40 став 7 од Основниот закон за заштита на растенијата од болести и штетници („Службен лист на СФРЈ“, бр. 13/65), Сојузниот секретаријат за земјоделство објавува

СПИСОК

НА СРЕДСТВАТА ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА ЗА КОИ СЕ ИЗДАДЕНИ ДОЗВОЛИ ЗА ПУШТАЊЕ ВО ПРОМЕТ НА ТЕРИТОРИЈАТА НА ЈУГОСЛАВИЈА, А НА КОИ ИМ Е ОДОБРЕНА ПРОМЕНА НА ИМЕТО ОДНОСНО НА СПЕКТАРОТ НА УПОТРЕБАТА

Сојузниот секретаријат за земјоделство ја одобри промената на името и на спектарот на употребата на следните средства за заштита на растенијата:

Реден број	Назив на средството	Назив на производителот	Дозволата за промет ја издал	Број на „Службен лист на СФРЈ“ во кој е објавена дозволата и реден број на списокот	Одобрена промена
1	2	3	4	5	6
1.	BALAN	Eli Lilly and Company, Indiannopolis, која во СФРЈ ја застапува „Индустија импорт“, Титоград — филијала Нови Сад	Сојузниот секретаријат за стопанство, бр. 9-1497/1 од 10 февруари 1971 година	18/71-12	Променето името во „BONALAN“, решение на Сојузниот секретаријат за земјоделство, бр. 3143/1 од 9 ноември 1972 година
2.	DACONIL 2787	Ligtermoet Chemie N.V., Rotterdam, кого го застапува „Commerce“ Застопства, извоз-увоз, сервиси и конSIGNација, Љубљана	Сојузниот секретаријат за стопанство, бр. 9-5361/2-67 од 25 јануари 1968 година	26/68-15	Променет спектарот на употребата, со решение на Сојузниот секретаријат за земјоделство, бр. 430/1 од 21 јануари 1973 година

Бр. 2371/2

6 јуни 1973 година

Белград

Заменик-сојузен секретар
за земјоделство,
Бранко Турудија, с. р.

427.

Врз основа на член 40 став 7 од Основниот закон за заштита на растенијата од болести и штетници („Службен лист на СФРЈ“, бр. 13/65), Сојузниот секретаријат за земјоделство објавува

СПИСОК

НА СРЕДСТВАТА ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА ЗА КОИ СЕ ИЗДАДЕНИ ДОЗВОЛИ ЗА ПУШТАЊЕ ВО ПРОМЕТ НА ТЕРИТОРИЈАТА НА ЈУГОСЛАВИЈА, А ЧИЕ ВАЖЕЊЕ ПРЕСТАНАЛО

Сојузниот секретаријат за земјоделство утврдува дека престанало важењето на дозволата за пуштање во промет на следните средства за заштита на растенијата, и тоа:

Реден број	Назив на средството	Назив на производителот	Дозволата за промет ја издал	Број на „Службен лист на СФРЈ“ во кој е објавена дозволатата и реден број на списокот	Бр. на решението на Сојузниот секретаријат за земјоделство за престанок на важењето на дозволата
1	2	3	4	5	6
1.	SCLEX 50	Chevron Chemical Company, Paris, кого во СФРЈ го застапува „А-гротехника“ експорт-импорт, Љубљана	Сојузниот секретаријат за земјоделство бр. 238/2 од 6 декември 1971 година	56/72-72	499/6 од 22 декември 1972 година

Бр. 2371/3
6 јуни 1973 година
Белград

Заменик-сојузен секретар
за земјоделство,
Бранко Турудија, с. р.

428.

Врз основа на член 21 став 1 од Законот за мерните единици и мерилата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 45/61 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65), директорот на Сојузниот завод за мери и скапоцени метали издава

НАРЕДБА

ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА РОКОВИТЕ ВО КОИ СЕ ВРШАТ ПОВРЕМЕНИТЕ ПРЕГЛЕДИ НА МЕРИЛАТА

1. Во Наредбата за роковите во кои се вршат повремени прегледи на мерилата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 21/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 1/71) по точка 2 се додава нова точка 2а, која гласи:

„2а) Роковите во кои ќе се вршат повремени прегледи на ватметри од уредите за испитување на струјомери изнесуваат две години за ватметри со светлосна стрелка кои се произведени најмногу на 10 години пред денот на поднесувањето на преглед, а една година за сите други ватметри.

Ако врз основа на техничката документација за претходните прегледи се појави сомнение дека ватметарот нема да ја задржи предвидената класа на точност во предвидениот рок, Сојузниот завод за мери и скапоцени метали ќе бара преглед на таквиот ватметар и пред роковите од став 1 на оваа точка, а кое ќе го констатира во уверението за извршеното испитување.“

2. Во точка 4 зборовите: „точ. 1, 2 и 3“ се заменуваат со зборовите: „точ. 1, 2, 2а и 3“.

3. Оваа наредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 2390/1
30 мај 1973 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
мери и скапоцени метали,
Петар Ковинчиќ, с. р.

429.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72) и точка 1 од Одлуката за одредување максимални цени за ферментиран тутун („Службен лист на СФРЈ“, бр. 32/73), претставниците на производителите склучуваат

СПОГОДБА

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА ФЕРМЕНТИРАН ТУТУН

1. Претставниците на производителите на 8 јуни 1973 година склучија и потпишаа спогодба за промена на затечените цени за ферментиран тутун, со тоа што производителските организации на здружениот труд да можат да ги зголемат своите постојни продажни цени така што највисоките продажни цени да можат да изнесуваат, и тоа:

Тип сорта	класа	дин/kg
Јака-Џебел Ароматичен	I	57,10
	II	52,20
	III	38,30
	IV	30,30
	V	25,90
	уник I до III	45,10
Дополнителен	уник I до III	35,70
	III	28,70
	IV	25,90
	V	22,40
	мувлосан ситнеж	20,10 19,30
Прилеп Ароматичен	I	51,40
	II	46,70
	III	34,00
	IV	27,90
	V	24,20
	уник I до III	41,10
Дополнителен	уник I до III	31,80
	III	28,00
	IV	26,30
	V	21,00
	мувлосан ситнеж	18,50 16,80
Отља	I	37,10
	II	34,10
	светла III	31,90
	црвена III	28,60
	светла IV	24,20
	црвена IV	21,60
	светла V	19,60
	црвена V	15,30
	VI	14,30
	мувлосан ситнеж	14,30 12,40
	светла уник I до III	33,60
	црвена уник I до III	28,20
Баинобаштан- ска Јака	I	34,90
	II	30,10
	III	26,30
	IV	23,10
	V	19,80
	мувлосан ситнеж	14,40 12,80
Дрина	I	29,60
	II	27,70
	III	24,60
	IV	20,90
	V	16,00
	мувлосан ситнеж	14,10 12,10
Просочен	I	28,30
	II	27,00
	III	23,40
	IV	20,80
	V	18,80
	VI	16,10
	мувлосан ситнеж	14,50 11,80
Херцеговски Равњак	Ia	39,20
	Ib	37,00
	IIa	35,00
	IIb	31,00
	IIIa	29,80
	IIIb	26,00
	IVa	25,50
	IVb	22,00
	Va	21,70
	Vb	19,60
	VI	16,90
	мувлосан ситнеж	16,30 14,90

Тип сорта	класа	дин/kg
Босански Рав- њак	I	28,20
	II	24,10
	III	19,10
	IV	16,00
	V	13,00
	мувлосан ситнеж	10,60 9,30
Вирџинија и Столац	I	29,10
	II	25,80
	III	22,90
	IV	20,20
	V	17,30
	VI	14,60
	мувлосан ситнеж	14,40 11,90
Берлеј	I	25,20
	II	22,10
	III	19,00
	IV	16,80
	V	14,70
	VI	12,50
	мувлосан ситнеж	12,40 9,90
Авала	I	22,80
	II	18,80
	III	17,50
	IV	14,30
	V	13,70
	VI	12,00
	мувлосан ситнеж	10,90 10,40
Војвођанец	I	16,00
	II	14,20
	III	13,00
	IV	12,40
	V	10,80
	VI	9,40
	мувлосан ситнеж	8,80 8,80

2. Цените од точка 1 на оваа спогодба се подразбираат како продажни цени на производителот, франко натоварна станица на продавачот односно франко магазин — склад на продавачот при испорака со камион.

Условите за преземањето на ферментираниот тутун се утврдуваат со посебни договори, со тоа што тие не се менуваат во однос на условите што постоеле пред влегувањето во сила на оваа спогодба.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени со решение број 17-816/2-72 од 8 јуни 1973 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставници на производителите:

„Југо-тутун“ — Скопје, „Центротабак“ — Белград, УДИ — Ниш — Дуванска индустрија, Ниш, УДИ — Ниш, Фабрика дувана, Сараево, УДИ — Ниш — Дуванска индустрија Врање, Тобачна товарна — Љубљана, Творница духана — Загреб, Творница духана — Ровин, Дувански комбинат — Нови Сад, Дуванска индустрија — Зрењанин, Дувански комбинат — Гнилане, Дувански комбинат — Титоград, „Вирџинија“ — Вировитица, „Духан“ — Подравска Слатина, „Подоух“ — Метковиќ, Предузеке за обраду дувана — Пирот, Предузеке за обраду дувана — Лесковац и ПК „Вино-духан-воке“ — Имотски.

По извршеното споредување со изворниот текст е утврдено дека во текстот на Спогодбата помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Француската Република за олеснување на примената на Хашката конвенција за граѓанската постапка од 1 март 1954 година, што е ратификувана со Уредбата за ратификација на Спогодбата помеѓу Југославија и Франција за олеснување на примената на Хашката конвенција за граѓанската постапка од 1 март 1954 година, објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 21/71, се поткраднала долу наведената грешка, та се дава

ИСПРАВКА

НА СПОГОДБАТА ПОМЕЃУ СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА И ФРАНЦУСКАТА РЕПУБЛИКА ЗА ОЛЕСНУВАЊЕ НА ПРИМЕНАТА НА ХАШКАТА КОНВЕНЦИЈА ЗА ГРАЃАНСКАТА ПОСТАПКА ОД 1 МАРТ 1954 ГОДИНА

Во член 4 точка 3 во вториот ред наместо зборовите: „на еден од јазиците на државата молителка“ треба да стојат зборовите: „на еден од јазиците на замолената држава“.

Од Сојузниот извршен совет, Белград, 5 мај 1973 година.

УСТАВЕН СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА

ОДЛУКА

ЗА ОЦЕНА НА УСТАВНОСТА НА ОДЛУКАТА НА ПРЕСМЕТКОВНАТА ЕДИНИЦА „БРАТСТВО“ — БОСАНСКИ НОВИ ЗА ИЗДВОЈУВАЊЕ И КОНСТИТУИРАЊЕ ВО САМОСТОЈНА ОРГАНИЗАЦИЈА

I. Собирот на работниците на Пресметковната единица „Братство“ од Босански Нови во составот на Трговското претпријатие на големо и мало „Подринка“ од Лозница, поднесе предлог Уставниот суд на Босна и Херцеговина да поведе постапка за заштита на самоуправното право на издвојување и конституирање во самостојна организација. На седницата од 20 јуни 1972 година тој суд реши предлогот да му го отстапи на Уставниот суд на Србија како надлежен со оглед на седиштето на матичното претпријатие. Уставниот суд на Србија на седницата од 8 ноември 1972 година му го отстапи предлогот на Уставниот суд на Југославија како надлежен.

Во предлогот се наведува дека работните луѓе на Пресметковната единица „Братство“ на собирот од 11 април 1972 година днеле Одлука да се издвојат од составот на Трговското претпријатие „Подринка“ од Лозница и да се конституираат во самостојна организација. Со Одлуката за издвојување го запознале работничкиот совет на Претпријатието „Подринка“ и бидејќи советот не се согласил со издвојувањето, работните луѓи на наведената пресметковна единица предложиле Уставниот суд да реши за барањето за издвојување.

Предлагачот наведува дека Одлуката за издвојување и конституирање во самостојна организација е донесена поради тоа што работничкиот совет на матичното Претпријатие „Подринка“ на седницата од 8 април 1972 година решил да ја укине Пресметковната единица „Братство“. Предлагачот смета дека се исполнети условите Пресметковната единица „Братство“ да се издвои и конституира во самостојна организација бидејќи помеѓу предлагачот и матичното Претпријатие не постои заедничка работа на здружени средства ниту меѓузависност во работата. Постои можност секое самостојно да ја врши својата дејност и да остварува доход, бидејќи обете организации се занимаваат со трговска дејност.

Трговското претпријатие „Подринка“ од Лозница во одговорот на наводите од предлогот истакнува дека работничкиот совет, врз основа на овластувањето од член 90 на Статутот со кое е пропишано дека работничкиот совет може да донесе одлука за укинување на организација на здружениот труд ако по завршната сметка таа организација е во загуба, на 8 април 1972 година ја укинала наведената единица. Врз основа на Одлуката на работничкиот совет на Трговското претпријатие „Подринка“, Окружниот стопански суд во Бања Лука донел решение за бришење од регистарот на Пресметковната единица „Братство“, кое решение станало правосилно.

II. Уставниот суд на Југославија во претходната постапка и на јавната расправа одржана на 10 април 1973 година утврди дека Пресметковната единица „Братство“ — Босански Нови почнала со работа на 1 октомври 1971 година, дека работничкиот совет на Претпријатието на 8 април 1972 година донел одлука за укинување на „Братство“ поради покажаната деловна загуба и дека Окружниот стопански суд во Бања Лука со решение од 13 април 1972 година ја бришал од регистарот Пресметковната единица „Братство“. Потоа дека собирот на работниците на Пресметковната единица „Братство“ — Босански Нови на 11 април 1972 година изразил несогласување со таквата одлука и одлучил да се издвои од составот на Претпријатието и да се конституира во самостојна организација.

Судот исто така утврди дека „Братство“ во досегашната работа немало статус на самостојна организација на здружениот труд, дека немало свои средства ниту својство на правно лице, дека работата на работните луѓе на „Братство“ не била самостојно изразена за да може да се констатира во која мера се потврдила на пазарот, бидејќи според Статутот на „Подринка“ за обврските спрема доверителите солидарно одговараат сите организации на здружениот труд во Претпријатието.

III. Со одредбата на точка 2 став 3 на Уставниот амандман XXI е пропишано дека работниците на основната организација на здружениот труд имаат право да ја издвојат својата основна организација и да ја конституираат како самостојна организација на начин предвиден со закон. Тоа право е утврдено како неотуѓиво право на работниците кое непосредно го гарантира и го заштитува Уставот. За да можат работните луѓе тоа право да го користат е потребно да бидат исполнети условите што ги пропишува Уставот. Така најпрво е потребно делот на организацијата што се издвојува да ги исполнува условите во поглед на работната, организационата и економската целост и работата на работниците на тој дел на организацијата да се потврдила како вредност на пазарот.

Со оглед на тоа дека Пресметковната единица „Братство“ таков статус и положба во процесот на работата немала додека работела во рамките на „Подринка“, не се исполнети претпоставките за работата и работењето како самостојна организација на здружениот труд.

IV. Врз основа на изнесеното, а согласно со член 241 став 1 точка 6 од Уставот на СФРЈ, Уставниот суд на Југославија

ОДЛУЧИ

Не се исполнети условите пропишани во точка 2 став 3 на Уставниот амандман XXI Пресметковната единица „Братство“ од Босански Нови во составот на Трговското претпријатие „Подринка“ од Лозница да се издвои и да се конституира во самостојна организација.

V. Уставниот суд на Југославија ја донесе оваа одлука во состав: претседател на Судот Благо Јовановиќ и судии Иван Божићевиќ, Радивоје Главик,

д-р Борислав Благоевиќ, Боривое Ромиќ, Ѓуро Меденица, д-р Стане Павлич, Ненад Петровиќ, д-р Иво Сунариќ, Димо Кантарциски, Радојка Катиќ, Јоже Земљак, Таип Таипи и д-р Александар Фира.

У бр. 265/72

10 април 1973 година

Белград

Претседател
на Уставниот суд на Југославија,
Блажо Јовановиќ, с. р.

О Д Л У К А

ЗА ОЦЕНА НА УСТАВНОСТА НА ОДЛУКАТА НА ОТКУПНАТА СТАНИЦА БЕЛГРАД НА ПРЕТПРИЈАТИЕТО „ОБНОВА“ ВО ТИТОГРАД ЗА НЕЈЗИНОТО ОРГАНИЗИРАЊЕ ВО ОСНОВНА ОРГАНИЗАЦИЈА НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД

I. Работната заедница на Откупната станица Белград на Трговското претпријатие „Обнова“ во Титоград, која како самостојна организација на здружениот труд со својство на правно лице во составот на Претпријатието за промет на отпадни материјали „Унија“ од Загреб, му поднесе предлог на Уставниот суд на Југославија за решавање на спорот што настанал помеѓу неа и Претпријатието „Обнова“ во Титоград по повод донесувањето на одлуката на работниците на Станицата за нејзиното организирање во основна организација на здружениот труд, со барање Уставниот суд со своја одлука да го утврди постоењето на уставни услови за наведеното организирање. Одлуката на работниците на Станицата за нејзиното организирање во основна организација на здружениот труд ја оспорила работничкиот совет на Трговското претпријатие „Обнова“ во Титоград наведувајќи дека за тоа нема услови бидејќи Претпријатието „Обнова“ е основна организација на здружениот труд во составот на Претпријатието „Унија“ во Загреб.

II. Врз основа на податоците на Станицата и на Претпријатието изнесени во писмените поднесоци и прилози и на јавната расправа Уставниот суд утврди: дека работниците на Станицата на својот собир одржан на 17 ноември 1972 година донеле одлука за организирање на Станицата во основна организација на здружениот труд; дека Станицата, како дел на работната организација, во техно-економска и организационо-функционална смисла претставува работна целина, и дека заедничката работа на нејзините работници може да се потврди како вредност било во самата работна организација или на пазарот и врз таа основа самостојно да се изрази.

Бидејќи Станицата ги исполнува условите предвидени во Амандманот XXI точка 2 став 2 за организирање во основна организација на здружениот труд кое Уставниот суд го утврди, нејзините работници можат да ги остваруваат своите уставни самоуправни права во поглед уредувањето на меѓусебните односи во здружениот труд, да управуваат со работите и со средствата на општествената репродукција, да решаваат за доходот и за другите прашања на својата општествено-економска положба.

III. Врз основа на изложеното, согласно член 36 од Законот за конституирање и запишување во судскиот регистар на организациите на здружениот труд од 13 април 1973 година, по одржаната јавна расправа, Уставниот суд на Југославија донесе

одлука

Се утврдува дека Одлуката на Откупната станица во Белград на Трговското претпријатие „Об-

нова“ во Титоград за организирање во основна организација на здружениот труд, која како самостојна организација на здружениот труд со својство на правно лице е во составот на Претпријатието за промет на отпадни материјали „Унија“ од Загреб, не е во спротивност со одредбите на Амандманот XXI точка 2 став 2 на Уставот на Југославија.

IV. Оваа одлука Уставниот суд на Југославија ја донесе во состав: претседател на Судот Блажо Јовановиќ и членови на Судот д-р Борислав Благоевиќ, Иван Божичевиќ, Димо Кантарциски, Радојка Катиќ, Ѓуро Меденица, д-р Стане Павлич, Ненад Петровиќ, Боривое Ромиќ, д-р Иво Сунариќ, Таип Таипи и Јоже Земљак.

У бр. 275/72

26 април 1973 година

Белград

Претседател
на Уставниот суд на Југославија,
Блажо Јовановиќ, с. р.

У К А З И

Врз основа на точка 4 став 1 под 3 од Уставниот амандман XXXVII, Претседателот на Републиката донесува

У К А З

ЗА ОТПОВИК ОД ДОЛЖНОСТА НА ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО РЕПУБЛИКА ГАНА И ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО РЕПУБЛИКА ГАНА

I

Се отповикува

Трифун Николиќ од должноста на извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Република Гана.

II

Се назначува

д-р Здравко Печар, публицист и научен работник, за извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Република Гана.

III

Сојузниот секретар за надворешни работи ќе го изврши овој указ.

IV

Овој указ влегува во сила веднаш.

У. бр. 7

5 јуни 1973 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

НАЗНАЧУВАЊА И РАЗРЕШУВАЊА

Врз основа на член 36 став 1 од Законот за избор на сојузни пратеници („Службен лист на СФРЈ“, бр. 3/69), Сојузната изборна комисија донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА РЕПУБЛИЧКАТА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ЗА ИЗБОР НА СОЈУЗНИ ПРАТЕНИЦИ ОД СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА СРБИЈА

1. Во Републиката изборна комисија за избор на сојузни пратеници од Социјалистичка Република Србија се именуваат:

1) за претседател Достаниќ Милорад, претседател на Врховниот суд на Србија,

за заменик-претседател Маретик Јозефина, судија на Врховниот суд на Србија;

2) за секретар Аранѓеловиќ Душан, судија на Врховниот суд на Југославија,

за заменик-секретар Радуновиќ Коста, шеф на Отсекот на Бирото на секретарите на Собранието на СР Србија;

3) за член Добарчиќ Мехмед, секретар на Покраинскиот совет на САП Косово,

за заменик-член Миномир Живоин, уредник на „Политика“;

4) за член Јефтиќ Михајло, помошник-секретар на Републичката конференција на ССРН на Србија,

за заменик-член Ивановиќ Ципријан, член на Секретаријатот на Републичката конференција на Сојузот на младината на Србија;

5) за член Дридарски д-р Коста, судија на Врховниот суд на САП Војводина,

за заменик-член Матиќ Филип, секретар на Советот на Сојузот на синдикатите на Србија;

6) за член Симиќ д-р Воислав, редовен професор на Правниот факултет во Белград,

за заменик-член Николиќ д-р Павле, вонреден професор на Правниот факултет во Белград;

7) за член Прерадовиќ Момчило, претседател на Окружниот суд во Белград,

за заменик-член Петровиќ Бранко, заменик на главниот и одговорниот уредник на првиот програм на Радио-Белград.

2. Досегашните членови на Републичката изборна комисија за избор на сојузни пратеници од Социјалистичка Република Србија и нивните заменици, што не се именувани со ова решение, се разрешуваат од должноста во таа Републичка изборна комисија.

3. Ова решение влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 16

4 јуни 1973 година

Белград

Сојузна изборна комисија

Секретар,
Хрвое Бачиќ, с. р.

Претседател,
Јосип Студин, с. р.

Врз основа на член 36 став 1 од Законот за избор на сојузни пратеници („Службен лист на СФРЈ“, бр. 3/69), Сојузната изборна комисија донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА ОПШТИНСКАТА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ЗА ИЗБОР НА СОЈУЗНИ ПРАТЕНИЦИ ОД ИЗБОРНАТА ЕДИНИЦА ТРСТЕНИК

1. Во Општинската изборна комисија за избор на сојузни пратеници од Изборната единица Трстеник се именуваат:

1) за претседател Маниќ Александар, судија на Општинскиот суд во Трстеник,

за заменик-претседател Црномарковиќ Драгољуб, судија на Општинскиот суд во Врњачка Бања;

2) за секретар Додиќ Милан, правник на работно место референт за подготвување седници на Собранието на општина Трстеник,

за заменик-секретар Крпик Воислав, начелник на Одделението за општествени служби на Собранието на општина Брус;

3) за член Марковиќ Милутин, судија на Општинскиот суд во Александровац,

за заменик-член Големик Радивое, пензионер од Медвега.

2. Досегашните членови на Општинската изборна комисија за избор на сојузни пратеници од Изборната единица Трстеник и нивните заменици, што не се именувани со ова решение, се разрешуваат од должноста во таа Општинска изборна комисија.

3. Ова решение влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 15

4 јуни 1973 година

Белград

Сојузна изборна комисија

Секретар,
Хрвое Бачиќ, с. р.

Претседател,
Јосип Студин, с. р.

ПОМИЛУВАЊА

Врз основа на Уставниот амандман XXXVI точка 8 и член 11 од Законот за помилување Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија донесува

ОДЛУКА

ЗА ПОМИЛУВАЊЕ НА ОСУДЕНИ ЛИЦА

I

Се ослободуваат од понатамошно извршување на изречената односно порано намената казна строг затвор, затвор или малолетнички затвор:

Андриќ Јозе Паво, Арсеновиќ Милан Крсто, Аврамов Алексо Драгослав;

Балаќ Предраг Божо, Балиновиќ Жарка Јован, Вановиќ Душан Миливоје, Баришиќ Андрија Крепо, Баждар Рашид Осман, Белтраме Ерменгилд Клаудио, Бреглук Мујо Сабит, Борбел Герга Јанош, Борош Иштван Имре, Боршош Гезе Јожеф, Божиќ Никола Звонимир, Бранковиќ Стеван Никола, Бујак Андрија Јоца, Буљиќ Стевана Илија;

Цвијан Илија Лука;

Чајиќ Лука Иван, Чорлука Јозе Гојко, Чукарац Мирко Дмитар, Чуло Анте Нада;

Диздар Шериф Ибрахим, Дреч Васо Чедо;

Ељшани Реџеп Сулејман;

Гоцај Гуле Мухарем, Гуриќ Миле Љубомир;
Фотудис Христо Михајло, Франк Франц Душан;
Глишиќ Драгомир Живадин, Гољиќ Христивој
Миодраг, Гризель Јозе Перо;

Христински Јаков Вилим, Хршиќ Мехмед Мехмед;

Ивандиќ Ивана Иван;

Јањковиќ Петар Ратко, Јовановиќ Петар Сре-
тен, Јовановиќ Радисав Станимир, Јовичин Ацо
Димитрие;

Кладераш Јован Сава, Келиќ Мирко Стипо, Ки-
сик Милан Недељко, Колик Казимир Миќа, Копри-
вица Милан Данило, Корбар Алојз Јосип, Костиќ
Коста Душан, Котаранин Мате Стево, Козина Јуре
Марко, Куколеча Милета Петар;

Лебан Франц Владимир, Лепаја Јусуф Сулеј-
ман, Лотинац Махит Енвер, Љубичиќ Мија Никола;

Махмутовиќ Ариф Рефик, Махмутовиќ Ѓулага
Ќамил, Максиќ Максим Момчило, Мандиќ Милан-
ко Исидор, Матејиќ Радомир Радун, Матјашиќ Ја-
коб Ивана, Матијевиќ Никола Рада, Милетиќ Ду-
шан Миодраг, Милетиќ Јова Саво, Миленковиќ Ду-
шан Вукадин, Милентијевиќ Петар Милентие, Ми-
олшевиќ Живорад Илија, Миљковиќ Петар Мио-
драг, Миљковиќ Јован Рада, Младенов Милетија
Јордан, Мрквиќ Радован Душан, Мрвош Милутин
Ѓорѓие;

Недељков Маринко Живоин, Николиќ Велимир
Милисав;

Обушковиќ Стеван Бранислав, Османовиќ Му-
рат Шеќа;

Пахерт Јосип Стеван, Пакиќ Милисав Алексан-
дар, Периќ Стипе Мија, Петрлиќ Карло Стјепан,
Петровиќ Методија Томислав, Пиромански Илија
Ѓорѓе, Племиќ Миливоје Никола, Поткоњаќ—Мли-
нац Јанко Драгомир;

Радојковиќ Душан Живомир, Радончиќ Зекир
Замо, Радулов Адик Стеван, Рота Мирослав
Бранко;

Садик Авдија Мехмет, Саљиховиќ Рамиз Хај-
ро, Саликовиќ Суље Асим, Самарциќ Ѓорѓија Го-
луб, Савичевиќ Миленко Петар, Спасиќ Стеван
Радмила, Стамболиќ Милутин Милован, Станаре-
виќ Паун Драгољуб, Станковиќ Милосав Љубомир,
Сташевиќ Арса Голуб;

Шпањевиќ Саво Бранко;

Тасиќ Стојана Даница, Теофановиќ Живе Жар-
ко, Тодоровиќ Љубисава Надежда, Томашев Марина
Марин, Трајковиќ Ванка Добривоје;

Ујхељи Имреа Јанош Вода Мартина Иван, Во-
јиновиќ Ѓорѓа Нецо, Вукомановиќ Десимира Мио-
драг;

Зримшек Франца Јанез;

Живковиќ Спасоја Миломир.

II

Им се намалува изречената односно порано на-
малената казна строг затвор, затвор или малолет-
нички затвор на:

Акимовиќ Ѓорѓе Груја од 12 (дванаесет) на 11
(единаесет) години;

Адеми Керим Абедин од 11 (единаесет) на 10
(десет) години;

Аџиќ Милутин Радисав од 2 (две) на 1 (една)
година и 6 (шест) месеци;

Алилај Черкин Шабан од 11 (единаесет) на 10
(десет) години;

Амедов Азиз Шабан од 13 (тринаесет) на 12
(дванаесет) години;

Андонов Игне Петар од 2 (две) години на 1
(една) година и 6 (шест) месеци;

Аниќ Јосип Петар од 4 (четири) на 3 (три) го-
дини;

Антуниќ Иван Стипан од 4 (четири) на 3 (три)
години;

Апиќ Мита Ковинка од 12 (дванаесет) на 10
(десет) години;

Авдиќ Јусуф Рефик од 3 (три) на 2 (две) години
и 6 (шест) месеци;

Азизај Сулејман Љатиф од 6 (шест) на 5 (пет)
години;

Бабин Светозар Иван од 10 (десет) на 9 (девет)
години;

Бадањак Иван Мија од 7 (седум) на 6 (шест) го-
дини;

Бајрамов Зендел Рамадан од 11 (единаесет) и 6
(шест) месеци на 10 (десет) години и 6 (шест) месеци;

Бановиќ Петар Мирко од 3 (три) на 2 (две) го-
дини и 6 (шест) месеци;

Баришиќ Ѓрга Иван од 7 (седум) на 6 (шест) го-
дини;

Бегунца Исак Лиман од 2 (две) години и 6 (шест)
месеци на 2 (две) години;

Бекај Ариф Сахит од 12 (дванаесет) на 11 (еди-
наесет) години;

Бекчевиќ Јоза Тадија од 12 (дванаесет) на 10
(десет) години;

Берчиќ Антон Винко од 3 (три) на 2 (две) години
и 6 (шест) месеци;

Бериша Алија Адем од 5 (пет) на 4 (четири) го-
дини;

Бижал Иван Владислав од 1 (една) година на 9
(девет) месеци;

Влајваз Кузман Зденко од 2 (две) на 1 (една)
година и 6 (шест) месеци;

Блажиновиќ Павле Стјепан од 9 (девет) на 8
(осум) години;

Бон Марија Зденко од 3 (три) на 2 (две) години;

Богуновиќ Драгомир Александар од 5 (пет) на 4
(четири) години;

Босниќ Ѓура Ѓојко од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Босниќ Раде Милан од 6 (шест) на 5 (пет) го-
дини;

Бркиќ Јосип Томислав од 5 (пет) на 4 (четири)
години;

Брковиќ Ѓура Мато од 5 (пет) на 4 (четири) го-
дини;

Бубало Бариша Иван од 7 (седум) на 6 (шест)
години;

Буњаку Ајет Муслија од 12 (дванаесет) на 11
(единаесет) години;

Буриќ Јосо Фрањо од 7 (седум) на 6 (шест) го-
дини и 6 (шест) месеци;

Бужоња Стојан Анте од 13 (тринаесет) на 11
(единаесет) години;

Прњац Ангелко Доброслав од 3 (три) на 2 (две)
години и 6 (шест) месеци;

Чајиќ Драгутин Милосав од 2 (две) на 1 (една)
година и 6 (шест) месеци;

Чајиќ Давид Винко од 9 (девет) на 8 (осум) го-
дини;

Чанжек Винко Божићар од 3 (три) години и 6
(шест) месеци на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Чаушевиќ Емин Фајко од 10 (десет) на 8 (осум)
години и 6 (шест) месеци;

Чичан Јуре Пејо од 3 (три) години и 6 (шест)
месеци на 3 (три) години;

Чојдер Сима Јован од 4 (четири) на 3 (три) години;

Чолаковиќ Суљо Заптија од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Чуриќ Мате Анто од 2 (две) години и 2 (два) месеца на 1 (една) година и 8 (осум) месеци;

Чутурило Јанко Миле од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Катиќ Тахир Мурат од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Кебиќ Милан Бранка од 6 (шест) на 5 (пет) години и 6 (шест) месеци;

Дакај Аљаш Агуш од 14 (четиринаесет) години и 6 (шест) месеци на 13 (тринаесет) години и 6 (шест) месеци;

Дебеляк Антун Мирослав од 15 (петнаесет) на 13 (тринаесет) години;

Делиќ Здравко Милева од 4 (четири) на 3 (три) години;

Димик Момчило Ѓорѓе од 8 (осум) на 7 (седум) години;

Димитриќ Воислав Илија од 12 (дванаесет) на 11 (еданаесет) години;

Димитриевиќ Димитрие Влајко од 8 (осум) години и 6 (шест) месеци на 7 (седум) години и 6 (шест) месеци;

Донева Глигор Вера од 5 (пет) на 4 (четири) години;

Допсаи Јанош Јаношу од 5 (пет) на 4 (четири) години;

Драгарски Трајан Драгомир од 3 (три) години на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Драгишиќ Миле Доста од 1 (една) година и 6 (шест) месеци на 1 (една) година;

Драгутиновиќ Ранко Андон од 10 (десет) на 9 (девет) години;

Драшковиќ Љубан Славко од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Дригулов Бранислав Спасое од 6 (шест) месеци на 4 (четири) месеци;

Дрпљанин Крсте Вукола од 2 (две) години и 6 (шест) месеци на 2 (две) години;

Џакула Војислав Миланко од 7 (седам) на 6 (шест) години;

Цело Мехмед Тахир од 3 (три) години и 6 (шест) месеци на 3 (три) години;

Џигал Џелил Љутво од 14 (четиринаесет) на 13 (тринаесет) години;

Ѓорѓевиќ Марко Милош од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Ѓорѓевиќ Живоин Владо од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Ѓуриќ Петар Недељко од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Ѓуриќ Божо Пане од 7 (седум) на 6 (шест) години;

Ѓуринац Мате Марко од 3 (три) на 2 (две) години;

Ѓуровиќ Драгутин Драгољуб од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Елџшани Хаџија Муслија од 3 (три) години и 6 (шест) месеци на 3 (три) години;

Ереш Мате Петар од 1 (една) година на 8 (осум) месеци;

Фашајиќ Роко Иван од 13 (тринаесет) на 11 (единаесет) години;

Фатиќ Данил Томислав од 1 (една) година на 9 (девет) месеци;

Френчак Стјепан Иван од 12 (дванаесет) години и 2 (два) месеца на 10 (десет) години;

Ѓајчевиќ Стјепан Живан од 11 (единаесет) на 10 (десет) години и 6 (шест) месеци;

Ѓајиќ Миодраг Ратко од 8 (осум) на 7 (седум) години;

Ѓалековиќ Фрањо Андрија од 10 (десет) на 9 (девет) години;

Ѓалфи Маргита Шиме од 12 (дванаесет) на 11 (единаесет) години;

Ѓавриловиќ Ѓоко Радивоје од 5 (пет) на 4 (четири) години;

Ѓокиќ Драгиша Милош од 2 (две) на 1 (една) година и 8 (осум) месеци;

Ѓомирац Петар Мирослав од 8 (осум) на 7 (седум) години;

Ѓрбиќ Владо Милорад од 5 (пет) на 4 (четири) години;

Ѓрбо Мехо Есад од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Ѓрдиша Петар Драгутин од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Ѓрујичиќ Никола Ѓојко од 7 (седум) години и 2 (два) месеца на 6 (шест) години и 2 (два) месеца;

Ѓудиќ Трајко Зоран од 5 (пет) на 4 (четири) години;

Ѓабус Јосип Милан од 12 (дванаесет) на 10 (десет) години;

Ѓадовиќ Халил Мухамед од 5 (пет) години и 3 (три) месеци на 4 (четири) години и 9 (девет) месеци;

Ѓалебиќ Хасан Мухамед од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Ѓаниќ Рамо Хасан од 8 (осум) години и 6 (шест) месеци на 8 (осум) години;

Ѓебибовиќ Џафо Јуса од 10 (десет) на 9 (девет) години;

Ѓусаркиќ Ариф Мехмед од 1 (една) година и 6 (шест) месеци на 1 (една) година;

Илиќ Лука Џвијан од 10 (десет) на 9 (девет) години;

Илиќ Десимир Родољуб од 4 (четири) години и 6 (шест) месеци на 4 (четири) години;

Ивановиќ Илија Стјепан од 4 (четири) на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Иветиќ Антун Меленко од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Јахиќ Илијаз Кемал од 4 (четири) на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Јаковљевиќ Светислав Борисав од 4 (четири) на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Јакомин Роман Дарко од 1 (една) година и 2 (два) месеца на 10 (десет) месеци;

Јакубец Иштван Шандор од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Јамаковиќ Рагиб Зијад од 3 (три) години и 6 (шест) месеци на 3 (три) години;

Јанковиќ Милосав Јелесија од 8 (осум) на 7 (седум) години;

Јанковиќ Добровоје Миодраг од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Јашаревиќ Јон Бранко од 3 (три) години и 2 (два) месеца на 2 (две) години и 8 (осум) месеци;

Јашаревиќ Екрем Мухарем од 3 (три) години на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Јелачиќ Стеван Јосип од 10 (десет) на 9 (девет) години;

Јеше Михаел Даница од 3 (три) години и 4 (четири) месеци на 2 (две) години и 4 (четири) месеци;

Јогунчиќ Салих Сакиб од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Јовановиќ Марко Божидар од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Јовановиќ Станое Драгутин од 5 (пет) на 4 (четири) години и 6 (шест) месеци;

Јовановиќ Ѓоко Раде од 10 на 9 (девет) години;

Јовиќ Раде Душан од (две) години и 6 (шест) месеци на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Јовичиќ Ѓоко Максим од 13 (тринаесет) на 12 (дванаесет) години;

Југовиќ Тома Ѓура од 12 (дванаесет) на 11 (единаесет) години;

Јунчај Тома Гон од 9 (девет) на 8 (осум) години;

Јунтез Јанез Јоже од 6 (шест) месеци на 3 (три) месеци;

Калуѓеровиќ Вида Мили од 2 (две) години на 1 (една) година и 7 (седум) месеци;

Капун Ернест Франц од 6 (шест) месеци на 3 (три) месеци;

Караџица Рашид Еджем од 4 (четири) на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Кастари Исен Алил од 11 (еданаесет) на 10 (десет) години;

Кипријановски Стојче Гавро од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Клемен Франц Фран од 14 (четиринаесет) години и 3 (три) месеци на 13 (тринаесет) години и 3 (три) месеци;

Кнехтл Франц Бранко од 2 (две) години и 2 (два) месеца на 1 (една) година и 8 (осум) месеци;

Конзуров Петар Георги од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Костиќ Драгутин Радиша од 8 (осум) на 7 (седум) години;

Ковачевиќ Димитрие Бранко од 4 (четири) на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Ковачевиќ Адија Зејнел од 6 (шест) години и 6 (шест) месеци на 5 (пет) години и 6 (шест) месеци;

Ковачки Васил Благоја од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Краљанин Азем Садрија од 10 (десет) на 9 (девет) години и 6 (шест) месеци;

Краљик Јозо Фрањо од 4 (четири) на 3 (три) години;

Крапш Јосип Ирена од 1 (една) година и 6 (шест) месеци на 1 (една) година;

Крашовец Јоже Иван од 3 (три) месеца на 2 (два) месеца;

Кремснер Иван Станислав од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Крстиќ Љубисав Петар од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Кучевиќ Земо Азиз од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Кукурузовиќ Јосип Стјепан од 10 (десет) години и 1 (една) месец на 9 (девет) години;

Курталиќ Јусуф Авдо од 11 (единаесет) на 10 (десет) години;

Лазаревски Јон Климет од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Лазаревски Миле Павле од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Лазовиќ Мирко Бранко од 5 (пет) на 4 (четири) години и 6 (шест) месеци;

Лемиќ Људевит Павле од 2 (две) на 1 (една) години и 6 (шест) месеци;

Летиќ Мујо Авдо од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Летиќ Бранко Ѓорѓе од 10 (десет) на 9 (девет) години и 6 (шест) месеци;

Левиќ Вукое Будимир од 7 (седум) на 6 (шест) години;

Лимани Саит Лиман од 4 (четири) на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Лукиќ Живан Живота од 11 (единаесет) на 10 (десет) години;

Лулевски Насе Цило од 1 (една) година и 6 (шест) месеци на 6 (шест) месеци;

Љубојевиќ Драгомир Тришо од 1 (една) година и 6 (шест) месеци на 1 (една) година и 2 (два) месеца;

Мајиќ Мија Анте од 5 (пет) на 4 (четири) години и (шест) месеци;

Мајиќ Петар Паво од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Маленица Фрањо Маријан од 6 (шест) години и 6 (шест) месеци на 6 (шест) години;

Малинар Иван Стјепан од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Маловец Иван Иван од 10 (десет) на 8 (осум) години;

Мамети Исмаил Афет од 2 (две) години и 6 (шест) месеци на 2 (две) години;

Марин Благое Десимир од 6 (шест) на 5 (пет) години и 6 (шест) месеци;

Маринковиќ Ѓорѓе Живорад од 4 (четири) на 3 (три) години;

Марковиќ Милорад Живорад од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Марчек Иван Јозо од 10 (десет) на 9 (девет) години;

Мартиќ Недељко Радослав од 10 (десет) на 9 (девет) години и 6 (шест) месеци;

Мартинашевиќ Ѓура Иван од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Матошиќ Антун Иван од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Мазреку Мухарем Шабан од 5 (пет) на 4 (четири) години и 6 (шест) месеци;

Мехмедовиќ Смајо Ибрахим од 10 (десет) на 9 (девет) години;

Мерц Штефан Јоже од 8 (осум) месеци на 4 (четири) месеци;

Михајловиќ Душан Ратомир од 3 (три) години и 6 (шест) месеци на 3 (три) години;

Мијаловиќ Никола Злата од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Мијајловиќ Милован Драгослав од 9 (девет) на 8 (осум) години;

Микулиќ Антун Иван од 8 (осум) на 7 (седум) години;

Милачиќ Вуксан Душан од 3 (три) месеци на 2 (два) месеца;

Милановиќ Милорад Радиша од 11 (единаесет) на 10 (десет) години;

Миленковиќ Јања Драгован од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Милиќевиќ Јерко Никица од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Милојевиќ Илија Миланка од 5 (пет) на 4 (четири) години;

Милојевиќ Павле Тихомир од 10 (десет) на 9 (девет) години;

Милосављевиќ Михаило Драгослав од 6 (шест) на 5 (пет) години и 6 (шест) месеци;

Миловановиќ Драгиќ Милорад од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Миросављевиќ Јова Аница од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Метровиќ Ѓорѓе Алекса од 4 (четири) на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Митровиќ Радоица Владета од 10 (десет) на 9 (девет) години;

Младеновиќ Воислав Чедомир од 9 (девет) на 8 (осум) години и 6 (шест) месеци;

Млинариќ Иван Владимир од 5 (пет) години и 3 (три) месеци на 4 (четири) години и 3 (три) месеци;

Морина Сафет Абдул од 4 (четири) на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Морина Ѓеља Расим од 7 (седум) години и 6 (шест) месеци на 7 (седум) години;

Мучаловиќ Вељко Благоја од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Мујановиќ Рамо Захир од 12 (дванаесет) на 10 (десет) години;

Мујкановиќ Химзо Хазим од 2 (две) години и 3 (три) месеца на 1 (една) година и 9 (девет) месеци;

Мујкановиќ Салко Ибрахим од 7 (седум) на 6 (шест) години;

Муневски Благое Димитар од 7 (седум) на 6 (шест) години;

Мусиќ Мехо Јусуф од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Мутак Ѓабриел Влада од 3 (три) години и 6 (шест) месеци на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Мутавиќ Мато Рада од 4 (четири) на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Хајдов Јордан Никола од 10 (десет) на 8 (осум) години;

Немец Оскар Милош од 1 (една) година и 8 (осум) месеци на 1 (една) година и 2 (два) месеца;

Николиќ Димитрие Јован од 13 (тринаесет) години и 4 (четири) месеци на 12 (дванаесет) години;

Николиќ Стеван Милена од 8 (осум) на 7 (седум) години;

Николиќ Драгомир Митар од 10 (десет) на 9 (девет) години и 6 (шест) месеци;

Николиќ Драгомир Радомир од 1 (една) година на 6 (шест) месеци;

Николиќ Боривое Славко од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Никшиќ Весо Гига од 12 (дванаесет) на 11 (единаесет) години и 6 (шест) месеци;

Новаковиќ Младен Милован од 8 (осум) на 6 (шест) години;

Омераѓиќ Ахмет Алија од 1 (една) година и 4 (четири) месеци на 1 (една) година;

Остоиќ Божа Иван од 2 (две) години и 6 (шест) месеци на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Остоиќ Живко Веселин од 5 (пет) на 4 (четири) години;

Овтер Алојзије Алојз од 10 (десет) години и 6 (шест) месеци на 9 (девет) години и 6 (шест) месеци;

Паниќ Новица Ѓорѓе од 4 (четири) на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Панчевац Јован Ѓока од 8 (осум) месеци на 6 (шест) месеци;

Папиќ-Балтиќ Камбер Нази од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Пашалиќ Омер Хамед од 19 (деветнаесет) на 18 (осумнаесет) години;

Пашалиќ Омер Сабит од 19 (деветнаесет) на 18 (осумнаесет) години;

Павелка Иван Данило од 4 (четири) на 3 (три) години;

Пејдановски Александар Андо од 1 (една) година и 5 (пет) месеци на 1 (една) година;

Перчуку Рафит Хасим од 15 (петнаесет) на 13 (тринаесет) години;

Периќ Данило Даница од 12 (дванаесет) на 10 (десет) години;

Периќ Никола Шиме од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Петановиќ Анкица Милан од 5 (пет) на 4 (четири) години;

Петровиќ Живко Драган од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Пијавец Павле Милан од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Пилиповиќ Але Мустафа од 12 (дванаесет) на 10 (десет) години;

Пинтар Шимун Мелкиор од 4 (четири) години на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Попиќ Новица Душан од 1 (една) година на 9 (девет) месеци;

Поточник Игнац Алојз од 3 (три) години и 6 (шест) месеци на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Проле Максо Крста од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Пуљиќ Мате Винко од 10 (десет) на 9 (девет) години и 6 (шест) месеци;

Пуриќ Јосип Раденко од 4 (четири) на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Раделиќ Јосип Милан од 12 (дванаесет) години и 3 (три) месеци на 10 (десет) години;

Радивоевиќ Стеван Иван од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Радоевиќ Љубисав Славиша од 7 (седум) на 6 (шест) години;

Рафун Керим Дуља од 2 (две) години и 6 (шест) месеци на 2 (две) години;

Рајчиќ Цветко Радојка од 4 (четири) на 3 (три) години;

Раиќ Милан Исидор од 9 (девет) на 8 (осум) години и 6 (шест) месеци;

Рајовиќ Воин Светозар од 2 (две) години и 6 (шест) месеци на 2 (две) години;

Ракин Филип Славко од 15 (петнаесет) на 13 (тринаесет) години;

Рамљак Нико Драго од 9 (девет) месеци на 6 (шест) месеци;

Рашковиќ Александар Вељко од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Рашидов Јусин Даут од 10 (десет) на 9 (девет) години;

Раштегорац Иван Иван од 15 (петнаесет) на 13 (тринаесет) години и 6 (шест) месеци;

Ристовиќ Мирко Бошко од 4 (четири) на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Родошек Јакоб Рафаел од 7 (седум) месеци на 4 (четири) месеци;

Рогановиќ Душан Добривое од 6 (шест) месеци на 3 (три) месеци;

Рогиќ Мирко Мирко од 4 (четири) на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Румбак Мартин Јанко од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Рустемај Музлија Пашко од 9 (девет) на 8 (осум) години и 6 (шест) месеци;

Сабљак Јоца Милета од 4 (четири) години и 6 (шест) месеци на 4 (четири) години;

Сабо Антал Ѓула од 10 (десет) години и 4 (четири) денови на 9 (девет) години и 6 (шест) месеци;
Сапрагија Милан Богдан од 3 (три) на 2 (две) години;

Салиховиќ Џемал Хајри од 19 (деветнаесет) на 17 (седумнаесет) години;

Савиќ Спасое Михаило од 12 (дванаесет) на 11 (единаесет) години;

Себастијановиќ Душан Стојан од 11 (единаесет) на 9 (девет) години;

Селманај Дервиш Најруш од 10 (десет) на 9 (девет) години;

Севериќ Стеван Јасло од 13 (тринаесет) на 12 (дванаесет) години;

Сибиновиќ Томислав Милосав од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Симеуновиќ Јован Василие од 11 (единаесет) на 10 (десет) години;

Смаиќ Петар Лука од 8 (осум) на 7 (седум) години;

Смаиќ Бејта Мустафа од 13 (тринаесет) на 11 (единаесет) години и 6 (шест) месеци;

Смилевски Цветан Јордан од 2 (две) години и 6 (шест) месеци на 2 (две) години;

Совец Август Марјан од 1 (една) година на 8 (осум) месеци;

Спасиќ Алекса Ѓорѓе од 11 (единаесет) на 10 (десет) години;

Срдиншек Карло Рудолф од 5 (пет) години и 6 (шест) месеци на 5 (пет) години;

Стакор Ловро Јосип од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Станешиќ Сава Слободан од 1 (една) година и 10 (десет) месеци на 1 (една) година и 4 (четири) месеци;

Станичков Триво Недељко од 6 (шест) на 5 (пет) години и 6 (шест) месеци;

Станоевиќ Миливое Бранка од 11 (единаесет) на 10 (десет) години;

Стефановиќ Драгослав Ратко од 11 (единаесет) на 10 (десет) години;

Стевановиќ Петар Стојадин од 5 (пет) на 4 (четири) години и 6 (шест) месеци;

Стевановиќ Љубивое Светислав од 15 (петнаесет) на 14 (четиринаесет) години;

Стевановиќ Тома Зора од 8 (осум) на 6 (шест) години;

Стојадиновиќ Милан Драгиша од 8 (осум) на 6 (шест) години;

Стојановски Никола Алекса од 4 (четири) на 3 (три) години;

Стоичевиќ Прокоп Радунка од 6 (шест) на 5 (пет) години;

Стојниќ Љубисав Давид од 5 (пет) на 4 (четири) години;

Студен Милан Милорад од 8 (осум) на 7 (седум) години;

Сума Шериф Ружди од 12 (дванаесет) на 11 (единаесет) години;

Шабанов Авдуша Алија од 13 (тринаесет) на 12 (дванаесет) години;

Шаќа Милош Стеван од 2 (две) години и 6 (шест) месеци на 2 (две) години;

Шемовски Митар Сима од 13 (тринаесет) на 12 (дванаесет) години;

Шерифов Вејсел Ибраим од 8 (осум) на 7 (седум) години;

Шевчик Славко Желимир од 4 (четири) години и 4 (четири) месеци на 3 (три) години и 10 (десет) месеци;

Штарговски Миле Димитрие од 10 (десет) на 9 (девет) години;

Штрум Никола Никола од 4 (четири) години и 6 (шест) месеци на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Шубариќ Слободан Вук од 5 (пет) на 4 (четири) години;

Шуковиќ Ѓорѓи Ана од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Шушња Анте Марко од 3 (три) на 2 (две) години и 6 (шест) месеци;

Тадијановиќ Мија Адам од 1 (една) година и 3 (три) месеци на 9 (девет) месеци;

Таради Ѓура Винко од 7 (седум) години и 4 (четири) месеца на 6 (шест) години;

Татарин Ѓока Мирко од 8 (осум) на 7 (седум) години;

Томац Мирко Вилим од 5 (пет) на 4 (четири) години;

Томашевиќ Павле Љуба од 10 (десет) на 8 (осум) години;

Томиќ Маријан Петар од 11 (единаесет) на 10 (десет) години;

Трифуновиќ Радивое Живко од 2 (две) години и 6 (шест) месеци на 2 (две) години;

Турковиќ Павле Милан од 15 (петнаесет) на 14 (четиринаесет) години;

Тусиќ Емил Драган од 4 (четири) на 3 (три) години и 6 (шест) месеци;

Уремовиќ Фрањо Иван од 9 (девет) на 8 (осум) години;

Урукало Милан Ѓорѓе од 10 (десет) на 8 (осум) години;

Василевски Никола Ристо од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Васиљевиќ Милан Стојан од 10 (десет) на 9 (девет) години;

Васиќ Душан Дмитар од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Варга Стјепан Јосип од 7 (седум) на 6 (шест) години;

Велепиќ Антон Антон од 1 (една) година на 8 (осум) месеци;

Величковиќ Воин Марко од 1 (една) година и 6 (шест) месеци на 1 (една) година;

Вељковиќ Светислав Душанка од 7 (седум) на 5 (пет) години;

Веселко Јурај Винко од 4 (четири) години и 6 (шест) месеци на 4 (четири) години;

Винкешевиќ Пера Антон од 11 (единаесет) на 10 (десет) години;

Вишњиќки Зоран Јаза од 15 (петнаесет) на 14 (четиринаесет) години;

Внук Лудвик Катарина од 3 (три) на 2 (две) години;

Врачо Мујо Захид од 2 (две) години на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;

Врцељ Милош Рајко од 10 (десет) месеци на 6 (шест) месеци;

Вртариќ Фрањо Стјепан од 8 (осум) на 7 (седум) години;

Војновиќ Милан Станко од 10 (десет) години на 9 (девет) години;
 Вучитри Авдија Хајредин од 20 (дваесет) на 18 (осумнаесет) години;
 Вујачиќ Васа Душан од 5 (пет) на 4 (четири) години и 6 (шест) месеци;
 Вуковиќ Антун Јосип од 7 (седум) години и 6 (шест) месеци на 6 (шест) години и 6 (шест) месеци;
 Вулетиќ Јован Душан од 3 (три) години и 6 (шест) месеци на 3 (три) години;
 Здравец Иван Мирко од 2 (две) на 1 (една) година и 6 (шест) месеци;
 Здравковиќ Јован Драгомир од 10 (десет) на 9 (девет) години;
 Зеќ Грујица Милан од 13 (тринаесет) на 12 (дванаесет) години;
 Зекиќ Јоца Станко од 2 (две) години и 6 (шест) месеци на 2 (две) години;
 Зекири Зекир Фари од 5 (пет) години и 6 (шест) месеци на 4 (четири) години и 6 (шест) месеци;
 Златковиќ Владислав Драгиња од 6 (шест) на 5 (пет) години;
 Живоиновиќ Драгољуб Славка од 8 (осум) на 7 (седум) години.

III

Се условуваат изречените казни затвор на 1 (една) година:

Лекше Франц Франц,

Стојановиќ Александар Милан.

Претседател
 на Претседателството
 на СФРЈ
 Претседател
 на Републиката,
 Јосип Броз Тито, с. р.

СОДРЖИНА:

	Страна
411. Закон за ратификација на Договорот за забрана на сместување на дното на морињата и океаните и во нивното подземје на нуклеарно и друго оружје за масовно уништување — — — — —	957
412. Закон за воздушната пловидба — — — — —	961
413. Закон за основите на безбедноста во железничкиот сообраќај — — — — —	985
414. Закон за основните услови за привремено вработување и за заштитата на југословенските граѓани на работа во странство — — — — —	995
415. Закон за престанок на важењето на Законот за насочување средствата што ќе се користат за давање определени кредити за инвестиции — — — — —	999
416. Одлука за избор на членови на Сојузниот извршен совет — — — — —	999
417. Одлука за одредување максимални цени за амбалажа од бел лим — — — — —	1000
418. Одлука за одредување на стоковниот контингент за злато во 1973 година — — — — —	1000
419. Одлука за проширување на граничниот појас на одделни делови на државната граница — — — — —	1000
420. Одлука за одредување максимални цени за вештачки ѓубриња и пестициди — — — — —	1003
421. Одлука за утврдување и распределба на глобалната девизна квота за увоз на стоки за лична потрошувачка во 1973 година — — — — —	1003
422. Решение за дополненија на Решението за одредување на пониски царински стапки на увозот на производи на црната металургија во 1973 година — — — — —	1005
423. Решение за одредување на пониски царински стапки на увозот на одредени производи кој се врши по основ на договори за долгорочна производствена кооперација — — — — —	1005
424. Решение за одредување на пониски царински стапки за одредени производи кои врз основа на договор за долгорочна производствена кооперација со странски фирми во 1973 година се увезуваат за потребите на производителите на патнички автомобили — — — — —	1007
425. Правилник за матичната евиденција за воените осигуреници и за уживателите на пензии — — — — —	1007
426. Список на средствата за заштита на растенијата за кои се издадени дозволи за пуштање во промет на територијата на Југославија, а на кои им е одобрена промена на името односно на спектарот на употреба — — — — —	1061
427. Список на средствата за заштита на растенијата за кои се издадени дозволи за пуштање во промет на територијата на Југославија, а чие важење престанало — — — — —	1062
428. Наредба за дополнение на Наредбата за роковите во кои се вршат повремени прегледи на мерилата — — — — —	1062
429. Спогодба за промена на затечените цени за ферментирани тутун — — — — —	1062
Исправка на Спогодбата помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Француската Република за олеснување на примената на Хашката конвенција за граѓанската постапка од 1 март 1954 година — — — — —	1064
Одлука за оцена на уставноста на Одлуката на Пресметковната единица „Братство“ — Босански Нови за издвојување и конституирање во самостојна организација — — — — —	1064
Одлука за оцена на уставноста на Одлуката на Откупната станица Белград на Претпријатието „Обнова“ во Титоград за нејзиното организирање во основна организација на здружениот труд — — — — —	1065
Укази — — — — —	1065
Назначувања — — — — —	1066
Решение за именување членови на Републичката изборна комисија за избор на сојузни пратеници од Социјалистичка Република Србија — — — — —	1066
Решение за именување членови на Општинската изборна комисија за избор на сојузни пратеници од Изборната единица Трстеник — — — — —	1066
Помилувања — — — — —	1066
Меѓународни договори — — — — —	77

Ослободено од основниот данок на прмет врз основа на мислењето на Републичкиот секретаријат за култура на СР Србија, бр. 413-55/72-03 од 15 август 1972 година

Издавач: Новинска установа „Службен лист на СФРЈ“, Белград, Јована Ристиќа 1. Пошт. факс 226.
 — Директор и главен и одговорен уредник Душан Маповиќ, Улица Јована Ристиќа бр. 1 —
 Печати Београдски графички завод, Белград, Булевар војводе Мишиќа бр. 17